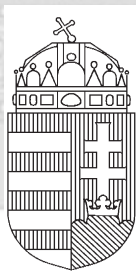

HÍRKÖZLÉSI ÉRTESÍTŐ

A NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség:
 1015 Budapest, Ostrom u. 23–25.
 Telefon: 457-7283
 E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Megjelenik
 havonta

Ára: 567 Ft

TARTALOM

	oldal		oldal
II. FŐRÉS: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa		Határozatok	
Határozat-tervezetek		DH-19956-6/2007. számú, nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén tárgyban hozott határozat	667
DH-26149-1/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (8. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	522	DH-20672-22/2007. számú, a GTS-DataNet Kft. és az Invitel Zrt. között létrejött hálózati szerződés végrehajtásával kapcsolatos jogvita tárgyában hozott határozat	671
DH-26154-1/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (9. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	600	V. FŐRÉS: Egyéb információk, tájékoztatók	
DH-26157-1/2007. számú, piacmeghatározás, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (10. sz. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	649	A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége	677

KÖZLÖNY

§

II. FŐRÉS Z: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa

Határozat-tervezetek

“A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közzéteszi a

„Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac (8. piac), a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac (9. piac), a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac (10. piac) tárgyában született határozat-tervezeteit. Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozatok érinthetik, a tervezetekkel kapcsolatban a határozat-tervezetek Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.), elektronikus úton pedig az alábbi e-mail címekre lehet - kizárólag a megjelölt időpontig - benyújtani:

„Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac (8. piac):
8piac@nhh.hu

„Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac (9. piac):
9piac@nhh.hu

„Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac (10. piac):
10piac@nhh.hu.”

DH-26149-1/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (8. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-26149-2/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-26149-1/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (8. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként öt elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az elektronikus hírközlő hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 164/2005.(VIII.16.) Korm. rendelet (továbbiakban: ANFT) 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹ alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein (továbbiakban: *1. sz. érintett piac*).
2. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein (továbbiakban: *2. sz. érintett piac*).

¹ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján a „Közlemények”, „Szám és címgzaldkódás”, „Földrajzi számozási körzetekhez tartozó települések” rovatban.

3. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – a Struktúra-terv melléklete függelékének F2. pontja, továbbá az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein (továbbiakban: 3. sz. érintett piac).
4. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein (továbbiakban: 4. sz. érintett piac).
5. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 29. hívószámú számozási területén (továbbiakban: 5. sz. érintett piac).

Ezen érintett piacokon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és ismételten jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

1. Az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928).
2. A 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg.: 13-10-040575).
3. A 3. számú érintett piacon a Hungarotel Távközlési Zrt.-t (1113 Budapest, Bocskai út 134-146., cg.: 01-10-043040).
4. A 4. számú érintett piacon az Emitel Távközlési Zrt.-t (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41., cg.: 06-10-000154).
5. Az 5. számú érintett piacon a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36., cg.: 01-09-873734).

I.A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Magyar Telekom Nyrt., az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt., az Emitel Távközlési Zrt., valamint a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. (a továbbiakban együtt „Kötelezett Szolgáltató”) tekintetében a jelen határozatban (a továbbiakban „Határozat”) az alábbi kötelezettségeket határozza meg:

- a) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatókra az 1., 2., 3., 4., és 5. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az : elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét az alábbiak szerint módosítja:
A Kötelezett Szolgáltató referenciatábla készítésére és annak nyilvánosságra hozatalára vonatkozó kötelezettségét a Tanács úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató *nem köteles* új referenciatábla Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott saját referenciatáblájában foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58.§ (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerinti kérelemre történő, a Tanács által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciatáblájában szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a fenti, rá vonatkozó határozatban jóváhagyott referenciatábla forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, a Kötelezett Szolgáltató köteles referenciatábláját az Eht. 60. §-a szerint módosítani, amelynek során köteles továbbra is megfelelni a referenciatáblájáról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Hszr.) foglalt, a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatót a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a Kötelezett Szolgáltató a referenciatábláját köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat c) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani.

- b) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számvetési szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének I. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal köteles új számvetési szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számvetési kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni.

A Kötelezett Szolgáltató számvetési szétválasztási kimutatást a kötelezettség hatálya alatt az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére benyújtani.

tani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt. A DH-664-138/2005. számú határozat alapján a Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettsége a jelen határozat közlésének napját követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a jelenleg hatályos kötelezettség szerint kell eljárni.

- c) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (ideértve az Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségalapú díjakon köteles nyújtani, de a költségalapú díjakat a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával köteles kialakítani.

A Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott saját referenciaajánlatok forgalmi díjaitól, akkor Kötelezett Szolgáltató köteles ennek megfelelően referenciaajánlatát az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

A Kötelezett Szolgáltató köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, illetve a jelen határozatban rögzített feltételeknek, a Tanács jóváhagyja azokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató nem nyújtja be a Tanácshoz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a Kötelezett Szolgáltató által kialakított díjak nem felelnek meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a Kötelezett Szolgáltató által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közlését követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a rá vonatkozó DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjakat a Kötelezett Szolgáltató köteles a határozat közlésétől számított 120. napig alkalmazni (költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A Kötelezett Szolgáltató hatóság általi megállapításához, a költségek ellenőrzésére a Tanács az Eht 108. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően BU-LRIC módszert is felhasználhat.

- d) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatókra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek”-et az alábbiak szerint módosítja.

A Tanács a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezéssel kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén az alábbi tartalommal:

A kötelezettség teljesítése során a szolgáltató köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a szolgáltató:

- da) jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
- db) jelen határozat közlését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
- dc) jelen határozat közlését követő 30 napon belül a Magyar Telekom Budapesten, valamint legalább három további regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyekben keresztül valamennyi előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,
- dd) jelen határozat közlését követő 30 napon belül az Emitel Távközlési Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. köteles legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a kötelezett valamennyi előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,

de) a dc) és dd) pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „*Hívás-végződés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26154-2/2007. sz. határozata rendelkező része dc)-dd) pontjaiban kötelezővé tett hozzáférésekkel.

II.

a) Amennyiben jelen határozat jogerőre emelkedését követően bármely kötelezett szolgáltató tekintetében jogutódlás következik be, akkor a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szerinti jogutódja(i) lép(nek), és a jogelőre jelen határozatban megállapított kötelezettségek ezen jogutódo(ka)t terhelik.

Egyetemes (általános) jogutódlás esetén a jogelődöt jelen határozat alapján terhelő valamennyi kötelezettség annak a jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t.

Amennyiben jelen határozatban jelentős piaci erejűként azonosított szolgáltató a tevékenysége végzésének feltételeit a felek akaratelhatározása alapján harmadik személy szolgáltató(k)ra átruhazza (ügyleti vagy egyedi jogutódlás), úgy ezen harmadik szolgáltató(k) a korábbi jelentős piaci erejű szolgáltató jogutódjának minősül(nek), és az(oka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, a jelen határozatban meghatározott tartalommal.

b) *Amennyiben az Emitel Távközlési Zrt. (a továbbiakban: Emitel) Magyar Telekom Nyrt.-be (a továbbiakban: Magyar Telekom) történő beolvadását a cégbíróság jelen határozat kézhezvételét megelőző vagy azt követő dátummal bejegyzi, akkor a jogutód Magyar Telekom a következők szerint köteles a rendelkező rész I. pontja szerint módosított, a jogelődöket terhelő kötelezettségeket teljesíteni:*

1. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre vonatkozó, DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom 2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszakra nem köteles új referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-385-19/2006 és DH-388-17/2006 számú határozatokkal részben jóváhagyott részben megállapított referenciaajánlatokban foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58.§ (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerinti kérelemre történő, a Tanács által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat, azzal; hogy a DH-385-19/2006. határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein, míg a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott –77, 78, 79 hívószámú számozási területein köteles alkalmazni.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított, az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területeire vonatkozó híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a DH-385-19/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, illetve amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozó híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, a jogutód Magyar Telekom köteles a fenti számozási körzetekre vonatkozó referenciaajánlatokat az Eht. 60. §-a szerint módosítani, amelynek során köteles továbbra is megfelelni a Hszr.-ben foglalt, a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a jogutód Magyar Telekomot a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a jogutód Magyar Telekom a fenti referenciaajánlat(oka)t köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt/azokat a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat II. b) 3. pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani.

A fentiekben meghatározott 2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül a jogutód Magyar Telekom köteles – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozóan egy dokumentumba foglalt, valamennyi fenti

hívószámú körzetre vonatkozóan egységes feltételrendszert tartalmazó referenciaajánlatot a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani, azzal, hogy ezen referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásának időpontjáig a DH-385-19/2006. határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait továbbra is – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területeire kiterjedően, míg a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire kiterjedően köteles alkalmazni.

2. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a jelen határozat rendelkező részének I. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére az Eht. 62. § (1) bekezdésében foglalt időpontig jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni. A jogutód Magyar Telekom a számviteli szétválasztási kimutatást úgy köteles elkészíteni, hogy az tartalmazza mind az átalakítási vagyonszerű fordulónapjáig beolvadással megszűnt Emitel számviteli szétválasztási kimutatását, mind a Magyar Telekom beolvadás megtörténte előtti és utáni számviteli szétválasztási kimutatását is.

A jogutód Magyar Telekom a fentiek alapján összeállított számviteli szétválasztási kimutatást az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint 2008. június 30. napjáig, majd a kötelezettség hatálya alatt a jogutód Magyar Telekomra vonatkozó egységes számviteli szétválasztási kimutatást a további év(ek)re vonatkozóan naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére jóváhagyásra benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt.

3. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre vonatkozó, DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségelapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (ideértve az Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségelapú díjakon köteles nyújtani, de a jogutód Magyar Telekom a fenti kötelezettséget a 2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időre választása szerint úgy köteles teljesíteni, hogy
- Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül külön-külön köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó és - az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségelapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani; vagy
 - Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségelapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani. Az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan a jogutód Magyar Telekom szintén köteles a költségelapú díjakat a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtani, de a Tanács a jóváhagyásra benyújtott díjak tekintetében költségelapúság követelményét kielégítőnek tekinti és ezen körzetre vonatkozó híváskezdeményezési díjakat valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjait jóváhagyja, ha azok a jogutód Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjait egyes díjanként számítva legfeljebb azzal a százalékos különbséggel haladják meg, amely százalékos különbség jelen határozat közlésekor hatályos – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69,

72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó díjak és – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó díjak között fennáll.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-385-19/2006 és a DH-388-17/2006 számú határozatokban jóváhagyott referenciaajánlatok forgalmi díjaitól, akkor a jogutód Magyar Telekom köteles ennek megfelelően az adott referenciaajánlatot az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

A jogutód Magyar Telekom köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom nem nyújtja be a Tanácshoz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a jogutód Magyar Telekom által kialakított díjak nem felelnek meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a jogutód Magyar Telekom által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a jogutód Magyar Telekom a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közlését követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a jogutód Magyar Telekom a DH-385-19/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan, a DH-388-17/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat pedig – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan köteles a határozat közlésétől számított 120. napig alkalmazni (költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A fentiekben meghatározott *2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül* a jogutód Magyar Telekom köteles – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozóan a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával egységes költségalapú díjakat kialakítani, és azt a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani; azzal, hogy ezen új díjak Tanács általi jóváhagyásának időpontjáig köteles a jelen határozat közlését követő 30 napon belül a Tanács részére jóváhagyás végett – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein és – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó, Tanács által jóváhagyott vagy megállapított egységes díjakat alkalmazni.

4. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket az alábbiak szerint módosítja:

A Tanács a jogutód Magyar Telekomot a híváskezdeményezés szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén az alábbi tartalommal:

A kötelezettség teljesítése során a jogutód Magyar Telekom köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a jogutód Magyar Telekom:

- jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
- jelen határozat közlését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
- *jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra* Budapesten, valamint az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein található legalább három további regionális központjában köteles kialakítani

olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül valamennyi ezen hívószámú körzeteiben előfizetői hozzáférési ponttal rendelkező előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,

- *jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra* az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott –77, 78, 79 hívószámú számozási területein köteles legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a valamennyi ezen hívószámú körzeteiben előfizetői hozzáférési ponttal rendelkező előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,
- a fenti két pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac (9. sz. piac) piacelemzési határozata rendelkező része II. b) 4. pont 3. és 4. francia bekezdésében kötelezővé tett hozzáférésekkel.

A fenti 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követően a jogutód Magyar Telekom köteles az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire is vonatkozóan Budapesten és legalább három regionális központban lehetővé tenni, hogy az itt kialakított összekapcsolási pontokon keresztül valamennyi előfizetője elérhesse a jogosult szolgáltatót.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

*A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa DH-26149-2/2007. számú határozat rendelkező részének
I. számú melléklete*

*A Tanács határozatában kirótt számviteli szétválasztás kötelezettség pontos
tartalmának meghatározása*

A Tanács a jelen határozat szerint a kötelezett szolgáltatókra kirótt számviteli szétválasztási kötelezettség alkalmazására vonatkozó elveket, formát, módszert és a kimutatások tartalmát az Eht. 105. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel az elektronikus hírközlési tevékenység elkülönítéséről, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelet (jelen melléklet alkalmazásában, a továbbiakban: Rendelet) 4. § (1) bekezdésére – az alábbiak szerint határozza meg.

A kötelezett szolgáltató a számviteli szétválasztás kötelezettségét – a Rendelet 4. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazásra tekintettel - az alábbiak szerint köteles teljesíteni.

Értelmező rendelkezések

I. Ezen határozat alkalmazásában:

- a) Helyhez kötött alaphálózat:* a kötelezett szolgáltató helyhez kötött elektronikus hírközlési hálózatának forgalom érzékeny összetevője.
- b) Mobil alaphálózat:* a mobil rádiótelefon hálózat forgalom érzékeny összetevője.
- c) Egyéb tevékenység:* a szolgáltató azon üzletága, amely a szolgáltató által nyújtott egyéb, a hozzáférési hálózathoz, a helyhez kötött alaphálózathoz, a mobil alaphálózathoz, a helyhez kötött kiskereskedelemhez vagy a mobil kiskereskedelemhez nem tartozó, nem elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújt. Ide tartozik a (vég)be rendezések értékesítése, javítása, bérbeadása, a harmadik személy részére nyújtott építési-szerelési szolgáltatások; valamint a hasonló jellegű, más üzletághoz nem tartozó szolgáltatások. Az egyéb tevékenységekhez sorolandó továbbá a befektetett pénzügyi eszközök értéke.
- d) Hozzáférési hálózat:* a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely tartalmazza az előfizetőtől az alaphálózat oldali vonalkártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a vonalkártyát és a DSL eszközöket is.
- e) Helyhez kötött kiskereskedelem:* a szolgáltató azon üzletága, amely mindazon tevékenységeket tartalmazza, melyek a szolgáltató által, a helyhez kötött elektronikus hírközlési hálózaton nyújtott szolgáltatások előfizetőknek (végfelhasználóknak) történő értékesítésével kapcsolatosak.
- f) Mobil kiskereskedelem:* a szolgáltató azon üzletága, amely mindazon tevékenységeket tartalmazza, melyek a szolgáltató által, a mobil rádiótelefon hálózaton nyújtott előfizetői szolgáltatások előfizetőknek történő értékesítésével kapcsolatosak.

- g) *Társzolgáltató*: az a szolgáltató, amely ellenérték fejében elektronikus hírközlési szolgáltatásokat saját elektronikus hírközlési szolgáltatása nyújtásához igénybe vesz vagy továbbértékesít.
- h) *Transzfer*: a szolgáltató egyik üzletága által a szolgáltató másik üzletága részére nyújtott szolgáltatás, ahol a szolgáltatás ellenértékét a nyújtott szolgáltatás mennyisége és a transzferár szorzata határozza meg.
- i) *Tárgyév*: az az év, amelyre vonatkozóan a számviteli szétválasztási kimutatás készül, azaz az utolsó lezárt, auditált pénzügyi év.
- j) *Bázisév*: a számviteli szétválasztási kimutatás készítése esetén a tárgyévet megelőző év.

2. A jelen mellékletben nem definiált meghatározások, fogalmak tekintetében a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú mellékletében foglalt hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó módszertanban szereplő meghatározások – az alábbi kivétellel – változatlan tartalommal alkalmazandók. A B. 45. pontban definiált „*Számvitel-alapú eszközérték és értékcsökkenés számítási módszert*” azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tárgyév végi nettó helyettesítési értéknek (NRC) a tárgyév végi GRC-hez viszonyított aránya a tárgyév végi nettó és bruttó könyv szerinti eszközértékek arányával legyen egyenlő.

A Hatóság által számviteli szétválasztásra kötelezett jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó általános szabályok

3. A Kötelezett Szolgáltató köteles az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásait úgy elkészíteni, hogy
- a) az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatások az üzletágak valós bevételeit és költségeit, valamint befektetett tőkéjét tükrözzék;
 - b) a transzferek alkalmazása során, a számviteli szétválasztás kimutatásaiban az üzletágak gazdasági teljesítményének pontos bemutatása során az adott szolgáltatások bevételei ott jelenjenek meg, ahol a szolgáltatás érdekében felmerült költségek keletkeznek;
 - c) a költségek és bevételek azokra a termékekre és szolgáltatásokra kerüljenek felosztásra, amelyek azok felmerülését okozták (ennek érdekében a tevékenység alapú felosztást kell alkalmazni);
 - d) a felosztás objektíven tükrözze az egyes üzletágak eredményét;
 - e) a tárgyévi kimutatás tartalmazzon jelzést a kimutatások alapelveiben bekövetkező jelentős változtatás hatására vonatkozóan, ahol a változás előző évet érintő hatását is be kell mutatni;
 - f) a szolgáltató a számvitelileg szétválasztott üzletágak kimutatásainak elkészítése során az átlátható költségfelosztási alapelvek szerint járjon el;
 - g) az üzletágak kimutatásai tartalmazzák azon transzferköltségeket és transzferbevételeket, melyek akkor merülnek fel, amikor egy adott üzletág más üzletág szolgáltatását veszi igénybe annak érdekében, hogy saját szolgáltatását nyújthassa, vagy más üzletágnak szolgáltatást nyújt. A kimutatásoknak világosan be kell mutatniuk ezen a szolgáltató üzletágai között transzferált illetve más szolgáltatóknak nyújtott azonos szolgáltatások azonos értékét;
 - h) a számviteli szétválasztás modelljében a költségfelosztásra a teljesen felosztott költségek módszertana (a továbbiakban: FDC) szerint kerüljön sor. Az FDC módszertan alkalmazása során a kötelezett szolgáltatónak a 14. pontban leírtaknak megfelelően kell eljárnia.
 - i) a költségfelosztást múltbeli költségek (a továbbiakban: HCA) és a folyó költségek módszertana (a továbbiakban: CCA) szerinti költségekkel is el kell végezni. A CCA módszernél a beszámolás évére vonatkozóan, a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú mellékletében előírt eszközértékelési módszereket kell alkalmazni. Működési költségeket átértékelni nem kell, mivel azok az adott időszak folyó piaci árain kerülnek könyvelésre.
 - j) a tőkeköltség értékének megállapításánál a beszámolás évének utolsó napján hatályos WACC-szorító értékét kell alapul venni. Az üzletági kimutatások elkészítése során a tőkeköltséget nem kell az üzletági költségek között szerepeltetni, a transzferárak azonban a tőkeköltséget is tartalmazzák.
 - k) a kimutatások alapját a HCA módszertan szerinti költségelszámolás képezze, amelyet módosítani kell a CCA módszertan szerinti különbözettel.

4. A költségek és ráfordítások felosztásának alapjául szolgáló költségszámítási modellre vonatkozó követelményeket a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú melléklete tartalmazza.

A transzferek kialakításának módszere

5. (1) A számviteli szétválasztásra kötelezett szolgáltató köteles az üzletágak közötti transzferek költségeit és bevételeit kimutatni, oly módon, mintha ezen üzletágak szervezetiileg elkülönült gazdálkodó szervezetek lennének.

(2) A kötelezett szolgáltató által saját üzletága részére nyújtott hálózati ill. hozzáférési szolgáltatás transzferárát a következőképpen köteles meghatározni.

Kötelezettnek a transzferár kialakítása során a *szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatásokra épülő termékek esetén*

a) a forgalmi jellegű kiskereskedelmi szolgáltatások Helyhez kötött alaphálózat-Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Helyhez kötött alaphálózat- Mobil kiskereskedelem közötti transzfereinek elszámolásához az adott időszakra érvényes nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatások díjaiból kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott LRIC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítania kell.

A hálózati elemek módosított egységköltségét a kiskereskedelmi hívásokra jellemző átlagos hívásutak alapján kell súlyozni és ezáltal adódik az egyes kiskereskedelmi hívások Helyhez kötött alaphálózat-Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Helyhez kötött alaphálózat- Mobil kiskereskedelem közötti transzferára.

b) mobil rádiótelefon hálózati szolgáltatás Mobil alaphálózat - Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Mobil alaphálózat - Mobil kiskereskedelem közötti transzferárát a következőképpen kell kialakítani. Valamennyi mobil rádiótelefon hálózati transzfer szolgáltatás árát FDC-CCA módszertan szerint képzett egységköltség alapján kell kialakítani. A transzferár tartalmazza a szolgáltatás nyújtásához igénybe vett üzletági befektetett tőke tőkeköltségét is. A hangszolgáltatások esetében a szolgáltatások első lépésben kiszámolt FDC-CCA szerinti egységköltségét összhangba kell hozni a mobil alaphálózat szabályozott szolgáltatási díjaival. Amennyiben a szabályozott díj és a kiszámolt végződtetési egységköltség eltérnek, a transzfer szolgáltatások egységköltségének kalkulációjára használt hálózati elemekhez a szabályozott díj/kiszámolt ár aránya szerint korrigált hálózati elem egységköltségek értékét kell rendelni. A hálózati elemek ilyenformán módosított egységköltségei és a kiskereskedelmi szolgáltatásokra jellemző hálózati elem használat (útvonal tényezők) felhasználásával kell előállítani az egyes belső szolgáltatások transzferárát.

c) a hozzáférési hálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem hozzáférési szolgáltatásai közötti elszámoláshoz a fémcsatlakozások teljes átengedésének adott időszakra érvényes nagykereskedelmi díjából kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott FDC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítania kell.

A transzferdíjat ki kell egészíteni azon eszközök (pl. vonalkártya) FDC-HCA szerint kalkulált költségével, amelyek nem részei a szabályozott ár hálózati elemeinek.

d) a hozzáférési hálózat és a kiskereskedelmi ADSL szolgáltatások közötti elszámoláshoz a helyi bitfolyam hozzáférés átengedésének adott időszakra érvényes nagykereskedelmi díjaiból kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott FDC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítania kell. Nem helyi (magasabb hálózati hierarchia szintű) bitfolyam hozzáférés átengedése esetén az FDC költségmodell releváns hálózati elemeinek költségei vehetők figyelembe.

e) a bérelt vonali szolgáltatások esetén a hozzáférési hálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem üzletág, a hozzáférési hálózat és a mobil kiskereskedelem üzletág, a helyhez kötött alaphálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem üzletág, valamint a helyhez kötött alaphálózat és a mobil kiskereskedelem üzletág között bonyolítandó elszámoláshoz a bérelt vonalak nagykereskedelmi szolgáltatásából ill. annak szabályozott díjából kell kiindulnia. Ebből kell elkülönítenie a végződtetési szegmensre és a trónk szegmensre vonatkozó díjrészt a bérelt vonalak nagykereskedelmi díjának költségalapúságát bizonyító benyújtott költségmodell, illetve kalkuláció alapján, az abban szereplő hálózati elemek költségeinek nevezett szolgáltatásokhoz rendelésével.

Kötelezett a nagykereskedelmi értékesítési és számlázási költségeket a transzferárban nem érvényesítheti, tehát a szabályozott nagykereskedelmi díjakból ezeket le kell vonnia, továbbá ennek megvalósulását és megfelelőségét részletes kalkulációval és magyarázattal bizonyítania is kell.

Amennyiben a beszámolás évében több szabályozott ár volt érvényben, akkor az adott időszakokra vonatkozó kiskereskedelmi volumenekkel súlyozott díjak átlagát kell kiindulásnak tekinteni a transzferár kialakítása során.

Kötelezettnek a transzferár kialakítása során *nem szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatásokra épülő termékek esetén* pedig az FDC-CCA illetve FDC-HCA (attól függően hogy alaphálózathoz illetve hozzáférési hálózathoz kapcsolódik a szolgáltatás) módszertan szerinti egységköltséggel kell számolnia.

A Kötelezett Szolgáltató köteles legalább a következő mobil kiskereskedelmi és ezeknek megfelelő alaphálózati szolgáltatásokat elkülönítetten bemutatni és azokra transzferárát számítani: mobil bejövő hívás, bejövő SMS, mobil kimenő hívás, hálózaton belüli mobil hívás, kimenő SMS, hálózaton belüli SMS, MMS, GPRS.

Kötelezett ebben az esetben sem veheti figyelembe a nagykereskedelmi értékesítési és számlázási költségeket.

(3) Az egyes üzletágakon belül a tevékenységeket olyan szinten kell részletezni és azokra egységköltséget számolni, hogy ezekből az adott üzletág szolgáltatásai modulárisan összeállíthatók legyenek.

Elkülönítetten kimutatandó üzletágak

6. A kötelezett szolgáltató az elkülönítetten nyilvántartandó üzletágak kimutatása során a hatóság jelen határozatában megállapított üzletágakat a hatóság jelen határozatában rögzített szabályoknak megfelelően köteles elkülönítetten kimutatni.

A kötelezett szolgáltató az alábbi tevékenységeket köteles az alábbiakban feltüntetett üzletágakban nyilvántartani:

- a) *A hozzáférési hálózat vonatkozásában:* az előfizető és az alaphálózat közötti összeköttetés fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott hozzáférési hálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, továbbá ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a hozzáférési hálózathoz tartozó, alábbi nagykereskedelmi szolgáltatásokra: teljes hurok és alhurok átengedés; részleges hurok és alhurok átengedés; helyi bitfolyam hozzáférés; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens; 2 Mbps feletti sáv szélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens; egyéb nagykereskedelmi hozzáférési hálózati szolgáltatások.
- b) *A helyhez kötött alaphálózat vonatkozásában:* a helyhez kötött alaphálózathoz tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott helyhez kötött alaphálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, valamint ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a helyhez kötött alaphálózathoz tartozó, alábbi nagykereskedelmi szolgáltatásokra: hívásindítás és hívásvégződtetés szolgáltatások; IP bitfolyam hozzáférés, illetve nagykereskedelmi ADSL szolgáltatás (DSLAM-tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz); 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens; 2 Mbps feletti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens; egyéb nagykereskedelmi helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások.
- c) *A mobil alaphálózat vonatkozásában:* a mobil alaphálózathoz tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott mobil alaphálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, valamint ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke.
- d) *A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág vonatkozásában:* az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletághoz tartozó szolgáltatásokra, melyek az alábbiak: egyéni előfizetői hozzáférés; üzleti előfizetői hozzáférés; helyi hívások, belföldi távolsági hívások; nemzetközi hívások; tudakozó szolgáltatás; nyilvános távbeszélő állomások szolgáltatása; 2 Mbps feletti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás; 2 Mbps feletti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás; Internet szolgáltatás elérésére irányuló hívás; mobil rádiótelefon-hálózatba irányuló hívások; egyéni ADSL hozzáférés; üzleti ADSL hozzáférés; egyéb előfizetői (kiskereskedelmi) tevékenységek (pl. adat és egyéb értéknövelt szolgáltatások).
- e) *A mobil kiskereskedelem üzletág vonatkozásában:* az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje.
- f) *Az egyéb tevékenység üzletág vonatkozásában:* az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje.

Bevételek elkülönített kimutatása

7. A kötelezett szolgáltató köteles üzletáganként, illetve a helyhez kötött alaphálózat, a mobil alaphálózat, a hozzáférési hálózat, a helyhez kötött kiskereskedelmi és a mobil kiskereskedelmi üzletág esetében a 6. pontban részletezett szolgáltatások szerint elkülönítetten kimutatni a szolgáltatások értékesítésének nettó árbevételét.

8. A helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató a bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

- a) A hozzáférési hálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:
 - aa) a hozzáférési hálózati szolgáltatások bevétele társszolgáltatóktól;

- ab)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
 - ac)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
 - b)* A helyhez kötött alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:
 - ba)* a helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások bevétele társszolgáltatóktól;
 - bb)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzferbevételek;
 - bc)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek
 - c)* A helyhez kötött kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:
 - ca)* forgalmi díjak;
 - cb)* hozzáférési díjak
 - cba)* belépési díjak,
 - cbb)* előfizetési díjak,
 - cbc)* az Egyetemes Elektronikus Hírközlési Támogatási Kasszától kapott támogatás,
 - cc)* egyéb elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele, beleértve a végberendezések eladásából származó bevétel;
 - d)* Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:
 - da)* a telefon szolgáltatáshoz kapcsolódó eszköz bérbeadásból származó bevételt;
 - db)* mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;
 - dc)* minden, az *da)* és *db)* pontokhoz nem rendelhető bevétel.
9. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó Kötelezett Szolgáltató – amennyiben a Hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg – bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:
- a)* A mobil alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:
 - aa)* hálózati szolgáltatások bevétele más szolgáltatótól (ideértve a kapott összekapcsolási díjbevételeket, így a jövő nemzetközi hívások végződtetési díjbevételét és a társszolgáltatóktól beszedett roaming díjbevételt is, valamint az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat bevételei);
 - ab)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
 - ac)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
 - ad)* a mobil alaphálózat egyéb bevétele.
 - b)* A mobil kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:
 - ba)* forgalmi díjak;
 - bb)* előfizetési díjak;
 - bc)* egyéb mobil elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele, beleértve a mobilkészülékek eladásából származó bevételt.
 - c)* Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:
 - ca)* a mobil rádiótelefon szolgáltatáshoz kapcsolódó eszköz bérbeadásból származó bevételt.
 - cb)* mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;
 - cc)* minden, az *a)* és *b)* pontokhoz nem rendelhető bevétel

A költségek, ráfordítások és a befektetett tőke elkülönített kimutatása

10. A kötelezett szolgáltató költségeit és ráfordításait az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:
- a)* *A hozzáférési hálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a hozzáférési hálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos költségek, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített hozzáférési hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási, értékesítési és egyéb nagykereskedelmi költségeket.
 - b)* *A helyhez kötött alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a helyhez kötött alaphálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos költségek, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített helyhez kötött alaphálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási, értékesítési és egyéb nagykereskedelmi költségeket.
 - c)* *A mobil alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a mobil alaphálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek költsége, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási és egyéb tevékenységek költségét is.
 - d)* *A helyhez kötött kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek:* a helyhez kötött és a mobil alaphálózattól és a hozzáférési hálózattól kapott költségtranszfererek; az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan marketing, helyhez kötött kiskereskedelmi értékesítési, ügyfélszolgálati és kiskereskedelmi számlázási költségek; értékesített végberendezések ELÁBÉ tartalma, egyetemes szolgáltatással kapcsolatos befizetés, egyéb helyhez kötött kiskereskedelmi költségek.

- e) A mobil kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek többek között: a helyhez kötött és a mobil alaphálózat-tól kapott transzferek ellenértéke, amely megegyezik a helyhez kötött illetve a mobil alaphálózat üzletág transzfer-bevételével; marketing, kiskereskedelmi értékesítési, ügyfélszolgálati és mobil kiskereskedelmi számlázási költségek az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan; értékesített mobil készülékek ELÁBÉ tartalma, egyetemes szolgáltatással kapcsolatos befizetés, társszolgáltatóktól vásárolt hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos költségek, egyéb mobil kiskereskedelmi költségek.
- f) *Az egyéb tevékenység üzletághoz rendelhető költségek:* minden, az egyéb tevékenységekhez tartozó, az a), b) c), d) és e) pontokhoz nem rendelhető költség (működési költségek, értékcsökkenés, ELÁBÉ).
11. (1) Az átlagos befektetett tőke kalkulációjánál alkalmazandó módosító tételek:
- a) Az üzleti vagy cégérték összegével mind az immateriális javakat, mind a saját tőke értékét csökkenteni kell.
- b) A befektetett tőke nem tartalmazhatja az immateriális javak és tárgyi eszközök értékhelyesbítését.
- c) A hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, amely az éves beszámoló mérlegében a rövidlejáratú kötelezettségek között kerül kimutatásra, a hosszú lejáratú kötelezettségek között kell számításba venni. Hasonlóan kell eljárni a halasztott kamatfizetési kötelezettségek esetében is.
- (2) Az átlagos befektetett tőke részét képező immateriális javak és tárgyi eszközök üzletágakhoz rendelésénél a következőképpen kell eljárni:
- a) meg kell határozni, hogy mely eszközök mely üzletágakat szolgálják, és azokhoz kell az értéküket rendelni,
- b) amennyiben valamely eszköz több üzletágot is kiszolgál, az eszközérték üzletágak közötti megbontásánál ugyanazon eszköz amortizációjának üzletágak közötti arányát kell felhasználni és az eljárást dokumentálni, indokolni kell.

A számviteli kimutatások és adatszolgáltatás

12. A kötelezett szolgáltató az alábbi kimutatásokat köteles elkészíteni és a hatóságnak benyújtani:
- a) Kiinduló mérleg és eredménykimutatás a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- b) Üzletági, valamint a 6. pontban az adott üzletágon belül tovább részletezett szolgáltatásokra külön átlagos befektetett tőke kimutatások és eredménykimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- c) Üzletági, valamint a 6. pontban az adott üzletágon belül tovább részletezett szolgáltatásokra külön jövedelmezőségi kimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- d) Összehasonlító kimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- e) Könyvvizsgáló nyilatkozata a modellben szereplő adatok hitelességéről. A nyilatkozatnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:
- ea) A modell bemenő pénzügyi adatainak egyezősége az auditált eredménykimutatás és az auditált mérleg adatokkal;
- eb) Az immateriális javak és tárgyi eszközök könyv szerinti bruttó értékének, nettó értékének, értékcsökkenési leírás, leírasi kulcsok értékének egyezősége a kötelezett szolgáltató eszköz nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
- ec) A modellekben szereplő beszerzési árak egyezősége a tárgyévben érvényes szállítói szerződésekben szereplő árakkal;
- ed) A költségmodellekben felhasznált műszaki nyilvántartási adatok egyezősége a kötelezett szolgáltató műszaki nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
- ee) A modellben felhasznált tény naturália adatok (pl. éves értékesített percmennyiség, routing faktor számítás központközi perc adatai) egyezősége a kötelezett szolgáltató számlázási, illetve egyéb nyilvántartási rendszereiben szereplő adatokkal.
- f) költségfelosztási módszertan;
- g) transzfer mátrix, továbbá transzferárak és transzferek mennyiségének kimutatása;
- h) az egyes hálózati elemek és üzleti tevékenységek egységköltségeinek táblázata;
- i) az egyes definiált szolgáltatások egységköltsége, egységre jutó bevétele;
- j) Az FDC költségszámítás módszeréről szóló 15. pontban foglaltak, illetve a jelen határozat III. melléklete szerinti költségszámítási modell elektronikus formában;
- k) az e) pont szerinti könyvvizsgálói nyilatkozat;
- l) éves beszámoló.
13. A 12. pont a), b), c), d) pontjaiban felsorolt dokumentumokat az FDC költségszámítás módszeréről szóló 15. pontban foglaltak szerinti szabályok alkalmazásával, a 16. pontban bemutatott szerkezetben kell elkészíteni.
14. A 12. pontban felsorolt dokumentumokat az Eht. 62. § (1) bekezdése szerinti határidőig kell a hatóságnak eljuttatni.
- (1) A 12. f) pont szerinti költségfelosztási módszertannak tartalmaznia kell:

- a) a költségfelosztás alapelveit és pontos módszertanát olyan részletezettséggel, hogy annak alapján a modell könyvvizsgálata elvégezhető legyen (a főkönyvi kivonatban szereplő számlák felosztási menetének leírásával);
- b) az üzletágak és szolgáltatások pontos meghatározását, valamint azok egymáshoz rendelésének módját;
- c) a transzferek rendszerének kialakítási és működési módszertanát;
- d) a felhasznált egyéb adatokat (így különösen az útvonal mátrix híváspereit, a hálózatelemek felosztási alapjait);
- e) az előző évhez képest történt jelentősebb módosítások, változtatások részletes leírását és hatásának szemléltetését.

(2) A 12. g) pont szerinti transzfer mátrixnak tartalmaznia kell az egyes üzletágak transzfer költségeit az egyes kiskereskedelmi szolgáltatások szerint részletezve.

(3) A szolgáltató a saját költségén köteles független könyvvizsgálóval ellenőriztetni a 12. pont szerint benyújtott dokumentációt abból a szempontból, hogy a modellen belüli költségfelosztás a szolgáltató költségfelosztási módszertanában leírt módon valósult-e meg. A könyvvizsgáló nyilatkozata az 12. pont szerinti dokumentáció részeként csatolandó.

(4) A szolgáltatónak biztosítania kell a nyilvántartásokkal kapcsolatban az elektronikus hírközlési tevékenységgel összefüggésben felmerülő további hatósági adatszolgáltatási igények kielégítését.

15. Az FDC módszertan alkalmazása során a kötelezett szolgáltatónak a következő módon kell eljárnia:

(1) A számviteli szétválasztási kimutatás modelljében a költségek üzleti területek közötti felosztására a teljesen felosztott költségek módszertana (a továbbiakban: FDC) szerint kerüljön sor. A költségek üzleti területek közötti felosztását múltbeli költségek (a továbbiakban: HCA) és a folyó költségek módszertana (a továbbiakban: CCA) szerinti költségekkel is el kell végezni. A HCA-FDC, illetve a CCA-FDC költségfelosztási modelleket a kötelezett szolgáltatónak a jelen határozat II. számú mellékletében foglalt szabályok alapján kell elkészítenie, figyelembe véve az alábbi módosításokat.

(2) Az FDC módszertan szerinti költségfelosztásnál az egyes homogén költségkategóriák esetében minden költséget a hozzájuk tartozó költség-meghatározó tényező nagyságának függvényében, egyenes arányban kell a hálózati elemekhez/üzleti tevékenységekhez hozzárendelni. Az FDC módszertan alkalmazásakor a költségkategóriák teljes költség tömege felosztásra kerül.

(3) A modellépítési lépések CCA-FDC módszer esetén:

A modellépítés *első* lépéseként a szolgáltató meglévő kimutatásaiból ki kell választani azon költségeket, amelyek relevánsak a modellezni kívánt szolgáltatások nyújtásához.

A modellépítés *második* lépése a homogén költségkategóriák meghatározása és a költségek homogén költségkategóriákba sorolása.

A modellépítés *harmadik* lépése a hálózati elemek és üzleti tevékenységek meghatározása. A kötelezett szolgáltatónak úgy kell kialakítania a HCA-FDC, illetve a CCA-FDC költségmodellek hálózati elemeit és üzleti tevékenységeit, hogy azok egységköltségeiből az üzletágak 6. pontban részletezett szolgáltatásainak egységköltsége összeállítható legyen. A hálózati elemeket, illetve üzleti tevékenységeket a megfelelő üzletágakhoz kell rendelni, az így megvalósított, üzletágak közötti költségfelosztás, illetve a nem szabályozott árú szolgáltatások esetén az ugyanebben a modellben kialakított transzferár számítás, valamint a szabályozott árú szolgáltatások 5. pont szerinti transzferár képzése alkotják a transzfermátrix elkészítésének kiinduló adatait.

A modellépítés *negyedik* lépése a befektetett eszközök ártértékelése a folyóáras költségelszámolás elveinek (CCA) figyelembevételével.

A modellépítés *ötödik* lépése a költségfüggvények kialakítása, a független homogén költségkategóriák költségeinek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása.

A modellépítés *hatodik* lépése a függő homogén költségkategóriák költségeinek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása.

A függő és a független homogén költségkategóriák összerendelése során a kötelezett szolgáltatónak a költségelszámítás dokumentációjában részletesen indokolnia kell azt, hogy az adott függő homogén költségkategóriát milyen okok miatt tekintette függőségi viszonyban állónak a kötelezett szolgáltató által feltüntetett független homogén költségkategóriákkal.

A modellépítés *hetedik* lépése a hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségeinek meghatározása, majd ezen egységköltségekből a szolgáltatások egységköltségének meghatározása.

(4) HCA alapú költségelszámítás esetén a szolgáltatót nem terhelik a rendeletben a költségek ártértékelésével kapcsolatos előírások, a modellépítési lépések negyedik lépését nem kell alkalmazni. A homogén költségkategóriák értékét nem kell módosítani. Ennek megfelelően HCA alapú költségelszámítás esetén a HCC-k felosztandó költségei megegyeznek a szolgáltatók könyv szerinti értékeivel.

(5) A tőkeköltség meghatározása során az egyes szolgáltatásokhoz használt immateriális javak és tárgyi eszközök tárgyevi nyitó és záró eszközértékének a számtani átlagával, valamint működő tőkéjének a számtani átlagával kell számolni. Az eszközérték HCA-alapon a könyv szerinti nettó eszközérték, CCA-alapon pedig a nettó helyettesítési érték.

16. A kötelezett szolgáltató a jelen határozat szerinti kötelezettsége teljesítése során az elkülönítetten vezetendő számviteli kimutatásait az alábbi szerkezetben köteles elkészíteni:

Számveteli szétválasztási kimutatások

Kiinduló eredménykimutatás

1. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele
2. Személyi jellegű és anyagjellegű ráfordítások csökkentve a saját teljesítmény aktivált értékével
3. Értékcsökkenési leírás
4. Egyéb ráfordítások csökkentve az egyéb bevételekkel
5. Üzemi szintű eredmény (1. – 2. – 3. – 4.)
6. Kiegészítő értékcsökkenés
7. Tartási nyereség
8. Folyó költség kiigazításokkal korrigált üzemi eredmény (5. – 6. + 7.)
9. Tőkeköltség (HCA)
10. Tőkeköltség (CCA)

Kiinduló mérleg

1. b) tábla

Eszközök	millió Ft-ban		Források	millió Ft-ban	
	Előző év	Tárgyév		Előző év	Tárgyév
<i>Befektetett eszközök</i>	<i>Befektetett tőke</i>
Immateriális javak	Saját tőke
Üzleti vagy cégérték korrekció(-)	Üzleti vagy cégérték korrekció(-)
Értékhelyesbítés korrekció	Értékelési tartalék korrekció (-)
Tárgyi eszközök és beruházások	Hosszú lejáratú kötelezettségek
Értékhelyesbítés korrekció (-)	Hosszú lej.köt. korrekció*** (+)
Befektetett pénzügyi eszközök (+)**			
CCA korrekció	CCA korrekció
<i>Forgóeszközök</i>	<i>Egyéb források</i>
Készletek	Rövidlejáratú kötelezettségek
Követelések	Hosszú lej.köt. korrekció*** (-)
Értékpapírok	Céltartalékok
Pénzeszközök	Passzív időbeli elhatárolások
Aktív időbeli elhatárolások			
<i>Eszközök összesen*</i>	<i>Források összesen*</i>

* Kötelező egyezőség áll fenn

** Az Egyéb tevékenységek üzletághoz kell rendelni

*** A Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes része, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettségek

Az 1.a), 1.b) táblák

- előkészítik az éves beszámoló részeinek és a számviteli szétválasztási kimutatások fogalmi rendszerének összekapcsolását, helyet adva a tőkeköltségeknek, amely az üzletágakra nem terhelődik,
- a vállalat egészére mutatják be a számviteli szétválasztáshoz kiindulásként használt éves beszámoló értékeket, valamint a CCA számítások hatásait. Az ezen táblázatokban szereplő értékeket kell a továbbiakban az üzletágakhoz rendeléshez felhasználni.

A helyhez kötött alaphálózat üzletág eredménykimutatása

2. a) tábla

	Előzőév	Tárgyév
1. Kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
2. Társzolgáltatóktól kapott bevételek
Híváskezdeményezésből
Helyi
Regionális
Országos
Hívásvégződtetésből
Helyi
Regionális
Országos
Tranzit szolgáltatásból
IP bitfolyam hozzáférésekből, ill. nagykereskedelmi ADSL szolgáltatásból (DSLAM-tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz)
Egyéb bitfolyam hozzáférésekből
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból
2 Mbps feletti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból
Társzolgáltatóktól kapott egyéb bevételek
3. A helyhez kötött alaphálózat egyéb bevétele
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
4. Kiegészítő értékcsökkenés
5. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (4. – 5.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

A helyhez kötött alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (HCA)
2. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2.)</i>
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)</i>
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek**</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. HCA Átlagos befektetett tőke***</i>

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (CCA)
2. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)</i>
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
3. CCA kiigazítás
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)</i>
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek**</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>

I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke***

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött alaphálózat üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)

2. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Mobil alaphálózat üzletág eredmény-kimutatása

3. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. A kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
2. Társzolgáltatóktól kapott összekapcsolási bevétel
3. A mobil alaphálózat egyéb bevétele
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
4. Kiegészítő értékcsökkenés
5. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (4. – 5.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

Mobil alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (HCA)

3. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2.)</i>
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)</i>
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. HCA Átlagos befektetett tőke</i>

Mobil alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (CCA)

3. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)</i>
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
3. CCA kiigazítás
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)</i>
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. CCA Átlagos befektetett tőke</i>

*Mobil alaphálózat üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)*

3. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, $([A/B]*100)$

Hozzáférési hálózat üzletág eredménykimutatása

4. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. A kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
2. Társzolgáltatóktól kapott bevételek
Bevételek teljes hurok és alhurok átengedéséből
Bevételek részleges hurok és alhurok átengedéséből
Bevételek helyi bitfolyam hozzáférésből
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
Társzolgáltatóktól kapott egyéb bevételek
3. Egyéb hozzáférési hálózati bevétel
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

Hozzáférési hálózat átlagos befektetett tőkéje

4. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések

5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

Hozzáférsi üzletág jövedelmezősége

4. c) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág eredménykimutatása

5. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. Egyéni hozzáférés
2. Üzleti hozzáférés
3. Helyi hívás
4. Belföldi távhívás
5. Nemzetközi hívás
6. Tudakozó
7. Nyilvános állomás szolgáltatás
8. 2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens
9. 2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
10. 2 Mbps feletti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens
11. 2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
12. Mobil hálózatba irányuló hívás
13. Internet hívás
14. Egyéni ADSL hozzáférés
15. Üzleti ADSL hozzáférés
16. Egyéb kiskereskedelmi

<i>A. Bevételek összesen</i>
(1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.+16.)
15. Helyhez kötött kiskereskedelmi költségek*
16. Alaphálózattól vásárolt transzferok összesen
Helyhez kötött alaphálózattól vásárolt transzfer
Mobil alaphálózattól vásárolt transzfer
17. Hozzáférési hálózattól vásárolt transzfer
18. Egyéb kiskereskedelmi költségek*
<i>B. Költségek összesen (15. + 16. + 17. + 18.)</i>
<i>C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)</i>
19. Kiegészítő értékcsökkenés
20. Tartási nyereség
<i>D. Folyó költség kiigazítások (19. - 20.)</i>
<i>E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)</i>

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

A helyhez kötött kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (HCA)

5. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2.)</i>
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)</i>
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek**</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. HCA Átlagos befektetett tőke***</i>

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (CCA)

5. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
3. CCA kiigazítások
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke***

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)

5. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Mobil kiskereskedelem üzletág eredmény-kimutatása

6. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. Előfizetési bevételek
2. Hívásforgalmi bevételek
3. Egyéb mobil kiskereskedelmi bevételek
<i>A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)</i>
4. Mobil kiskereskedelmi költségek
5. Alaphálózattól vásárolt transzferek összesen
Helyhez kötött alaphálózattól vásárolt transzfer
Mobil alaphálózattól vásárolt transzfer
6. Egyéb mobil kiskereskedelmi költségek
<i>B. Költségek összesen (4. + 5. + 6.)</i>
<i>C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)</i>
7. Kiegészítő értéksökkenés
8. Tartási nyereség
<i>D. Folyó költség kiigazítások (7. - 8.)</i>
<i>E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)</i>

Mobil kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (HCA)

6. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2.)</i>
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)</i>
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. HCA Átlagos befektetett tőke</i>

Mobil kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (CCA)

6. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
<i>A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)</i>
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
3. CCA kiigazítások
<i>B. Működő tőke (C + D – E – F – G)</i>
<i>C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)</i>
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
<i>D. Aktív időbeli elhatárolások</i>
<i>E. Céltartalékok</i>
<i>F. Rövid lejáratú kötelezettségek</i>
<i>G. Passzív időbeli elhatárolások</i>
<i>H. Záró befektetett tőke (A + B)</i>
<i>I. Nyitó befektetett tőke</i>
<i>J. CCA Átlagos befektetett tőke</i>

Mobil kiskereskedelem üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)

6. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, $([A/B]*100)$

Egyéb tevékenységek üzletág eredménykimutatása

7. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Bevételek összesen
B. Költségek összesen*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

Egyéb tevékenységek átlagos befektetett tőkéje

7. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5 Követelések
6. értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

* nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

** nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

*** év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

Az egyéb tevékenységek üzletág jövedelmezősége

7. c) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Átlagos befektetett tőke összehasonlítása a vállalati mérlegadatokkal

8. a) tábla

<i>Befektetett tőke a társasági mérlegben:</i>	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A Saját tőke*
B Hosszú lejáratú kötelezettségek*
C Fel nem osztott üzleti vagy cégérték, befektetett eszközök értékhelyesbítése, valamint a befektetett pénzügyi eszközök
D Hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú kötelezettségekhez átsorolt összege valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettség
E Folyó költség kiigazítások
<i>F Záró befektetett tőke összesen (A + B - C + D + E)</i>
<i>G Nyitó befektetett tőke összesen</i>
<i>H Átlagos befektetett tőke***</i>

Üzletáganként átlagos befektetett tőke kimutatása**

I Hozzáférési hálózat
J Helyhez kötött alaphálózat
K Mobil alaphálózat
L Helyhez kötött kiskereskedelem
M Mobil kiskereskedelem
N Egyéb tevékenység
<i>O Átlagos befektetett tőke összesen (I + J + K +L+ M+N)</i>

* *Mérlegből*** *Az üzletági átlagos befektetett tőke táblázatokból**** *év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga*

KÖZLÖNY

§

Összehasonlítás a vállalati eredménykimutatással (üzemi eredmény szintjéig)

8. b) tábla

	1. Bevételek Tárgyév	2. Költségek Tárgyév	HCA üzemi eredmény (1.-2.) Tárgyév	Tartási nyereség Tárgyév	Kiegészítő értékcsök- kenés Tárgyév	CCA üzemi eredmény Tárgyév
<i>Hozzáférési hálózat</i>						
Teljes hurok és alhurok átengedés						
Részleges hurok és alhurok átengedése						
Helyi bitfolyam hozzáférés						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
Egyéb hozzáférési hálózati szolgáltatások						
<i>Helyhez kötött alaphálózat</i>						
Hívásindítás és hívásvégződtetés						
IP bitfolyam hozzáférésből, ill. nagykereskedelmi ADSL szolgáltatásból (DSLAM-tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz)						
Egyéb bitfolyam hozzáférésből						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból						
2 Mbps feletti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból						
Egyéb helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások						
<i>Mobil alaphálózat</i>						

<i>Helyhez kötött kiskereskedelem</i>						
Egyéni hozzáférés						
Üzleti hozzáférés						
Helyi hívás						
Belföldi távhívás						
Nemzetközi hívás						
Tudakozó						
Nyilvános állomás						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
Mobil hálózatba irányuló hívás						
Internet hívás						
Egyéni ADSL hozzáférés						
Üzleti ADSL hozzáférés						
Egyéb helyhez kötött kiskereskedelmi tevékenység						
<i>Mobil kiskereskedelem</i>						
<i>Egyéb tevékenység</i>						
<i>Üzletágak összesen</i>						
Üzletágak közötti transzferek kiszűrése						
<i>Vállalati eredménykimutatásban</i>				-	-	-

*A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa DH-26149-2/2007 számú határozat
rendelkező részének II. számú melléklete*

*A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség
pontos tartalmának meghatározása*

A Tanács a jelen határozat szerint a szolgáltatókra kirótt, meghatározott költségszámítási módszer alkalmazására vonatkozó kötelezettség teljesítése során alkalmazandó elveket, formát, módszert és a költségszámítási modell tartalmát az alábbiak szerint határozza meg.

Az Eht. 58. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Tanács úgy rendelkezik, hogy a költségmodellek számviteli adatainak forrását a vállalat számára rendelkezésre álló legfrissebb lezárt vállalati auditált adatok képezik.

A. Általános szabályok:

A jelen határozat szerint kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltató köteles a forgalmi nagykereskedelmi szolgáltatásokra (ideértve az internethívás-kezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas internethívás-kezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) vonatkozó ellenértékek tekintetében a hosszú távú, előremutató különbözeti költségek (LRIC) költségszámítási módszere szerinti költségszámítási modellt kialakítani.

A jelen határozatban meghatározott költségszámítási modellek kialakításakor a szolgáltatónak biztosítania kell, hogy az tartalmazza a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírását, a modellben használt fogalmak és megnevezések definícióit, valamint a modell bemenő adatait és kimenő eredményeit, az arra feljogosított harmadik fél – így különösen a hatóság – számára áttekinthető és értelmezhető részletességgel.

A szolgáltató a kialakított és rögzített költségszámítási modelleket köteles az azok értelmezéséhez szükséges minden adattal és nyilvántartással együtt a költségszámítási modell kialakításától számított öt évig, illetve - ha ez későbbi időpont - a modell alapján kiszámított ellenértéket alkalmazó bármely szerződéssel kapcsolatos, a költségszámítási modellel összefüggésben felmerült jogvita jogerős lezárásáig megőrizni. A szolgáltatót a jelen határozat alapján terhelő, a modellek értelmezéséhez szükséges adatok és nyilvántartások megőrzési kötelezettsége nem érinti a más jogszabály által meghatározott megőrzési kötelezettségek teljesítését, így különösen a bizonylatokra vonatkozó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben előírt megőrzési kötelezettségek teljesítését.

B. A jelen határozat alkalmazásában:

1. Alaphálózat: a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának forgalom érzékeny összetevője.

Hozzáférési hálózat: a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely tartalmazza az előfizetőtől az alaphálózat oldali vonalkártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a vonalkártyát és a DSL eszközöket is.

2. Alulról felfelé építkező megközelítés (Bottom-Up, B-U): olyan koncepciót foglal magában, amely a keresletből kiindulva épít fel egy optimális hálózatot, és ennek alapján jelenlegi értéken meghatározza a hatékony szolgáltató költségeit.

3. Bázisév: a legutóbbi lezárt és auditált pénzügyi év.

4. Bemenő adat: A modellben használatos mindazon értékek, amelyek a vállalkozás működésére és a modellezett szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos gazdálkodási tevékenységre jellemzőek. Ezek csak közvetlen értékek lehetnek.

5. Berendezés optimalizálás elve: a berendezések optimalizálása révén a meglévő technológia és infrastruktúra elemei a modellezés szintjén mindenhol lecserélésre kerülnek, ahol azok használata nem bizonyul hatékonynak. Figyelembe véve a meglévő csomópontok számát és elhelyezkedését, valamint a rendelkezésre álló technológiát, a berendezés-optimalizálási módosítások a különféle központi és átviteli berendezésekre, valamint a csomópontok, illetve a berendezések jellegére korlátozódnak.

6. BHT (Busy Hour Traffic): az üzemelés egy adott 24 órás tartamán belül a legforgalmasabb 60 perc összes forgalma.

7. Bruttó érték (Gross Book Value, GBV): a jelen határozat alkalmazásában az eszköz bekerülési értékét jelöli;

8. Bruttó helyettesítési érték (Gross Replacement Cost, GRC): egy eszköz pótlásának tárgyevi költsége. A bruttó helyettesítési érték akkor tér el az eszköz kezdő beszerzési értékétől, ha az eszköz ára változik.

Tárgyév végi GRC állomány értéke: Átértékelt bázis év végi eszközállomány értéke + tárgyév végéig tervezett bővítő beruházások értéke – a tárgyévben selejtezésre kerülő eszközállomány tárgyév végére átértékelt értéke.

9. Cellahivatkozási érték: Egy másik cella értékének változtatás/módosítás nélküli átvételével kapott érték.

10. Egyedi eszköz-árindex (Specific Asset Price Index, SAPI): a módszer az adott eszköztípus használatbavételét követő valamennyi év bázisárindexével az eszközfajta azonos évre vonatkozó, az új beszerzések miatt lekönnyelt bruttó könyv szerinti értékeit elosztva és azokat összesítve határozza meg az eszközcsoport bruttó helyettesítési értékét, ahol bázisárként az áralkalmazás időpontjában érvényes egységár szolgál. Alkalmazásának feltétele, hogy

- a) a szóban forgó eszköz nem, vagy csak elhanyagolható mértékű technológiai változáson ment keresztül,
- b) a szóban forgó eszközről pontos információk nyerhetők ki a szolgáltatók tárgyeszköz-nyilvántartásából, és
- c) az adott tárgyi eszköz csoport homogén az árváltozás szempontjából.

11. *Ellenérték*: a költségszámítási modell alkalmazásával kiszámított, az egyes szolgáltatások egy egységére jutó költség alapján megállapított díj.

12. *Felár (mark-up)*: Az árban érvényesített közös költség, melyet a különbözeti költség arányában rendelünk a szolgáltatás hálózati elemeihez. Egyenlő arányú felár (Equal Proportionate Markup, EPMU): a közös költségeket az egyes hálózati elemek különbözeti költségeinek a költségkategória teljes különbözeti költségéhez viszonyított arányában osztja fel.

13. *Felülről lefelé építkező megközelítés (Top-Down, T-D)*: felülről lefelé építkező modellépítési módszer, amely a szolgáltató számviteli és műszaki nyilvántartásaiban szereplő tényadatokat és meglévő elektronikus hírközlési struktúráját használja fel kiindulási pontként.

14. *Felosztandó tétel*: egy homogén költségkategória költségtömege.

15. *Földrajzi Scorched Node topológiai módszer*: olyan modell-építési módszer, amelynek alkalmazása során a meglévő hálózat földrajzi topológiája (azaz a hálózati csomópontok földrajzi elhelyezkedése) nem változik, azaz a központi és az átviteli csomópontok jelenlegi földrajzi helyükön maradnak.

16. *Folyóáras értékcsökkenés*: a bruttó helyettesítési érték alapján számított értékcsökkenési leírás.

17. *Folyóáras költségelszámolás (Current Cost Accounting, CCA)*: olyan költségelszámolási módszer, amely az egyes könyv szerinti költségeket, illetve ráfordításokat tárgyévi piaci értékekre alakítja. Az immateriális javak és tárgyi eszközök vonatkozásában piaci értéke csak az önállóan forgalomképes eszköznek van.

18. *Független homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek egyedi költségmeghatározó tényezővel rendelkeznek.

19. *Függő homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek költségmeghatározó tényezője más homogén költségkategóriák költségtömege.

20. *Gazdasági érték*: az eszköz üzleti alkalmazása során a jövőben generált pénzáramlások jelenértékeinek az összegét méri.

21. *Hálózati elem*: az elektronikus hírközlési hálózat (költségelosztás céljára kialakított) részegysége, amit a hálózat egy vagy több rétegében a szolgáltatás biztosításához igénybe vett eszközök csoportja határoz meg.

22. *Hálózati elem vagy üzleti tevékenység különbözeti költsége*: az adott hálózati elemhez vagy üzleti tevékenységhez rendelt változó költségek és komponens specifikus fix költségek összessége.

23. *Hálózati topológia*: a hálózati csomópontok és összeköttetései módja. (Ha egy elektronikus hírközlő hálózatban „n” számú csomópont van, számos különböző mód létezik arra, hogy ezek egymáshoz kapcsolódjanak annak érdekében, hogy bármelyik csomópont kommunikálni tudjon bármelyik másikkal.)

24. *Hívásút*: egy meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása során igénybe vett hálózati elemek láncolata.

25. *Homogén költségkategória (homogenous cost category, HCC)*: olyan, azonos jellegű költségeket összesítő költségcsoport, amelynek összetevői

- a) ugyanolyan költségmeghatározó tényezővel rendelkeznek,
- b) ugyanolyan ártendenciáknak (azaz az adott költségcsoporthoz kötődő eszközök, illetve egyéb összetevők ára a vizsgált időszak alatt ugyanolyan mértékben változik) vannak kitéve és
- c) ugyanolyan költségfüggvénnyel bírnak.

26. *Komponens specifikus fix költség*: olyan költség, amely közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek/üzleti tevékenységnek tulajdonítható, de a költségmeghatározó tényező mennyiségétől független állandó költség.

27. *Költségfüggvények (Cost-Volume Relationship, CVR)*: egyedi költségmeghatározó tényezőkhöz kapcsolódó függvények, amelyek kifejezik a költségmeghatározó tényező és a költségvolumen közötti összefüggést. A CVR-ek azonosítanak minden változó költséget, komponens specifikus fix költséget, valamint közös költséget.

28. *Költségmeghatározó tényező*: egy adott költség alakulását befolyásoló tényező, amelynek mennyiségi változása és az általa meghatározott költségtömeg változása között függvényszerű kapcsolat (költségfüggvény) létesíthető.

29. *Költségszámítási modell*: költségszámítási módszer és az annak alkalmazására létrehozott számítástechnikai megoldás. A költségszámítási modellhez hozzátartozik a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírása, bemenő adatainak és eredményeinek definíciójával együtt.

30. *Közös költség*: Az adott homogén költségkategória azon költségösszetevője, amely nem függ az adott homogén költségkategória költségmeghatározó tényezőjének változásától és megosztásra kerül két vagy több hálózati elem/üzleti tevékenység között.

31. *Közvetlen érték*: Hivatkozott elődök, műveleti jelek és operátorok nélküli érték az Excel egy cellájában. (Számértékek esetében ez egy közönséges szám.)

32. *Különbözeti költség (Incremental Cost, IC)*: egy meghatározott teljesítménynövekmény biztosításából fakadó költségek, amennyiben egy bizonyos szintű teljesítményt (amely lehet nulla is) már biztosítanak. Ennek megfelelően a különböző költségeket olyan költségként határozhatjuk meg, amely egy hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez, illetve azon keresztül az adott szolgáltatáshoz tartozó teljesítménynövekmény biztosításának az elmaradásával kerülhető el (azaz takarítható meg).

33. *Makrofüggvény-érték*: Ez egyenértékű a „Számított érték”-kel azzal a különbséggel, hogy itt a makroval definiálunk egy függvényt/operátort.

34. *Makroprogram-érték*: A makro-program közbenső számítása vagy végeredménye kiírva/eltávolva egy munkalapcellában. (Számértékek esetében ez egy közönséges szám.)

35. *Minimum hálózat*: LRIC módszertan szerinti költségszámítás esetén az a hálózati kiépítettségi minimum, melynek költségét a modellezés során fix költségnek kell tekinteni.

36. *Modern ekvivalens eszköz (Modern Equivalent Asset, MEA)*: lényeges technológiai változáson keresztül ment vagy már nem gyártott tárgyi eszközt helyettesítő, hasonló tulajdonságokkal, paraméterekkel, illetve hasonló vagy szélesebb funkcionalitással rendelkező berendezés.

37. *Múltbeli költségelszámolás (Historic Cost Accounting, HCA)*: ez a módszer lekönyvelt értéken [történeti költségként, azaz Historic Cost-ként (HC)] veszi számításbaba a különböző költségeket, illetve ráfordításokat. Az eszköz jellegű költségek számítása a bruttó, illetve a nettó könyv szerinti értékek felhasználásával történik. Egy adott eszköz bruttó könyv szerinti értéke, akkor használható az eszköz bruttó helyettesítési értékeként, ha az eszköz

- a) élettartama viszonylag rövid,
- b) nem megy keresztül jelentős árváltozáson,
- c) nem megy keresztül jelentős technológiai változáson és
- d) az átértékelés elhanyagolható hatással lenne a vállalat költségeire.

38. *Működő tőke (Working Capital, WC)*: a forgóeszközök értéke növelve az aktív időbeli elhatárolásokkal, csökkentve a rövid lejáratú kötelezettségek, a passzív időbeli elhatárolások és a céltartalékok együttes összegével. A rövidlejáratú kötelezettségek között nem kell figyelembe venni a hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztő részleteként szerepeltetett összeget és a halasztott kamatfizetési kötelezettséget.

39. *Nettó érték (Net Book Value, NBV)*: a bruttó érték kumulált amortizációval csökkentett értéke.

40. *Paraméter*: A modellben használatos mindazon értékek, amelyek a modellezett szolgáltatás költségeinek kiszámításához szükségesek, de nem a vállalkozás belsőjéből eredő értékek. (Ilyenek lehetnek makrogazdasági mutatók, feltételezésen alapuló vagy választható értékek, stb.)

41. *Pénzügyi tőkemegőrzés módszer (Financial Capital Maintenance, FCM)*: alkalmazása esetén a társaság valós pénzügyi tőkéjét és funkcióinak folyamatos finanszírozására való képességet őrzi meg. A tőke akkor számít megőrzöttnek, ha a részvényesek tőkéje reálértékben olyan szinten áll az időszak végén, mint az időszak elején. Az FCM alapú költségelszámolás esetében ezért a modell költségalapja tartalmazza a pénzügyi tőke vásárlóerejének a megőrzését biztosító ráfordításokat is. Az FCM mint tőkemegőrzési módszer azt jelenti, hogy a modell költségalapja: = $OPEX_t + DEP_t + SDEP_t + WACC \times (NRC_t + WC_b) - TN_t$, ahol

- a) t: tárgyév,
- b) b: bázisév
- c) OPEX (Operating Expenditures) a működési költségek/ráfordítások,
- d) DEP (Depreciation) az értékcsökkenés,
- e) SDEP (Supplementary Depreciation) a kiegészítő értékcsökkenés (a bekerülési érték alapján számított, és a folyóáras érték alapján kalkulált értékcsökkenés különbözete),
- f) WACC (Weighted Average Cost of Capital) a súlyozott átlagos tőkeköltség,
- g) NRC (Net Replacement Cost) a nettó helyettesítési érték,
- h) WC (Working Capital) a működő tőke, és
- i) tartási nyereség $TN_t = NBV_b * [(GRC_t - GRC_{t-1}) / GBV_b]$

Az NBV_b és a GBV_b a bázis év végére vonatkozó értékek.

42. *Részletes eszközátértékelés (Detailed Asset Revaluation, DAR)*: a módszer az eszközök fizikai mennyiségének és az áralkalmazás évében érvényes beszerzési árának szorzata révén határozza meg az eszköz bruttó helyettesítési értékét. Az eszköz mennyiségének meghatározása történhet közvetlen számbavétellel, szakértői becslés vagy statisztikai minta alapján. Alkalmazása akkor szükséges, ha

- a) az adott eszközcsoporthoz árváltozás szempontjából nem homogén, vagy
- b) az adott eszköz vagy eszközcsoporthoz jelentős technológiai változáson ment keresztül, vagy
- c) az adott eszközre vagy eszközcsoporthoz vonatkozólag nem nyerhetők ki pontos információk a szolgáltató tárgyi eszköz nyilvántartásából.

43. *Súlyozott átlagos tőkeköltség (Weighted Average Cost of Capital, WACC)*: az a minimum kamatláb névérték, amelyet a tőkének ki kell termelnie (az iparági kockázati osztály szerinti korrekciót és a tőkeáttételi szintet, azaz az idegen tőke és saját tőke arány figyelembevételét követően) ahhoz, hogy az iparágban verseny alakuljon ki a tőkebefektetés terén.

44. *Számított érték*: műveleti jeleket vagy módosító operátorokat tartalmazó cellatartalom alapján kapott cellaérték.

45. *Számvitel-alapú eszközérték és értékcsökkenés számítási módszer*: a CCA elszámolási modellek esetében a nettó helyettesítési érték és a folyóáras értékcsökkenés meghatározásának módszere. A módszer kiindulási alapja az egyes eszközök GRC-je. A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a tárgyév végi nettó helyettesítési értéket, hogy annak a tárgyév végi GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisév végi nettó és bruttó könyv szerinti eszközértékének arányával.

$$\frac{NRC_{t \text{ év végi}}}{GRC_{t \text{ év végi}}} = \frac{NBV_{b \text{ év végi}}}{GBV_{b \text{ év végi}}}$$

A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a folyóáras értékcsökkenést, hogy annak GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisévi összes könyv szerinti értékcsökkenés és bázis évi átlagos bruttó érték arányával.

$$\frac{écs_t}{GRC_{t \text{ átlag}}} = \frac{écs_b}{GBV_{b \text{ átlag}}}$$

46. *Tárgyév*: a díjszámításra vonatkozó tárgyév a díjak alkalmazásának első éve.

47. *Tőkeköltség*: az egyes szolgáltatások nyújtásához szükséges tőke finanszírozásának költsége, melynek különböző szolgáltatásegységekre jutó részei beépülnek az adott szolgáltatás ellenértékébe. A tőkeköltséget úgy kapjuk meg, ha a súlyozott átlagos tőkeköltséget (Weighted Average Cost of Capital, WACC) megszorozzuk a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt – az üzleti vagy cégérték, valamint értékhelyesbítések nélküli – befektetett eszközök éves átlagos nettó könyv szerinti értékével (átértékelt eszközök esetén a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt - a hatékonysági, berendezés-optimalizálási és MEA kiigazításokkal korrigált - éves átlagos nettó helyettesítési értékkel), a befejezetlen beruházások tárgyévi átlagos eszközértékével és a működő tőke éves átlagos értékével.

48. *Útvonal tényezők*: egy adott szolgáltatás nyújtásában részt vevő hálózati elemek számát jelző mutató.

49. *Útvonal mátrix*: Egy adott szolgáltatás esetén a lehetséges hálózati útirányok tekintetében az egyes hálózati elemeknek az adott szolgáltatás által történő átlagos igénybevételét az útvonal mátrixok szemléltetik. Ennek megfelelően szolgáltatásonként az adott szolgáltatás nyújtásában részt vevő minden hálózati elemre külön útvonal mátrixot kell készíteni.

50. *Üzleti tevékenységek*: A vállalat üzleti folyamatainak részegységei.

51. *Változó költség (Variable Cost, VC)*: az a költség, amely a költségmeghatározó tényezővel együtt változik és közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek vagy üzleti tevékenységnek tulajdonítható.

C. Tőkeköltségszorzó

A költségszámítások során alkalmazandó tőkeköltség-szorzó értéke helyhez kötött távközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetében²:

a) az 1. sz. érintett piac szolgáltatójánál 16,8%, *

b) a 2...5. sz. érintett piacok szolgáltatójánál 18,6%.

* Az Emitel Magyar Telekomba történő beolvadására tekintettel a jogutód Magyar Telekom által 2008. május 31. napját követő 30 napon belül a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtandó díjak kialakítása során jelen LRIC modell tekintetében azon legújabb WACC értéket köteles alkalmazni, amelyet Tanács a jelenlegi módszertan szerint fog aktualizált adatok alapján kiszámítani és közzétenni.

² A Tanács közvetlenül a határozat meghozatala előtt független tanácsadóval felülvizsgáltatta az értéket.

A hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályok részletes követelményrendszere

D/1. A KÖVETELMÉNYRENDSZER CÉLJA

Jelen követelményrendszer célja, hogy a jelen határozat által kötelezett szolgáltatók számára az alkalmazandó – LRIC alapú - költségszámítási módszer alkalmazásával kapcsolatban részletes útmutatást adjon.

D/2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A költségek és ráfordítások felosztásának szolgáltatók által követendő alapelve az ok-okozati elv, tehát a költségeket és ráfordításokat úgy kell felosztani, hogy azokat a szolgáltatásokat és termékeket terheljék, melyek felmerülésüket okozzák.

E. A LRIC KÖLTSÉGSZÁMÍTÁSI MÓDSZER

E/1. A módszertan jellemzői

1. LRIC modellek készítésekor a szolgáltatóknak olyan modelleket kell kidolgozniuk, amelyek az egyes hálózati elemek különböző költséget számítják ki. Ehhez a szolgáltatóknál a meglévő infrastruktúra működtetése mellett felmerült tényleges költségeket és ráfordításokat a működés hosszú távon feltételezett hatékonysági és kapacitásbeli tényezőinek módosítása, valamint a különböző, a későbbiekben részletezett berendezés-optimalizálási feltételezések és a folyóáras költségelszámolás elvének figyelembevételével szükséges átértékelni.

2. A szolgáltatók által kidolgozott LRIC modelleknek felülről lefelé építkező megközelítést kell alkalmazniuk.

E/2. Hatékonyság

3. A szolgáltató költségmodelljének a meglévő hálózati topológiára épülő költség hatékony szolgáltató költségeit kell tartalmaznia. E cél elérése érdekében a szolgáltatóknak vizsgálatot kell végeznie, melynek eredményeként vagy hatékonyság-kiigazítások szükségessége állapítható meg vagy bizonyítottá válik a szolgáltató hatékonysága. A vizsgálat teljes dokumentációját a beadványhoz csatolni kell.

A szolgáltató az alábbi módszerek közül választhat hálózata hatékony működésének bizonyításához:

- a) alulról felfelé építkező (B-U) műszaki modellek;
- b) működési statisztikák alkalmazása az LRIC modellben; vagy
- c) összehasonlító vizsgálat.

Amennyiben a szolgáltató összehasonlító vizsgálatot bizonyítja hatékonyságát, a felhasznált adatkészletet a releváns különbségekhez (pl. a hasonlítás alapjául vett szolgáltató hálózatának méretéhez) kell igazítani.

4. A szükséges hatékonyság-kiigazítást homogén költségkategóriánként önálló tétellel meg kell jeleníteni a modellben. A hatékonyság-kiigazítás nem eredményezhet költségnövekedést.

A hatékonyság-kiigazítási tételek közt kell szerepeltetni a szolgáltató áralkalmazás évére tervezett létszámleépítését is, a költségmodellben az ezzel összefüggésben felmerülő összes költségmegtakarítást érvényesíteni kell.

E/3. Az LRIC modellépítési lépések

5. A modellépítés első lépéseként a szolgáltató meglévő kimutatásaiból ki kell választani azokat a tételeket, amelyek a költségmodellek alapadatait képezhetik.

A modellépítés második lépése a homogén költségkategóriák meghatározása és a költségek homogén költségkategóriákba sorolása.

A modellépítés harmadik lépése a hálózati elemek és üzleti tevékenységek meghatározása.

A modellépítés negyedik lépése a befektetett eszközök átértékelése a berendezés optimalizálás és a folyóáras költségelszámolás elveinek (CCA) figyelembevételével és a működési költségek módosítása.

A modellépítés ötödik lépése a költségfüggvények kialakítása a költségek homogén költségkategóriákból hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása érdekében.

A modellépítés hatodik lépése a közös költségek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő osztása és az egységköltségek meghatározása.

A modellépítés hetedik lépése a hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségeiből a szolgáltatások egységköltségének meghatározása az útvonal tényezők segítségével.

E/4. A költségmodellek adatforrásai

6. A modell bázisévi adatai a modellt építő szolgáltató legfrissebb, lezárt, auditált számviteli adatai. A modellhez szükség van továbbá a bázisévet megelőző év végi auditált mérlegadatokra is.

7. A költségmodell költségalapjában nem szerepeltethetők a pénzügyi műveletek ráfordításai, a rendkívüli ráfordítások, valamint a társasági adó. A jelen határozat hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtásában nem érintett

költségtömeg költségmodellben történő elkülönítése egy e célra létrehozott technikai jellegű hálózati elemhez vagy üzleti tevékenységhez történő hozzárendeléssel kezelendő. A szolgáltatónak bizonyítania kell továbbá, hogy a kiegészítő szolgáltatásokhoz rendelt költségeket a forgalmi szolgáltatások költségalapjából kizárta.

8. A modell dokumentációjának részletes listát kell tartalmaznia mindazon kis- és nagykereskedelmi termék-ről/szolgáltatásról, amelyek a különbözeti költség meghatározása során kizárásra kerültek.

9. A pénzügyi, illetve a naturáliákban kifejezett üzemeltetési és forgalmi adatoknak ugyanarra a bázisúvra kell vonatkozniuk és két teljes évre vonatkozóan előrejelzéseket is tartalmazniuk kell.

E/5. A homogén költségkategóriák kialakítása

10. A költségalapot alkotó költségek a modellben homogén költségkategóriákba (HCC) sorolandók. Minden egyes homogén költségkategóriának egyedi költségmeghatározó tényezővel, egyedi ártendenciával és hozzárendelt egyedi költségfüggvénnyel (CVR) kell rendelkeznie. Egy CVR több HCC-hez is hozzárendelhető.

11. A HCC-k a következő költségtípusonként kategorizálандók:

- a) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült tőkeköltségek (WACC),
- b) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült értékcsökkenési költségek (DEPR),
- c) működő tőkével (WC) kapcsolatos tőkeköltségek,
- d) működési költségek és ráfordítások (OPEX),

Egy homogén költségkategória a jelen bekezdés a), b), c) és d) pontjában említett költségfajták közül csak egyet tartalmazhat.

12. További követelmény, hogy az OPEX személyi jellegű költségei és ráfordításai (OPEX pay) külön költségkategóriá(k)ba kerüljenek, elválasztva az egyéb működési költségektől és ráfordításoktól (OPEX non-pay). Ez utóbbin az anyagjellegű ráfordításokat és az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek egyenlegét értjük. Az OPEX költségeket csökkenteni kell az aktivált saját teljesítmények értékével.

13. Minden egyes homogén költségkategóriát egyértelműen be kell sorolni a független vagy függő kategóriákba, azokat a CVR-eket pedig, amelyekre ezek támaszkodnak, dokumentálni kell.

14. A működő tőke mértékének alapját a bázisúv átlaga képezi. Az átlag a működő tőke év eleji, valamint év végi értéke számtani átlagaként számítandó.

15. A tőkeköltség számításánál az NRC tárgyúvra vonatkozó év eleji és év végi értékének számtani átlagát kell figyelembe venni.

16. A kötelezett szolgáltató által benyújtott modellekben számvitel-alapú módszert kell használni a tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült nettó eszközérték számítása és az értékcsökkenési költségek számítása tekintetében.

17. A modellekben a befektetett tőke finanszírozását a pénzügyi tőkemegőrzés (FCM) módszerrel kell biztosítani. A befektetett tőke értékéből ki kell zárni az Üzleti vagy cégértéket, valamint az Immateriális javak és Tárgyi eszközök értékhelyesbítéseit.

18. A befejezetlen beruházással kapcsolatos költségek esetén értékcsökkenési leírás nem számolható el, de a tőkeköltség számításakor az eszköz bruttó értéke figyelembe veendő.

19. Pénzügyi lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei a WC és DEPR homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, az OPEX költségkategóriákban - a halmozódás elkerülése végett - nem. Amennyiben ettől a szolgáltató mégis eltérni kényszerül, a modell dokumentációjának részletes magyarázattal kell szolgálnia az eltérés okairól, megvalósításáról és a költségalapra vonatkozó hatásáról.

20. Működési lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei az OPEX homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, a DEPR és WC költségkategóriákban - a halmozódás elkerülése végett - nem.

E/6. A költségmodell hálózati elemeinek és üzleti tevékenységeinek meghatározása

21. A helyhez kötött telefon szolgáltatók hálózati struktúrájának figyelembevételével a költségmodell hálózati elemeit és üzleti tevékenységeit az alábbi szerkezetet követően kell megadni:

- kihelyezett fokozat (Remote Switching Unit, RSU),
- helyi központ (Local Switch, LS),
- primer központ (Primary Switch, PS),
- tandem központ (TS),
- szekunder központ (Secondary Switch, SS),
- nemzetközi központ (International Switch, IS)
- RSU-központ (LS, PS, SS) átvitel,
- LS-PS átvitel,
- LS-SS átvitel,
- LS-TS átvitel,

- LS-IS átvitel,
- PS-SS átvitel,
- PS-IS átvitel,
- PS-TS átvitel
- SS-IS átvitel,
- SS-SS átvitel,
- összekapcsolási pont,
- hálózat menedzsment rendszerek,
- a fémhurkok és alhurkok teljes átengedésével kapcsolatos előfizetői hozzáférési hálózat,
- MDF,
- a részleges hurok, illetve alhurok átengedéssel kapcsolatos előfizetői és központ oldali szűrő,
- a részleges hurok, illetve alhurok átengedéssel kapcsolatos DSL eszközök (DSLAM, stb),
- egyéb hálózati elemek,
- hálózati szolgáltatás forgalommérő/számlázó rendszere
- az összekapcsolási forgalmi szolgáltatások üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységei (nagykereskedelmi értékesítés, számlázás, stb.)
- a fémhurkok és alhurkok teljes, illetve részleges átengedése, valamint a helyi bitfolyam hozzáférés szolgáltatások üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységei (nagykereskedelmi értékesítés, számlázás, stb.),
- egyéb üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységek.

E/7. Folyó költségekre történő átértékelés

22. Az LRIC modellek mögött rejlő hálózati topológiának a földrajzi Scorched Node megközelítésen kell alapulnia.

23. Az LRIC modellezési alapelveknek megfelelően a költségek által leírt elektronikus hírközlő hálózatnak optimális költségszinten kell működnie, ezért a hálózat Scorched Node földrajzi topológiáját leképező műszaki modelleket a berendezés-optimalizálás elve alapján kell elkészíteni. A hálózat földrajzi topológiája nem változtatható, a meglévő berendezéseket azonban a hatékonysági követelmények által indokolt esetben ki kell cserélni kisebb kapacitású berendezésekre.

A modelleknek vagy

- a) kifejezett, nyilvánvaló berendezés-optimalizáló / költségminimalizáló algoritmusokat kell tartalmazniuk (amelyek ellenőrizhetők és hitelesíthetők), vagy
- b) csomópontról csomópontra le kell írniuk az alkalmazott / feltételezett berendezéseket, egyben ki kell fejteniük azok optimalizálásának módját.

Az effajta berendezés-optimalizálás nem eredményezhet összességében magasabb költségeket a teljes költség-tömegre vonatkozóan.

24. Valamennyi szolgáltató köteles a berendezés optimalizálási feltétel modellben történt figyelembevételét bizonyítani.

25. A berendezés-optimalizálásnak a hálózat teljes egészére ki kell terjednie oly módon, hogy amennyiben az egyik csomópontnál végrehajtott optimalizálás költségsökkentést idéz elő, úgy a működési kiadást vagy tökeköltséget érintő, egyéb csomópontoknál elérhető minden ebből származó költségmegtakarítás is érvényesítendő.

26. Ahol egy adott terület optimalizálása érint egy másik területet, ott a berendezés optimalizálás hatását át kell vezetni HCC-ről HCC-re és CVR-ről CVR-re.

27. Az optimalizálás alacsonyabb költséget eredményezhet úgy is, hogy OPEX jellegű költségek kerülnek módosításra.

28. Az átértékelésnél a szolgáltató az alábbi módszerek közül választhat:

a) Tárgyi eszközök esetében:

- aa) Eszköz Árindex Módszer (SAPI),
- ab) Részletes Eszköz Átértékelés Módszer (DAR),
- ac) Modern Ekvivalens Eszköz Módszer (MEA),
- ad) Múltbeli Költségelszámolás Módszer (HCA);

b) OPEX költségek esetében:

- ba) OPEX-non pay jellegű HCC-knél: tárgyévi termelői árindex előrejelzés,
- bb) OPEX-pay jellegű HCC-knél: a vállalat tárgyi évre tervezett béremelése (%).

29. Az alkalmazandó módszertan(ok) kiválasztását a szolgáltató végzi, ám eszköz-költségek esetében figyelembe kell vennie az egyes módszertanok definíciójában szereplő alkalmazhatósági feltételeket. Minden eszközátértékelést a modell dokumentációjában áttekinthetően szerepeltetni kell.

30. MEA módszer az átértékelésnél akkor használható, ha tárgyévet követően (azt is figyelembe véve) 3 éven belül a szolgáltató a meglévő eszközt le kívánja cserélni, ami a fenntartási, üzemeltetési költségek várható csökkentésével jár.

MEA alkalmazása esetén

- a) a MEA választást indokolni kell. A modern ekvivalens eszköz funkcionális jellemzőit, árát ismertetni kell.
- b) a többletfunkciónak tulajdonítható költséget le kell választani az eszköz beszerzési értékéről,
- c) a modern ekvivalens eszköznek a többletfunkció leválasztása után fennmaradó, alacsonyabb fenntartási, üzemeltetési költségei szerint az OPEX HCC-ket is módosítani kell.

Mind a b.), mind a c.) típusú kiigazítást dokumentálni kell.

31. A SAPI, DAR vagy MEA módszer alapján átértékelt eszközcsoportonként (I. központok, beleértve a kihelyezett fokozatokat is, II. átviteltechnika, valamint III. kábelek+ alépítmények) aggregált bruttó helyettesítési értéket össze kell vetni az eredeti - eszközcsoportonként aggregált - bruttó könyvi értékkel, azaz: $\frac{GRC}{GBV}$ arányt kell képezni. (Az aggregálás

következtében az eszközcsoportokon belüli HCC-k eltérő mutatói kiegyenlíthetik egymást.)

A kötelezett szolgáltató a kábelek+alépítmények esetén a fenti mutató értékétől függetlenül minden esetben számítsa ki az eszközcsoportok aggregált gazdasági értékét (GÉ) az alábbiak szerint:

- Állapítsa meg 5 éves előtekintéssel minden évre az eszközcsoportok által generált várható bevételeket és működési költségeket, továbbá a hátralévő hasznos élettartam 5 éven túli részére várható bevételeket és működési költségeket évente változatlan értékekkel egy-egy összegben (mint maradványértéket).
- A várható bevételek és működési költségek különbségét diszkontálja a szabályozott WACC szorzó értékével:

$$PV_i = \frac{1}{(1+r)^i} * C_i$$

ahol

r: WACC

C_i: időszaki várható pénzáramlás

Az így meghatározott jelenértékek összegei képezik az eszköz gazdasági értékét.

Amennyiben a fenti mutató értéke a központok+kihelyezett fokozatok esetén együttesen, valamint az átviteltechnika esetén nagyobb 1,5-nél a kötelezett szolgáltató szintén számítsa ki az eszközcsoportok aggregált gazdasági értékét (GÉ) a fentiek szerint.

Ezután a kötelezett szolgáltató hasonlítsa össze az átértékelt eszközcsoport nettó helyettesítési értékét az eszköz fenti módon megállapított gazdasági értékével. Amennyiben a gazdasági érték alacsonyabb mint a nettó helyettesítési érték, akkor a továbbiakban azt kell használni a nettó helyettesítési értéként.

32. A tartós élettartamú eszközök eszköz-átértékelését tárgyév elejére és végére kell elvégezni.

33. A tárgyévi beruházások értékénél csak a bővítő beruházásokat szabad figyelembe venni, a pótló beruházást nem, amennyiben az átértékelt eszközök értékében a pótlásra kerülő eszközök értékét a modell figyelembe vette.

34. Minden kapcsolóközponti, illetve egyéb berendezés elhelyezésére szolgáló épületben a berendezés MEA eszközre történő cseréje miatt keletkező kihasználatlan belterületet nulla GRC-n kell értékelni, kivéve, ha indokolt és dokumentált az ilyen terület figyelembevétele.

E/8. Költségfüggvények kialakítása

35. A CVR-eknek a szolgáltató beszállítókkal szembeni vásárlóereje növekedésének és/vagy a méret-/választék-gazdaságosság érvényesülése miatt konvex összefüggéseket kell mutatniuk. Amennyiben a CVR-ek egyenes vonalú összefüggést mutatnak, a CVR-t teljes részletességgel alá kell támasztani, hogy miért nem érvényesül a méret-/választék-gazdaságosság, illetve a vásárlóerő hatása.

36. A szolgáltatók az alábbi módszerek közül egyet vagy többet is felhasználhatnak a költségfüggvények előállítására:

- a) műszaki/szimulációs modellek,
- b) statisztikai tanulmányok,
- c) interjúk/terepfelmérés,
- d) összehasonlító vizsgálatok.

37. A modelldokumentáció részeként a szolgáltatóknak be kell nyújtaniuk a fentebb említett modelleket, felméréseket, interjúkat, a kutatások és összehasonlító vizsgálatok során használt eljárásokat és azok eredményeit.

38. Amennyiben a HCC-k tartalmazzák a modelltől kizárt szolgáltatások költségeit, a kizárandó szolgáltatások vonatkozó költségét a CVR-ek segítségével kell eltávolítani a költségábrából.

E/9. Közös költségek kezelése

39. A homogén költségkategóriákban definiált közös költségek százalékos arányait dokumentálni kell.

40. A közös költségeket az EPMU módszerrel kell a hálózati elemek/üzleti tevékenységek között felosztani. Amennyiben a költségkategóriának nincsen változó költsége, úgy a szolgáltatónak meg kell határoznia, hogy mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös a költség és ez alapján kell a felosztást elvégezni. Utóbbi esetben a szolgáltatónak a költségszámítás dokumentációjában részletes indoklással együtt ki kell fejtenie, hogy az adott közös költség mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös.

E/10. Hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének kiszámítása

41. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek teljes költségösszege a HCC-k különbözeti költségéből (változó költségek + komponens specifikus fix költségek) és a felosztott közös költségek összegéből adódik.

42. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének meghatározása a hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez rendelt teljes költségösszeg és a tárgyévben felmerülő, az adott hálózati elem/üzleti tevékenység költségösszegéhez tartozó, az adott hálózati elem/üzleti tevékenységet érintő éves volumen hányadosaként történik. Amennyiben egy hálózati elemhez több, eltérő mértékegységű volumen tartozik, a hálózati elem költségösszegét arányosítással meg kell osztani a szolgáltatások között és ezután szolgáltatásonként külön-külön egységköltséget kell megállapítani.

43. Az adott időszakban értékesítésre kerülő szolgáltatásmennyiséget a szolgáltató átlátható, objektív információkkal alátámasztott számításokkal köteles hitelesíteni. Abban az esetben, ha a felmerülő szolgáltatásmennyiség értéke objektív információkra épülő számítások alapján nem határozható meg, a szolgáltató becslést alkalmazhat. Ez utóbbi esetben a szolgáltató köteles a becslés alapjául szolgáló paramétereket és feltételezéseit áttekinthető módon rögzíteni olyan formában, hogy azok az arra jogosult harmadik fél számára értelmezhetőek legyenek.

E/11. Útvonal tényezők és útvonal mátrix

44. A hálózati elemek egységköltségeiből az adott szolgáltató szolgáltatásainak egységköltségei a hívásút elemzése során kiszámított útvonal tényezők segítségével kerülnek kiszámításra.

45. A felhasznált útvonal tényezők számításának a tárgyévre vonatkozó útvonal mátrix adatain és a tárgyévre meghatározott módon előre jelzett forgalmi adatokon kell alapulnia. A modelldokumentációnak tartalmaznia kell azokat az információkat, amelyek alátámasztják az esetleges hálózati mintavételezés statisztikai megalapozottságát. Az útvonal tényezőknek összhangban kell lenniük a megadott forgalmi előrejelzésekkel.

46. A költségmodellben, illetve annak dokumentációjában az útvonal tényezők számítását, valamint a számításnál alkalmazott feltételezéseket azok indoklásával együtt részletesen be kell mutatni.

47. A szolgáltatások átlagos útvonalának meghatározásához a következő lépések elvégzése lehet szükséges:

- a) a lehetséges hívásutak (útvonalak) meghatározása szolgáltatásonként,
- b) szolgáltatásonként az egyes útvonalakhoz tartozó hálózati elemek számának meghatározása, vagyis a hálózati elemenkénti útvonal mátrix előállítására,
- c) szolgáltatásonként az egyes útvonalakhoz tartozó percmennyiség meghatározása, vagyis az útvonal mátrixhoz tartozó, percmennyiségeket tartalmazó mátrix előállítására, az egyes útvonalakhoz tartozó hálózati elemek azonosítása minden szolgáltatás esetében,
- d) szolgáltatásonként az egyes hálózati elemekhez tartozó a b) és a c) pontokban előállított útvonal mátrix és a percmennyiségeket tartalmazó mátrix összeszorozása, majd az így kapott érték osztása a szolgáltatás teljes percmennyiségével.

48. Az előző pont b) és c) alpontjaiban előállított mátrixok szorzataként adódik az a percmennyiség, amely az adott hálózati elemet érinti. Az adott hálózati elem teljes költségét ezzel a percmennyiséggel osztva megkapjuk az adott hálózati elem egységköltségét.

49. A szolgáltatások egységköltsége az előző két pontban leírtak alapján előállított hálózati elemenkénti útvonal tényezők, illetve egységköltségek szorzatának összegeként adódik.

50. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell az útvonal mátrix meghatározására vonatkozó módszertan leírását, illetve - amennyiben az útvonal mátrix statisztikai eljárásokkal kerül meghatározásra - a felhasznált módszer érvényességét tesztelő próbák eredményét.

E/12. A modellel szemben támasztott részletes funkcionális követelmények és a modell dokumentációja

51. Olyan modellt kell kidolgozni, amely tartalmazza a következő táblázatban bemutatott rétegek szerint felépülő számítási modellt, valamint amelynek része egy, a költségfüggvények kialakításához használt műszaki almodell és a folyóáras költségelszámolás kalkulálását segítő almodell is.

Szint	Leírás
Kivonatoló, átalakító és feltöltési szint (KÁF)	Adatot nyer ki a különböző adatforrásokból (főkönyv, tárgyi eszköz nyilvántartás, B-U műszaki modellek, forgalmi adatok stb.), és ezekkel tölti fel az alap adatbázist/adatállományt.
Adatszint	Az adatbázisban lévő adatokat jól strukturált adattáblákban tárolja. A felhasználók alapadatait is tartalmazza (pl. bejelentkezési adatok, fizikai elhelyezkedési adatok, kiinduló lista stb.).
Üzleti szint	A kalkulációk lényegét tartalmazza, és az érvényes adatállományon alapszámításokat végez.
Felhasználói szint	Lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy megnyissa, módosítsa és szerkessze az adatállományt, lefuttassa a modellt, és elemezze a kapott eredményeket.

52. A szolgáltatóknak MS Excel szoftverrel kell költségmodelljeiket elkészíteniük és a szabályozónak benyújtaniuk.

53. Az alkalmazásokkal kapcsolatos követelmények:

- a) A modell mellé csatolni kell a rendszerkövetelmények leírását, amely tartalmazza
 - aa) az alkalmazások alapjául szolgáló operációs rendszert (azaz Windows NT, Windows 2000, Windows XP stb.)
 - ab) az alapul szolgáló alkalmazás verziójának pontos meghatározását (azaz MS Excel 98, , MS Excel 2000 stb.)
 - ac) a merevlemezre mentett futtatáshoz szükséges környezetet (szükséges-e és ha igen, akkor milyen környezetet (pl. könyvtárszerkezetet) kell létrehozni, és hogyan kell abba behelyezni [lementeni] a modellt ahhoz, hogy annak működését és megfelelőségét a hatóság képviselői vizsgálni tudják).
- b) A modell a beadványpéldányról csak olvasható (read only) formában nyitható meg a benyújtott modell és az adatok épségének megőrzése érdekében.
- c) A modell átláthatósági vizsgálatának érdekében úgy kell azt elkészíteni, hogy futtatható legyen a beadványpéldánytól eltérő helyen (írható/writable) környezetben (merevlemez/HDD) is. Az ehhez szükséges környezet létrehozásához szükséges információkat a dokumentációban fel kell tüntetni.
- d) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett sorokat vagy oszlopokat tartalmazhat.
- e) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett munkafüzeteket tartalmazhat.
- f) A cellákat és a munkafüzeteket nem szabad védelemmel ellátni (jelszóval vagy más módon) és nem szabad zárolni sem.
- g) A képleteknek láthatóknak kell lenniük.
- h) A makróknak hozzáférhetőknak, és read only körülmények között is futtathatóknak kell lenniük.
- i) A modell dokumentációjának teljes körű logikus levezetést kell tartalmaznia.
- j) Ha a modellt a szolgáltató megbízásából független tanácsadó készíti el, ezt a felet fel kell kérni, hogy tegye lehetővé, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférjenek a modellhez. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell a szolgáltató és tanácsadójának írásos nyilatkozatát arról, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy a modell vizsgálatában előbb felsorolt, érintett felek hozzáférhessenek a modellhez. A hatóság és a hatóság által bevont tanácsadóknak titoktartási megállapodásokat kell aláírniuk mind a szolgáltatókkal, mind pedig a szolgáltató által bevont tanácsadókkal.

54. A modellek használatával kapcsolatos követelmények:

- a) **Átláthatóság.** A modellt alkalmassá kell tenni arra, hogy a hatóság vagy az általa bevont tanácsadók vizsgálhassák annak működését. Ennek érdekében könnyen felismerhetővé (például háttérszínnel megkülönböztetetté) kell tenni legalább a bemenő és a számított adatokat, illetőleg az alábbi változtatható értékeket:
 - aa) Közvetlen értéket tartalmazó bemenő adatot (javasolt cellaháttér: fehér)
 - ab) Cellahivatkozással tartalmazó bemenő adatot (javasolt cellaháttér: világoskék)
 - ac) Közvetlen értéket tartalmazó paramétert (javasolt cellaháttér: világossárga)
 - ad) Cellahivatkozással tartalmazó paramétert (javasolt cellaháttér: világos-zöld)
 - ae) Eredmény (keresett költség-alapú ár (javasolt betűforma: félkövér sötétkék)
- b) **Működésbiztonság.** A modellt alkalmassá kell tenni arra, hogy annak vizsgálata/működtetése során minimális legyen a véletlen hibássá vagy működésképtelenné tétel veszélye. Ennek érdekében könnyen felismerhetővé (például háttérszínnel megkülönböztetetté) kell tenni az alábbi változtatható értékeket:
 - ba) Számított értéket tartalmazó cellát (javasolt cellaháttér: világos rózsaszín)
 - bb) Makróprogram-értéket tartalmazó cellát (javasolt cellaháttér: narancssárga)
- c) A bemenő adatok és paraméterek modellbéli eredetije csak munkalap-cellákban lehet (a makró-programok és a nevesített argumentumok <Named arguments> is az eredeti cellából kiolvasva használhatják föl őket).

- d) Azokat a bemenő adatokat és a paramétereiket, amelyek változtatásával a végeredmény nem áll elő automatikusan, el kell látni megjegyzésekkel arra vonatkozóan, hogy változtatásuk esetén mit kell még tenni (például megnyitni és frissíteni vagy a számítások elvégzéséhez használt makrót lefuttatni) ahhoz, hogy a módosítás hatása a végeredményben is tükröződjön.
- e) A képleteken felüli automatizmus (pl. makroprogramok írása) csak akkor elfogadható, ha azok megfelelő módon futtathatók akkor is, ha a bemenő adatokat vagy paramétereiket változtatjuk.

55. A modelleknek (ideértve a műszaki almodelleket is) tartalmazniuk kell azon hálózattervezési paramétereiket (pl. az áramkörönkénti forgalmat, Erlangban mérve, a szolgáltatási szintet, a kapacitáskihasználás arányát stb.), amelyek korrekciójával elvégezhető az érzékenységelemzés. Ezen paramétereknek a modell szempontjából lényeges hálózattervezési paraméterek teljes és részletes leírását kell adniuk.

56. A modelleket az alábbi dokumentumokkal kell alátámasztani:

- a) átfogó Felhasználói Útmutató, amely fejezeteinek az alábbi témákat kell lefedniük:
- aa) Módszertani leírás. A szolgáltató modelljének áttekintő és részletes leírása különös tekintettel a határozatban elő nem írt módszertani megoldásokra.,
 - ab) a modell megnyitásának módja,
 - ac) az adathalmaz kiválasztása,
 - ad) adatok szerkesztésének módja, azaz hogyan kezeli a modell az esetleges adatváltoztatást (közvetlenül a modellben szerkeszthetők az adatok, vagy csak az adatbázison keresztül),
 - ae) a modellfuttatási opciók, és
 - af) a modell eredményei;
- b) minden egyes műszaki almodell részletes leírása, beleértve az alkalmazott tervezési szabályokat (azaz pl. a felhasználónkénti legforgalmasabb időszakban bonyolított forgalom számítását, a berendezések kihasználtságát stb.)
- ba) a modellben elvégzett átértékelések részletes dokumentációja;
- c) A homogén költségkategóriák tartalmának, illetve költségmehatározó tényezőjének ismertetése;
- d) A függő és a független homogén költségkategóriák összerendelése során a kötelezett szolgáltatónak a költségszámítás dokumentációjában részletesen indokolnia kell azt, hogy az adott függő homogén költségkategóriát milyen okok miatt tekintette függőségi viszonyban állónak a kötelezett szolgáltató által feltüntetett független homogén költségkategóriákkal;
- e) A hálózati elemek, illetve üzleti tevékenységek tartalmának ismertetése;
- f) a CVR-ek egyértelmű dokumentációja, minden egyes CVR-re meghatározva a következőket:
- ca) a költségmehatározó tényezőt,
 - cb) a költségfüggvény alakját,
 - cc) a különbözeti költségek és a fix és közös költségek arányát, valamint azok meghatározásának részletes háttérszámítását,
 - cd) a költségfüggvény kialakításához felhasznált módszert,
 - ce) a költségfüggvény adatainak, paramétereinek részletes háttérszámítását;
- g) nem Műszaki Funkcionális Specifikáció (NTFS): az NTFS-nek tartalmaznia kell az Üzleti Szint teljes körű logikai leírását, ideértve a számszerű példákat is,
- h) a Teszt Program átfogó leírása, valamint a modellen lefuttatott Teszt Program eredményei. Külön tesztprogram hiányában a modell ellenőrzési pontjai, valamint az elvégzett számszaki, logikai és egyéb ellenőrzések részletes leírása szükséges,
- i) ha a modellt megbízott független külső tanácsadó készítette, csatolni kell ezen fél hozzájárulását, amely alapján a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a modellhez.

57. A modellt és a hozzá tartozó adatokat, a dokumentációt és egyéb – elektronikus formában rendelkezésre álló – iratokat egy írásos példányban és CD-ROM-on legalább 3 (három) példányban kell benyújtani.

58. A kötelezett szolgáltatók által benyújtott modelleket az alábbi dokumentációval kell alátámasztani:

- a) átfogó modelldokumentáció az 56. pontban leírtak szerint;
- b) kötelezett szolgáltatók bevont tanácsadóinak jóváhagyása arra vonatkozóan, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a szolgáltató modellje támogatására készített jelentéseihez vagy modelljeihez.
- c) A kötelezett szolgáltató könyvvizsgálójának nyilatkozata a modellben szereplő bemenő adatok hitelességéről. A nyilatkozatnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:
- ca) A modell bemenő pénzügyi adatainak egyezősége az auditált eredménykimutatás és az auditált mérleg adatokkal;
 - cb) Az immateriális javak és tárgyi eszközök bruttó értékének egyezősége kötelezett szolgáltató eszköz nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;

- cc) A modellekben szereplő beszerzési árak egyezősége a tárgyévben érvényes szállítói szerződésekben szereplő árakkal;
- cd) A költségmodellekben felhasznált műszaki nyilvántartási adatok egyezősége a kötelezett szolgáltató műszaki nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
- ce) A modellben felhasznált tény naturália adatok (pl. éves értékesített percmennyiség, routing faktor számítás központközi perc adatai) egyezősége a kötelezett szolgáltató számlázási, illetve egyéb nyilvántartási rendszereiben szereplő adatokkal.

Amennyiben a Tanács határozatában valamely kötelezett szolgáltatóra a jelen határozat szerinti érintett piacoktól eltérő valamely más érintett piacon is LRIC költségszámítási módszer alkalmazásának kötelezettségét rója ki, a fenti könyvvizsgálói nyilatkozattal kapcsolatos követelmények egy könyvvizsgálói nyilatkozat keretén belül is teljesíthetők.

F. A modellel kapcsolatos további követelmények

F/1. Címzett állami támogatások figyelembevétele

1. Amennyiben költségalapúságra kötelezett szolgáltató címzett állami támogatásban részesült, azt a következőképpen kell felosztania a referencia ajánlathoz tartozó költségmodellben:

- a) A szolgáltató azonosítja, hogy a támogatást mely befektetett eszközének finanszírozására használta fel.
- b) Az adott azonosított befektetett eszközre vonatkozó számviteli politika által meghatározott értékcsökkenési kulcs segítségével a szolgáltató meghatározza a támogatásra vonatkozó értékcsökkenést és tőkeköltséget a következőképp:

$$TECS = SzÉCSK * T$$

$$TWACC = (T - \frac{HTÉCS_t - HTÉCS_{t-1}}{2}) * WACC$$

ahol:

TECS: a támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenés

T: a támogatás összege

SzÉCSK: A vonatkozó számviteli politika szerinti értékcsökkenési kulcs mértéke

TWACC: a támogatásra vonatkozó elvi tőkekölttség

HTÉCS_t: a támogatás folyósításától bázisév végéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

HTÉCS_{t-1}: a támogatás folyósításától bázisév elejéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

WACC: súlyozott átlagos tőkekölttség

- c) A támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenési leírást és tőkeköltséget a szolgáltató negatív értékkel felosztja a modell szolgáltatásai között, ugyanolyan arányban, ahogyan a támogatáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz költsége az adott szolgáltatások költségét terhelte.

F/2. Számhordozhatósággal és közvetítőválasztással kapcsolatos eszközök költségének elszámolása

2. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján, a számhordozhatóság megvalósításával kapcsolatban merültek fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden összekapcsolási forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

3. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján a közvetítőválasztással kapcsolatos követelményeknek való megfelelés miatt merült fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

F/3. Napszaki eltérítés

4. Amennyiben egy szolgáltatónak költségszámítás eredményeképpen összekapcsolási szolgáltatására napszaki tarifát kell kialakítania, azt a következő módszertan szerint kell megtennie:

- a) A szolgáltató minden hívásirány (helyi hívás, belföldi távolsági hívás, mobil hívás, nemzetközi hívás stb.) vonatkozásában külön-külön kiszámítja a következő csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarányt:

$$A_i = \frac{\sum_j A_{ij} \times (Fcs_{ij} + Fk_{ij})}{\sum_i Fcs_{ij} + Fk_{ij}}$$

ahol:

i: a hívásirány száma (1-helyi hívás, 2-belföldi távolsági hívás stb.)

j: a díjcsomag száma (1-normál, 2-kedvezményes díjcsomag stb.)

Ai: az i. hívásirányra vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarány

Aij: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli díjaira vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarány

Fcsij: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli csúcsidőszakra eső forgalma

Fkij: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli kedvezményes időszakokra eső forgalma

b) Az a) lépésben kiszámított, egyes hívásirányokra vonatkozó hívásdíjarányoknak a szolgáltató kiszámítja az átlagát, ahol az egyes hívásirányokra vonatkozó arányt a rá vonatkozó összes - tehát minden díjcsomag és díjazási időszak figyelembevételével számított - forgalommal súlyozza (Rn).

c) A szolgáltató meghatározza az összekapcsolási szolgáltatások napszaki díjait (Tcs és Tk) úgy, hogy azok aránya megfeleljen a b) lépésben kiszámítottaknak (Rn), és kielégítse azt a feltételt, hogy a napszaki díjából beszedett összes összekapcsolási díj átlaga egyenlő a költségmodell által kiszámított átlagos díjjal (Tm). Képlettel kifejezve:

$$T_m = \frac{T_{cs} * F_{cs} + T_k * F_k}{F_{cs} + F_k} \quad \text{és} \quad R_n = \frac{T_{cs}}{T_k}$$

ahol:

Tm: LRIC modellel kiszámított átlagos összekapcsolási díj

Rn: forgalommal súlyozott átlagos napszaki díjarány

Fcs: csúcsidős forgalom

Tcs: csúcsidős összekapcsolási díj

Fk: kedvezményes időszakos forgalom

Tk: kedvezményes időszakos összekapcsolási díj

F/4. Kiegészítő szolgáltatások díjmegállapítása

5. A kötelezett szolgáltatónak a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 37. § előírásainak való megfelelő alkalmazása érdekében az alapszolgáltatásokhoz tartozó kiegészítő szolgáltatások nyújtásáért kért ellenértékek tekintetében az egyszeri és havi díjak esetében egyaránt a tárgyévre vonatkozó, alulról felfelé építkező költségkalkuláció alapján kell a díjat meghatározni és dokumentálni. A kiegészítő szolgáltatások egyszeri és havi díjainak költségkalkulációjában a szolgáltatások nyújtásában közvetlenül részt nem vevő, támogató jellegű tevékenységek költségei nem szerepeltethetők.

A kiegészítő szolgáltatások díjainak számítását, illetve a számítások részletes dokumentálását azoknak a szolgáltatóknak is be kell nyújtaniuk, amelyek a jelen melléklet szerinti esetben mentesülnek a LRIC költségszámítási módszer alkalmazásának kötelezettsége alól.

6. A közvetítő előválasztás beállítása esetén beállítási munkafolyamatonként egyszeri díj számítható fel, amelynek mértékegysége Ft/beállítás. Egy beállítási munkafolyamatnak minősül, ha az előválasztott szolgáltató beállítása egyetlen művelettel elvégezhető, függetlenül attól, hogy egy vagy több számhoz tartozó adatbázis beállítása történik.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételten lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható öt elkülönült

piac továbbra is érintett piacnak minősül. A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt-t, Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t, a Hungarotel Távközlési Zrt.-t, az Emitel Távközlési Zrt.-t valamint a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók beszédcélú híváskezdeményszerzési piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-138/2005. ügyszámon hozott határozatával kiszabott „átláthatóság”, „számviteli szétválasztás”, „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” és „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettséget a rendelkező részben ill. annak I. és II. sz. mellékletében foglaltak szerint módosította.

A Tanács az „átláthatóság” kötelezettségének körében nem írta elő új referenciaajánlat készítését a Határozatban foglalt indokok alapján, azonban a Kötelezett Szolgáltatók – amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozat alapján módosított kötelezettség azt szükségessé teszi – kötelesek referenciaajánlatukat az Eht. 60. §-a szerint módosítani. A Tanács a „számviteli szétválasztás” és a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettségek teljesítésére vonatkozó módszertan egyes pontjait pontosította, továbbá a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettségek körében is módosításra került az „egyponos összekapcsolás” kötelezettsége a Határozatban részletezett indokok alapján.

A piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást lezáró jelen határozat jogi, közgazdasági és műszaki összetettsége speciális határozati struktúrát igényel. Ennek megfelelően a jelen határozat rendelkező részéhez két külön melléklet kapcsolódik, amelyek egyrészt a „számviteli szétválasztás” körében teljesítendő kimutatás, másrészt a „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében teljesítendő TD-LRIC költségmodell elkészítéséhez és benyújtásához fűződő kötelezettség teljesítésének tartalmát és formáját határozzák meg. A jelen határozat indokolása is magán hordozza a Határozat tárgyának sajátosságából fakadó jellemzőket, melyek szerint a jelen határozat indokolásában meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra kerül a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek értékelésének menete, ezek részletes indoklása, amely a jelen nagykereskedelmi piachoz szorosan kapcsolódó kiskereskedelmi forgalmi piacok helyzetének elemzésével zárul.

A jelen határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Hatóság által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Hatóság az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Hatóság a jelen határozat indokolásában részletesen és külön kitért a jelen határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 4. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi nyilvános helyhez kötött telefonszolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „Szolgáltatók”) számára. A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacokon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács megvizsgálta a 8. számú piac elemzése szempontjából releváns

nyilvánosan (pl.: nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is. A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelte és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt az IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti 8. piac vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 8. számú piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. A Tanács a piacelemzési eljárás megindításáról tájékoztatta az ügyfeleket.

Az adatszolgáltatás eredményeként a Tanács összesítette, és rendszerbe foglalta a szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében a Tanács az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

A Tanács megvizsgálta továbbá a 8. számú piac elemzése szempontjából releváns nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is, különös tekintettel a kiskereskedelmi díjakra, és díjcsomagokra.

A Tanács abból kiindulva, hogy a piacelemzés 2005. évi megindítása és a jelen határozat között eltelt idő változásokat hozhatott a piac viszonyaiban, 2007 március 2-án kiegészítő adatszolgáltatást rendelt el, amelynek keretében bekérte a piac szereplőitől a 2005-2006. évre vonatkozó adatokat is. A jelen határozat piacelemzése így a legfrissebb, 2006. évi adatokra támaszkodik. Az ezt megelőző évek adataiból pedig a Tanács következtetéseket vont le a piac múltbeli és jövőbeli változásaira vonatkozólag.

A vizsgált piac elemzése során a Tanács megvizsgálta az érintett szolgáltatóknak a hatóság által jóváhagyott, Interneten is nyilvánosságra hozott referencia összekapcsolási ajánlatait.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. E kötelezettségének megfelelően a Tanács tárgybani eljárása során a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: *GVH*) együttműködött, egyeztetett, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve haladéktalanul 2007 augusztus a hatóság internetes oldalán, illetve 2007. augusztus-n a Hírközlési Értesítő számában közzétette a határozat tervezetét.

A határozat tervezetére az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait ezen határozat Indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgybani határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007-én megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállami kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A Tanács jelen határozatát az Európai Bizottság és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetekre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hozta meg.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra irányadóak az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23-án kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak. Ezen eljárás részletei e határozat Indokolásának „D” fejezetében kerülnek kifejtésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás több, egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy

kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a földrajzi piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piacok a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősülnek. A Tanács a rendelkező részben szereplő öt elkülönült piacot azonosította.

Az érintett piacok meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indoklásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k) kijelölését, valamint e szolgáltatókra az Eht által meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanácsnak a tárgybani eljárásában, a döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az Indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kiírása

A Tanács a jelen határozat indoklása „A” fejezetének II. része szerinti lefolytatott vizsgálatok alapján a kötelezett szolgáltatók tekintetében, az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XII. fejezetében meghatározott és azok közül a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt kötelezettségek közül jelen határozatával az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettséget, valamint a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket módosította a rendelkező részben foglaltak szerint.

Egyes kötelezettségek pontos tartalmát a Tanács jelen határozat rendelkező részének mellékleteiben határozta meg. Közelebbről, az átláthatóság kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének a) pontja, a számviteli szétválasztási kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének b) pontja és I. számú melléklete, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének c) pontja és II. számú melléklete, míg a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének d) pontja tartalmazza.

Az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókat terheli az Eht. 112-115. §-ai szerinti, az Internet elérés elterjedését elősegítő kötelezettség is.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 8. számmal jelölt nagykereskedelmi piac³, nevezetesen a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) Ajánlására.

A Tanács a piacmeghatározás során:

- Áttekintette a tárgyi nagykereskedelmi piac jogi környezetét és a kapcsolódó alapvető fogalmakat;
- Ezt követően megvizsgálta a tárgyi nagykereskedelmi piac megnevezésének megfelelő bejelentett szolgáltatásokat, ezek tartalmát és alapvető jellemzőit;
- A bejelentett szolgáltatások vizsgálata után megvizsgálta az adott nagykereskedelmi piacra vonatkozó azon általános alapvetéseket, melyek alapján indokolt lehetne az IHM. rendeletben meghatározott piactól való eltérés;
- Ezt követően megvizsgálta a keresleti és kínálati helyettesítés lehetőségeit és meghatározta a szolgáltatási piacot;
- A szolgáltatási piac meghatározása után megvizsgálta a szolgáltatási piac földrajzi kiterjedését és meghatározta a földrajzi piacokat;
- Ezt követően megvizsgálta a versenyviszonyok alakulását az ex-ante szabályozás indokoltságának szempontjából, melynek során elemzésre került a piacra lépési korlátok körének (strukturális és jogi korlátok) tartóssága és magassága, a hatékony versenyhez való közeledés, illetve a versenyjogi eszközök elégtelensége, tehát a Tanács megvizsgálta, hogy a híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a

³ Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 8. számmal jelölt piaccal

Magyar Köztársaság területén, azaz teljesülnek-e Magyarországon is az Európai Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatkor alkalmazott ex-ante kritériumok⁴.

- A Tanács az azonosított érintett piac vonatkozásában mérlegelte azt is, hogy az nem minősül-e feltörekvő piacnak;

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, releváns szolgáltatás

A „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül az 5., 7., 11., 13., 14., 15., 22., 25., 36., 41., 51., 52., 56., 58., 59., 67., 68., 86., 87., pontokban szereplő meghatározások jelentették.

I.3. A vizsgált piac bejelentett szolgáltatása általános jellemzőinek a vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve. Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A Tanács vizsgálatai során a fent megnevezett nagykereskedelmi piacon értékesített szolgáltatást az Eht. 188. § 51. meghatározása figyelembe vételével a következő módon határozta meg:

Híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás: hálózati szolgáltatás, a hívás továbbítása a hívó előfizető hozzáférési pontjáról az összekapcsolási pontig.

A híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás a hálózati alapszolgáltatások közé tartozik. A hálózati szolgáltatások jellemzően nagykereskedelmi szolgáltatások, amivel összhangban az IHM rendelet melléklete is megállapítja, hogy a híváskezdeményezési piac nagykereskedelmi piac. Ez a megállapítás a „hívásindítás” kiskereskedelmi jellegű szolgáltatástól történő világos megkülönböztetés érdekében vált szükségessé.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

A piachoz tartozó bejelentett szolgáltatás megfelel a helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatás, illetve a híváskezdeményezési szolgáltatás jogszabályi fogalmának. A bejelentett szolgáltatás követelményeinek való megfelelés független attól, hogy a hálózat részben vagy egészben vonalkapcsolat vagy csomagkapcsolat technológiával működik-e.

A piacot az Eht. 188. § 41., 86. és 87. pontjai alapján mindegyik nyilvános, rögzített helyű telefon szolgáltató esetében a következő, forgalmi jellegű és kiegészítő szolgáltatások együttese képezi:

- saját előfizető által kezdeményezett helyi és belföldi telefonhívások továbbítása a híváskezdeményezési szolgáltatást igénybevevő (továbbiakban: jogosult) szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára;
- saját előfizető által kezdeményezett nemzetközi telefonhívások továbbítása a jogosult szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára;
- saját előfizető által kezdeményezett Internet hívások továbbítása az Internet híváskezdeményezés szolgáltatást kérő szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára, amennyiben az Internet hívószám erre utaló információt tartalmaz,
- forgalom mérés és a forgalmi díjak számlázása a szolgáltatást igénybevevő jogosult szolgáltató felé;
- előfizetői számlázási adatok átadása a jogosult szolgáltatónak⁵;
- közvetítőválasztás beállítása saját hálózatában a hívásoknak a jogosult szolgáltató részére történő átadása érdekében⁶;
- a saját előfizető közvetítő előválasztásának programozása a saját hálózatban⁷;
- együttműködés a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatóval a hibakeresés és a hibaelhárítás terén,

⁴ Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

⁵ 277/2003.(XII.24.) Korm.r. 10. § (5) bek.: Ha a jogosult szolgáltató híváskezdeményezéssel történő közvetítőválasztás keretében közvetítő szolgáltatónak minősül, vagy a hozzáférési, összekapcsolási célú hálózati végponton keresztül Internet szolgáltatást telefonhálózaton keresztül nyújt, és a Kötelezett Szolgáltatóval megállapodott abban, hogy telefonhálózaton keresztül történő Internet elérés forgalmi díjait maga számlázza az előfizető részére, a Kötelezett Szolgáltató köteles a jogosult szolgáltatónak a jogosult szolgáltató előfizetőinek hívásaival kapcsolatban havonta egyszer, a tárgyhónapot követő negyedik munkanapig informatikai feldolgozásra alkalmas adathordozón átadni az alábbi adatokat:

- a) a hívást kezdeményező előfizető előfizetői száma;
- b) a hívott előfizető előfizetői száma;
- c) a hívás kezdetének ideje (év, hó, nap, óra, perc, másodperc);
- d) a tartásidő;
- e) az előfizető neve;
- f) az előfizető címe, székhelye;
- g) a számlázási név;

⁶ 73/2004.(IV.15.) Korm.rendelet 5. § (1) bekezdése

⁷ 73/2004.(IV.15.) Korm.rendelet 7. § (4) bek. c) pontja

– kiegészítő szolgáltatások⁸.

A Tanács ennek során figyelembe vette azt, hogy a híváskezdeményezés szolgáltatás magában foglalja a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (Eht. 188. § 51.) és a kiegészítő szolgáltatásokat, azonban az utóbbi a hírközlési tevékenységnek külső körülmények által befolyásolt feltétele csupán. A vizsgált szolgáltató tevékenységét elsősorban a forgalmi szolgáltatás tükrözi.

A további vizsgálatok során a Tanács elsősorban a forgalmi jellegű szolgáltatásokat vette figyelembe.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált időszakban (2004-2006 között) Magyarországon a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás legfontosabb alkalmazási területe a közvetítőválasztás volt. Az Eht. hatálya alatt ez a kötelezettség azokra a helyhez kötött, nyilvános telefonszolgáltatást nyújtó vállalkozásokra érvényes, amelyeket a hatóság piacelemzése alapján a kiskereskedelmi piacok bármelyikén jelentős piaci erejűnek nyilvánított.

A Tanács elsősorban azokat a szolgáltatókat vonta be a vizsgálatba, amelyekre jogszabály korábban megállapította, hogy meghatározott földrajzi területen jelentős piaci erővel rendelkeznek. Ezek a Hkt. 105. § (3) bekezdése alapján a következők:

Emitel Távközlési Zrt.;
 Hungarotel Távközlési Zrt.;
 Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.;
 Magyar Telekom Nyrt.,
 Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft..

A Monor Telefon Társaság Zrt. 2006. szeptember 29-i dátummal időközben átalakult Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-vé. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 16. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ezért a Tanács a Monor Telefon Társaság Kft.-vel szemben folytatta eljárását.

Ezen szolgáltatók közül egyedül a Hungarotel Zrt. nem kért közvetítőválasztó rövid számot⁹, noha eszközállománya erre elvileg alkalmassá tenné. A többi négy szolgáltató így jogosultként léphet fel más kötelezett szolgáltatóval szemben.

Ugyanakkor a Tanács megvizsgálta azokat a szolgáltatókat is, amelyek korábban nem végeztek ilyen szolgáltatást, de előfizetői bázisuk és előfizetői hozzáférési infrastruktúrájuk fokozatos kialakításával megteremtették az elvi lehetőségét annak, hogy nyújtsanak híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást.

A teljesség kedvéért a Tanács megjegyzi, hogy a közvetítőválasztással lebonyolított hívások aránya az adott piacon a teljes forgalomhoz képest még egyelőre csekély, amint azt az alábbi táblázatok mutatják.

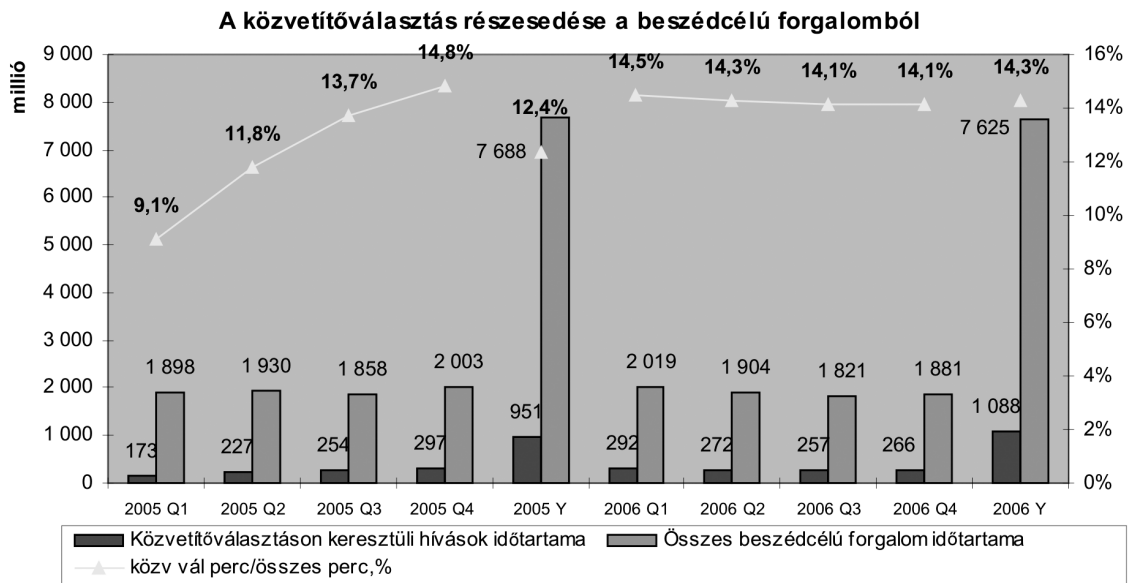
1. táblázat: Közvetítőválasztás részaránya 2005-2006-ban

Hívások	2005		2006	
	ezer perc	%	ezer perc	%
Hívás közvetítőválasztással	951 366	12,4	1 087 918	14,3
Összes hívás	7 688 107		7 624 871	

⁸ kiegészítő szolgáltatások: hálózati alapszolgáltatások nyújtásához nélkülözhetetlen szolgáltatások, így különösen helymegosztási szolgáltatások, közvetítőválasztási szolgáltatások, csatlakozónyaláb szolgáltatás, közös eszközhasználat, számlázási szolgáltatások, műszaki vizsgálatok, átadás-átvételi vizsgálatok;

⁹ 15cd alakú előtét a 164/2005.(VIII.16.) Korm.rendelet I. mellékletének 3.9. pontja szerint

A növekedés dinamikája ugyanakkor jól látható a következő diagramon:

Forrás: KSH OSAP adatszolgáltatás

1. ábra

A Tanács a fenti vizsgálatok alapján megállapította, hogy a közvetítőválasztással kezdeményezett hívások – a törvényi lehetőség megjelenésével – 2002-ben jelentek meg, majd 2003-2005 folyamán dinamikusan növekedtek. 2006 év folyamán a közvetítőválasztás stagnálást mutat, amely elsősorban a kötelezett szolgáltatók ellenlépéseivel¹⁰ magyarázható.

I. 4. Az Internet híváskezdeményezés:

A Tanács a híváskezdeményezési piac teljes körű áttekintése érdekében külön is megvizsgálta az Internet hívások piacára jellemző kérdéseket. Erre azért volt szükség, mert bár a szolgáltatók korábban törekedtek arra, hogy az Internet hívásokat helyi központok szintjén adják át az Internet szolgáltatóknak, az Eht. 112-115. § új szolgáltatásként bevezette az Internet híváskezdeményezés szolgáltatás fogalmát, amely az Internet hívások eljuttatására szolgál az erre szakosodott közvetítő szolgáltató hálózatába.

I. 4.1. Az Internet elérési hívások jellemzői a kiskereskedelmi piacokon

Az Internet elérési (feltárcsázós) hívásokat az előfizetők általában a helyhez kötött telefonhálózathoz csatlakozó Internet szolgáltatók¹¹ (ISP) közvetlen elérése érdekében alkalmazzák.

Az Internet hívás felépítéséhez jogszabály¹² által előírt módon kizárólag „BE-51-abcdef” alakú nem földrajzi hívószám használható, ahol a hatjegyű számból „a” a tarifát, „bc” a telefonszolgáltatót – és esetenként a közvetítőválasztás alkalmazását – jellemzi, míg a többi számjegy az Internet szolgáltatót azonosítja.

Az Internet hívások jellemzője a beszéd összeköttetésnél jóval hosszabb (esetenként több órás) tartásidő. Emiatt a telefonszolgáltatók lehetőleg csak egy központ körzetén belül vállalják az Internet szolgáltató kiszolgálását, mert az eltérő tartási profil váratlan torlódásokhoz vezethet a nem erre méretezett központok közötti átviteli nyálábokon. Egyedül Budapesten ajánl a szolgáltató lehetőséget arra, hogy a budapesti hálózat egyes központjai között az Internet behívási fogalmat átengedje a budapesti két tandem központ valamelyikén.

¹⁰Új kiskereskedelmi díjsomagok útján kedvező ajánlatok előfizetőik részére

¹¹Elvileg mobil rádiótelefon hálózatról is kezdeményezhető feltárcsázásos Internethívás, ha a hozzáférést beszédátvitel helyett átállítják adatátvitelre. Az elérhető adatebesség a szokásos modulációs eljárás mellett kb. 14 kbit/s.

¹²164/2005.(VIII.16.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete 2.6.2. pontja

Az ISP-k hagyományosan előfizetői hozzáféréseken¹³ keresztül kapcsolódnak a telefonhálózathoz. A kapcsolat műszaki tartalma akkor sem változott, amikor a Hkt. és annak végrehajtási rendeletei arra kötelezték az ISP-eket, hogy előfizetői szerződésüket hozzáférési hálózati szerződéssel váltsák ki.

A telefonszolgáltatók az Internet elérési hívást hasonlóan kezelik, mint a többi nem földrajzi hívást, azaz számfordítás után egy előfizetői hozzáférési ponton végződtetik, mégpedig rendszerint ugyanazon számozási körzeten belül.

I.4.2. Internet hozzáférés a nagykereskedelmi piacon

Az Eht. hatálybalépésével a szabályozásban új elemet jelent, hogy a jelentős piaci erejű helyhez kötött telefonszolgáltatóra kiróható azon kötelezettség, hogy referenciaajánlatot készítsen Internet híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatás nyújtására¹⁴, amely lehetővé teszi az Internet szolgáltatók áttelepülését a jogosult szolgáltatóhoz a régi „bc” szám megtartása mellett.

A teljes híváskezdeményezési piacon belül a közvetítőválasztással lebonyolított Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás részarányát a Tanács a vizsgált időszak első éveiben nem vizsgálhatta, mert 2002-2003 között ezt a szolgáltatást a hatályos jogszabályok nem definiálták. Az Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás jövőbeli alakulása jelen piacelemzés készítésekor nem volt felmérhető, mert a szolgáltatók adataiból az tűnt ki, hogy azok ilyen szolgáltatást a további években sem nyújtottak.

I. 5. Helyettesítés vizsgálata

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait.

I. 5. 1. Keresleti helyettesítés vizsgálata

A nagykereskedelmi piacon lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból nyújtott híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás helyettesíthető-e más nagykereskedelmi szolgáltatással.

A vizsgált időszakban a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatás egyetlen alkalmazási területe a közvetítőválasztás (korábbi nevén: szolgáltató-választás) volt. A közvetítőválasztás sem volt régóta lehetséges: a Hkt. 2001-től nyújtott lehetőséget a szolgáltatásra a belöldi távolsági és nemzetközi hívások területén, akkor még szolgáltatóválasztás néven. Az Eht. 2004-től az elnevezést közvetítőválasztásra módosította és kiterjesztette a lehetőséget a helyi hívásokra is.

A szolgáltatást igénybevevő előfizetőnek nincs lehetősége arra, hogy egy adott hívás közvetítőválasztással történő kezdeményezéséhez másik szolgáltatót vegyen igénybe. Mivel a közvetítőválasztással kezdeményezett hívások forgalmi díját az előfizető a közvetítő szolgáltatónak fizeti, a híváskezdeményezési díjba az előfizetőnek nincs beleszólása. Egy adott előfizető másképpen pedig nem érhető el.

Ha a kérdést a jogosult szemszögéből vizsgáljuk és feltesszük azt a kérdést, hogy hozzáfér-e a jogosult szolgáltató a kiszemelt Kötelezett Szolgáltató hálózatához más szolgáltató hálózatán keresztül, az a felelet adódik, hogy ez csak valamely tranzit szolgáltató közbeiktatásával, így többletköltségek árán lehetséges. Ez az eset gyakorlatilag kizárható. Ebből következően a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopolhelyzetben vannak.

A fentiekből következően a Tanács megállapította, hogy a híváskezdeményezési piacon keresleti helyettesítésről nem lehet beszélni.

A helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac keresleti oldalról való szélesítését indokolnák.

I.5.2. Kínálati helyettesítés vizsgálata

A híváskezdeményezési piac ma létező egyetlen alkalmazási területe a közvetítőválasztás.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózata alapvetően alkalmas e szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges vállalkozástípus létezik, melyek részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek, s ezek az alábbiak:

- vezetékes műsorelosztó szolgáltatók
- nem nyilvános (magánhálózattal rendelkező) helyhez kötött telefon tevékenységet végző vállalkozások,
- áramszolgáltató vállalatok.

¹³A legtöbbször ISDN hozzáféréseken keresztül

¹⁴Eht. 113.§ (1) bekezdése

A helyettesítő szolgáltató piacralépési korlátainak vizsgálata során (lásd az 1.9.1. fejezetet) a Tanács megállapította, hogy a jogi korlátok jelentéktelenek, a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása azonnal megkezdhető¹⁵.

A strukturális korlátok vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a piacralépés a meglévő infrastruktúrán túlmenően jelentős beruházásokat igényel. Ilyenek pl.:

- vezetékes műsorelosztó hálózat esetén a fejállomás csatlakoztatása a telefonhálózat valamely kapcsolóközpontjához, a közbenső erősítők szünetmentes áramellátása, az előfizetők ellátása megfelelő modemekkel;
- magánhálózattal rendelkező vállalkozás telefonhálózata esetén az előfizetői nyilvános hálózat kiépítése, összekapcsolás a telefonhálózattal, a számlázó rendszer kiépítése;
- áramszolgáltató hálózat esetén a vívőfrekvenciás áthidaló hálózat kiépítése, az előfizetői hozzáférés eszközei, összekapcsolás a nyilvános hálózattal.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy egy rivális vállalkozás rendelkezik egy bizonyos szolgáltatás nyújtásához szükséges erőforrások egy részével, nem bír jelentőséggel akkor, ha a kérdéses szolgáltatás nyereséges nyújtása komoly további befektetést igényel. Ehhez járul az a körülmény is, hogy ahhoz, hogy egy szolgáltató a számára előnytelen, mert kiskereskedelmi árbevételét csökkentő szolgáltatást nyújtja, őt a Tanácsnak előbb a kiskereskedelmi piacok valamelyikén jelentős piaci erejűvé kellene minősítenie, amire nagyon csekély az esély.

Tekintettel a fentiekre, a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról helyettesítő hatás nincs, a piacon jelenleg nem érdekelt meglévő vállalkozások várhatóan nem fognak rövid idő alatt átállni erre a piacra, így *kínálati helyettesítés jelenleg a piacon nem várható*¹⁶.

Az I.5.2. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során (I.5.1. és I.5.2. pontban foglaltak alapján) a Tanács megállapította, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

I. 6. Szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 8. számmal jelölt nagykereskedelmi piac, nevezetesen a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Ezért a Tanács megállapítja, hogy a szolgáltatási piac a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac.

I. 7. Földrajzi piac meghatározása

1.7.1. A piac földrajzi kiterjedése

A Tanács a piac földrajzi kiterjedését a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozta meg.

Mivel a vizsgált híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtásának alapfeltétele, hogy a szolgáltató rendelkezzen előfizetőkkel, ezért a szolgáltatás földrajzi piacainak vizsgálata a hozzáférési piacok földrajzi piacain alapul. A legfontosabb vizsgálандó tényezők az alábbiak:

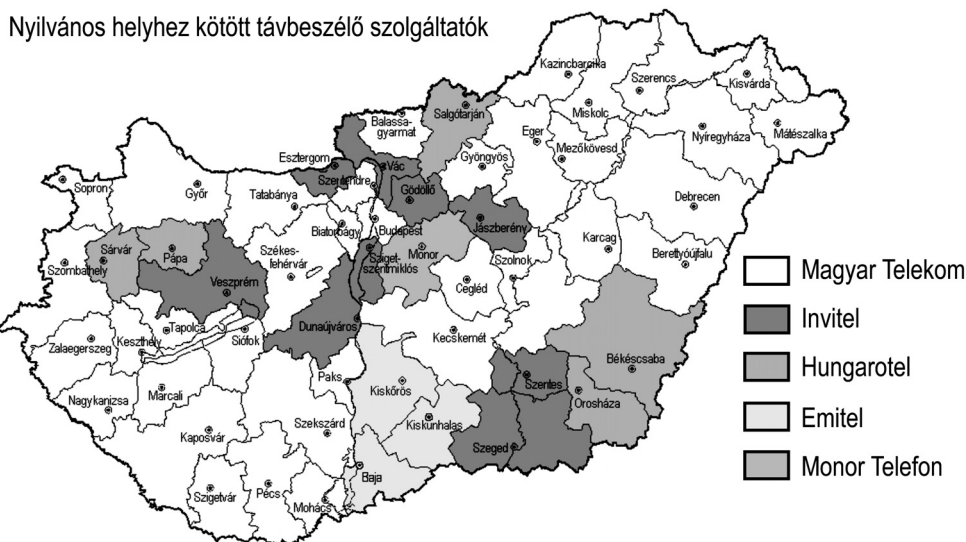
- helyi hálózat kiterjedése,
- jelentős előfizetői bázis kiterjedése,
- a szolgáltatás bejelentéséből, valamint a lekötött és/vagy kijelölt számmezőkből az egyes számozási körzetekben,
- egyetemes szolgáltatási terület kiterjedése,

A földrajzi piac vizsgálata során a Tanács elsődlegesen az egy hálózat által lefedett terület kiterjedését vizsgálta. Vizsgálta továbbá az előfizetői hozzáférések kiterjedését a hálózat által le nem fedett területeken is. Ez alapján a Tanács az 54 számozási körzetben, a vizsgált szolgáltatók szerint csoportosítva vizsgálta a versenyfeltételek homogenitását.

¹⁵Eht. 77. § (1) bek.

¹⁶A piacelemzés vizsgált múltbeli időszakában (2004-ben) vezették be telefon szolgáltatásukat olyan kábeltévé szolgáltatók, melyek hálózata azt lehetővé tette (pl. UPC Magyarország Kft., T-Kábel Zrt.) és amelyek a kínálati helyettesítés vizsgálatokor szóba jöhetnek.

A volt koncessziós szolgáltatók kiskereskedelmi szolgáltatási területe a Magyar Köztársaság területén a következőképpen alakul:

2. ábra. A vizsgált szolgáltatók alapvető szolgáltatási területe.

A beérkezett kérdőívek alapján megállapítható, hogy a piac liberalizálásának előrehaladtával a korábban jelentős piaci erővel rendelkezőnek azonosított volt koncessziós szolgáltatókon kívül új szereplők is megjelentek a hozzáférési piacon. A Tanács ezek közül csak azokat a szolgáltatókat vette további vizsgálat alá, amelyek saját hozzáférést mutattak ki a szóban forgó piacon.

A következő 2. táblázat az egyes szolgáltatók által birtokolt hozzáférések számát mutatja a 2. ábra szerinti alapvető szolgáltatási területeken.

2. táblázat: A hozzáférések alakulása alapvető szolgáltatási területenként 2006. év végén

Alapvető szolgáltatási terület	Szolgáltatók	Hozzáférés	
		db	%
Magyar Telekom	Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kft.		
	BT Limited Magyarországi Fióktelepe		
	Com.unique Kft.		
	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.		
	eTel Magyarország Távközlési Kft.		
	FiberNet Kommunikációs Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	MagNetCom Kft.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.		

	PanTel Távközlési Kft.		
	Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.		
	TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató NyRt.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
	<i>Összesen</i>		
<i>Invitel</i>	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	eTel Magyarország Távközlési Kft.		
	FiberNet Kommunikációs Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	IP-Park Távközlési Szolgáltató Kft.		
	Jurop Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	PanTel Kft.		
	Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft..		
	TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató NyRt.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
<i>Összesen</i>			
<i>Hungarotel</i>	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Hungarotel Távközlési Zrt.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
<i>Összesen</i>			
<i>Emitel</i>	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	Emitel Távközlési Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	<i>Összesen</i>		
<i>Monor Telefon</i>	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft.		
<i>Összesen</i>			

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

Az adatok vizsgálata azt mutatja, hogy más szolgáltatók a volt koncessziós területeken 2006 végéig nem létesítettek jelentős számban sem lakossági, sem nem lakossági (üzleti) hozzáféréseket. Az adott piacon ugyanez elmondható a közvetítő-választással egy másik volt koncessziós szolgáltató hálózata felé indított hívásokra is, így a Tanács megállapította, hogy ezek a hozzáférések a homogén versenyfeltételek alakulására nincsenek számottevő hatással.

A homogén versenyfeltételek szerint megállapítható földrajzi piacokat az alábbi, 3. táblázat mutatja be, számozási területek szerint. Ezeken a területeken belül megállapítható a versenyfeltételek homogenitása, mivel ezeken kívül legalább egy szolgáltató nem vagy csak lényegesen rosszabb feltételekkel, azaz lényegesen kisebb számú előfizetőjének tudja nyújtani szolgáltatását. Ezek a területek megegyeznek a volt koncessziós szolgáltatók hálózata által lefedett számozási területekkel.

3. táblázat: Földrajzi piacok.

Földrajzi piacok	Számozási körzetek számai	Volt koncessziós szolgáltató
1. földrajzi piac	1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99	Magyar Telekom Nyrt.
2. földrajzi piac	24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
3. földrajzi piac	32, 66, 68, 89, 95	Hungarotel Távközlési Zrt.
4. földrajzi piac	77, 78, 79	Emitel Távközlési Zrt.
5. földrajzi piac	29	Monor Telefon Társaság Távközl. Szolg. Kft.

Forrás: a szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A fentiek tehát alapján a földrajzi piacok az alábbiak:

1. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein;
2. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein;
3. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein;
4. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein;
5. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 29. hívószámú számozási területein.

1.7.2. A helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy a Tanács megállapítása szerint sem keresleti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piacok módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I. 8 A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács öt elkülönült piacot határozott meg, amelyek a következők:

1. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózathálóból indított híváskezdeményezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein.
2. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózathálóból indított híváskezdeményezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein.
3. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózathálóból indított híváskezdeményezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein.

4. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeményezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein.
5. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeményezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 29. hívószámú számozási területein.

I. 9. Érintett piac vizsgálata

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piac szabályozási szempontból érintettek tekinthető-e.

Az IHM rendelet – figyelemmel Bizottság által kiadott Ajánlásra - a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piacot, ex-ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg. Az Ajánlás Mellékletében¹⁷ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 8. számú piac) ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó egyenlőtlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok

Híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtására irányuló szándék esetén a szolgáltató jogi korlátokba nem ütközik. Az Eht. 74. § (1), valamint a 75. § (1) bekezdése kimondja: „A Magyar Köztársaság területén elektronikus hírközlő hálózatot üzemeltetni, valamint elektronikus hírközlő hálózaton szolgáltatást nyújtani bármely természetes, illetőleg jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet az e törvényben, illetve külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult.”, illetve „Az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának megkezdésére irányuló szándékot, valamint a megkezdés tervezett időpontját az elektronikus hírközlési szolgáltatónak nyilvántartásba vétel céljából be kell jelentenie a hatóságnál.”

A Tanács megállapította, hogy a helyhez kötött nagykereskedelmi piacokra történő belépés tekintetében jogi korlátok lényegében nincsenek. A szolgáltatás bejelentése után a piacra lépés megtörténhet. Ugyanakkor viszont vannak adminisztratív korlátok, hiszen ahhoz, hogy a jogosult szolgáltató egy előfizető hívásait megkaphassa az új szolgáltatótól, az utóbbival az előfizetőnek második szerződést kellene kötnie (vagy teljesen át kellene térnie az utóbbi szolgáltatóhoz). Ez jelentős terhet ró az előfizetőre és időben is elhúzódó folyamat.

Strukturális korlátok

Strukturális korlát oka lehet:

- ha a piacon már jelen van jelentős méretgazdaságosságot vagy választékgazdaságosságot elért szolgáltató;
- ha a piacra lépés olyan jelentős beruházással, költséggel jár, amely idő előtti kilépés esetén jelentős mértékben elvész (elsüllyedt költség);
- ha az új belépő szolgáltatásának nyújtásához szükséges egy vagy több részszolgáltatást, illetve hálózatrészt az ugyanazon piacon működő szolgáltatótól lehet vagy érdemes igénybe venni (függőségi viszony).

Egy-egy adott földrajzi területen új piacra lépő szolgáltató saját, vagy kizárólagos használatában álló hálózat kiépítésével tud híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást nyújtani azzal kiegészítve, hogy azokat az előfizetőket, akiket vagy amelyeket valamely közvetítő szolgáltató szeretne megnyerni, megfelelő reklámmal és piaci eszközökkel saját hálózatába „átcsábítja”.

A Tanács megállapította, hogy ebben az esetben az új piacra lépő a következő strukturális akadályokkal találkozhat:

- Méretgazdaságosság, választékgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb hálózathoz tartozni többletértéket jelent a fogyasztónak). Ez az érintett piacok tekintetében nyilvánvaló, hiszen a fentiekben meghatározott földrajzi piacokon egyeduralkodó hálózatok léteznek.

¹⁷Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

- A nehezen duplikálható erőforrás jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. Bár az előfizetői hozzáférési hálózat létesítése terén a telefon szolgáltatókra korábban kirótt hurokátengedési kötelezettség ezt részben enyhíti, nem mentesít a saját kapcsolóközpontok létesítése alól az adott területen.

A Tanács megállapította, hogy a szükséges beruházás jelentős, főleg amiatt, mert hálózattal – az előfizetői hozzáférési hálózat kivételével – hurokátengedés igénybevétele esetén is rendelkezni kell. Ezen túlmenően, strukturális korlátként az új belépőnek ilyenkor is szembe kell néznie a méretgazdaságosság és választékgazdaságosság hatásaival, ráadásul hurokátengedés igénybevétele esetén függőségi viszony is fellép az adott földrajzi területen már működő szolgáltatóval szemben. A strukturális korlátok jelenlétét alátámasztja az előző fejezetekben bemutatott csekély részesedés a közvetítőválasztás eredetű árbevétel és forgalom terén.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piac hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- a) Az adott piac szereplőinek száma, az esetleges - az adott piacon kívüli, de az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő - új piacra lépő vállalkozások száma.

Az adott piacon a bejelentett (2006 végén a hatóság által nyilvántartott) szereplők közül 10-en vallottak be bevételi adatokat, közülük pedig 5-en a volt koncessziós társaságok körét alkotják. Az 5 új szolgáltatóról azonban kiderült, hogy szolgáltatásaikat nem összekapcsolási ponton keresztül nyújtják, így nem szereplői a vizsgált piacnak (lásd d) pont).

A hatékony versenyhez való közeledést segítő tényező a szolgáltató-váltás bürokratikus eljárásának megváltozása oly módon, hogy mind az előfizetői szerződés megkötése, mind pedig a közvetítőválasztás igénybevétele történhet az előfizető részéről telefonon kötött szerződéssel.

- b) A vizsgált piacon a verseny azáltal, ha valamely területen több szolgáltató tevékenykedik, csak kevéssé – az árverseny közvetett érvényesülésén keresztül – élénkül, mert mindegyik szolgáltató a híváskezdeményezési forgalmi díjakat önállóan képes megállapítani. A híváskezdeményezési forgalmi díjak különbözősége azt eredményezheti, hogy a közvetítő szolgáltató egyes vállalkozásokkal nem köt híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra vonatkozó hálózati szerződést, amellyel a vállalkozások előfizetői hátrányos helyzetbe kerülhetnek más szolgáltatók előfizetőihez képest.

- c) A Tanács megállapította, hogy a műszaki-technológiai jellemzőket tekintve homogén helyzet uralkodik a meghatározott piacokon, hiszen mindegyik piaci szereplő tulajdonosa a hálózatnak, vagy más szolgáltatótól veszi igénybe a szükséges hálózatot.

- d) A Tanács megállapította, hogy az új piacra lépők előnyben részesítették a behívókártyás szolgáltatást, amely jóval kevesebb beruházást igényel a közvetítőválasztásnál. Megállapította azonban, hogy a behívókártyás szolgáltatás nem veszi igénybe az összekapcsolási nagykereskedelmi szolgáltatásokat, tehát a vizsgált piacra csak közvetett hatással van.

A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor lenne megállapítható, ha az adott piacon az Eht. által a Tanács részére biztosított külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné.

Fenti pontok alapján a Tanács megállapította, hogy a meghatározott piacokon a piac a vizsgálati időtávon belül nem közeledik a hatékony verseny irányába.

I.9.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Általános megfontolás

A Tanács osztja az EU szabályozó hatóságainak azon álláspontját, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy csupán annak „örzése” elegendőnek lenne tekinthető. A Tanács ezen általános megállapítást annak az átfogó és részletes, szabályozói irányultságú piacvizsgálatnak az eredménye alapján tette meg, amelyhez mérhető a hazai hírközlési piacon még nem végeztek, bár számos részterületet egyszeri vagy ismétlődő jelleggel kutatók vagy valamely hatóság az eddigiekben is vizsgált.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy – főleg a hírközlés hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő kérdéseiben – a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendők. Ezek az esetek

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.)
- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek
- a jogbiztonság megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

a) A feladat összetettsége

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működésének és fejlődésének, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érkei védelmének, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának, illetve fenntartásának elősegítése az elektronikus hírközlési ágazatban, valamint az elektronikus hírközlési tevékenységet végző szervezetek és személyek jogszabályoknak megfelelő magatartásának felügyelete.

Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében nemritkán (sőt a nagykereskedelmi típusú szolgáltató-soknál általában) a hozzáféréssel, összekapcsolással összefüggő követelmények előírásával biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók hozzáférési, összekapcsolási szerződéseit átlátható módon, megkülönböztetés mentesen, akár szabályozott ár alkalmazásával kösse meg. A referenciaajánlatok, összekapcsolási szerződések, költségmodellek olyan bonyolult, elmélyült műszaki, jogi, közgazdasági és számviteli ismereteket igényelnek, amelyek a versenyjog alkalmazása során általában nem szükségesek, illetve, ha ilyen jellegű vizsgálatokat a versenyfelügyeleti ellenőrzés során végeznek is, arra általában valamely versenysérelem kivizsgálása menetében utólag kerül sor, míg az ex-ante szabályozás előre meghatározza azokat a feltételeket, körülményeket, amelyeket a szabályozott vállalkozással szerződéses kapcsolatba lépni szándékozók még a tárgyalásokat megelőzően megismerhetnek, a szerződéskötésre felkészülhetnek.

A versenyhatóság ex-post eljárása egy vállalkozás konkrét versenyellenes magatartását szankcionálhatja, tehát a versenyellenes magatartások utólagos orvoslására képes, elősegítve ezzel a piacon fellépő versenytorzulások megakadályozását. Az ex-post eljárás a fenti sajátosságából következően önmagában a jövőre nézve nem tudja biztosítani, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók az összekapcsolási igénnyel fellépő valamennyi jogosult szolgáltatóval szemben eleve megkülönböztetés-mentesen járjanak el az összekapcsolási jogviszonyt létesítése vagy a híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtása során. Az ex-ante eljárás tehát ilyen módon magát az okot, az ex-post eljárás pedig az okozatot kezeli. A „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piac szempontjából az előzetes megkülönböztetés-mentes eljárás biztosítása ugyanakkor jelentős a piac (mint nagykereskedelmi piac) következő sajátosságai miatt:

- a piacra lépés óriási beruházás-igényű, és lassú a megtérülése;
- a kötelezett szolgáltatónál a meglévő hírközlési infrastruktúra alkalmas arra, hogy annak tulajdonosa megossza azt más szolgáltatókkal (pl.: piacra lépés megkönnyítése érdekében); és
- a hírközlési szolgáltatások – mint közérdekű nyilvános szolgáltatások – rendszere csak akkor működik megfelelően, ha az egyes hírközlési hálózatok összekapcsolódnak egymással, és hatékonyan együttműködnek.

A piac fentebb részletezett sajátosságaiból következően a verseny hatékonyságára alapvetően kihat az, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók eleve megpróbálhatják megakadályozni az országos hálózattal nem rendelkező jogosult szolgáltatók piacra lépését vagy általuk versenyképes szolgáltatások nyújtását azzal, hogy piaci erejükből következően indokolatlan feltételeket támasztanak az összekapcsolás során vagy indokolatlanul magasan állapítják meg az összekapcsolással kapcsolatos költségeket, illetve az általuk nyújtott szolgáltatások díjait. A jogosult szolgáltató ugyanis ilyen esetben a versenyhatósági ex-post eljárás során ugyan jogorvoslatot nyerhet, de nem kap garanciát arra, hogy a piacra lépését vagy infrastruktúrához való hozzájutását az infrastruktúrával rendelkező jelentős piaci erejű szolgáltató nem fogja megakadályozni a jövőben is. A fentiek miatt a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piacon az Eht. 2 §-ában foglalt célok és alapelvek teljesüléséhez szükséges, hogy a piacon szolgáltatót kívánó, infrastruktúrával nem rendelkező és ezért a jelentős piaci erejű szolgáltatóval összekapcsolást létesítő jogosult szolgáltatók egymáshoz képest eleve azonos pozícióban legyenek megakadályozva ezzel, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók egyes szolgáltatók piacra lépését vagy piacon maradását ellehetetlenítsék.

Ez pedig csak a versenyhatóság utólagos ex-post eljárásai mellett jelen lévő ex-ante szabályozással együtt biztosítható, amely a piacon jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosított vállalkozások számára előírhat olyan kötelezettséget, amelyek már a szerződéskötést megelőzően biztosítják, hogy a Kötelezett Szolgáltatók előre meghatározott, Tanács által jóváhagyott, ugyanazon feltételek mentén és díjakkal kössenek összekapcsolási szerződéseket az arra jogosult szolgáltatókkal.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az

egyek elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

Tekintettel továbbá a jelentős piaci erejű szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyban lévő vagy velük összekapcsolási jogviszonyt létesíteni kívánó jogosult szolgáltatók és az ezzel kapcsolatban felmerülő esetleges versenyellenes magatartások nagyobb számára, valószínűsíthető, hogy a Tanács ex-ante szabályozásának hiánya a versenyhatóság sokkal gyakoribb beavatkozását eredményezné a piacon, úgy hogy ezen versenyproblémák egyébként az ex-ante szabályozással kezelhetők lennének. Az ex-ante szabályozással – így jelen piacon főleg kötelezően alkalmazandó szerződéses feltételek és díjak előírásával – tehát hatékonyan csökkenthetőek a potenciális versenyellenes magatartások, és ezzel együtt a versenyhatóság időigényes beavatkozásainak száma.

c) A szabályozási környezet kiszámíthatósága

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacra lépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás szabályozási környezetének kiszámíthatósága. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő pl. hozzáférési vagy összekapcsolási kötelezettség kirovásához. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. A bizonyítás általában annak a vállalkozásnak vagy szervezetnek a feladata, amelyik állítja, hogy az erőfölénnyel való visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacra lépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Így többek között az ex-ante szabályozás által előre megteremtődő szabályozási kiszámíthatóság teszi lehetővé, hogy a meglévő piaci szereplők és a piacra lépni kívánó vállalkozások megfelelő garanciákat kapjanak komoly beruházásainak megtérülésére, és hogy ezen szolgáltatók piaci versenye végső soron egyre olcsóbb és egyre jobb minőségű előfizetői szolgáltatásokat eredményezzen.

Tekintettel arra, hogy a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elsüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen – lényegében hozzáférése és összekapcsoláson keresztül megvalósuló – együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A Tanács megvizsgálta „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból nagykereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex ante szabályozást megalapozó 3 kritérium mindegyike teljesül, ezért a Tanács megállapította, hogy mind az öt azonosított piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

Az érintett piacok tehát az alábbiak:

- 1. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból az 1. földrajzi piacon.*
- 2. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a 2. földrajzi piacon.*
- 3. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a 3. földrajzi piacon.*
- 4. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a 4. földrajzi piacon.*
- 5. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból az 5. földrajzi piacon.)*

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II. 1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: *JPE szolgáltató*) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: *önálló erőfölény*) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: *közös erőfölény*) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre felsorolás jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatakor alapvetően az adott érintett piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott érintett piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatási piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfölény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfölény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

II. 2. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy mind az öt meghatározott piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén JPE szolgáltatók kijelölése.

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elégséges a jelentős piaci erő felmérése szempontjából. A Tájékoztató a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélése során¹⁸:

- piaci részesedés
- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács valamennyi szempontot megvizsgálta. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában jelentősnek vagy kevésbé jelentősnek:

II.2.1. Piaci részesedések

A piaci részesedés vizsgálata elsősorban a hozzáférések (fővonalak) számán, másodsorban a nettó árbevételen alapul, igazodva ahhoz, hogy a vizsgált piacon a hozzáférések száma jobban jellemzi a piacot, mint az árbevétel. (Ennek oka az, hogy a vizsgált piacot alkotó bejelentett szolgáltatások nem differenciáltak, s így nincs szükség az egyes szolgáltatások közötti különbségek, illetve eltérő árszerkezetének figyelembe vételére)

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfölény, amely a Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint pedig 50% felett biztosnak látszik.

Jelen esetben a piaci részesedést – a hozzáférések számának figyelembe vételével - a Tanács szolgáltatási területenként (azaz számozási körzetként) vizsgálta meg, illetve a földrajzi piacoknak megfelelő öt érintett piacon egyenként elemezte (Lásd 2. táblázat)

A Tanács vizsgálta továbbá a híváskezdeményezési árbevétel és forgalom alakulását is.

¹⁸8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont

4. táblázat: Híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás 2006-ban

Szolgáltató	Társszolgáltató	Híváskezdeményezés	
		árbevétel MFt	forgalom ezer perc
Emitel Távközlési Zrt.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	.TELE2 Magyarország Kft.		
	Összesen		
Hungarotel Távközlési Zrt.	Magyar Telekom Nyrt.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	Összesen		
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	Magyar Telekom Nyrt.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	Összesen		
Magyar Telekom Nyrt.	BT Limited Magyarországi Fióktp.		
	eTel Magyarország		
	GTS Datamet Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Monor Telefon Társaság Kft.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	Összesen		
Monor Telefon Kft.	Magyar Telekom Nyrt.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	Összesen		

Forrás: szolgáltatók adatközlése

A kitartart rész üzleti titkot tartalmaz.

A fenti 5 szolgáltatón kívül mások híváskezdeményezés nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatást nem nyújtottak.

A hozzáférések száma és az árbevétel vonatkozásában közel 100%-os piaci részesedés mellett a többi figyelembe vendő szempont (szolgáltatások innovációs igénye és differenciáltsága stb.) már marginálisnak minősül, a Tanács döntő kritériumnak tekinti a hozzáférési piaci részesedést.

A piaci részesedés vizsgálata során a Tanács a 2., illetve 4. táblázat adatainak az elemzése alapján megállapította, hogy mindegyik érintett piacon található egy szolgáltató (a volt koncessziós szolgáltató), amely a hozzáférések száma, valamint árbevétele és forgalmi teljesítménye szerint olyan piaci erővel rendelkezik, amely biztosítja számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

II.2.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető, azzal együtt, hogy a kínálati helyettesítés, vagyis az adott piacon jelen nem levő, de arra – hálózatuk, felkészültségük folytán – könnyen belépni képes szolgáltatók megjelenése az adott piacon nem igényel jelentős költségeket a piacra lépő szolgáltatók részéről, szemben a potenciális versennyel.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatarthatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy áraikat jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartsák). Ha egy az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A potenciális verseny elemzése első lépésben a belépési korlátok vizsgálatát igényli.

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piac növekedési korlátai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács már a jogi és strukturális korlátok elemzése során vizsgálta és megállapította, hogy bár jogi korlátok nincsenek, de a strukturális korlátok olyan jelentősek, hogy a híváskezdeményezési piacon esély mutatkozik erőfölényes helyzet kialakulására, illetve fennmaradására.. A potenciális versenyt illetően meg kell említeni a már szintén vizsgált kínálati helyettesítőket. Ezek közül a vezetékes műsorelosztó szolgáltatók, valamint az áramszolgáltató vállalatok potenciális versenyt támaszthatnának ugyan, de a strukturális korlátok megléte miatt kínálati helyettesítés a közeljövőben nem várható.

További szempontként szükséges lenne megtenni a piacon működő szolgáltatókhoz, illetve viselkedésükhöz kötődő *stratégiai korlátok*¹⁹ vizsgálatát, azonban ezen korlátok vizsgálata a híváskezdeményezési nagykereskedelmi piac jellege és szabályozottsága miatt nem releváns, így a vizsgált piacon hatásuk nem értelmezhető.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a potenciális verseny hiánya fennáll, s a terjesztés lehetőségei korlátozottak, mely nem segíti elő a versenyhelyzet javítását.

II.2.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre.

A vállalkozások méretének vizsgálata során – tekintetbe véve a teljes nyilvános helyhez kötött telefon szolgáltatási piac évi 237 Mrd Ft körüli árbevételét – a Tanács elegendőnek tartotta csupán a teljes helyhez kötött telefon piacon 100 MFt feletti nettó árbevételt elért cégeket figyelembe venni, mivel a többi vállalkozás az erőfölény meghatározását nem befolyásolja. Az alábbi 5. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő cégekre azok méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyek összes nettó árbevétele a 2005. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt.

¹⁹Ilyenek lehetnek árással kapcsolatos eszközök: pl. árdiskrimináció, árprés, keresztfinanszírozás, illetve árással nem összefüggő eszközök, mint reklámháború, kutatás-fejlesztési befektetés, az előfizetők szolgáltatás-váltásának megnehezítése.

5. táblázat: A vizsgált vállalkozások mérete a 2005. évben

Szolgáltató	Összes eszköz (mFt)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőkeellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékességi mutató (%)	Adósságfedezeti mutató (%)	Összes bevétel (MFt)	Üzemi tevékenység eredménye (MFt)	Adózott eredmény (MFt)	Befektetett eszközök beszerzése (MFt)	Befektetett eszközök eladása (MFt)
Emitel Távközlési Zrt.	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1290	-539	40
HUNGAROTEL Távközlési Zrt.	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
Invitel Távközlési és Szolgáltató Zrt.	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
Magyar Telekom Nyrt.	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
Monor Telefon Társaság Kft.	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37

Forrás: hivatalos cégbély alapján

A vizsgált piacon meglévő szolgáltatások jellegéből, illetőleg e piacon működő Kötelezett Szolgáltatók – az 1.5.1 pontban kifejtett - kvázi monopolhelyzetéből fakadóan azonban a nagy méretből származó előnyszerzési lehetőség nem értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac jellegéből adódóan e piac szereplői között fennálló esetleges vállalatméretbeli különbségeknek nincs relevanciájuk.

II.2.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

A vizsgált piacon az érintett szolgáltatók hitelfelvételi lehetőségei – a távközlési szektor konjunkturális helyzete, valamint kedvező vagyoni és pénzügyi helyzetük (lásd 6. táblázat) miatt – adottak. Természetesen lehet különbség a pénzügyi forráshoz való jutás lehetősége tekintetében, különös tekintettel arra, hogy a volt koncessziós szolgáltatók távközlési szektorban elfoglalt helyzete és tulajdonosi háttere biztosíthatja számukra a könnyebb hozzáférést, azonban a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopolhelyzete miatt ez az előny kevésbé értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon a könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz tényezője a jelentős piaci erő megállapítására nincs hatással.

II.2.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga egyrészt a földrajzi piacokat is nagymértékben meghatározza, másrészt az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is jelentős piacra lépési korlátot jelent. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés vizsgálata döntően műszaki-technológiai illetve gazdasági elemzés alapján történik.

Fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált szolgáltatási piac esetében a meglévő infrastruktúra duplikálása elsősorban gazdaságilag indokolatlan (a helyi hálózat esetében gyakorlatilag kivitelezhetetlen - a párhuzamos hálózat kiépítéséhez nincs hely, a már meglévő alépítményekbe bemenni nincs lehetőség - is lehet).

Nincs tehát olyan potenciális szolgáltató, aki a megtérülés reményében képes lenne vállalkozni egy-egy területen belül egy teljes, nyilvánosan elérhető helyhez kötött hálózat kiépítésére, amelyen a híváskezdeményezés szolgáltatást nyújtani képes. A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a nehezen megkettőzhető infrastruktúra fölötti ellenőrzést ugyanazok a szolgáltatók gyakorolják, amelyek egyébként is közel 100%-os piaci részesedéssel bírnak.

II.2.6. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozáscsoport

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező releváns, mivel minden, előfizetőkkel rendelkező piaci szereplő vertikálisan integráltnak tekinthető, hiszen az IHM rendelet szerinti 8. piachoz tartozó szolgáltatás nyújtása szorosan kapcsolódik az előfizetői hozzáférési piacokhoz.

A vállalkozáscsoportok vonatkozásában az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel Zrt. a Magyar Telekom Nyrt. 100%-os tulajdonában van, ami mindkettő piaci szereplésére befolyással van. A Magyar Telekom Nyrt széleskörűen integrált vállalkozás, mivel egyidejűleg nyújtani képes a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon, bérelt vonali és szélessávú szolgáltatások mellett a nagykereskedelmi szolgáltatások teljes spektrumát is. Az Emitel Zrt. részére ez jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben.

A tulajdonosi szerkezet vizsgálata alapján a Tanács azt is megállapította, hogy egy másik volt koncessziós szolgáltatónak, a Monor Telefon Társaság Kft.-nek 1999 óta tulajdonosa a Paruse cég, amely viszont 100 %-ban a hollandiai bejegyzésű UPC (United Pan-European Communications) – Európa legnagyobb szélessávú szolgáltatója – tulajdona. A UPC a vezetékes műsorelosztási és a műholdas feltételes hozzáférési műsorelosztási piacon a Magyar Köztársaság területén is jelentős szerepet játszik előfizetői bázisa révén. Ez a Monor Telefon Társaság Kft. részére előnyt jelenthet.

További fontos változást jelent, hogy a Hungarotel Zrt. tulajdonosa, a Teledenmark A/S a HTCC útján megvásárolta az Invitel Zrt.-t, valamint a PanTel Holding Rt.-t (jelenleg Pantel Távközlési Kft.), amellyel szoros kapcsolatba került két volt koncessziós társaság az egyik legjelentősebb alternatív szolgáltatóval.

A Tanács megállapította, hogy a vertikális integráció, illetve a vállalatcsoport kialakulása mindegyik volt koncessziós szolgáltató esetén fennáll, mely hatással van a vizsgált piacon meglévő erőfölényes helyzetük fennmaradására.

II.2.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségcsökkenés.

A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.) Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

Az érintett piacokon a méretgazdaságosság azáltal érvényesül, hogy a magas fix költséget jelentő hálózatot intenzíven használják ki a nagyobb mennyiségű szolgáltatás nyújtása esetén, melyből piaci előny származhat.

Az 5. táblázatból megállapítható, hogy az érintett piacokon döntő piaci részesedésű szolgáltatók tárgyi eszközállománya, illetve éves beruházása jelentős különbségeket mutat, tehát eltérő méretgazdaságossági hatások léteznek. Azonban az érintett piacon a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopolhelyzete miatt a méretgazdaságosságból származó piaci előny ebben az esetben nem értelmezhető.

A híváskezdeményezési piac vonatkozásában a Tanács megállapította, hogy a méretgazdaságosság a jelentős piaci erő megállapítása tekintetében nem releváns tényező.

II.2.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piac előny szerzésére.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon működő szolgáltatók mindegyike ezen a téren előnyben van, hiszen ezek a szolgáltatók nyújtanak egyszerre helyhez kötött telefon, szélessávú, bérelt vonali, valamint adatátviteli szolgáltatást is (mely általánosságban nem áll fenn a nem JPE szolgáltatók esetében), ami által a közös költségek több üzletág között oszthatók fel.

II.2.9. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását.

A szolgáltatók egy része hasonló típusú infrastruktúrával rendelkezik. A többi piaci szereplő pedig mások infrastruktúráján keresztül tud tevékenykedni, melyre a törvény ad lehetőséget. Az újabb technológiák alkalmazására (pl. VoIP) lényegében minden szereplőnek van lehetősége.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők nem végeznek, műszaki-technológiai téren – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártókra támaszkodnak.

A Tanács megállapította, hogy a híváskezdeményezési piacon egyik szolgáltató sem rendelkezik a többi szolgáltatóhoz képest technológiai fölényvel, így ezen tényező nem releváns.

II.2.10. Szolgáltatási diverzifikáció

A szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat a versenytársaktól megkülönböztethető módon, pl. speciális csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

A szolgáltatási diverzifikáció tényezője alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető.

A szolgáltatások diverzifikációja az érintett piacokon annyiban értelmezhető szempont, hogy bár a piacon lévő érintett szolgáltatók mindegyike közel azonos műszaki képességekkel rendelkező kapcsolóeszközöket²⁰ használ. Ezek legfeljebb csak az alkalmazott szoftver-változatokban különbözhetnek egymástól, ami a kiegészítő szolgáltatások (supplementary services) választékában okozhat jelentéktelen különbségeket.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a szolgáltatások diverzifikációja a vizsgált piacra nem jellemző.

II.2.11. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából. A híváskezdeményezési piac kvázi monopol jellege miatt (így ebben az értelemben nem tekinthető többszereplős nagykereskedelmi piacnak) az értékesítési hálózatból eredő piaci előny nem értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat a vizsgált piacon nem releváns tényező.

²⁰AXE, EWSD és ADS típusok, melyek egy korábbi rendszervásztó tender keretében honosodtak meg Magyarországon és amely típusokat az új piacra lépők is használnak.

II.2.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átvinni, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket. A nagykereskedelmi piacon az egymással szemben álló szolgáltatók érdekérvényesítési képességét kell vizsgálni.

A híváskezdeményezési nagykereskedelmi piacon nincs az eladó és a vevő között valós alkupozíció, melyben megjelenhetne a kiegyenlítő vásárlóerő. Ennek oka e piac kvázi monopol jellegében rejlik, melyben nincs valós helyettesítési lehetőség - lásd I. 5.1. pont -, a Kötelezett Szolgáltatókon kívül más szolgáltatók igénybevétele csak elvi lehetőségként merülhet fel. Így az egymással szemben álló szolgáltatók érdekérvényesítési képessége, valamint az eltérő gazdasági erejükből következő alkupozíció igen korlátozottan jöhet létre

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacokon a kiegyenlítő vásárlóerő a jelentős piaci erő megállapítására nincs hatással.

Az érintett piacokon a Tanács a fenti kritériumok vizsgálata alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

- 1. Az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Nyrt.-t,*
- 2. A 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t,*
- 3. A 3. számú érintett piacon a Hungarotel Távközlési Zrt.-t,*
- 4. A 4. számú érintett piacon az Emitel Távközlési Zrt.-t,*
- 5. Az 5. számú érintett piacon a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t.*

II.3. Közös erőfölény vizsgálata:

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfölény kialakulására és a következőket állapította meg:

A meghatározott öt érintett piac mindegyikében egy-egy közel 100% potenciális piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató van. A gazdasági erőfölénnyel rendelkező szolgáltatónak nincs szüksége összefogásra másokkal, a többi kis részesedéssel bíró cég pedig még együttesen is olyan csekély erővel bír ezen a piacon, hogy együttesen sem árthatnának a domináns szolgáltatónak, ezért a kérdés vizsgálata nem látszik szükségesnek.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy közös erőfölény kialakulása az érintett piacokon fogalmilag kizárt, további vizsgálata indokolatlan.

II.4. A piaci erő átvitelének vizsgálata:

Az Eht. 53. § (2) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

- Vertikális szomszédság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 1. és 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a hívásindításhoz szükség van valamilyen hozzáférésre. Mindegyik fenti szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.
- Horizontális szomszédság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 9. számú piaccal lehetséges, hiszen általában azonosak a partnerszolgáltatók. Mindegyik fenti szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Tekintettel arra, hogy az IHM rendelet melléklete szerinti 1. és 2. sz. piacokon a Tanács ugyanazokat a vállalkozásokat azonosította jelentős piaci erejüként, mint amelyek a tárgyi érintett piacokon döntő részesedéssel bírnak, a piaci erő átvitelének vizsgálata megerősíti ezen vállalkozások jelentős piaci erejüvé minősítését az érintett piacokon.

A Tanács a fenti elemzés alapján tehát megállapította, hogy a felsorolt szempontok különböző fontosságúak a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán, amelyek közül ezen a piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van:

1. piaci részesedés
2. nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés
3. választékgazdaságosság
4. vertikális integráció.

II.5. Az előző, DH-664-138/2005. számú határozatban kiszabott kötelezettségek hatása a kiskereskedelmi piacokra

A Tanács a nagykereskedelmi piacokon kiszabott kötelezettségek hatását a kiskereskedelmi piacokra az alábbiak szerint vizsgálta.

- (i) A kiskereskedelmi piacon a piacra lépésnek az Eht. 76. §-ban írt bejelentésen túl nincs jogi akadály.

- (ii) A piacra lépő szolgáltatóknak részben saját hálózat kiépítésével, részben nagykereskedelmi szerződéses rendszereken keresztül kell biztosítani a szükséges infrastruktúrát. Ezért a piacra lépők szempontjából a referencia-ajánlatok tartalma, és az ezen alapuló szerződéses rendszer a leginkább meghatározó elem a szabályozási környezetben. (Természetesen a piac egyéb adottságaiból (pl.: méret- és választékgazdaságossági, vásárló erő, fejlettség, stb.) származó tényezők is hatással vannak új szereplő(k) piacra lépésére, de ezen szempontok csak közvetve befolyásolhatóak a Tanács által.)
- (iii) A referenciaajánlatok rendszere 2002. közepe óta van jelen a magyar hírközlésjogi szabályozásban. A hírközlésről szóló 2001. évi XL. tv., illetve végrehajtási rendeletei jogszabályi szinten és részletesen határozták meg a referencia ajánlatok hatóság által elfogadható tartalmát, majd mindezek részben módosításra kerültek az Eht. és végrehajtási rendeletei hatálybalépésével. Az így részletesen szabályozott referencia-ajánlatok a jelenlegi piacelemzésen alapuló határozatok hatálybalépéséig maradnak hatályban. Ezen változás, és a korábbi változások is biztosították a folyamatos átmenetet a piaci szereplők részére, jelen esetben a kötelezettség fenntartása biztosít megfelelő biztonságot a piaci szereplők számára is.
- (iv) A magyar piac – fentiekben részletezett – specifikumaiból adódik, hogy Magyarországon mindegyik volt koncessziós szolgáltató köteles referencia ajánlatot hatályban tartani. Azonkívül, hogy a referenciaajánlatok szükségszerűen valamelyest eltérő tartalma a szabályozóra is többletterhet ró, a piaci szereplők, és különösen egy új piacra lépő esetében jelenthet gondot. Ugyanakkor mind a jogszabályi környezet, mind a szabályozó folyamatosan szem előtt tartotta, hogy a rendszerben csak és kizárólag az egyes Kötelezett Szolgáltatók körülményei által indokolt és arányos eltérések legyenek jelen, de ezzel a specifikus piaci helyzettel mint adottsággal az új belépőknek számolnia kell.
- (v) A referencia ajánlatok rendszere 2002. közepe óta fokozatosan fejlődött:
- egyre inkább a piaci igényekhez került igazításra a szolgáltatások tartalma,
 - az egyes szolgáltatások árstruktúrája és árszínvonala közelített az európai uniós átlaghoz.
- (vi) A szolgáltatások tartalmát illető legfontosabb változások az alábbiak voltak:
- a referencia ajánlatok részévé vált a helyi közvetítőválasztás érdekében nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás,
 - az Internet elterjedését segítő egyes szabályok keretében bevezetésre kerültek az Internet eléréshez jobban igazodó, közvetítőválasztásos szolgáltatások,
 - a közvetítőválasztásnál az előfizető részére rendelkezésre álló lehetőség kibővült a végződtetéses modellel, amikor az előfizető részére csak a Kötelezett Szolgáltató állít ki számlát, bár a tárgyalt híváskezdeményezési piacra ez nincs hatással.

A forgalmi szolgáltatások ellenértékének szintje az alábbi táblázat tanúsága szerint folyamatosan csökkent, és az egyszeri díjak struktúrája is egyszerűsödött, illetve mértéke csökkent.

6. táblázat: A legfontosabb nagykereskedelmi nettó forgalmi díjak változása a szolgáltatók referencia-ajánlataiban, Ft/perc

Szolgáltatás	Év	Magyar Telekom		Emitel		Invitel		Hungarotel		Monor		
		Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	
Híváskezdeményezés	helyi	2002	7,44	4,03	9,23	4,56	8,73	5,37	9,60	5,77	9,18	4,44
		2003	4,70	2,42	6,91	3,47	6,80	3,92	8,10	5,10	9,18	4,44
		2004	2,42	1,27	3,76	1,75	4,14	1,93	4,14	1,93	4,14	1,93
		2006	2,08	1,21	4,10	2,06	3,39	1,78	3,39	1,78	2,90	1,39
	regiónális	2002	8,46	4,41								
		2003	5,87	2,87								
		2004	3,48	1,82								
		2006	2,58	1,50	5,85	2,95	4,87	2,55	4,87	2,55		
	országos	2002	10,32	7,88								
		2003	6,69	3,18								
		2004	4,87	2,56								
		2006	2,94	1,70								

Megjegyzés: A híváskezdeményezési díjak 2002-2003-ban tartalmazták az ún. hozzáférési hiányt (2 Ft/perc, a Matáv esetében 2003-ban 1 Ft/perc). Forrás: referencia-ajánlatok

Megjegyezzük azt is, hogy az ellenértékek kiszámításának alapját képező költségmodellre vonatkozó előírások tartalma tovább finomodott, illetve a korábbi gyakori modellváltással, illetve lényegi változtatásokkal szemben (pl.: előfizetői hurok esetében FDC-ről LRIC-re, aztán vissza) jelenleg hosszútávra kiszámíthatónak minősíthető a szabályozás. Ugyancsak lényeges fejlemény, hogy a 2006-ban jóváhagyott referencia-ajánlatokban megjelentek a kisebb volt koncessziós szolgáltatók esetében is a regionális percdíjak az összekapcsolással és hozzáféréssel kapcsolatos követelmények kibővülése következtében, annak érdekében, hogy az új belépő szolgáltatók könnyebben elkezdhessék a közvetítő szolgáltatás nyújtását, mivel azok a Kötelezett Szolgáltatók hálózatát, illetve a leginkább megcélzott budapesti helyhez kötött telefonhálózatot egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is elérhetik, azaz nem szükséges már a szolgáltatás megkezdésekor helymegosztást és összekapcsolási pont kiépítést igénybe venniük minden számozási körzetben, illetve a számozási körzet minden helyi telefonközpontjában.

- (vii) A piac szempontjából további releváns tényező az előfizetők tájékozottsága, melyre vonatkozóan kiemelendő az Eht. 130. § szerinti, általános szerződési feltételek rendszere, mely valamennyi szolgáltató számára azonosan kötelező. Kiemelendő még az ehhez is kapcsolható, Eht. 67. § szerinti piacfelügyeleti tevékenység, mely a vállalt kötelezettségek ellenőrzését és kikényszerítését is biztosítja. Különösen érdemes kiemelni ezzel kapcsolatban, hogy a hatóság az általános szerződési feltételekben közzétett kiskereskedelmi árak, valamint a referencia-ajánlatokban közzétett nagykereskedelmi árak összevetésével azonnal jelzi, ha valamelyik érintett piacon árprésre utaló magatartást²¹ állapít meg.
- (viii) Az is megállapítható, hogy a korábban hivatkozott nagykereskedelmi kötelezettség rendszer alkalmas és képes a kiskereskedelmi piacon a megfelelő jelenségeket generálni, ugyanis a helyhez kötött telefon kiskereskedelmi forgalmi szolgáltatások piacain megfigyelhetőek az alábbi változások:

A nagykereskedelmi árak csökkenése elsősorban az új szolgáltatók belépését könnyítette meg, különösen a közvetítőválasztási szolgáltatások területén, amellett, hogy a kiskereskedelmi díjak kezdetben nem csökkentek szignifikáns módon. Ennek példaként a 2004. év folyamán megjelent a közvetítő (elő)választás révén igénybe vehető olyan szolgáltató, mely a piacra lépését követő egy éven belül többszázszáz elofizetői bázist toborzott, képes volt árban versenyezni és fokozatosan kiterjeszti tevékenységét az öt volt koncessziós szolgáltató területeire is, de emellett nem elhanyagolható a volt koncessziós szolgáltatók közvetítő-választásos szerepe egymás területén. A szolgáltató által közzétett adatok szerint a fenti előfizető-számot az előbb említett szolgáltató már a Magyar Telekom és a Monor Telefon Társaság területén elérte és további nagyszámú előfizetőre számít a többi volt koncessziós területen is. A fokozódó verseny következtében a szolgáltatás előfizetői díjaiban is csökkenés figyelhető meg.

A jelen határozatban előírt, a rendelkező rész d) pontjában részletezett hozzáférési és összekapcsolási kötelezettség a (vi) pont végén leírtak szerint tovább fogja könnyíteni a közvetítőválasztási szolgáltatás igénybevételét a jogosultak számára.

Mindezek mellett a helyhez kötött piacon legnehezebben beinduló infrastruktúra alapú verseny tekintetében is kedvező változások mennek végbe a piacon, ugyanis az országosan legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatók elkezdtek műsorelosztási infrastruktúrára kiskereskedelmi helyhez kötött beszédátvitelre alkalmas szolgáltatásait megajánlani.

A Tanács megjegyzi, hogy a versenyt fokozza a behívókártyás forgalom is, amely nem híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevétele révén nyújtja kedvezményes – általában VoIP nemzetközi – hívások lehetőségét az előfizetőknek, azonban ezek forgalma a vizsgált időszakban messze elmaradt a közvetítőválasztás forgalmától.

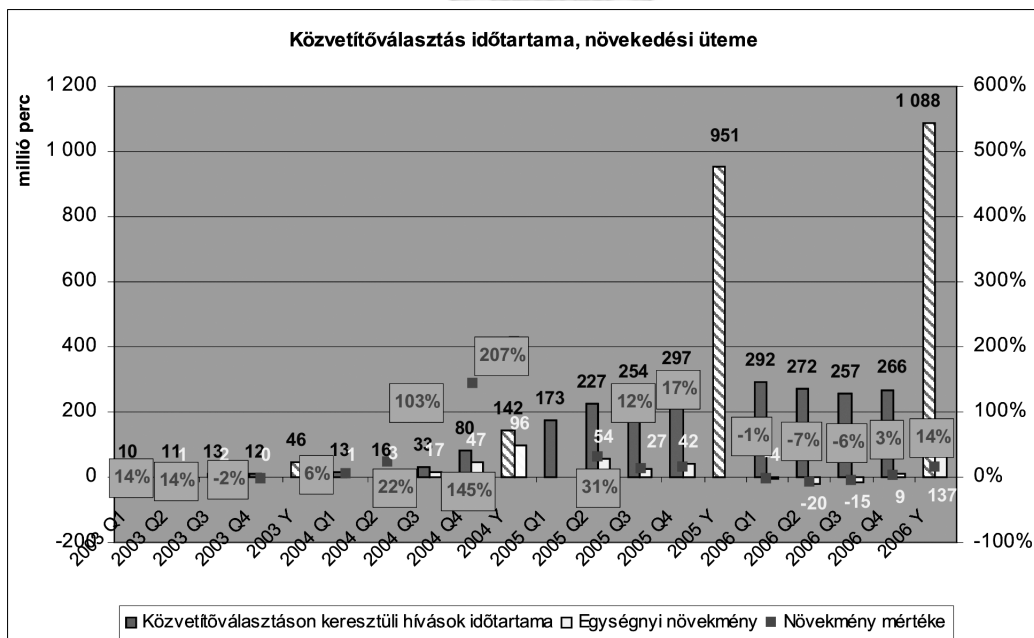
A közvetítőválasztás alakulásával kapcsolatos forgalmi adatok²² konkrét elemzése (lásd: 3. ábra) azt mutatja, hogy a közvetítőválasztással lebonyolított forgalom 2004 II. negyedéve óta (mely egybeesik a TELE2 piacra lépésével) exponenciális ütemű fejlődést mutat, 2005 II. negyedévéig, 2005 III. negyedévében a közvetítőválasztással lebonyolított hívások növekedési üteme mind az előző időszak %-ban, mind abszolút értékben kifejezve megtört, de a IV. negyedévben megint jelentősen emelkedett. Ennek hátterében a szezonális jelensége áll, tekintve, hogy az elmúlt három év adatai alapján a III. negyedéves forgalom mindig a legalacsonyabb (nyári szabadságolások).

2006 I. negyedévében a forgalom 1%-al, 4 millió perccel, 2006 II. negyedévében a forgalom újabb 7%-al, 20 millió perccel csökkent az előző negyedévhez képest.

²¹Eht. 67. § (3) bek.

²²Forrás: OSAP 1707/03-06 (2005-től mind az öt inkumbens adatai szerepelnek.)

2006 III. negyedében a közvetítőválasztással lebonyolított forgalom ismét csökken, a csökkenés mértéke 6 %, amely (15 millió perc). 2006 IV. negyedében a forgalom 9 millió perccel emelkedett, amely 3%-os emelkedésnek felel meg. Éves szinten a forgalombővülés mértéke 14% 2005-höz viszonyítva, a növekmény 137 millió perc.

3. ábra: Közvetítőválasztás forgalma, növekedési üteme (2003-2006. év)

(ix) Természetesen a piac folyamatos fejlődésével párhuzamosan szükséges a szabályozói környezet folyamatos kiigazítása is.

Ezen követelménynek való megfelelést a hatályos jogszabályi kereteken belül biztosítja egyrészt a piacelemzés folyamata, másrészt az annak eredményeként a piaci problémával arányos és indokolt kötelezettség határozatban, részletesen történő meghatározása.

A piacelemzés által meghatározott követelmények teljesítése érdekében szükséges eljárások (pl.: határozat-tervezetek véleményezése), és különösen az ezek keretében az Eht. 36. §-ban rögzített egyeztetés az érdekeltekkel megfelelő lehetőséget biztosítanak a piaci szereplőknek a tervezett szabályozói intézkedéssel kapcsolatban észrevételeik megtételére, illetve a szabályozónak a döntés piaci igényekhez történő igazítására.

(x) Mindezek mellett a Tanácsnak az Eht. 57. § (1) bekezdésben előírt kétévenkénti felülvizsgálati kötelezettsége, illetve a (2) bekezdésben írt – jelentős körülmény tudomásra jutása esetén történő haladéktalan intézkedési – kötelezettsége biztosítja azt is, hogy az előzőekben részletezett valószínűsíthető kedvező piaci folyamatok tényleges be nem következése esetén azonnal és hatékonyan beavatkozhatson mind kiskereskedelmi, mind nagykereskedelmi szinten.

A beavatkozás lehetőségének mérlegeléséhez információforrás a Tanács számára, hogy a kiskereskedelmi helyhez kötött hozzáférési telefonszolgáltatások piacán előírt kiskereskedelmi kötelezettség betartatása, illetve kikényszerítése során a hatóság részére rendelkezésére álló adatokból más piacokon lezajló folyamatokra nézve is megalapozott következtetések vonhatók le.

III. Kötelezettségek kirovása

III. 1. A kötelezettségek kirovásának menete, a korábbi kötelezettségek értékelése, általános célok

A Hatóság a kötelezettségek meghatározása során szem előtt tartotta az Eht. által a Hatóság számára meghatározott feladatokat²³, és az ott meghatározott általános célokat²⁴. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

A kötelezettségek kiszabása folyamán a Tanács

- először megvizsgálta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a hatóság már a vizsgált múltbeli időszakban érvényesített a vizsgált érintett piacon és megállapításokat tett arra nézve, hogy a kiszabott kötelezettségek hiányában hogyan alakult volna a verseny,
- ezt követően megvizsgálta, hogy a kiszabott kötelezettségek eredményeként bekövetkeztek-e pozitív fejlemények az érintett piacon,
- amennyiben a fejlemények pozitívak voltak, tehát a piacon elmozdulás volt megfigyelhető a hatékony verseny irányába, úgy ezen kötelezettségek fenntartását, ellenkező esetben azok megszüntetését javasolja,
- amennyiben azonban a kötelezettségek pozitív hatása nem volt elegendő, ezt megállapítja és ennek alapján a piac természetének megfelelő kötelezettségek előírását javasolja.

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi piacokon előírható kötelezettségek közül a volt koncessziós szolgáltatók vonatkozásában a korábbi jogszabályi környezetben is érvényben volt az átláthatóság, az egyenlő elbánás, a referenciaajánlat-tételi kötelezettség, a közös eszközhasználat, a költségalapúság követelménye, valamint a számviteli szétválasztás kötelezettsége.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a piacelemzés első elvégzését megelőzően jogszabályban, illetve azt követően a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt²⁵”. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- A kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása, azaz kirovása, fenntartása vagy módosítása

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta az Eht. által a hatóság számára az Eht. 9. § (2) bekezdésben meghatározott feladatokat, továbbá az Eht.-ban lefektetett általános célokat²⁶. A kötelezettségek meghatározása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

III. 2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokon kívül a következő elveket vette figyelembe:

- a kötelezettségeknek a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás piacán uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk;
- a meghatározott kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosnak kell lenniük²⁷;
- a meghatározott kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.

²³Eht. 9. § (2)

²⁴Eht. 2. §

²⁵Eht. 52. § (1)

²⁶Eht. 2. §

²⁷Eht. 52. § (1)

III. 3. A hatóság által kiróható kötelezettségek

Az Eht. a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon a következő kötelezettségek előírását, fenntartását vagy módosítását teszi lehetővé²⁸:

- Átláthatóság, ezen belül a hálózati szerződéseknek a hatóság számára való benyújtása, valamint referenciaajánlat készítése,
- Egyenlő elbánás
- Számviteli szétválasztás
- Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek
- A közös eszközhasználat és helymegosztás különös szabályai
- Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

A felsorolt egyedi kötelezettségeken kívül az Eht. 112-115. §-ai olyan általános kötelezettségeket határoznak meg, amelyek alkalmazása az Internet elérést biztosító jelentős piaci erejű szolgáltatóra nézve kötelező. Emellett érvényes az Eht. 116.§-ban leírt tiltás az árprés alkalmazása vonatkozásában.

III. 4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

III. 4. 1. Versenyprobléma azonosítása

III.4.1.1. A versenyprobléma: gazdasági erőfölény az érintett piacokon

A Tanács elvégezte az érintett piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra. A piacmeghatározás alapján azonosított piacokon történő piacelemzés során a Tanács megállapította, hogy mind az öt érintett piacon található egy szolgáltató, amely az adott piacon gazdasági erőfölényes helyzetben van.

Továbbá a Tanács a piac elemzése során nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, ami nyomást gyakorolhatott volna a szolgáltatókra. A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatóknak – szabályozás hiányában – lehetőségük van arra, hogy az érintett piacokon tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák.

A Tanács az érintett piacokon versenyproblémaként azonosította, hogy a szolgáltatók gazdasági erőfölényben vannak, ami lehetővé teszi számukra, hogy tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák, azaz, hogy versenytorzító magatartást tanúsítsanak.

III.4.1.2. Az erőfölényből fakadó lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások

Szabályozás hiányában a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacának sajátosságaiból adódóan a piacon a gazdasági erőfölényes helyzetből, származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak. A piacon lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

III.4.1.2.1. A híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtásának megtagadása

Ezen lehetőség a hatályos jogszabályok alapján nem állhat fenn, hiszen a közvetítőválasztás igénybevételének automatikus következménye a híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtása. A közvetítőválasztás pedig az Eht. 111. §-a alapján a Tanács köteles előírni a helyhez kötött telefonhálózathoz történő előfizetői hozzáféréssel és használattal kapcsolatos, a Tanács által érintett piacként meghatározott bármely piacon JPE szolgáltató számára.

III.4.1.2.2. Árjellegű lehetséges piaci torzulások

- túlzó árazás / keresztfinanszírozás

A híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére törekedhet, amelynek megfelelő árszabályozás hiányában nincs akadálya. Mivel a kötelezett szolgáltató a hivatkozott Eht. 111. §-ban foglalt kötelezettsége alapján eleve nem tudja megakadályozni a híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtását, ezért szabályozás hiányában alapvetően a túlzó árazás lehet az az eszköz, amelyet a kötelezett szolgáltató arra használhat fel, hogy a versenytársak piacra történő belépését nehezítse vagy megakadályozza. A versenytársak ugyanis a híváskezdeményezés szolgáltatás igénybevételében és az ezzel összefüggő közvetítőszolgáltatás nyújtásában elsősorban úgy lehetnek akadályozva, hogy az inkumbens a híváskezdeményezés

²⁸Eht. XII. Fejezet

díját olyan magasan állapítja meg, hogy az alternatív szolgáltató a kiskereskedelmi termékét nem képes csak jóval magasabb áron nyújtani, mint az inkumbens. Ezáltal a híváskezdeményezéssel összefüggő díjak szabályozásának hiánya alapvetően lehetőséget teremtenek az inkumbensnek arra, hogy saját bevételét jelentősen növelve az alternatív szolgáltatók belépését a piacra megakadályozzák. A nem költségalapú díjak lehetőséget teremtenek a híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó JPE szolgáltató számára a költségek által nem indokolt jövedelemátcsoportosításra, ami a versenyt torzítja és ellehetetleníti az optimális allokációt.

III.4.1.2.3. Nem-árjellegű lehetséges piaci torzulások

A jelen érintett piacokon lehetséges nem-árjellegű versenytorzító eszközök, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

- *az információ visszatartása*

Ennek legáltalánosabb megvalósulási módja, hogy a nagykereskedelmi piacon JPE-nek minősülő híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó szolgáltató olyan – sok esetben releváns - információkkal látja el a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, amelyeket nem juttat el annak versenytársaihoz. Az ex-ante szabályozás hiánya esetén tehát a kötelezett szolgáltató képes lehet arra, hogy a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót jelentős versenyelőnyhöz juttassa a más szolgáltatóknak el nem jutott információk révén, és ezzel végső soron piaci erejének fenntartását vagy erősítését szolgálja.

Ilyen információ lehet az egyes összekapcsolási pontok forgalmi adatai, a forgalom napi időbeli eloszlása, a helymegosztás lehetőségei és igénybevételének feltételei stb.

- *indokolatlan előírások, követelmények*

A kötelezett szolgáltató másik lehetséges eszköze lehet a versenytársak piacra történő belépésének nehezítésére vagy megakadályozására, ha eleve indokolatlan előírásokkal vagy követelményekkel nehezíti vagy akadályozza meg azt, hogy az alternatív szolgáltató a híváskezdeményezés szolgáltatást tőle igénybe vegye. Ilyen irányú ex-ante kötelezettség hiányában a kötelezett szolgáltató tehát képes lehet arra, hogy az összekapcsolás feltételeit olyan módon határozza meg, hogy azt nem vagy csak kevés alternatív szolgáltató képes teljesíteni.

Indokolatlan előírások, követelmények megállapítására elsősorban a híváskezdeményezési szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározásakor kerül sor. Gyakran alkalmazott és egyértelműen a versenyt torzító eszköz lehet a műszaki paraméterek túlzott részletezése, a szabványokban szereplő paramétereken messze túlmutató műszaki paraméterek alkalmazása, melyek technológiai eszközökkel is konzerválják a híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó volt koncessziós vezetékes szolgáltatók piacvezető pozícióját. (Utóbbira egyébként a hazai jogosult szolgáltatók is többször tettek panaszt.)

Ilyen indokolatlan előírás lehet az is, hogy amennyiben a jogosult szolgáltató a híváskezdeményezési szolgáltatást az általa nyújtandó közvetítő szolgáltatás érdekében kívánja igénybe venni, kénytelen legyen összekapcsolási pontot létesíteni a kötelezett minden helyi központjánál, vagy minden számozási területen akkor is, ha a kötelezett szolgáltatási területe több számozási területre terjed ki.

Az érintett piacokat megvizsgálva a Tanács megállapította, hogy a III.4.1.2. pontban ismertetett versenytorzító hatások szabályozás híján felléphetnek a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán. Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a versenyt torzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

III. 4. 2. Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

III. 4. 2. 1. Kötelezettségekkel szembeni elvárások

Minden, a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük²⁹. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának

III. 4. 2. 2. Kötelezettségek értékelése

Az Eht. XII. Fejezete lehetővé teszi a Tanács számára különböző kötelezettségek kirovását a jelentős piaci erejű szolgáltatókra meghatározott versenyproblémák esetén. Ezek a kötelezettségek a III. 3. pontban kerültek felsorolásra.

²⁹Eht. 52. §. (1),

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során megvizsgálta a felsorolt szabályozói eszközöket abból a szempontból, hogy mennyiben alkalmasak a feltárt versenyprobléma (ti. a leírt versenytorzító magatartások lehetsége) orvoslására.

III.4.2.2.1. Átláthatóság

Az „átláthatóság” kötelezettség egyik alapvető célja, hogy a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások bizonyos feltételei és díjai az egyes társszolgáltató partnerek számára nyilvánosak, megismerhetők legyenek.

Az Eht. 102.-103. §-a szerinti átláthatóság kötelezettsége a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacon konkrétan a híváskezdeményezési díjak és a tervezett díjváltozások, valamint a szolgáltatások igénybevételének részletes feltételeinek nyilvánosságra hozását jelentheti.

Az árak nyilvánosságra hozatala általában segíti a lehetséges versenyellenes magatartásformák átláthatóságát, továbbá előzetes tájékozódásként szolgál a szolgáltatást vásárlók számára. Jelen esetben a szabályozás a híváskezdeményezésre és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások vonatkozó árak nyilvánosságra hozatalát foglalja magában. A híváskezdeményezési díj és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások nyilvánosságra hozatalának kötelezettsége elsődleges funkciója abban mutatkozik meg, hogy mind a befektetők, mind a Kötelezett Szolgáltatók társszolgáltatói számára biztosítja a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott híváskezdeményezési szolgáltatás és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások aktuális nagykereskedelmi díjai megismerésének lehetőségét.

Az árak nyilvánosságra hozatalán túl az átláthatóság követelménye a hozzáféréssel kapcsolatos műszaki paraméterekre, az alkalmazott szabványokra, a hálózati topológiára is vonatkozhat.

A híváskezdeményezési piacon az átláthatóság kötelezettségébe ez utóbbi is szükségszerűen bele kell, hogy tartozzon, hiszen a Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyt létrehozni kívánó jogosult szolgáltatóknak ismerniük kell a Kötelezett szolgáltatók hálózatának alapvető tulajdonságait, ahhoz, hogy az összekapcsolás műszakilag zavarmentes legyen, továbbá, hogy saját előfizetőik részére biztonságosan és előre vállalt minőségű szolgáltatást tudjanak nyújtani. A Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltatók többsége továbbá – tekintettel arra, hogy közvetítőválasztás szolgáltatást vesznek igénybe a Kötelezett Szolgáltatóktól, és az előfizetők felé így mint közvetítő szolgáltató jelenik meg – a Kötelezett szolgáltató hálózatát is igénybe veszi az előfizetői szolgáltatások nyújtásához, ezért előre vállalt, meghatározott minőségű előfizető szolgáltatások nyújtására ezen kötelezettség nélkül – amely ki kell, hogy terjedjen a hibabejelentés, hibaelhárítás és a minőségbiztosítás terén kifejtendő együttműködésre is – a jogosult szolgáltatók nem lennének képesek.

A híváskezdeményezési piacon tehát a verseny élénkítésének elengedhetetlen eszköze a híváskezdeményezési díjak és a hozzáféréssel kapcsolatos egyéb meghatározott adatok nyilvánosságra hozatala, hiszen ennek hiányában a JPE szolgáltatók potenciális versenytársai saját racionális üzleti magatartásukat – ezen belül is elsősorban az, hogy a díjak ismeretében az ország mely területén, azaz melyik hírközlési szolgáltató területén érdemes a beruházás – nem tudják megtervezni. A nyilvánosságra hozatal továbbá képes elősegíteni azon lehetségesen felmerülő nemkívánatos eseteket, hogy a Kötelezett Szolgáltató a különböző jogosult szolgáltatókkal különböző feltételek mellett vagy különböző díjakon kössön hálózati szerződéseket, előnyben részesítve vagy hátrányba hozva ezzel egyes versenytársakat a piacon.

Az átláthatóság ilyen értelemben a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, visszatarthatja továbbá a Kötelezett Szolgáltatókat a hálózati szerződések körében, a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Mind a díjak, mind a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételének feltételei körében előírt átláthatóság biztosíthatja az érintett piacra jövőben esetlegesen belépni szándékozó új szolgáltató érdekeinek érvényesülését is, melynek keretében a Kötelezett Szolgáltatók honlapján elérhető adatok alapján a nyújtott szolgáltatás igénybevételének feltételeiről tájékozódhat.

Az átláthatóság kötelezettségének része lehet az Eht. 103. §-a szerinti, a Tanács által meghatározott a tartalmi és formai előírásoknak megfelelő referencia ajánlatok publikálásának kötelezettsége is az erre Kötelezett Szolgáltatók részéről.

Az Eht. 103. § (1) bekezdése értelmében a hatóság az átláthatóság biztosítása érdekében többek között előírhatja a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű referenciaajánlat készítését, a nyilvánosságra hozandó adatok körét és a nyilvánosságra hozatal módját.

A referenciaajánlat készítésére Kötelezett Szolgáltató az átláthatóság kötelezettsége alapján a referenciaajánlatához annak hatálya alatt kötve van bármely jogosult szolgáltatóval szemben, attól hálózati szerződéseiben a jogosult szolgáltató beleegyezésével sem térhet el.

A referenciaajánlatban foglalt szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltató a jogosult részére:

- a) átlátható módon,
- b) az egyenlő elbánás elvének,
- c) az üzleti tisztesség követelményeinek megfelelően, és

d) a nyújtott szolgáltatásoknak a jogszabály, illetve piacelemzést követően a hatóság határozata szerint, a piaci igényeknek megfelelő alapvető szolgáltatásokra bontásával köteles biztosítani.

Az Eht. 103. § (4) bekezdés d) pontja szerinti, a piaci igényeknek megfelelő alapvető szolgáltatásnak tekinti a Tanács különösen a Kötelezett Szolgáltató valamennyi előfizetőjének elérését lehetővé tevő híváskezdeményszerzési szolgáltatást.

Az átláthatóság körébe tartozó kötelezettségek a jelenleg érvényes referencia összekapcsolási ajánlattételi kötelezettség keretében is léteznek.

Az átláthatóság előírása a referenciaajánlat közzétételi kötelezettség által az említett versenyproblémából származó esetleges piactorzító magatartások közül megfelelően képes kezelni a nem ár jellegű problémák jelentős részét, valamint az árjellegű lehetséges problémák közül a túlzó árazás magatartást.

A referenciaajánlat közzétételével – tekintettel arra, hogy az Eht. 103. § (3) bekezdése szerint annak hatálya alatt attól sem a kötelezett, sem a jogosult szolgáltató nem térhet el – ugyanis elérhető, hogy a Kötelezett Szolgáltatók az összekapcsolási jogviszonyok esetében valamennyi lényeges szerződéses ajánlati feltételt a kötelező hatósági jóváhagyás következtében úgy határozzanak meg, hogy azzal a jogosult szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul ne akadályozzák vagy nehezítsék, azaz az azonosított piaci problémát ne tartsák fenn. Az összekapcsolási jogviszony és ezen belül a híváskezdeményszerzés szolgáltatás esetében is azért elengedhetetlen az átláthatóság kötelezettsége körében a referenciaajánlat készítési kötelezettség kiszabása illetve fenntartása, mert az összekapcsolással járó bonyolult műszaki, közgazdasági és jogi feltételrendszer elemei közül számos elem Kötelezett Szolgáltató általi – erőfölényéből adódó – egyoldalú meghatározása önmagában alkalmas arra, hogy a piacon a versenyt nehezítse vagy ellehetetlenítse. A piaci szereplők közötti aszimmetriát az összekapcsolási jogviszonyokban ezért elsősorban a Tanács által előzetesen jóváhagyott referenciaajánlat tudja biztosítani, amely többek között a jogosult szolgáltatók jelzései alapján olyan jogi, közgazdasági és műszaki feltételrendszer egységes alkalmazását teszi kötelezővé a Kötelezett Szolgáltatók számára, amely kizárja részükre az azonosított piaci problémák fenntartását, így elsősorban az információ visszatartását, és az indokolatlan előírások, követelmények meghatározását.

Tehtettel arra, hogy a lefolytatott piacelemzés eredményeképp a DH-664-138/2005. számú határozatban azonosított öt érintett piac jelen Határozatban továbbra is érintett piacoknak minősül, illetve hogy ebben a határozatban azonosított öt jelentős piaci erejű szolgáltatót a Tanács továbbra is jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosította, illetve a versenyprobléma valamint az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások, lehetséges piaci torzulások köre sem változott, ezért továbbra is szükségesnek tartotta a híváskezdeményszerzéssel és Internet híváskezdeményszerzéssel kapcsolatos referenciaajánlat érvényességének a fenntartását.

A Tanács jelen Határozatában új referenciaajánlat készítésére nem kötelezte az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatókat, a következő okok miatt:

- Az előző referenciaajánlatokat jóváhagyó határozatok és jelen határozat kelte között alig több, mint egy év telt el. A Tanács megítélése szerint a jelenleg hatályos referenciaajánlatok feltételrendszere a jelen Határozatban azonosított piaci problémákat megfelelően kezeli, a Tanács ezen időszak alatt nem talált olyan – akár a jogosult szolgáltatók által jelzett, akár saját maga által a jelen vagy más eljárása során észlelt – jelentős piaci körülményt, illetve nem következett be olyan jogszabályváltozás, amely indokoltá és szükségessé tette volna a Kötelezett Szolgáltatók részéről új referenciaajánlat készítését, illetve a jelenleg hatályos ajánlat feltételrendszerének – ide nem értve a szabályozott szolgáltatások díjait - jelentős megváltoztatását.
- Jelen Határozat rendelkező részének I. a) pontjában rögzített kötelezettség kiszabása továbbá úgy történt, hogy az bármikor lehetőséget kínál Tanácsnak, arra, hogy a piaci körülmények jelentős változása vagy jogszabályváltozás esetén beavatkozzon, és a Kötelezett Szolgáltatót a hatályos referenciaajánlat módosítására kötelezze, továbbá, hogy jelen Határozatban foglalt egyes referenciaajánlat módosítását is érintő kötelezettségek módosítása a referenciaajánlaton átvezetésre kerüljenek.
- Továbbá amennyiben a Tanácsnak a következő – jelen eljárás befejezésétől számított két éven belül esedékes – piacelemzési eljárásig a híváskezdeményszerzési piacon fennálló verseny megítélése szempontjából olyan jelentős körülmény jutna tudomására, amely új referenciaajánlatok benyújtását igényli a Kötelezett szolgáltatók részéről, akkor az Eht. 52. §-a szerinti piacelemzési eljárást soron kívül lefolytatja.

Az Eht. 112. §-a szerint Internet szolgáltatás helyhez kötött telefonhálózaton keresztüli elérésével kapcsolatos valamely piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató köteles költségalapú díj ellenében Internet híváskezdeményszerzés forgalmi szolgáltatás és átalánydíjas Internet híváskezdeményszerzés forgalmi szolgáltatás nyújtására referenciaajánlatában ajánlatot tenni ezen kötelezettség határozatban történő előírásától függetlenül.

A kötelezettség ismételt előírását a Tanács az azonosított versenyproblémával arányosnak és mindegyik jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokoltnak tekinti, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy a híváskezdeményszerzés nagykereskedelmi piacán tényleges szerződések jöjjenek létre és a kiskereskedelmi híváspiácokra, mint nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacokon a verseny feltételei javuljanak.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel referencia összekapcsolási ajánlatot az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

III. 4.2.2.2. Számviteli szétválasztás

A számviteli szétválasztási kötelezettség előírja a Kötelezett Szolgáltató számára, hogy elkülönítetten kezelje a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi tevékenységét. A „számviteli szétválasztás” egy olyan szabályozó eszköz, amely több célt szolgál. Biztosítja a szolgáltató gazdálkodásának szabályozói szempontból való átláthatóságát, azaz átláthatóvá teszi az egyes szolgáltatásokkal (jelen esetben kiemelten a híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatással) kapcsolatos költségeket, bevételeket, ráfordításokat, a keresztfinanszírozás és az árprés ellenőrzéséhez szükséges adatokat, a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkat. Mivel a kötelezettnek tevékenységeit gazdaságilag önállóan működő üzletágakként kell a számviteli szétválasztás során kimutatni, biztosítható az egyenlő elbánás számviteli elve teljesülésének nyomon követése a nagykereskedelmi árak ismeretében és a transzferárak átláthatóvá tételével, cégen belül és cégen kívül nyújtott hasonló szolgáltatás ellenértékének vonatkozásában.

Mindezekből következően ennek a szabályozó eszköznek az alkalmazásával jelentősen befolyásolható az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató piaci viselkedése, előírásával megelőzhetőek a piaci folyamatokra kedvezőtlen szolgáltatói magatartások. Ily módon ez a kötelezettség támogatja mind az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség, mind a később említésre kerülő költségalapú árkialakítás ellenőrzését. A kötelezettség betartása ezenkívül elősegíti az árjellegű lehetséges egyéb versenyproblémák (a vizsgált piacon túlzó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését.

A teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség csak a számviteli szétválasztáson keresztül valósítható meg. A Tanács ezért szükségesnek tartja a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ismételt kirovását, azonban megállapította, hogy önmagában ennek a kötelezettségnek az alkalmazása nem elegendő a díjak költségalapú szintre való csökkentésére, illetve költségalapú szinten tartására, mivel az csak az egyes költségkategóriák osztályozását és a ráfordítások egyszerűsített ellenőrzését teszi lehetővé.

A „számviteli szétválasztás” kötelezettség pontos tartalmának meghatározásakor (lásd: I. számú melléklet) módosításra került egyrészt az elkülönítetten kimutatandó üzletágak, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése. Ennek megfelelően egyrészt az alaphálózat és a hozzáférési hálózat üzleti területei megbontásra kerültek az egyes területekhez tartozó szabályozott szolgáltatások elkülönített kimutatása révén, másrészt a kiskereskedelmi üzletág is kibővítésre került a szabályozott bérelt vonali szolgáltatások kimutatása tekintetében. Ezen változtatásokat a szabályozott területek számviteli szétválasztási kimutatásokban történő egyértelműen elkülönült megjelenítése tette szükségessé. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hitelességének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

A Tanács – tekintettel a T-Com/T-Mobile összeolvadással előállt helyzetre – az I. sz. mellékletben található módszertant kiegészítette a mobil üzletágra vonatkozó részekkel.

A Tanács megállapította, hogy a számviteli szétválasztási kötelezettség elősegíti az árjellegű lehetséges versenytorzító magatartások (túlzó árazás) kezelését, valamint az Eht. 105. § (2) bekezdésével összhangban az átlátható működéssel kapcsolatos kötelezettség, illetve az árpréstilalom teljesítésének ellenőrzését, ezért ennek a kötelezettségnek az I. sz. melléklet szerinti módosított formában való fenntartása arányos és indokolt.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel számviteli szétválasztási kimutatást az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

III. 4.2.2.3. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

Az Eht. lehetőséget teremt a hatóság számára arra, hogy hozzáféréssel és összekapcsolással, (valamint közös eszközhasználat és helymegosztással) kapcsolatos kötelezettségeket írjon elő a jelentős piaci erejű szolgáltatók számára.

Ennek keretében többek között hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását, továbbá az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítását írhatja elő a Hatóság.

Ilyen kötelezettséget a hatóság különösen akkor írhat elő, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó ésszerűtlen feltételek kikötése a hatóság mérlegelése szerint megakadályozná a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezetne.

A Tanács felmérve a feltárt piaci problémát, valamint az összekapcsolási kötelezettség jellegét, arra következtetésre jutott, hogy jelen esetben e kötelezettség további alkalmazása mindenképpen szükséges, mivel alapvetően ez által biztosítható a lehetséges versenykorlátozó magatartások közül elsőként említett híváskezdeményezési szolgáltatás

megtagadásának, valamint az indokolatlan előírások, követelmények kikötésének kezelése. Ilyen indokolatlan követelmény lehet az, ha a kötelezett előírja, hogy a jogosult köteles összekapcsolási pontot létesíteni minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási körzetben, ha a kötelezett egyébként több számozási körzettel rendelkezik. Ez korlátot jelentene az új piacra lépők előtt.

Ezért a Tanács felhasználva az előző határozat kapcsán felgyűlt tapasztalatokat, a szabályozást fenntartja, azonban egyértelműbbé tétele érdekében a szövegezésben módosítást eszközölt, és a módosított szöveget a III. sz. mellékletet elhagyva, a rendelkező rész szövegében helyezte el. A módosítások lehetővé teszik a fölösleges beruházások elkerülését a jövőben.

A Tanács megállapította, hogy a Magyar Telekom az előző határozatnak a hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő előírását úgy hajtotta végre, hogy megszüntette regionális (korábbi szekunder) központjaiban az országos híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtását annak ellenére, hogy ezek a központok erre fel vannak készítve és az országos szolgáltatást kizárólag szolnoki központjára korlátozta, igen szigorú forgalmi korlátozással, amely korlátozás rendkívül behatárolta az új piacra lépő közvetítő szolgáltatók csatlakozási lehetőségeit. Emellett az is megfigyelhető volt, hogy a legtöbb új piacra lépő szolgáltató tevékenységét budapesti székhellyel, Budapesten vagy környékén telepített eszközökkel kívánja végezni. Ezért a Tanács előírja a Magyar Telekom részére, hogy Budapesten és legalább 3 regionális központjában állítsa vissza a korábban nyújtott országos híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtását.

A korábbi kötelezettség Magyar Telekom tekintetében ilyen módon történő kiterjesztése a Tanács álláspontja szerint indokolt és arányos az alábbi okok miatt:

- Mint ahogyan azt fentebb hangsúlyozásra került, fenti kötelezettség plusz beruházást a Magyar Telekom részéről nem igényel, hiszen a regionális központok alkalmasak arra, hogy azokon keresztül a Jogosult szolgáltató országos híváskezdeményezés szolgáltatást vegyen igénybe.
- A Magyar Telekom korábban lehetővé tette a regionális központok Jogosult szolgáltatók általi országos híváskezdeményezésre történő felhasználását, de a DH-664-138/2005. számú határozatban foglalt ún. egyponthoz kötött összekapcsolás kötelezettség kiszabásával egyidejűleg a fenti lehetőséget részben megszüntette. Ez azt jelenti, hogy a DH-664-138/2005. számú határozat IV. számú mellékletében foglalt hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség alapján a korábbi hozzáféréseket ugyan nem vonhatta vissza a Magyar Telekom, de a vele újonnan összekapcsolódni kívánó Jogosult szolgáltatók részére ezt a lehetőséget már nem volt köteles biztosítani, így a kötelezettség kiterjesztése hiányában sérülhet az egyenlő elbánás elve.
- A Magyar Telekom a legnagyobb magyarországi helyhez kötött telefonszolgáltató, a számozási körzetek nagy részében jelentős piaci erővel rendelkezik. Ahhoz, hogy a piacra belépő új szolgáltató versenyképes szolgáltatást tudjon nyújtani előfizetőinek minimálisan szükséges, hogy a Magyar Telekommal történő összekapcsolást megvalósítsa. Tekintettel arra, hogy egy új belépő számára a Magyar Telekommal történő összekapcsolásnak legköltségghatékonyabb módja valószínűsíthetően az, ha az egyponthoz kötött összekapcsolást veszi igénybe, de a Magyar Telekom e tekintetben szigorú forgalmi korlátokat állított fel, a Tanács megállapította, hogy a kötelezettség kibővítésének hiányában ezen forgalmi korlátok a gyakorlatban megakadályozhatják olyan új szolgáltatók piacra lépését, amelyek egyébként az egyponthoz kötött összekapcsoláson keresztül versenyképes szolgáltatásokat tudnának nyújtani, de a primer körzetek nagy részében a betelepülési költségeket nem képesek megfizetni.
- A fentiekben kifejtettek miatt indokolt és arányos a kötelezettség a piacon JPE-vel rendelkező többi szolgáltató számára kiszabott kötelezettséghez viszonyítva is. A piacon JPE-vel rendelkező Magyar Telekomon kívüli szolgáltatók sokkal kevesebb számozási körzetben rendelkeznek JPE-vel, hálózatuk jóval kisebb mint a Magyar Telekomé, ezért akár egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is képesek országos szolgáltatást nyújtani, nem beszélve arról, hogy ezen szolgáltatók hálózata eleve nem tartalmaz regionális központokat, így számukra a fenti kötelezettség csupán plusz beruházás útján lenne teljesíthető. A Magyar Telekom ezzel szemben az általa a szolnoki központra előírt szigorú kapacitáskorlátok miatt a gyakorlatban mentesülhet az egyponthoz kötött összekapcsolás kötelezettsége alól, úgy, hogy egyébként a regionális központok bevonásával a kötelezettség teljesíthető lenne. Jelen kötelezettség hiánya tehát a piacra belépni kívánó alternatív szolgáltatók számának növekedése esetén azt eredményezheti, hogy a Magyar Telekom regionális központjaiban egyébként rendelkezésre álló kapacitások ellenére az alternatív szolgáltató nem tud a piacra belépni a szolnoki központ telítettsége miatt. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a Tanács a Magyar Telekom esetében nem olyan kötelezettséget szabott ki, amelynek végrehajtása a Magyar Telekom számára komoly nehézségekbe ütközne, hiszen a DH-664-138/2005. számú határozat közlését megelőzően a Magyar Telekom önkéntesen nyújtotta feni szolgáltatást a tanács ilyen kötelezettsége hiányában is.
- A Magyar Telekom részére előírt kötelezettség indokolható az egyenlő elbánás kötelezettségével is, hiszen ha a szolgáltató saját előfizetői részére biztosítja az országos elérést bármelyik regionális központján keresztül, akkor nem aránytalan követelmény, ha ezek közül legalább négyben (beleértve Budapestet) ugyanezt biztosítja a jogosult szolgáltatók részére is.

A Tanács megállapította, hogy a hozzáférés és összekapcsolás módjának szabályozása a jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató esetén indokolt és arányos kötelezettség, kivéve a Monor Telekom Kft.-t, mivel annak földrajzi piaca csak egyetlen számozási területből áll és így rá a kötelezettség értelemszerűen nem vonatkozik.

III.4.2.2.4. Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

Az Eht. lehetővé teszi a Hatóság számára költségalapúsággal kapcsolatos kötelezettségek³⁰ előírását, amennyiben a piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárta fel és ennek következtében az érintett szolgáltatók indokolatlanul magas díjakat alkalmazhatnak. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költség-elszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti. Az árszabályozás olyan szabályozói eszköz, amely közvetlenül befolyásolhatja a híváskezdeményezési és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjainak szintjét.

A költségalapú (kompetitív) ár, így a jelen esetben kötelezettségként előírt költségalapú nagykereskedelmi ár (amely magában foglalja a befektetett tőke piaci kockázatnak megfelelő megtérülését is) a közgazdasági elmélet szerint megfelel annak az árnak, amely tökéletes verseny esetén hosszú távon kialakulna.

A kompetitív árszint meghatározásához nemzetközileg elismert és alkalmazott módszer a hosszú távú növekményi költség-számítás (LRIC), amely meghatározott közgazdasági alapelvekre épül. A módszertan lépéseire az Európai Közösségi dokumentumok is tartalmazznak előírásokat, ugyanakkor egy-egy országon belül a megvalósítás konkrét részleteit a nemzeti hatóságok feladata szabályozni.

A jelen Határozatban foglalt TD-LRIC költségmodell alapján kialakított és a Tanács által jóváhagyott kompetitív díj lehetővé teszi, hogy a Kötelezett Szolgáltatóval összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltató olyan versenyképes áron vegyen igénybe nagykereskedelmi szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltatótól, amely egyszerre biztosítja a Kötelezett Szolgáltató felmerülő költségeinek megtérülését, és a verseny folytán a kiskereskedelmi árak valószínűsíthető csökkenését.

A fentiek alapján az árszabályozás (a jelen határozatban meghatározott más kötelezettségekkel együtt) megfelelő eszköz a feltárt piaci probléma (és az általa okozott versenytorzítás, azaz a túlzó árazás lehetősége) orvoslására.

Magyarországon az eddigi szabályozás is kötelezte a vezetőket a felülről lefelé építkező LRIC módszer (TD-LRIC) kidolgozására és ennek alkalmazásával a költségalapú hívásvégződtetési díjak meghatározására.

A Tanács megállapította, hogy az általa meghatározott TD-LRIC költségmodell alapján a Kötelezett Szolgáltatók által kialakított és a Tanács által jóváhagyott költségalapú díjak alkalmazásának kötelezettsége a híváskezdeményezési forgalmi díjak jelentős csökkenéséhez vezetett, amely a piacon költségarányos árak melletti forgalmat jelentett. Ez a szabályozói intézkedés a Tanács véleménye szerint helyes volt, értékelhető eredményeket adott, ami leginkább a közvetítőválasztás szolgáltatás kiskereskedelmi igénybevételének növekedésében tükröződik³¹ és ezt a szabályozást az érintett piacokon a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás tekintetében továbbra is fenn kell tartani.

A Tanács ezért a híváskezdeményezési díjakat a költségalapú szintre kényszerítő árszabályozást továbbra is indokolt és arányos kötelezettségnek tekinti, mivel elősegíti hatékony és fenntartható verseny érvényesülését, ezáltal közvetve növelve a fogyasztói jólétet.

A Tanács megállapította, hogy a kötelezettség fenntartása az azonosított versenyproblémával arányosnak tekinthető és valamennyi jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokolt, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy az érintett piacokon a verseny feltételei javuljanak.

Ugyanakkor a Tanács azt is megállapította, hogy a Kötelezett Szolgáltatók számára az előző határozatban elfogadott költség-számítási modellek megfelelőek és azokat az új költség-számítások során a II. mellékletben eszközölt módosítással ill. aktualizálással továbbra is fel lehet használni.

Ezen módosítások egyrészt néhány módszertani pontosítás, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése vonatkozásában kerültek megfogalmazásra. A módszertan alapvetően megegyezik a DH-664-137/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében szereplővel, néhány pont tekintetében azonban pontosításra került a jobb érthetőség és az egyértelműség növelése érdekében. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hitelességének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

Az Emitel Magyar Telekomba történő, várhatóan bekövetkező beolvadására tekintettel a Tanács a WACC-szorozóra nézve külön rendelkezést tartott szükségesnek jelen határozat rendelkező rész II. mellékletében foglalt LRIC modellben.

³⁰Eht. XII. Fejezet 108. §, Hozzáférési irányelv 13. cikk

³¹Lásd az 1. és 2. táblázatot.

A fentiek szerint 2008. május 31. napját követő 30 napon belül benyújtandó díjak számításának alapját a Magyar Telekom 2007. évi költségadatai fogják képezni, ezért indokolt az ezen időszaknak megfelelő WACC-szorzó alkalmazása. Mivel a 2007. év adataiból számított WACC-szorzó 2008. elejétől már a Tanács rendelkezésére fog állni, ezért a tőkeköltséget a fenti díjak kialakítása során ezzel a szorzóval kell kiszámítani, a felhasznált bemenő adatok konzisztenciája érdekében.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel TD-LRIC költségmodellt az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

A díjak költségalapúságának követelményét a Tanács mind az öt inkumbens szolgáltatóra egyaránt előírta azzal, hogy a rendelkező rész II. mellékletének megfelelő módosított költségszámítási modell alapján kiszámított forgalmi díjait – amennyiben azok eltérnek a rájuk vonatkozó DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 illetve DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjaktól – referencia ajánlatuk módosítása útján kötelesek érvényesíteni.

III. 4. 3. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta az öt érintett piacon érvényesülő gazdasági erőfölény hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelt a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és kiválasztotta a feltárt versenyproblémának megfelelő (tehát indokolt) és arányos kötelezettségeket. Ennek eredményeként valamennyi jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató esetében:

- *a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt átláthatóság kötelezettségét módosította a rendelkező részben kifejtettek szerint;*
- *a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt számviteli szétválasztás kötelezettségét módosította, úgy hogy a Kötelezett Szolgáltatóknak a számviteli szétválasztási kimutatást az I. sz. melléklet előírásai szerint kell elkészíteniük, és a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtaniuk;*
- *a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettséget módosította úgy, hogy a Kötelezett Szolgáltatóknak a költségalapú díjakat a II. sz. melléklet előírásai szerint kell kialakítaniuk, és a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtaniuk;*
- *a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket módosította. a rendelkező részben foglaltak szerint.*

III.4.4. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

a) A jogutódlásra vonatkozó rendelkező rész II. a) pontjában foglalt általános szabályok

A Tanács jelen eljárását a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: *Ket.*) hatálybalépését követően indította meg hivatalból.

Az Eht. 23. §-a szerint a hatóság a piaci felügyelettel és piaci szabályozással kapcsolatos eljárásokban az e törvényben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (*Ket.*) rendelkezései szerint jár el. Tekintettel arra, hogy a *Ket.* 16. §-a – a korábban hatályban volt államigazgatási eljárás általános szabályiról szóló 1957. évi IV. törvénnyel szemben – már mind az eljárás során, mind a határozat jogerőre emelkedését követő jogutódlással kapcsolatban tartalmaz előírásokat, a Tanács jelen határozat rendelkező részében szintén rögzítette a határozatban előírt illetve módosított kötelezettségek jogutódlása esetén a kötelezett szolgáltató(k) illetve jogutója(ik) által alkalmazandó szabályokat.

A rendelkező rész II.a) pontjában foglalt szabályok előírására az alábbi okok miatt volt szükség:

- Bár a *Ket.* 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól, de az Eht. 52-57. §-a szerinti eljárás olyan speciális, általában kötelezettségek kiszabásával is együtt járó államigazgatási eljárás, amelyben a kötelezettségek jogutódlásáról célszerű speciálisan is rendelkezni.
- A jelen határozatban azonosított kötelezett szolgáltató körében bekövetkező jogutódlás valószínűsíthetően olyan jelentős körülmény, amely rendkívüli piacelemzési eljárásban az Eht. 57. § (3) bekezdés c) és/vagy d) pontja szerinti tartalmú határozat meghozatalát igényli. Bár az Eht. 57. §-ában foglalt rendkívüli piacelemzés esetén a Tanács haladéktalanul hoz határozatot, az Eht. 36. §-a szerinti egyeztetés, illetve az Európai Bizottság Eht. 65. §-a szerinti notifikációs eljárása ezekben az esetekben sem nélkülözhető, ezért a rendkívüli piacelemzési eljárás befejezéséig – figyelemmel a *Ket.* 16. §-ára szükséges rögzíteni, hogy az új határozat hatályba lépéséig a kötelezettségek jogutódlása miképp alakul.

A határozat rendelkező része –figyelemmel az eltérő jogi jellegre – külön szabályt tartalmaz egyetemes (általános) és az egyedi (ügyleti) jogutódlás esetére.

- Egyedi (ügyleti) jogutódlás esetén – figyelemmel a Ket. 16. §-ában foglalt rendelkezésre – az ügyleti jogutódo(ka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, az azt kirovó határozatban meghatározott tartalommal. Az ügyleti jogutódlás esetén tehát a jogutód valamennyi – jelen határozatban kiszabott, kötelezett szolgáltatót terhelő – kötelezettséget a határozatban foglaltak szerinti tartalommal köteles továbbra is jogfolytonosan teljesíteni.
- Egyetemes (általános) jogutódlás eseteit a gazdasági társaságokról szóló 2004. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) határozza meg. Tekintettel arra, hogy a Tanácsnak a felek magánjogi viszonyaiba történő beavatkozásra – így a Gt. szerinti jogutódlási formák (társasági formaváltás, egyesülés, szétválás) eseteinek külön vizsgálatára – nincs hatásköre, ezért a Tanács csak a Ket. 16. §-a által is szabályozott általános jogutódlás esetére általánosságban és csak a határozattal érintett kötelezettségekre vonatkozóan rendezte a jogutódlás kérdését. Az Eht.-ben szabályozott, a Tanács által kiszabható kötelezettségek egyrészt önmagukban is változatos képet mutatnak aszerint, hogy azok miképpen terhelik a kötelezett szolgáltatókat, másrészt az Eht. hatálybalépését követően már a Tanács határozza meg a jelentős piaci erejű szolgáltatókat terhelő kötelezettségek pontos tartalmát, ezért az általános jogutódlás esetére előírt rendelkezés szerint a jelentős piaci erejű szolgáltatót jelen határozat alapján terhelő kötelezettség annak határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva fogja terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t. Ebből következően mindig a jogutódlás konkrét esetében állapítható meg az, hogy a jogutódot miképpen terhelik a korábbi kötelezettségek, figyelembe véve azt, hogy a Ket. 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól.

b) Az Emitel Magyar Telekomba történő beolvadására vonatkozó szabályok

Az egyedi és az általános jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok előírásán túlmenően a Tanács a jelen határozat rendelkező részében részletesen meghatározta a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén alkalmazandó szabályokat, az alábbi indokokra tekintettel.

A Magyar Telekom honlapján tájékoztatást adott, hogy a rendkívüli közgyűlés döntött az Emitelnek a Magyar Telekomba történő beolvadásáról és a beolvadás cégbírósi bejegyzésének várható időpontjáról. A Gt. 74.§ (6) bekezdése alapján a társaság legfőbb szerve a gazdasági társaság átalakulásáról véglegesen döntő ülésén meghatározhatja azt az időpontot, amikor az átalakuláshoz fűződő joghatások beállnak. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 57.§ (2) bekezdése alapján pedig abban az esetben, ha az átalakuló társaság az átalakulás időpontját meghatározza, az átalakulás nem a cégbejegyzés napjával, hanem a cég által megadott napon következik be. A Gt. és a Ctv. idézett szakaszai alapján tehát a Magyar Telekom és az Emitel egyesülésének joghatásai a Magyar Telekom által a beolvadás bejegyzésének időpontjaként meghatározott napon nagy valószínűséggel beállnak. A Tanács, figyelembe véve a Magyar Telekom honlapján található nyilvános információkat, valamint azt, hogy a Magyar Telekom és az Emitel egyesülését követően a jogutód kötelezett szolgáltatót terhelő, a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek egyértelmű, átlátható és mihamarabbi rendezése nemcsak az egyesüléssel érintett szolgáltatók, hanem valamennyi piaci szereplő érdeke, a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint meghatározta, hogy az egyes kötelezettségek a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén miként terhelik a jogutód társaságot.

A Tanács méltányosnak tartotta, hogy a Magyar Telekom., mint jogutód az „átláthatóság” kötelezettség teljesítése körében a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakban az általa benyújtott egyetlen módosított referenciaajánlaton belül az egyes földrajzi területek és hálózatok tekintetében különbséget tehesen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. Mivel a Magyar Telekomot és az Emitelt eltérő kötelezettség terheli „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében, és az egyik jogelődöt terhelő szigorúbb kötelezettség műszaki okok miatt a másik jogelőd hálózatában nyilvánvalóan nem alkalmazható azonnal, ezért a Tanács indokoltan látta átmeneti idő biztosítását a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében kiszabott konkrét kötelezettségek tekintetében is. A fentiekben leírtakra tekintettel az „átláthatóság” kötelezettség körében kirótt, a rendelkező részben meghatározott esetben a Kötelezett Szolgáltatót terhelő referenciaajánlat-módosítási kötelezettség és a rendelkező részben foglaltak szerint módosított „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” teljesítésére vonatkozóan a Tanács a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakra nézve a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint különbséget tegyen attól függően, hogy az egyesülést megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott.

A „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében kiszabott konkrét kötelezettség esetében, mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a fentiekkel összhangban a Tanács a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint az átmeneti időszakban

különbséget tegyen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. A Magyar Telekom ennek megfelelően az átmeneti időszakban az egyes földrajzi területekre és hálózatokra külön díjakat számolhat, majd a 2008. június 30-ig benyújtandó egységes referenciaajánlat előterjesztésével egyidejűleg lesz köteles az egységes költségmodellet is jóváhagyásra benyújtani a Tanácshoz.

A Tanács ugyanakkor méltányosnak látta a Magyar Telekom számára biztosítani, hogy választása szerint az átmeneti időszakban az egyesülést megelőző Emitel földrajzi területek vagy hálózat vonatkozásában a Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjaiból a rendelkező részben meghatározott százalékos különbség alkalmazásával számított korrigált díjat alkalmazza. Mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a Tanács indokoltnak látta, hogy a „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség tekintetében az átmeneti időszakot az „átláthatóság” kötelezettség vonatkozásában meghatározott átmeneti időszakhoz igazodva határozza meg.

A Tanács a fentiekben leírtakra tekintettel, valamint figyelembe véve az egyesülő társaságok integrációjának időigényességét, valamint a kirótt kötelezettségek jellegét, a kötelezettségek teljesítése körében az átmeneti időszak biztosítását méltányosságból szükségesnek tartotta. Figyelembe véve a Magyar Telekomnak, mint jogutód társaságnak a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben foglalt, éves beszámoló készítésére, letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettsége áll fenn és ezek teljesítésére a törvény határidőt írt elő, a Tanács az átmeneti időszakot ezen törvény által előírt határidőben tartotta méltányosnak megállapítani. A Tanács így arra kötelezte a Magyar Telekomot, hogy az átmeneti időszak lejártát követően, 2008. május 31-étől számított 30 napon belül nyújtsa be a Tanácsnak jóváhagyás végett a rendelkező részben foglaltak szerint új referenciaajánlatát és a jelen határozatban meghatározott költségszámítási módszertannal kialakított költségalapú díjakat.

Tekintettel arra, hogy a jogutód Magyar Telekom a jelen határozat rendelkező részében az egyesülő társaságokra kirótt „számviteli szétválasztás” kötelezettség alapján a 2007. évre vonatkozó számviteli szétválasztási kimutatást - az Eht. 62.§ (1) bekezdésével összhangban - 2008. június 30-ig köteles benyújtani, a Tanács nem látta indokoltnak a kötelezettség teljesítése körében átmeneti időszakra vonatkozó szabályok megalkotását. A Magyar Telekom, mint jogutód társaság által a fenti határidőre teljesítendő, a számviteli szétválasztási kimutatás benyújtására vonatkozó kötelezettséget a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint, a Gt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel pontosította. A Gt. 87.§ (2) bekezdése alapján az átalakulással létrejövő gazdasági társaság cégbejegyzését követő kilencven napon belül mind a jogelőd gazdasági társaságra, mind a jogutód gazdasági társaságra vonatkozóan a cégbejegyzés napjával, illetve a társaság által az átalakulás időpontjaként a Gt. fentiekben hivatkozott 74.§ (6) bekezdésével összhangban meghatározott nappal végleges vagyonszerleget kell készíteni. A Gt. által megállapított kötelezettségre tekintettel a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint úgy határozott, hogy a beolvadást követően a Magyar Telekom úgy köteles a számviteli kimutatást benyújtani, hogy egyrészt az átalakítási vagyonszerleg fordulónapjáig beadja a beolvadással megszűnt Emitel Zrt. kimutatását, másrészt pedig egy egységes beadványban beadja a Magyar Telekom Nyrt. az átalakulási vagyonszerlegének fordulónapja előtti és utáni kimutatását is.

Amennyiben a fenti beolvadás a határozat közzétételét megelőzően megvalósul, akkor a tanács piacazonosításra vonatkozó határozati rendelkezéseket és indokolásokat a tényállapotoknak megfelelően korrigálni fogja.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A tárgybani hatósági eljárásban a Tanács a GVH-val való együttműködést több lépcsőben valósította meg, az alábbiak szerint:

1./ A Tanács 2005 július 15-én megküldte a GVH részére a szolgáltatók részére továbbítandó adatlapok tervezeteit véleményezés céljából. A beérkezett írásbeli észrevételek nagy részét elfogadva a kérdőívek kiegészítésre kerültek, illetve a javasolt adattartalomnak megfelelően új kérdőívek szerkesztésére is sor került. A GVH az át nem vezetett javaslatok esetében e döntés okáról is részletes írásbeli és szóbeli tájékoztatást kapott.

2./ A Tanács folyamatosan tájékoztatta a GVH-t a tárgybani kötelező hatósági eljárás közbenső eredményeiről és a határozat-tervezet szövegét előzetesen több alkalommal egyeztetette a GVH képviselőivel.

3./ A GVH a tárgybani határozattervezet nyilvánosságra hozatalát követően szakmai álláspontját megküldte a Tanács részére, amelyben felvetett kérdéseket és a Tanács azokra adott válaszát az alábbiakban közöljük:

*C. fejezet**Egyeztetés az érdekeltekkel*

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelekben felvetett kérdések rövidítve vannak közölve. A Tanács válaszai a szolgáltatók vonatkozó észrevételei után, szövegdobozban vannak beszúrva.

*D. fejezet**Notifikációs eljárás eredménye*

Budapest, 2007.

A határozatot kapják:

1. *Emitel Távközlési Zrt.*
6722 SZEGED Tisza L. krt. 41.
2. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai-út 134-146.
3. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS Puskás Tivadar u. 8-10
4. *Magyar Telekom Nyrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
5. *Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.*
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
6. *Irattár*

KÖZLÖNY

§

**DH-26154-1/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező
szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (9. piac)
tárgyban hozott határozat-tervezet**

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-26154-2/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-26154-1/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (9. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként tizenhét elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Hívásvégződtetés a Magyar Telekom Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *1. sz. érintett piac*).
2. Hívásvégződtetés az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *2. sz. érintett piac*).
3. Hívásvégződtetés a Hungarotel Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *3. sz. érintett piac*).
4. Hívásvégződtetés az Emitel Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *4. sz. érintett piac*).
5. Hívásvégződtetés a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *5. sz. érintett piac*).
6. Hívásvégződtetés a PanTel Távközlési Kommunikációs Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *6. sz. érintett piac*).
7. Hívásvégződtetés a BT Limited Magyarországi Fióktelepe nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *7. sz. érintett piac*).
8. Hívásvégződtetés az eTel Magyarország Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *8. sz. érintett piac*).
9. Hívásvégződtetés a GTS DataNet Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *9. sz. érintett piac*).
10. Hívásvégződtetés a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *10. sz. érintett piac*).
11. Hívásvégződtetés a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *11. sz. érintett piac*).
12. Hívásvégződtetés a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (továbbiakban: *12. sz. érintett piac*).
13. Hívásvégződtetés a FiberNet Kommunikációs Zrt. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban *13. sz. érintett piac*)
14. Hívásvégződtetés az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban *14. sz. érintett piac*).
15. Hívásvégződtetés a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban *15. sz. érintett piac*).
16. Hívásvégződtetés a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban *16. sz. érintett piac*).
17. Hívásvégződtetés a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban *17. sz. érintett piac*).

Ezen érintett piacokon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az 1.-17. sz. érintett piacokon működő alábbi szolgáltatókat:

I. csoport:

- Az 1. számú érintett piacon a *Magyar Telekom Nyrt.*-t (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928);
A 2. számú érintett piacon az *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*-t (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg.: 13-10-040575);
A 3. számú érintett piacon a *Hungarotel Távközlési Zrt.*-t (1113 Budapest, Bocskai út 134-146., cg.:01-10-043040);
A 4. számú érintett piacon az *Emitel Távközlési Zrt.*-t (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41., cg.: 06-10-000154);
Az 5. számú érintett piacon a *Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.*-t (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36. cg.: 01-09-873734);

II. csoport:

- A 6. számú érintett piacon a *PanTel Távközlési Kft.*-t (1113 Budapest, Bocskai út 134-136.; cg.: 01-10-043758);
A 7. számú érintett piacon a *BT Limited Magyarországi Fióktelepét* (1123 Budapest, Alkotás u. 48-50. cg.: 01-17-000070);
A 8. számú érintett piacon az *eTel Magyarország Távközlési Kft.*-t (1075 Budapest, Kazinczy u. 24-26. cg.: 01-09-679391);
A 9. számú érintett piacon a *GTS-DataNet Távközlési Kft.*-t (1134 Budapest, Váci út 37/A., cg.: 01-09-268768);
A 10. számú érintett piacon a *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.*-t (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36. cg.:01-09-366290);
A 11. számú érintett piacon a *DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.*-t (2000 SZENTENDRE Kálvária út 41/a, cg.: 13-09-081176);
A 12. számú érintett piacon a *DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.*-t (1134 BUDAPEST Váci út 35., cg.: 01-09-667975);
A 13. számú érintett piacon a *FiberNet Kommunikációs Zrt.*-t (1013 BUDAPEST Krisztina tér 2., cg.: 01-10-045201);
A 14. számú érintett piacon az *On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.*-t (2000 SZENTENDRE Pillangó u.1., cg.: 01-09-690364);
A 15. számú érintett piacon a *Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.*-t (7100 SZEKSZÁRD Kadarka u. 18., cg.: 17-09-000720);
A 16. számú érintett piacon a *T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.*-t (1089 BUDAPEST Baross u. 133., cg.: 01-09-674638);
A 17. számú érintett piacon a *TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.*-t (1138 BUDAPEST Váci út 168. A ép. II. em, cg.: 01-10-044461).

I.

1. A Tanács az 1., 2., 3., 4., és 5. számú elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Magyar Telekom Nyrt., az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt., az Emitel Távközlési Zrt., valamint a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. (a továbbiakban együtt: „*I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató*”) tekintetében a jelen határozatban (a továbbiakban: *Határozat*) alábbi kötelezettségeket határozza meg:

- a) A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-140¹/2005. számú határozatában kirótt, az : elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 102.-103.§ szerinti „átláthatóság” kötelezettségét az alábbiak szerint módosítja:

Az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató referenciacéjajánlat készítésére és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségét a Tanács úgy módosítja, hogy az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató *nem köteles* új referenciacéjajánlat Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-370-24/2006., DH-373-19/2006., DH-375-17/2006., DH-376-19/2006. és DH-374-16/2006. számú határozatokban jóváhagyott saját referenciacéjajánlatában foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58. § (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerint végrehajtott módosításoknak megfelelően, köteles továbbra is nyújtani a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciacéjajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

Amennyiben az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított hívásvégződtetési forgalmi díjak eltérnek a fenti, rá vonatkozó határozatban jóváhagyott referenciacéjajánlat forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-140/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató köteles referenciacéjajánlatát az Eht. 60. §-a szerint módosítani,

¹ Közzétett változat, mely üzleti titkot nem tartalmaz. Az üzleti titkokat is tartalmazó határozat DH-664-139/2005, melyet csak az érintett szolgáltatók kaptak meg.

amelynek során köteles továbbra is megfelelni a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: „Hszr.”) foglalt, a hívásvégződtetési szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatót a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-140/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a Kötelezett Szolgáltató a referenciaajánlatát köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat c) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani.

- b) A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező részének I. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellel alapuló beadványnak a Tanács részére jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni

Az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató a számviteli szétválasztási kimutatást a kötelezettség hatálya alatt az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásban dönt. A DH-664-138/2005. számú határozat alapján a Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettsége a jelen határozat közzétételét követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a jelenleg hatályos kötelezettség szerint kell eljárni.

- c) A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségátlátszó és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségátlátszó díjakon köteles nyújtani, de a költségátlátszó díjakat a DH-664-140/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező részének II. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával köteles kialakítani.

Az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató a költségátlátszó díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított hívásvégződtetési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-370-24/2006., DH-373-19/2006., DH-375-17/2006., DH-376-19/2006. és DH-374-16/2006. a számú határozatokban jóváhagyott saját referenciaajánlata forgalmi díjaitól, akkor az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató köteles ennek megfelelően a referenciaajánlatát az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

Az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségátlátszóak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató költségátlátszó díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, illetve a jelen határozatban rögzített feltételeknek a Tanács jóváhagyja azokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató nem nyújtja be a Tanácshoz költségátlátszó díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a kötelezett szolgáltató által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a szolgáltató által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségátlátszó kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a Kötelezett Szolgáltató a költségátlátszó díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közzétételét követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közzétételét követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a rá vonatkozó DH-370-24/2006., DH-373-19/2006., DH-375-17/2006., DH-376-19/2006. és DH-374-16/2006. számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjakat a Kötelezett Szolgáltató köteles a határozat közzétételétől számított 120. napig alkalmazni (költségátlátszó kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A Kötelezett Szolgáltató díjainak hatóság általi megállapításához, a költségek ellenőrzésére a Tanács az Eht. 108. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően BU-LRIC módszert is felhasználhat.

- d) A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek”-et az alábbiak szerint módosítja:
A Tanács a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő hívásvégződtetéssel kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén a jelen melléklet szerinti tartalommal.
A kötelezettség teljesítése során a szolgáltató köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a szolgáltató:
- da) jelen határozat közzését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
 - db) jelen határozat közzését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
 - dc) jelen határozat közzését követő 30 napon belül a Magyar Telekom Nyrt. Budapesten, valamint legalább három további regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül a jogosult felől érkező végződő hívások elérhetik a kötelezett valamennyi előfizetőjét,
 - dd) jelen határozat közzését követő 30 napon belül az Emitel Távközlési Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. köteles legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy olyan pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a jogosult felől érkező végződő hívások elérhetik a kötelezett valamennyi előfizetőjét,
 - de) a dc) és dd) pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. határozata rendelkező része dc)...dd) pontjaiban kötelezővé tett hozzáférésekkel.
- e) A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltató tekintetében előírja az Eht. 104. § szerinti „egyenlő elbánás” kötelezettségét, amelyet az alábbiak szerint kötelesek teljesíteni:
A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatót az egyenlő elbánás biztosítása érdekében kötelezi hogy
- ea) lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában, lényegét tekintve azonos körülmények között, lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmazzon;
 - eb) legalább ugyanolyan feltételekkel, legalább ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat és információt nyújtson mások számára, mint amelyeket saját szolgáltatásaira, illetve bármely általuk irányított más szolgáltató szolgáltatásaira alkalmaz;
 - ec) a Kötelezett Szolgáltató a fentiek keretében köteles a vele összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltatóknak mindazokat a feltételeket biztosítani, amelyeket valamely, vele már összekapcsolási jogviszonyban álló jogosult szolgáltató számára korábban lehetővé tett, így különösen azt, hogy a jogosult szolgáltató a Kötelezett Szolgáltató előfizetőinek hívásait végződtetés céljából egy harmadik szolgáltató hálózatába továbbíthassa, illetve, hogy ezen harmadik szolgáltató előfizetőinek hívásait a jogosult szolgáltató saját hálózatán keresztül továbbíthassa a Kötelezett Szolgáltató hálózatába végződtetés céljából.
2. A Tanács a BT Limited Magyarországi Fióktelepe, a GTS-DataNet Távközlési Kft., a PanTel Távközlési Kft., a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft., a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft., az eTel Magyarország Távközlési Kft., a FiberNet Kommunikációs Zrt., az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft., a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft., a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft., a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. és a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft. (a továbbiakban *II. csoportba sorolt kötelezett szolgáltatók*) tekintetében a következő kötelezettségeket állapította meg:
- a) az Eht 102. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét
 - a *BT Limited Magyarországi Fióktelepe*,
 - a *GTS-DataNet Távközlési Kft.*-re,
 - a *PanTel Távközlési Kft.*-re (korábbi nevén: PanTel Holding ill. PanTel Távközlési és Kommunikációs Rt.-re)
- a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt kötelezettséghez képest tartalmában módosítja,
- a *DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.*-re,
 - a *DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.*-re (korábbi nevén: EMKTV Egyesült Magyar KábelTelevízió Híradástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-re),
 - az *eTel Magyarország Távközlési Kft.*-re,
 - a *FiberNet Kommunikációs Zrt.*-ra,
 - az *On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.*-re,
 - a *Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.*-re,
 - a *T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.*-re,

- a *TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.*-ra és
- a *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.*-re

kiszabja, amely kötelezettség szerint a hívásvégződtetési szolgáltatásuk nyújtására vonatkozó feltételeiket, valamint a hívásvégződtetési díjaikat internetes honlapjukon nyilvánosságra hozni kötelesek, jelen határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül, illetve ezen időpontot követően valamennyi változás esetén a változást megelőzően 30 nappal oly módon, hogy azok a nyitó honlapjukról legfeljebb két lépésben elérhetőek legyenek, továbbá kötelesek díjtáblázatuk Internetes azonosító címét (URL) a jelen határozat hatálybalépését követő 30 napon belül a Tanácsnak bejelenteni.

Abban az esetben, ha nevezett szolgáltatók hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatásukat nem közvetlenül, saját hálózatuk interfészén keresztül, hanem valamely tranzit szolgáltató hálózati interfészén keresztül nyújtják, díjtáblázatukban kötelesek a tranzit szolgáltató megjelölése mellett a halmazott (a tranzit szolgáltatást is magába foglaló) percdíjait feltüntetni.

- b) a DH-664-140/2005. számú határozatában a *PanTel Távközlési Kft.*-re, a *BT Limited Magyarországi Fióktelepére* és a *GTS-DataNet Távközlési Kft.*-re kirótt, az Eht 104. §-a szerinti „egyenlő elbánás” kötelezettségét változatlan tartalommal hatályában fenntartja, illetve ugyanezen kötelezettséget kiszabja
- a *DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.* -re,
 - a *DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.*-re,
 - az *eTel Magyarország Távközlési Kft.*-re,
 - a *FiberNet Kommunikációs Zrt.*-ra,
 - az *On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.* -re,
 - a *Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.* -re,
 - a *T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.* -re,
 - a *TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.*-ra és
 - a *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.* -re,

amely kötelezettség szerint hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatásuk nyújtásakor

- ba) lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában, lényegét tekintve azonos körülmények között, lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmazzanak;
- bb) legalább ugyanolyan feltételekkel, legalább ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat és információt nyújtsanak mások számára, mint amelyeket saját szolgáltatásaikra, illetve bármely általuk irányított más szolgáltató szolgáltatásaira alkalmaznak.

II.

- a) Amennyiben jelen határozat jogerőre emelkedését követően bármely kötelezett szolgáltató tekintetében jogutódlás következik be, akkor a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szerinti jogutódja(i) lép(nek), és a jogelődre jelen határozatban megállapított kötelezettségek ezen jogutódo(ka)t terhelik.

Egyetemes (általános) jogutódlás esetén a jogelődöt jelen határozat alapján terhelő valamennyi kötelezettség annak a jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t.

Amennyiben jelen határozatban jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató a tevékenysége végzésének feltételeit a felek akaratelhatározása alapján harmadik személy szolgáltató(k)ra átruhazza (ügyleti vagy egyedi jogutódlás), úgy ezen harmadik szolgáltató(k) a korábbi jelentős piaci erejű szolgáltató jogutódjának minősül(nek), és terhelik a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, a jelen határozatban meghatározott tartalommal.

- b) Amennyiben az *Emitel Távközlési Zrt.* (a továbbiakban: *Emitel*) *Magyar Telekom Nyrt.*-be (a továbbiakban: *Magyar Telekom*) történő beolvadását a cégbíróság jelen határozat kézhezvételét megelőző vagy azt követő dátummal bejegyzi, akkor a jogutód *Magyar Telekom Nyrt.* a következők szerint köteles a rendelkező rész I. pontja szerint módosított, a jogelődöket terhelő kötelezettségeket teljesíteni:

1. A Tanács *Magyar Telekomra* és az *Emitelre* vonatkozó, DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód *Magyar Telekom 2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszakra nem köteles* új referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-370-24/2006. és DH-376-19/2006. számú határozatokkal részben jóváhagyott részben megállapított referenciaajánlatokban foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58.§ (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerinti kérelemre történő, a Tanács által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat, azzal; hogy a DH-370-24/2006. számú határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett *Magyar Telekom nyilvános helyhez kötött telefonhálózata*

vonatkozásában, míg a DH-376-19/2006. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozásában köteles alkalmazni.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított, a Magyar Telekomnak a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozó hívásvégződtetési forgalmi díjak eltérnek a DH-370-24/2006. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, illetve amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított, a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozó hívásvégződtetési forgalmi díjak eltérnek a DH-376-19/2006. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-140/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, a jogutód Magyar Telekom köteles a fenti szolgáltatási területekre vonatkozó referenciaajánlatokat az Eht. 60. §-a szerint módosítani, amelynek során köteles továbbra is megfelelni a Hszr.-ben foglalt, a hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a jogutód Magyar Telekomot a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-140/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a jogutód Magyar Telekom a fenti referenciaajánlat(ka)t köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt/azokat a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat II. b) 3. pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani. A fentiekben meghatározott *2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül* a jogutód Magyar Telekom köteles egy dokumentumba foglalni, egész nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozóan egységes feltételrendszert tartalmazó referenciaajánlatot a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani, azzal, hogy ezen referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásának időpontjáig a DH-370-24/2006. számú határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait továbbra is a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett Magyar Telekom nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára kiterjedően, míg a DH-376-19/2006. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára kiterjedően köteles alkalmazni.

2. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a DH-664-140/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű DH-26149-2/2007. sz. nagykereskedelmi piaci határozat rendelkező részének I. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére az Eht. 62. § (1) bekezdésében foglalt időpontig jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni. A jogutód Magyar Telekom a számviteli szétválasztási kimutatást úgy köteles elkészíteni, hogy az tartalmazza mind az átalakítási vagyommérleg fordulónapjáig beolvadással megszűnt Emitel számviteli szétválasztási kimutatását, mind a jogutód Magyar Telekom beolvadás megtörténte előtti és utáni számviteli szétválasztási kimutatását is.

A Magyar Telekom a fentiek alapján összeállított számviteli szétválasztási kimutatást az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint 2008. június 30. napjáig, majd a kötelezettség hatálya alatt a jogutód Magyar Telekomra vonatkozó egységes számviteli szétválasztási kimutatást a további év(ek)re vonatkozóan naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére jóváhagyásra benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt.

3. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre vonatkozó, DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (ideértve az Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségalapú díjakon köteles nyújtani, de a jogutód Magyar Telekom a fenti kötelezettséget a *2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időre* választása szerint úgy köteles teljesíteni, hogy
- Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül külön-külön köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. határozata rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával a beolvadás cégbírószági bejegyzését megelőzően létezett Magyar Telekom nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó

kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó és a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségalapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani; vagy

- Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. határozata rendelkező részének II. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával Magyar Telekomnak a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségalapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani. A beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozóan a jogutód Magyar Telekom szintén köteles a költségalapú díjakat a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtani, de a Tanács a jóváhagyásra benyújtott díjak tekintetében költségalapúság követelményét kielégítőnek tekinti és ezen körzetekre vonatkozó híváskezdeményezési díjakat valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjait jóváhagyja, ha azok a Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjait egyes díjanként számítva legfeljebb azzal a százalékos különbséggel haladják meg, amely százalékos különbség jelen határozat közlésekor hatályos, a jogutód Magyar Telekomnak a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozó díjak és a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozó díjak között fennáll.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított hívásvégződtetési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-370-24/2006 és a DH-376-19/2006 számú határozatokban jóváhagyott referenciaajánlatok forgalmi díjaitól, akkor a jogutód Magyar Telekom köteles ennek megfelelően az adott referenciaajánlatot az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

A jogutód Magyar Telekom köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom nem nyújtja be a Tanácshoz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a jogutód Magyar Telekom által kialakított díjak nem felelnek meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a jogutód Magyar Telekom által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a jogutód Magyar Telekom a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közlését követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a Magyar Telekom a DH-370-24/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Magyar Telekom nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozóan, a DH-376-19/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat pedig a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozóan köteles a határozat közlésétől számított 120. napig alkalmazni (költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A fentiekben meghatározott *2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül* a Magyar Telekom köteles az egész nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozóan a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. határozata rendelkező részének II. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával egységes költségalapú díjakat kialakítani, és azt a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani; azzal, hogy ezen új díjak Tanács általi jóváhagyásának időpontjáig köteles a jelen határozat közlését követő 30 napon belül a Tanács részére jóváhagyás végett a Magyar Telekomnak a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozó és a beadvány cégbíróági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatásra vonatkozó, a Tanács által jóváhagyott vagy megállapított egységes díjakat alkalmazni.

4. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáférréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettségeket az alábbiak szerint módosítja:

A Tanács a jogutód Magyar Telekomot a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő hívásvégződtetéssel kapcsolatban a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén a jelen melléklet szerinti tartalommal.

A kötelezettség teljesítése során a jogutód Magyar Telekom köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a jogutód Magyar Telekom:

- jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
- jelen határozat közlését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
- *jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra* Budapesten, valamint a Magyar Telekomnak a beolvadás cégbírósági bejegyzését megelőzően létezett nyilvános helyhez kötött telefonhálózatán belül legalább három további regionális központban köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül a jogosult felől érkező végződő hívások elérhetik a kötelezett valamennyi előfizetőjét,
- *jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra* a beolvadás cégbírósági bejegyzését megelőzően létezett Emitel nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában köteles legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy olyan pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a jogosult felől érkező végződő hívások elérhetik a kötelezett valamennyi előfizetőjét,
- a fenti két pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „*Híváskezelés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező része II. b) 4. pont 3. és 4. francia bekezdésében kötelezővé tett hozzáférésekkel.

A fenti 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követően a jogutód Magyar Telekom köteles az egész nyilvános helyhez kötött telefonhálózatára vonatkozóan Budapesten és legalább három regionális központban lehetővé tenni, hogy az itt kialakított összekapcsolási pontokon keresztül a jogosult felől érkező végződő hívások elérjék a kötelezett valamennyi előfizetőjét.

5. A Tanács a jogutód Magyar Telekom tekintetében előírja az Eht. 104. § szerinti „egyenlő elbánás” kötelezettségét, amelyet az alábbiak szerint köteles teljesíteni:

A Tanács a jogutód Magyar Telekomot az egyenlő elbánás biztosítása érdekében kötelezi hogy

- lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában, lényegét tekintve azonos körülmények között, lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmazzon;
- legalább ugyanolyan feltételekkel, legalább ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat és információt nyújtson mások számára, mint amelyeket saját szolgáltatásaira, illetve bármely általuk irányított más szolgáltató szolgáltatásaira alkalmaz;
- a jogutód Magyar Telekom a fentiek keretében köteles a vele összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltatónak mindazokat a feltételeket biztosítani, amelyeket valamely, vele már összekapcsolási jogviszonyban álló jogosult szolgáltató számára korábban lehetővé tett, így különösen azt, hogy a jogosult szolgáltató a Kötelezett Szolgáltató előfizetőinek hívásait végződtetés céljából egy harmadik szolgáltató hálózatába továbbíthassa, illetve, hogy ezen harmadik szolgáltató előfizetőinek hívásait a jogosult szolgáltató saját hálózatán keresztül továbbíthassa a Kötelezett Szolgáltató hálózatába végződtetés céljából.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételtelen lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében megszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható 17 piac minősül érintett piacnak. A Tanács a 17 elkülönült érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót azonosított, amelyek a következők: a Magyar Telekom Nyrt., Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt., az Emitel Távközlési Zrt., a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft., a PanTel Távközlési Kft., a BT Limited Magyarországi Fióktelepe, az eTel Magyarország Távközlési Kft., a GTS-DataNet Távközlési Kft., a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft., a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft., a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft., a FiberNet Kommunikációs Zrt., az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft., a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft., a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft., valamint a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók beszédcélú hívásvégződtetési piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-140/2005. ügyszámom hozott határozatával a Magyar Telekom Nyrt., Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt., az Emitel Távközlési Zrt., a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. tekintetében kiszabott „átláthatóság”, „számviteli szétválasztás”, „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” és „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettséget a rendelkező részben foglaltak szerint módosította és kibővítette az „egyenlő elbánás” kötelezettségével. A fenti határozatával a BT Limited Magyarországi Fióktelepe, a GTS-DataNet Távközlési Kft. és a PanTel Távközlési Kft. tekintetében kiszabott „átláthatóság” és „egyenlő elbánás” kötelezettségét a Tanács módosított tartalommal fenntartotta és ugyanezeket a módosított kötelezettségeket szabta ki az új, jelentős piaci erejű szolgáltatókként azonosított eTel Magyarország Távközlési Kft., UPC Magyarország Telekommunikációs Kft., a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft., a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft., a FiberNet Kommunikációs Zrt., az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft., a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft., a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft., valamint a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. tekintetében is.

A Tanács az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatók tekintetében az „átláthatóság” kötelezettségének körében nem írta elő új referenciaajánlat készítését a Határozatban foglalt indokok alapján, azonban az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatók – amennyiben a DH-664-140/2005. számú határozathoz képest jelen határozat alapján módosított kötelezettség azt szükségessé teszi – kötelesek referenciaajánlatukat az Eht. 60. §-a szerint módosítani. A Tanács a „számviteli szétválasztás” módszertana tekintetében csupán utal a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piacra vonatkozó DH-26149-2/2007. sz. határozat rendelkező részének I. sz. mellékletére, továbbá a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettségek teljesítésére vonatkozó módszertan egyes pontjait pontosította a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piacra vonatkozó DH-26149-2/2007. sz. határozat rendelkező részének II. sz. melléklete formájában, végül a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettségek körében is módosításra került az „egy pontos összekapcsolás” kötelezettsége a Határozatban részletezett indokok alapján. Új kötelezettségként jelent meg az „egyenlő elbánás” előírása a rendelkező rész I. e) alpontja szerint.

A piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást lezáró jelen határozat jogi, közgazdasági és műszaki összetettsége speciális határozati struktúrát igényel. A „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piacra vonatkozó DH-26149-2/2007. sz. határozat rendelkező részéhez kapcsolódó II. sz. melléklet a „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében teljesítendő TD-LRIC költségmodell elkészítéséhez és benyújtásához fűződő kötelezettség teljesítésének tartalmát és formáját határozza meg. A jelen határozat indokolása is magán hordozza a Határozat tárgyának sajátosságából fakadó jellemzőket, melyek szerint a jelen határozat indokolásában meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra kerül a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek értékelésének menete, amely a jelen határozat rendelkező részében előírt egyes kötelezettségek részletes indokolásával zárul.

A jelen határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Hatóság által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Hatóság az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Hatóság a jelen határozat indokolásában részletesen és külön kitért a jelen határozat

meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 4. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi helyhez kötött telefon-szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára. A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacokon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács megvizsgálta a 9. számú piac elemzése szempontjából releváns nyilvánosan (pl.: nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is. A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelt és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt az IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti 9. piac vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 9. számú piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. A Tanács a piacelemzési eljárás megindításáról tájékoztatta az ügyfeleket.

Az adatszolgáltatás óta eltelt két év alatt a piacon jelentős változások álltak be, elsősorban annak köszönhetően, hogy a műsorelosztó hálózatok korszerűsítésének kapcsán műszakilag lehetővé vált, hogy ezeken a hálózatokon helyhez kötött, nyilvános telefon szolgáltatást nyújtsanak. Ezért a Tanács 2007 március 9-én kiegészítő adatszolgáltatásra szólította fel a szolgáltatókat, melyek körébe bevonta az időközben újonnan piacra lépett telefon szolgáltatókat is. Ez a kiegészítő adatszolgáltatási felhívás a szolgáltatókat felkérte a 2004-2006. évi nagykereskedelmi és hozzáférési adataik közlésére.

Az adatszolgáltatás eredményeként a Tanács összesítette, és rendszerbe foglalta a szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében a Tanács az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

A Tanács megvizsgálta továbbá a 9. számú piac elemzése szempontjából releváns nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is, különös tekintettel a kiskereskedelmi díjakra, és díjcsomagokra.

A piac dinamikus elemzése, az időbeli tendenciák feltárása érdekében a Tanács az előző három évről kért adatokat, az elemzés legfontosabb alapját képező 2006. évre negyedéves bontásban. Az ezt megelőző évek adataiból pedig a Tanács következtetéseket vont le a piac múltbeli és jövőbeli változásaira vonatkozólag.

A vizsgált piac elemzése során a Tanács megvizsgálta az érintett szolgáltatóknak a hatóság által jóváhagyott, Interneten is nyilvánosságra hozott referencia összekapcsolási ajánlatait.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. E kötelezettségének megfelelően a Tanács tárgybani eljárása során a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: *GVH*) együttműködött, egyeztetett, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve haladéktalanul 2007 augusztus ... a hatóság internetes oldalán, illetve 2007. augusztus.....-n a Hírközlési Értesítő számában közzétette a határozat tervezetét.

A határozat-tervezetére az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait ezen határozat Indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyban határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007-én megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak – tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára – olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, hogy azok az egységes piac akadályát képezhetnek. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A Tanács jelen határozatát az Európai Bizottság és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetekre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hozta meg.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra irányadóak az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23-án kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak. Ezen eljárás részletei a határozat Indokolásának „D” fejezetében kerülnek kifejtésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás több, egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra a XI-XIV. fejezetben foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a földrajzi piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piacok a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősülnek. A Tanács az érintett piacon belül a rendelkező részben foglalt öt elkülönült piacot azonosította.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k) kijelölését, valamint e szolgáltatókra az Eht-ben meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanácsnak a tárgyban eljárási döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kirovása

A Tanács a jelen határozat indokolása „A” fejezetének II. része szerinti lefolytatott vizsgálatok alapján a jelentős piaci erejüként azonosított, I. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatókra az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XII. fejezetében meghatározott és azok közül a DH-664-140/2005. számú határozatában kirótt kötelezettségek közül jelen határozatával az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettséget, valamint a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket módosította a rendelkező részben foglaltak szerint, valamint azokat kiegészítette az egyenlő elbánás kötelezettségével. A jelentős piaci erejüként azonosított, II. csoportba sorolt szolgáltatók közül a 6. 7., és 9. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében az Eht. XII. fejezetében meghatározott átláthatóság és egyenlő elbánás kötelezettségét – módosításokkal – fenntartotta, míg a 8., 10...17. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra kiróta ugyanezeket a kötelezettségeket.

A kötelezettségek pontos tartalmát a Tanács jelen határozat rendelkező részében, illetve annak mellékleteiben határozta meg. Közlebről, az I. szolgáltatói csoport részére az átláthatóság kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének 1. a) pontja, a számviteli szétválasztási kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének 1. b) pontja, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének 1. c) pontja és I. számú melléklete, a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vo-

natkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének 1. d) pontja, míg az újonnan előírt egyenlő elbánás kötelezettségét pedig 1. e) pontja tartalmazza. A II. szolgálati csoport részére az átláthatóság és egyenlő elbánás kötelezettség tartalmát és az alkalmazásukra vonatkozó részletes szabályokat a jelen határozat rendelkező része írja le (2. a)-b) pontok).

A jelen határozatot a Tanács a határozat címzett-listájában meghatározott szolgáltatók részére kézbesítette, amely szolgáltatók az Eht. 27. § értelmében jelen eljárás során ügyféli jogállással rendelkeznek.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 9. számmal jelölt nagykereskedelmi piac², nevezetesen a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: *Bizottság*) Ajánlására.

A Tanács a piacmeghatározás során:

- Áttekintette a tárgyi nagykereskedelmi piac jogi környezetét, és a kapcsolódó alapvető fogalmakat;
- Ezt követően megvizsgálta a tárgyi nagykereskedelmi piac megnevezésének megfelelő bejelentett szolgáltatásokat, ezek tartalmát és alapvető jellemzőit;
- A bejelentett szolgáltatások vizsgálata után megvizsgálta az adott nagykereskedelmi piacra vonatkozó azon általános alapvetéseket, melyek alapján indokolt lehetne az IHM. rendeletben meghatározott piactól való eltérés;
- Ezt követően megvizsgálta a keresleti és kínálati helyettesítés lehetőségeit és meghatározta a szolgáltatási piacot;
- A szolgáltatási piac meghatározása után megvizsgálta a szolgáltatási piac földrajzi kiterjedését és meghatározta a földrajzi piacokat;
- Ezt követően megvizsgálta a versenyviszonyok alakulását az ex-ante szabályozás indokoltságának szempontjából, melynek során elemzésre került a piacra lépési korlátok (strukturális és jogi korlátok) tartóssága és magassága, a hatékony versenyhez való közeledés, illetve a versenyjogi eszközök elégtelensége, tehát a Tanács megvizsgálta, hogy a hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, azaz teljesülnek-e Magyarországon is az Európai Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatokor alkalmazott ex ante kritériumok³.
- A Tanács az azonosított érintett piac vonatkozásában mérlegelte azt is, hogy az nem minősül-e feltörekvő piacnak.

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, releváns szolgáltatás

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül a 4., 13., 14., 22., 23., 24., 34., 35., 36., 37., 41., 42., 53., 56., 58., 59., 86., 87., 89., és 97. pontokban szereplő meghatározások jelentették.

A vizsgált piac szempontjából a Tanács figyelembe vette a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Kormány rendeletet (a továbbiakban: *Kormányrendelet*) nevezetesen az ezen jogszabály 3. § (1) bekezdésének 6., 7., 10., 11. pontjában, továbbá 3. § (2) bekezdésének 1. és 1.1. pontjában található releváns meghatározásokat.

I.3. A vizsgált piac bejelentett szolgáltatása általános jellemzőinek a vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

² Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 9. számmal jelölt piaccal

³ Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

A „Hívásvégződtetés egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piachoz tartozó bejelentett szolgáltatás olyan hálózati szolgáltatás, melyet nyilvános helyhez kötött telefonszolgáltatók nyújtanak nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatást nyújtó szolgáltatóknak hálózati szerződés alapján, díj ellenében.

A piacot az Eht. 188. § 41., 86. és 87. pontjai alapján mindegyik nyilvános, rögzített helyű telefon szolgáltató esetében a következő, forgalmi jellegű és kiegészítő szolgáltatások együttese képezi:

- más nyilvános, helyhez kötött telefon vagy mobil rádiótelefon szolgáltató előfizetői által kezdeményezett hívások végződtetése a szolgáltató hálózatában;
- forgalommérés és a forgalmi díjak számlázása az igénybevevő szolgáltató részére;
- hordozott szám hívása esetén jogszabályban előírt együttműködés az igénybevevő szolgáltatóval⁴,
- együttműködés a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatóval a hibakeresés és a hibaelhárítás terén,
- kiegészítő szolgáltatások⁵.

A Tanács megvizsgálta a felsorolt szolgáltatás-elemeket és megállapította, hogy a szolgáltatók piaci helyzetére leginkább az első szolgáltatáselem volumene a jellemző, amely a végződtetett hívások során a fogadott forgalommal, valamint a végződtetési percdíjából eredő árbevétellel jellemezhető. A kiegészítő szolgáltatások volumene függ az összekapcsolás helyétől, fizikai megvalósításának módjától, továbbá nem különíthető el az ugyanazon összekapcsolási ponton megvalósított egyéb hálózati szolgáltatások (híváskezdeményezés, tranzit, hozzáférési szolgáltatások) kiegészítő szolgáltatásaitól.

A Tanács tehát figyelembe vette azt, hogy a hívásvégződtetés szolgáltatás magában foglalja a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást (Eht. 188. § 52.) és a kiegészítő szolgáltatásokat, azonban az utóbbi a hírközlési tevékenységnek külső körülmények által befolyásolt feltétele csupán. A vizsgált szolgáltató tevékenységét elsősorban a forgalmi szolgáltatás tükrözi.

A további vizsgálatok során a Tanács elsősorban a forgalmi jellegű szolgáltatásokat vette figyelembe.

I.4. Piaci szereplők, szolgáltatók a hívásvégződtetés egyedi, helyhez kötött nyilvános telefonhálózatban nagykereskedelmi piacon

I.4.1 Piaci szereplők:

A „Hívásvégződtetés egyedi, helyhez kötött nyilvános telefonhálózatban” nagykereskedelmi piac szereplőinek meghatározásakor a Tanács elsősorban a szolgáltatók hívásvégződtetési bevételeire, illetve forgalomra vonatkozó adatait vette figyelembe, hogy a vizsgált piacon piaci szereplőként meghatározza az ilyen árbevétellel és forgalommal rendelkező szolgáltatókat.

Első lépésben a Tanács megvizsgálta, hogy a nyilvános, helyhez kötött telefon szolgáltatók közül melyek és mely volt koncessziós területen rendelkeznek saját hozzáféréssel. A vizsgálat eredményét az 1. sz. táblázat mutatja.

⁴ A számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004.(III.18.) Korm.rendelet 3. § (7) bek.

⁵ Kiegészítő szolgáltatások: hálózati szolgáltatások (összekapcsolási szolgáltatások, hozzáférési szolgáltatások) nyújtásához nélkülözhetetlen szolgáltatások, így különösen helymegosztási szolgáltatások, csatlakozónyaláb szolgáltatás, közös eszközhasználat, számlázási szolgáltatások, műszaki vizsgálatok, átadás-átvételi vizsgálatok.

1. sz. táblázat: Saját hozzáférési hálózattal rendelkező telefon szolgáltatók

<i>Szolgáltató</i>	<i>MTel terület</i>	<i>Emitel terület</i>	<i>Hungarotel terület</i>	<i>Invitel terület</i>	<i>Monor terület</i>	<i>Összesen</i>
Agnátus-Pont 2004 Távk. Szolgáltató, Kereskedelmi és Ipari Kft.						
BT Limited Magyarországi Fióktelepe						
Com.unique Telekom. Szolg. Kft.						
DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.						
EMITEL Távközlési Zrt.						
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.						
eTel Magyarország Távközlési Kft.						
FiberNet Kommunikációs Zrt.						
GTS-DataNet Távközlési Kft.						
HUNGAROTEL Távközlési Zrt.						
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.						
IP-Park Távközlési Szolgáltató Kft.						
JUROP Telekom Telekom. Egyéni Cég						
MagNetCom Kft.						
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.						
Monor Telefon Társaság Távk. Szolg. Kft.						
On-Line System Inform. és Tanácsadó Kft.						
PanTel Távközlési Kommunikációs Kft.						
Tarr Építő-, Szolgáltató és Keresk. Kft.						
T-Kábel Magyarország KTV Szolg. Kft..						
TvNetWork Telekom. Szolgáltató Kft.						
UPC Magyarország Telekom. Kft.						
Összesen						

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz

Ennek eredményeként a *Tanács piaci szereplőként azonosította a vizsgált időszakban az öt volt koncessziós szolgáltatót, azaz a*

Magyar Telekom Nyrt.-t (a továbbiakban: MTelekom),

az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t (a továbbiakban: Invitel),

a Hungarotel Távközlési Zrt.-t (a továbbiakban: Hungarotel),

az Emitel Távközlési Zrt.-t (a továbbiakban: Emitel),

a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t⁶ (a továbbiakban Monortel),

valamint a következő, 2006 végéig piacra lépett alternatív szolgáltatókat:

⁶ A Monor Telefon Társaság Zrt. 2006. szeptember 29-i dátummal időközben átalakult Monor Telefon Társaság Kft.-vé. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. 16. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ezért a Tanács a Monor Telefon Társaság Kft.-vel szemben folytatta eljárását.

a PanTel Távközlési Kft.-t⁷ (a továbbiakban: PanTel),
 a BT Limited Magyarország Fióktelepét (a továbbiakban: BT),
 az eTel Magyarország Távközlési Kft.-t (a továbbiakban: eTel),
 a GTS Datanet Távközlési Kft.-t (a továbbiakban: GTS-Datanet),
 a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.-t (a továbbiakban: UPC),
 a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-t (a továbbiakban: Dunakanyar-Holding),
 a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.-t⁸ (a továbbiakban: DIGI),
 a FiberNet Kommunikációs Zártkörűen Működő Zrt.-t (a továbbiakban: FiberNet),
 az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.-t (a továbbiakban: On-Line),
 a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.-t (a továbbiakban: Tarr),
 a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.-t (a továbbiakban: T-Kábel),
 a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.-t (a továbbiakban: TvNetWork).

A Tanács a fentiek közül több szolgáltató esetében megállapította, hogy bár technológiai szempontból különbözik a többitől, mivel szolgáltatásait IP protokollal működő előfizetői hozzáféréseken keresztül nyújtja, azonban szolgáltatás-bejelentése telefon szolgáltatást is magában foglal, továbbá a hívásokat előfizetőinél az ANFT által meghatározott címzési eljárással végződteti, így ezek a szolgáltatók is a vizsgált piacon tevékenykedőnek tekintendők.

A Tanács, az így kapott jegyzék kiegészítése céljából másodsorban megvizsgálta az IHM rendelet szerinti 1. és 2-es (hozzáférési) kiskereskedelmi piacra vonatkozó adatokat, különös tekintettel a szolgáltatók lakossági és nem lakossági hozzáférési vonalszámaira, valamint a kialakított hozzáférési infrastruktúrára. Megvizsgálta továbbá azt, hogy a szolgáltató kapott-e kijelölést előfizetői számmal való használatára. A Tanács által elvégzett korrekcióra azért volt szükség, mert a vizsgált időszakra vonatkozóan nem mindegyik szolgáltató jelentett be hívásvégződtetési forgalmat és árbevételt.

A Tanács megállapította, hogy a fenti kritériumok alapján több olyan vállalkozást talált, amely alközpontjain keresztül nyújt nyilvános helyhez kötött telefon szolgáltatást és amelynek igénybevétele esetében az előfizetőihez kezdeményezett hívásokat csak a szóban forgó szolgáltató végződtetheti, azaz 100 %-os részesedéssel rendelkezik ezen szolgáltatásban. Ezek a következő szolgáltatók:

az Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kereskedelmi és Ipari Kft. (2 alközponttal),
 a Com.unique Telekommunikációs Szolgáltató Kft. (50 alközponttal),
 az IP-Park Távközlési Szolgáltató Kft. (1 alközponttal),
 a MagNetCom Kft. (2 alközponttal).

A Tanács ezeket a szolgáltatókat piaci szereplőként nem vette figyelembe, mivel végződtetési árbevétellel – mint alközponti szolgáltatók – nem rendelkeznek és az előfizetőikhez tartozó végződtetési árbevétel teljes egészében a fővonalakon hozzacsatlakozó szolgáltatóknál marad. (A Tanács kezdettől fogva kihagyta az elemzésből azokat a szolgáltatókat, amelyek bár szolgáltatott hívásvégződtetési bevételi adatokat, illetőleg jeleztek előfizetői hozzáférést, de nem rendelkeznek megfelelő infrastruktúrával, kijelölt előfizetői számmal és hozzáférési hálózattal.)

Emellett a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég⁹ bevallása szerint infrastruktúrával nem rendelkezik, így a piac elemzése során a Tanács ezt a céget sem vette figyelembe.

I.4.2. A szolgáltatók forgalmi és a végződtetési forgalomból származó bevételi adatai a hívásvégződtetés egyedi, helyhez kötött nyilvános telefonhálózatban nagykereskedelmi piacon

Az alábbi 2. sz. táblázat a teljes magyarországi hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás igénybevételeiből származó árbevételeket mutatja be 2006. év folyamán:

⁷ A Tanács a piaci adatokat eredetileg a PanTel Távközlési és Kommunikációs Holding Rt.-től kérte, azonban utóbbi a PanTel Kft. 2006. április 25.-ikén kelt levele értelmében összes eszközével, hírközléssel kapcsolatos jogosultságaival, és kötelezettségeivel a Kft. rendelkezik a továbbiakban, és az Rt. adatszolgáltatását magára vonatkozóan érvényesnek elismerte.

⁸ A vállalkozás korábbi megnevezése: EMKTV Egyesült Magyar KábelTelevízió Híradástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

⁹ Korábbi neve: JUHÁSZ ANTENNA TECHNIKA Egyéni Cég

2. táblázat: Hívásvégződtetésből származó nettó bevételek alakulása a helyhez kötött telefonhálózatban, 2006. év folyamán (amennyiben az árbevétel elérte a 0,1 MFt-ot)

Szolgáltatók	MFt				
	I. név	II. név	III. név	IV. név	összesen
MTelekom					
Invitel					
Hungarotel					
Emitel					
Monortel					
PanTel.					
BT					
GTS DataNet					
eTel					
UPC					
Dunakanyar Holding					
On-Line					
T-Kábel					
TVNetWork					
Összesen					

Forrás: szolgáltatók adatszolgáltatása
A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

Az adatok alapján a Tanács megállapította, hogy a teljes helyhez kötött végződtetési piac legjelentősebb szolgáltatója a MTelekom, amelynek a hívásvégződtetésből származó bevétele 2006-ban is meghaladta valamennyi helyhez kötött hívásvégződtetési piac teljes árbevételének üzleti titok %-át. A MTelekom-ot követi az Invitel, majd a többi volt koncessziós szolgáltató. Az új szolgáltatók közül a BT, az eTel, a GTS DataNet, a PanTel és a UPC által közölt árbevételek dinamikus emelkedő tendenciát mutatnak, de még mindig jelentősen elmaradnak a volt koncessziós szolgáltatók árbevétele mögött. .

Az I. és II. csoportba tartozó szolgáltatók árbevételét 2006-ban az alábbi 1. ábra szemlélteti.

Az 1. számú ábra üzleti titkot tartalmaz.

1. ábra

A következő táblázat a hívásvégződtetési forgalmat mutatja a „Hívásvégződtetés egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacon, szolgáltatóként:

3. táblázat: Hívásvégződtetési forgalom helyhez kötött telefonhálózatban, 2006-ban

Megnevezés	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.	összesen
BT					
DIGI					
DUNAKANYAR-HOLDI NG					
EMITEL					
eTel					
FiberNet					
GTS-DataNet					
HUNGAROTEL					
Invitel					
MTelekom					
Monortel					
Pantel					
T-Kábel					
TvNetWork					
UPC					
összesen					

Forrás: szolgáltatók adatszolgáltatása

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

A 2. sz. táblázat 2006. évi adatait a 2. ábra diagramja szemlélteti.

A 2. számú ábra üzleti titkot tartalmaz.

2. ábra

I. 5. Helyettesítés vizsgálata

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait.

I.5.1. A vizsgált nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata, különös tekintettel a helyettesítésre

A piacmeghatározás során a Tanács a 9. számú vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piaco(k)a)t is megvizsgálta, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés általában befolyásolhatja a nagykereskedelmi piac határait.

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés elemzése során a Tanács azt vizsgálta, hogy léteznek-e olyan, a fogyasztók által választott helyettesítő szolgáltatások, amelyek a szolgáltatókra nagykereskedelmi szinten érzetetik hatásukat.

A Tanács megállapította, hogy a kiskereskedelmi piacon az előfizetők a hívásvégződtetési szolgáltatást keresleti oldalról helyettesíteni képesek pl. visszahívás útján, amikor egy rövid idejű beszélgetés után, vagy a potenciális hívó fél előzetes értesítése után (pl. e-mailen) visszahívják a potenciális hívó felet. Egy másik mód, amikor hangposta üzenetet hagynak a hívott részére, aki az erről szóló értesítést követően felhívja hangposta-fiókját és meghallgatja az üzenetet, azonban ilyenkor szintén felmerül a hívásvégződtetési díj fizetése, de a rövidebb kapcsolat miatt csökkentett mértékben. Ezek az esetek főleg a lakossági hívó és az üzleti hívott kapcsolatában fordulnak elő, a hívások teljes volumenéhez képest nem tekinthetők számottevőnek. Megállapítható az is, hogy a visszahívás az eredeti hívó fél hálózatában emeli a végződtetési forgalom volumenét, újabb helyettesítés lehetősége ilyenkor már ésszerűtlen.

A kiskereskedelmi piacon kínálati helyettesítés rövid távon nem jöhet szóba, mert az új piacralépő az érintett hívó előfizető átvételét, a szükséges infrastruktúra kiépítése után, csak hosszabb idő elteltével lenne képes megvalósítani. Emellett az átvételben az érintett (nagy gyakorisággal hívott) előfizető maga általában nem is érdekelt.

A Tanács a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacok, azaz a helyhez kötött nyilvános telefon hozzáférések, illetve hívások kiskereskedelmi piacainak I.5.1. pontban foglalt vizsgálata során megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piaccal kapcsolatos kiskereskedelmi piacokon nincsenek olyan jelentős keresleti, illetve kínálati helyettesítési lehetőségek, melyek a nagykereskedelmi piac szélesítését indokolnák.

I.5.2. Keresleti helyettesítés vizsgálata a nagykereskedelmi piacon

A nagykereskedelmi piacon lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy az egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban nyújtott hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatás helyettesíthető-e más nagykereskedelmi szolgáltatással, azaz van-e olyan szolgáltatás, amely ésszerűen helyettesíti a bejelentett szolgáltatást, a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire való tekintettel.

A Tanács arra a megállapításra jutott, hogy keresleti helyettesítésre nincs lehetőség. A hívott előfizetői hozzáférési pontokat, illetve az ott bekapcsolt végberendezést csak azon a hozzáférési hálózaton keresztül lehet összekapcsolni a hívást kezdeményező vagy közvetítő hálózattal, amelyhez a hívott előfizető csatlakozik, és amelynek azonosítóját a hívó fél tárcsázza. Az igénybevevő szolgáltató számára tehát nincsen választási lehetőség más végződtetési szolgáltató választására. A keresleti helyettesítésnek tehát műszaki akadálya van.

A fentiekből következően a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon nincs olyan keresleti helyettesítés, amely a vizsgált nagykereskedelmi piac keresleti oldalról való szélesítését indokolná.

I.5.3. Kínálati helyettesítés vizsgálata a nagykereskedelmi piacon

A kínálati helyettesítés lehetőségének vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy létezik-e olyan vállalkozás, amely eddig nem nyújtott hívásvégződtetés szolgáltatást, de várhatóan a vizsgált időtávon belül rövid idő alatt át tud állni a bejelentett szolgáltatás nyújtására az adott előfizetők esetén, és ehhez nem kell jelentős költséget, illetve jelentős kockázatot vállalnia.

A Tanács megvizsgálta a lehetséges vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas a szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges vállalkozás típus létezik, mely részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek, ezek az alábbiak:

- vezetékes műsorelosztó szolgáltatók,
- nem nyilvános (magánhálózattal rendelkező) helyhez kötött telefon tevékenységet végző vállalkozások,
- áramszolgáltató vállalatok.

A piacralépés korlátainak vizsgálata során (lásd az 1.9.1. fejezetet) a Tanács megállapította, hogy a jogi és adminisztratív korlátok sem elhanyagolhatóak, mivel a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása ugyan azonnal megkezdhető¹⁰, de a piac lényegét alkotó végződtetési szolgáltatás az adott előfizetőhöz csak úgy nyújtható, ha a hívott előfizető átvált az új, piacralépő szolgáltatóhoz és igénybeveszi a számhordozhatóság szolgáltatását¹¹ is.

A strukturális korlátok vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a piacralépés a meglévő infrastruktúrán túlmenően jelentős beruházásokat igényel. Ilyenek pl.:

- vezetékes műsorelosztó hálózat esetén a fejállomás csatlakoztatása a telefonhálózat valamely kapcsolóközpontjához, a csomagkapcsolás/áramkörkapcsolás konverzió végrehajtása, csatlakozás az országos 7-es jelzésrendszerhez, a közbenső erősítők szünetmentes áramellátása, az előfizetők ellátása megfelelő modemekkel stb.;
- vállalkozás magán telefonhálózata esetén az előfizetői nyilvános hálózat kiépítése, csatlakozás az országos 7-es jelzésrendszerhez, összekapcsolás a telefonhálózattal, a számlázó rendszer kiépítése stb.;
- áramszolgáltató hálózat esetén a vivőfrekvenciás áthidaló hálózat kiépítése, csatlakozás az országos 7-es jelzésrendszerhez, az előfizetői hozzáférés és a számlázási rendszer eszközei, összekapcsolás a nyilvános hálózattal, stb.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy egy rivális vállalkozás rendelkezik egy bizonyos szolgáltatás nyújtásához szükséges erőforrások egy részével, nem bír jelentőséggel akkor, ha a kérdéses szolgáltatás nyereséges nyújtása komoly további befektetést igényel.

Tekintettel arra, hogy a vezetékes hálózatépítés igen költséges vállalkozás, hozzájárul ehhez a hálózatba beépítendő kapcsolóeszközök tetemes beruházási költsége, továbbá hozzávéve a fent leírt adminisztrációs és jogi nehézségeket, a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról helyettesítő hatás nincs, a piacon jelenleg nem érdekelt meglévő vállalkozások várhatóan nem fognak rövid idő alatt átállni erre a piacra, így kínálati helyettesítés jelenleg a piacon nem tapasztalható.

¹⁰Eht. 77. § (1) bek.

¹¹Pl. ha az előfizető átvált a telephelyén meglévő műsorelosztó előfizetői hozzáférési pont felhasználásával VoIP helyhez kötött telefon használatára.

Az I.5.3. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a helyettesítés vizsgálata során a Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során (I.5.2. és I.5.3. pontban foglaltak alapján) a Tanács megállapította, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

I. 6. Szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 9. számmal jelölt nagykereskedelmi piac, nevezetesen a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Ezért a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatási piac a piacmeghatározás során az I.3. pontban leírt egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban történő hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatás piaca.

I. 7. Földrajzi piac meghatározása

I.7.1. A piac földrajzi kiterjedése

A földrajzi kiterjedés vizsgálatának a célja általában annak megállapítása, hogy az érintett piac esetében mely földrajzi területi határokon belül lehet a versenyfeltételeket homogénnek tekinteni, figyelembe véve a keresleti és kínálati helyettesítés szempontjait is.

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac esetében ez az általános elv sajátosan érvényesül. A vizsgált piac megnevezése meghatározza a homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi területet, amely maga az egyedi hálózat, hiszen azon kívül a szolgáltató nyilvánvalóan nem tudja szolgáltatását nyújtani, azon belül viszont a szolgáltató előfizetői számára más szolgáltató nem tudja a végződtetési szolgáltatást nyújtani.

Ebből következően a vizsgált piac szereplőjeként meghatározott minden egyes szolgáltatónak a saját hálózata egy külön földrajzi piacként értelmezendő, amelyen belül az adott szolgáltató részesedése 100%-os. Ezek a földrajzi piacok azonban a hálózatok kiépítettsége miatt esetenként egymással átfedésben is lehetnek.

A 4. számú táblázat a hozzáférések száma és a kapcsolóeszközök állománya alapján összefoglalóan mutatja be a vizsgált piacon meglévő 17 földrajzi piacot. E táblázat tájékoztatás céljából megadja a piac szolgáltatóját és azokat a számozási körzeteket is, amelyekben a szolgáltatónak előfizetői vannak és ezekhez az előfizetőkhez képes telefonhívások végződtetésére.

4. táblázat: A földrajzi piacok (benne tájékoztatásul a vizsgált időszakban aktuális számozási területtel):

Földrajzi piacok	A piac telefonhálózata, ill. szolgáltatója	Számozási területek hívószámai
1. földrajzi piac	MTelekom	1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 + 24, 25, 27, 28, 29, 32, 33, 57, 62; 78, 79, 88, 89, 95
2. földrajzi piac	Invitel	24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 + 1, 22, 23, 26, 29, 32, 34, 35, 36, 37, 42; 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 66, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 85, 87, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 99.
3. földrajzi piac	Hungarotel	32, 66, 68, 89, 95
4. földrajzi piac	Emitel	77, 78, 79
5. földrajzi piac	Monortel	29 + 1, 22, 62, 88
6. földrajzi piac	PanTel	+ 1, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 42, 44, 46, 48, 49, 52, 54, 56, 57, 62, 68, 72, 76, 82, 83, 84, 87, 88, 92, 94, 95, 96, 99
7. földrajzi piac	BT	+ 1
8. földrajzi piac	eTel	+ 1, 27
9. földrajzi piac	GTS DataNet	+ 1, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 32, 34, 36, 42, 46, 48, 49, 52, 53, 56, 57, 62, 66, 68, 72, 74, 76, 79, 82, 83, 84, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 99

10. földrajzi piac	UPC	+ 1, 22, 23, 25, 28, 32, 34, 36, 37, 42, 46, 52, 56, 72, 88, 93, 94, 99
11. földrajzi piac	Dunakanyar-Holding	+ 26, 29, 42, 77, 78, 94
12. földrajzi piac	DIGI	+ 1
13. földrajzi piac	FiberNet	+ 53, 63, 76
14. földrajzi piac	On-Line System	+ 1
15. földrajzi piac	Tarr	+ 25, 72, 74, 75
16. földrajzi piac	T-Kábel	27, 28, 29, 33, 62,66,68
17. földrajzi piac	TVNetWork	1, 23, 52, 62, 63

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek

A 3. táblázatban azonosított földrajzi piacok között lényeges eltérések vannak. Az 1-5. azonosított földrajzi piac a volt koncessziós szolgáltatók¹² és jogutódai földrajzi piaci, kiegészítve a más, volt koncessziós területekre átnyúló hálózat-részekkel. A felsorolásban található + jel előtt található azok a számozási körzetek, amelyekben az adott szolgáltató koncesszióval rendelkezett 2002 előtt, a + jel után pedig azok a számozási körzetek, amelyekben 2001. után szereztek előfizetőket. Ezekben a számozási körzetekben még 2006-ban is csekély a jelenlétük, bár előfizetőik száma emelkedő tendenciát mutat.

A 6–17. azonosított földrajzi piac szolgáltatói 2001-2006 között jelentették be telefonszolgáltatásukat. Részvételük a teljes magyarországi hívásvégződtetési piacon mind forgalomban, mind bevételben lényegesen kisebb, mint az 1-5. piacok volt koncessziós szolgáltatóié. Amint az 1. táblázatból kiténik, legnagyobb a PanTel árbevételi részesedése üzleti titok %-kal.

A volt koncessziós szolgáltatók korábban koncessziós számozási körzeteiben a saját és más szolgáltatók előfizetőinek számát tájékoztatásul az alábbi 5. táblázat mutatja be. A többi szolgáltató előfizetőinek száma az 54 számozási körzetben 2006 végén összesen üzleti titok volt.

5. táblázat: Saját és nem saját előfizetők a volt koncessziós területeken, 2006 végén

Volt koncessziós szolgáltatási körzetek	Saját előfizetői hozzáféréseinek a száma	Más telefon szolgáltatók előfizetői hozzáféréseinek a száma	saját %
MTelekom			
Invitel			
Hungarotel			
Emitel			
Monortel			

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

1.7.2. A helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy a Tanács megállapítása szerint sem keresleti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piacok módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I. 8 A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács tizenhét, részlegesen egymást átfedő egyedi földrajzi piacot határozott meg a 3. sz. táblázatnak megfelelően.

¹²1993-94-ben az illetékes szakminiszter a távbeszélő hálózat privatizációja keretében koncessziós szerződést írt alá számozási körzetenként az új piacrólépőkkel, akiknek a szerződés keretében kizárólagos jogot biztosított a távbeszélő szolgáltatás nyújtására.

I. 9. Érintett piac vizsgálata

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott földrajzi piacok szabályozási szempontból érintettek tekinthetők-e.

Az IHM rendelet – figyelemmel a Bizottság által kiadott Ajánlásra - a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piacot, ex ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg. Az Ajánlás Mellékletében¹³ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 9. számú piac) ex ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával ajánlotta megállapítani. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó egyenlőlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok

A Tanács megállapította, hogy a helyhez kötött telefon piacokra történő belépés jogi-adminisztratív korlátjai nem elhanyagolhatóak, mivel a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása ugyan azonnal megkezdhető, de a piac lényegét alkotó végződtetési szolgáltatás az adott előfizetőhöz csak úgy nyújtható, ha a hívott előfizető átvált az új, piacra lépő szolgáltatóhoz és igénybeveszi a számhordozhatóság szolgáltatását is. A váltás bekövetkeztére azonban sem a hívásvégződtetési szolgáltatást nyújtó társszolgáltatónak, sem az azt közvetve igénybevevő hívó előfizetőnek nincs számottevő ráhatása a „hívó fél fizet” elv folyamánként.

Strukturális korlátok

Egy-egy adott földrajzi területen az új piacra lépő szolgáltató akkor tud helyhez kötött telefonhálózaton hívásvégződtetés szolgáltatást nyújtani, ha új előfizetői hozzáférési hálózatot hoz létre saját előfizetői vonalakkal, vagy előfizetői hozzáférés bérbevételeivel előfizetői-hurok megosztás alapján, vagy egyéb bérelt vonali hozzáféréssel.

A Tanács megállapította, hogy ebben az esetben az új piacra lépő a következő strukturális akadályokkal találkozhat:

- méretgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb hálózathoz tartozni többletértéket jelent a fogyasztónak). Ez a jelen esetben nyilvánvaló, hiszen a fentiekben meghatározott földrajzi piacokon egyeduralgó hálózatok léteznek.
- nehezen duplikálható erőforrás. Bár az előfizetői hozzáférési hálózat létesítése terén a telefonszolgáltatókra korábban kirótt hurokátengedési kötelezettség ezt részben enyhíti, azonban nem mentesít saját felhordó hálózat és kapcsolóközpontok létesítése alól az adott területen.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a piacra lépésnek vannak mind adminisztratív és jogi, mind strukturális korlátai, hiszen a volt koncessziós területeken olyan szolgáltatók tevékenykednek, amelyek már elérték a hatékony szolgáltatás nyújtásához szükséges méretet és választékot. A piacra lépés strukturális akadálya még, hogy az előfizetői hozzáférési pontok csak a saját hozzáférési hálózatukon keresztül érhetők el. Ha feltételezzük, hogy az előfizetők hajlandók több szolgáltató hozzáférési szolgáltatására is előfizetni, a strukturális korlát akkor is magas, mert az új hozzáférési hálózat létrehozása magas költséget igényel és hosszú a megtérülési ideje.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piac hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- Az adott piac szereplőinek száma, az esetleges - az adott piacon kívüli, de az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő - új piacra lépő vállalkozások száma.
- Az adott piacon a szereplők részesedésének megoszlása, azok egymáshoz való viszonya, illetve a változás múltbeli és jövőbeni várható tendenciái.

¹³Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

A piaci szereplők száma a teljes végződtetési piacon országos viszonylatban is csekély. A szolgáltatók adatszolgáltatásai szerint nyilvános helyhez kötött telefonhálózaton jelenleg 14 szolgáltató nyújt, vagy képes nyújtani hívásvégződtetési szolgáltatást.

A 17 szolgáltató közül 12 szolgáltató 2001 után jelent meg a telefon szolgáltatás piacokon, azonban még 2006-ban is csekély részesedéssel. 2006-ban a hívásvégződtetési forgalom üzleti titok%-a, a bevételnek pedig üzleti titok %-a az öt volt koncessziós szolgáltatónál realizálódott.

6. táblázat: A volt koncessziós szolgáltatók piaci részesedése a teljes magyarországi helyhez kötött hívásvégződtetési szolgáltatások nyújtásából

<i>A volt koncessziós szolgáltatók</i>	<i>piaci részesedésének mértéke 2006-ban</i>	
	<i>forgalom</i>	<i>bevétel</i>
MTelekom		
Invitel		
Hungarotel		
Emitel		
Monor		
Összesen		

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek
A kitért rész üzleti titkot tartalmaz.

A „hívásvégződtetés szolgáltatás” a hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény által vált a távközlési piacok használt fogalmává, mint összekapcsolási forgalmi szolgáltatás. Korábban a forgalom-egyenleg és miniszteri ármegállapítás alapján történt meg az elszámolás a koncessziós szolgáltatók között. A vizsgált múltbeli naptári időszakban a piaci szereplők részesedései az összekapcsolási piacon jelentéktelen mértékben változtak, és a vizsgált jövőbeli időtávban sem valószínűsíthető jelentősebb mértékű változás a piacralépés adminisztratív és strukturális korlátjai miatt.

A műszaki technológiai jellemzőket tekintve az érintett piacon csaknem teljesen homogén helyzet uralkodik, hiszen mindegyik piaci szereplő tulajdonosa az általa használt elektronikus hírközlő hálózatnak, vagy más szolgáltatótól veszi igénybe a szükséges hálózatot, mely lehet áramkörkapcsolt (vonalkapcsolt) vagy VoIP technológiájú.

A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor állna fenn, ha az adott piacon a külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné.

Fenti szempontok alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac a vizsgált jövőbeli időtávon belül nem közeledik a hatékony verseny irányába.

I.9.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége Általános megfontolás

A Tanács osztja az Európai Bizottság azon álláspontját¹⁴, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy csupán annak „örzése” elegendőnek lenne tekinthető. A Tanács ezen általános megállapítást annak az átfogó és részletes, szabályozói irányultságú piacvizsgálatnak az eredménye alapján tette meg, amelyhez mérhető a hazai hírközlési piacon még nem végeztek, bár számos részterületet egyszeri vagy ismétlődő jelleggel kutatók vagy valamely hatóság az eddigiekben is vizsgált.

¹⁴2002/C 165/03 Commission Guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the Community regulatory framework for electronic communications networks and services: 1.3 Relationship with Competition law 31.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy – főleg a hírközlés hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő kérdéseiben – a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendők. Ezek az esetek:

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.);
- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek;
- a szabályozási környezet kiszámíthatóságának megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

a) A feladat összetettsége

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működésének és fejlődésének, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekei védelmének, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának, illetve fenntartásának elősegítése az elektronikus hírközlési ágazatban, valamint az elektronikus hírközlési tevékenységet végző szervezetek és személyek jogszabályoknak megfelelő magatartásának felügyelete.

Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében nemritkán (sőt a nagykereskedelmi típusú szolgáltatóknál általában) a hozzáféréssel, összekapcsolással összefüggő követelmények előírásával biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók hozzáférési, összekapcsolási szerződéseit átlátható módon, megkülönböztetés mentesen, akár szabályozott ár alkalmazásával kösse meg. A referenciaajánlatok, összekapcsolási szerződések, költségmodellek olyan bonyolult, elmélyült műszaki, jogi és közgazdasági (számviteli) ismereteket igényelnek, amelyek a versenyjog alkalmazása során általában nem szükségesek, illetve, ha ilyen jellegű vizsgálatokat a versenyfelügyeleti ellenőrzés során végeznek is, arra általában valamely versenysérelem kivizsgálása menetében utólag kerül sor, míg az ex-ante szabályozás előre meghatározza azokat a feltételeket, körülményeket, amelyeket a szabályozott vállalkozással szerződéses kapcsolatba lépni szándékozók még a tárgyalásokat megelőzően megismerhetnek, a szerződéskötésre felkészülhetnek.

A versenyhatóság ex-post eljárása egy vállalkozás konkrét versenyellenes magatartását szankcionálhatja, tehát a versenyellenes magatartások utólagos orvoslására képes, elősegítve ezzel a piacon fellépő versenytorzulások megakadályozását. Az ex-post eljárás a fenti sajátosságából következően önmagában a jövőre nézve nem tudja biztosítani, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók az összekapcsolási igénnyel fellépő valamennyi jogosult szolgáltatóval szemben eleve megkülönböztetés-mentesen járjanak el az összekapcsolási jogviszony létesítése vagy a hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtása során. Az ex-ante eljárás tehát ilyen módon magát az okot, az ex-post eljárás pedig az okozatot kezeli. A „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű piac szempontjából az előzetes megkülönböztetés-mentes eljárás biztosítása ugyanakkor jelentős a piac (mint nagykereskedelmi piac) következő sajátosságai miatt:

- a piacra lépés óriási beruházás-igényű, és lassú a megtérülése;
- a kötelezett szolgáltatónál a meglévő hírközlési infrastruktúra alkalmas arra, hogy annak tulajdonosa megossa a más szolgáltatókkal (pl.: piacra lépés megkönnyítése érdekében); és
- a hírközlési szolgáltatók – mint közérdekű nyilvános szolgáltatók – rendszere csak akkor működik megfelelően, ha az egyes hírközlési hálózatok összekapcsolódnak egymással, és hatékonyan együttműködnek.

A piac fentebb részletezett sajátosságaiból következően a verseny hatékonyságára alapvetően kihat az, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók eleve megpróbálhatják megakadályozni az országos hálózattal nem rendelkező jogosult szolgáltatók piacra lépését vagy általuk versenyképes szolgáltatások nyújtását azzal, hogy piaci erejükből következően indokolatlan feltételeket támasztanak az összekapcsolás során vagy indokolatlanul magasan állapítják meg az összekapcsolással kapcsolatos költségeket, illetve az általuk nyújtott szolgáltatások díjait. A jogosult szolgáltató ugyanis ilyen esetben a versenyhatósági ex-post eljárás során ugyan jogorvoslatot nyerhet, de nem kap garanciát arra, hogy a piacra lépését vagy infrastruktúrához való hozzájutását az infrastruktúrával rendelkező jelentős piaci erejű szolgáltató nem fogja megakadályozni a jövőben is. A fentiek miatt a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű piacon az Eht. 2 §-ában foglalt célok és alapelvek teljesüléséhez szükséges, hogy a piacon szolgáltatóni kívánó, infrastruktúrával nem rendelkező és ezért a jelentős piaci erejű szolgáltatóval összekapcsolást létesítő jogosult szolgáltatók egymáshoz képest eleve azonos pozícióban legyenek megakadályozva ezzel, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók egyes szolgáltatók piacra lépését vagy piacon maradását ellehetetlenítsék.

Ez pedig csak a versenyhatóság utólagos ex-post eljárásai mellett jelen lévő ex-ante szabályozással együtt biztosítható, amely a piacon jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosított vállalkozások számára előírhat olyan kötelezettséget, amelyek már a szerződéskötést megelőzően biztosítják, hogy a Kötelezett Szolgáltatók előre meghatározott, Tanács által jóváhagyott, ugyanazon feltételek mentén és díjakkal kössenek összekapcsolási szerződéseket az arra jogosult szolgáltatókkal.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

Tekintettel továbbá a jelentős piaci erejű szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyban lévő vagy velük összekapcsolási jogviszonyt létesíteni kívánó jogosult szolgáltatók és az ezzel kapcsolatban felmerülő esetleges versenyellenes magatartások nagyobb számára, valószínűsíthető, hogy a Tanács ex-ante szabályozásának hiánya a versenyhatóság sokkal gyakoribb beavatkozását eredményezné a piacon, úgy hogy ezen versenyproblémák egyébként az ex-ante szabályozással kezelhetők lennének. Az ex-ante szabályozással – így jelen piacon főleg kötelezően alkalmazandó szerződéses feltételek és díjak előírásával – tehát hatékonyan csökkenthetőek a potenciális versenyellenes magatartások, és ezzel együtt a versenyhatóság időigényes beavatkozásainak száma.

c) A szabályozási környezet kiszámíthatósága

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacra lépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás jogi környezetének és ezen jogi környezet kiszámíthatóságának ismerete. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő pl. hozzáférési vagy összekapcsolási kötelezettség kirovására. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. A bizonyítás általában annak a vállalkozásnak vagy szervezetnek a feladata, amelyik állítja, hogy az erőfölénnyel való visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacralépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Így elsősorban az ex-ante szabályozás által megteremtődő szabályozási kiszámíthatóság teszi lehetővé, hogy a meglévő piaci szereplők és a piacra lépni kívánó vállalkozások megfelelő garanciákat kapjanak komoly beruházásainak megtérülésére, és hogy ezen szolgáltatók piaci versenye végső soron egyre olcsóbb és egyre jobb minőségű előfizetői szolgáltatásokat eredményezzen.

Tekintettel arra, hogy a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elszüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen – lényegében hozzáféréseken és összekapcsoláson keresztül megvalósuló – együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A Tanács megvizsgálta a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” megnevezésű nagykereskedelmi szolgáltatási piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex ante szabályozást megalapozó 3 kritérium mindegyike teljesül, ezért a Tanács megállapította, hogy mind a tizenhét, 1.8. pontban felsorolt azonosított földrajzi piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

I.10. A feltörekvő piac vizsgálata:

A szolgáltatás üzemserű nyújtása és igénybevétele erősen kötődik a hozzáférés meglétéhez. A hívásvégződtetés szolgáltatás az előfizetői hozzáférési hálózatok előfizetőinél végződteti a hálózati összekapcsolási ponton áthaladó hívásokat. A helyhez kötött hozzáférések száma néhány évvel ezelőtt érte el a csúcst az életgörbén, majd elkezdődött egy enyhe hanyatlási szakasz az előfizetések számának csökkenésével. Ennek ellensúlyozására a szolgáltatók számos díjazási és szolgáltatási újítással igyekeznek vonzóbbá tenni szolgáltatásukat. Ezek a szolgáltatói fogások is közrejátszanak abban, hogy a további hanyatlás helyett jelenleg inkább stagnálásról beszélhetünk a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon piacon.

A nagykereskedelmi hívásvégződtetés piac forgalmának és bevételeinek alakulását mutatják a 7. táblázat adatai. Forgalom-emelkedés látható szinte mindegyik szolgáltatónál, míg a MTelekom-nál csökkenés figyelhető meg.

7. táblázat: A szolgáltatók hívásvégződtetési forgalma 2004-2006. években

Megnevezés	2004	2005	2006
BT			
DIGI			
DUNAKANYAR-HOLDING			
EMITEL			
eTel			
FiberNet			
GTS-DataNet			
HUNGAROTEL			
Invitel			
MTelekom			
Monortel			
Pantel			
T-Kábel			
TvNetWork			
UPC			
összesen			

Forrás: szolgáltatók adatszolgáltatása

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz

A feltörekvő piacot a forgalom élénkülése jellemzi. Figyelembe véve azt a megállapítást, hogy az előfizetői hozzáférések piaci (IHM rendelet szerinti 1. és 2. piacok) stagnálók, a forgalom emelkedése – a helyhez kötött telefon szolgáltatás visszaszorulása ellenére – annak tulajdonítható, hogy a számos új szolgáltató megjelenésével a belső végződtetés helyét részben a külső, 9. piaci végződtetés foglalja el. Ehhez járulhatnak még a nemzetközi hívások és a mobil hálózatokban kezdeményezett és a helyhez kötött hálózatokban végződtetett hívások.

Jelentős növekedés azonban - figyelembe véve a múltbeli változásokat és a telítődő keresletet – a hívásvégződtetés szolgáltatásban 2 – 3 éven belül nem várható.

A vizsgált szolgáltatási piacon alkalmazott technológiák jellemzően stabilak, nem mutatnak olyan újszerűségeket, amelyek a piac feltörekvő voltára utalnának.

Mindezen forgalmi és technológiai megfontolások alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált szolgáltatási piac nem feltörekvő piac.

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II. 1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: *JPE szolgáltató*) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: *önálló erőfölény*) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: *közös erőfölény*) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre felsorolás jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatakor alapvetően az adott érintett piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott érintett piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatási piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfőlény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfőlény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

II. 2. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy mind a tizenhét földrajzi piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén JPE szolgáltatók kijelölése.

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában általában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából. A Tájékoztató a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélése során¹⁵:

- piaci részesedés,
- a vállalkozás mérete,
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett,
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség,
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje,
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz,
- áru/szolgáltatási diverzifikáció,
- méretgazdaságosság,
- választék-gazdaságosság,
- vertikális integráció,
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat,
- a potenciális verseny hiánya,
- a terjeszkedés akadályai.

A Tanács az érintett piacok tekintetében megállapította, hogy a piaci részesedés vizsgálatának eredménye a legfontosabb jellemző a szolgáltatók piaci erejére vonatkozó döntések meghozatalához a hívásvégződtetés egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban piacon. További, az erőfőlény azonosításához releváns jellemzők még

- a vállalkozások mérete,
- a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés,
- a kiegyenlítő vásárlóerő,
- a tőkepiacokhoz való hozzáférés,
- méretgazdaságosság,
- választék-gazdaságosság,
- vertikális integráció,
- potenciális verseny hiánya.

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács a jelentős piaci erő megítélése szempontjából kevésbé fontos szempontok vizsgálatával is foglalkozott. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek:

II.2.1. Piaci részesedések

A piaci részesedés vizsgálata elsősorban a hozzáférések (fővonalak) számán, másodsorban a nettó árbevétel, harmadsorban a végződtetési forgalmon alapul, igazodva ahhoz, hogy a vizsgált piacon a hozzáférések száma jobban jellemzi a piacot, mint az árbevétel. (Ennek oka az, hogy a vizsgált piacot alkotó bejelentett szolgáltatások nem differenciáltak, s így nincs szükség az egyes szolgáltatások közötti különbségek, illetve eltérő árszerkezetük figyelembe vételére).

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfőlény, amely a Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint pedig 50% felett biztosnak látszik.

¹⁵8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont

A Tanács a piaci részesedés vizsgálatát a *hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban* piacon – a hozzáférések számának figyelembevételével – földrajzi piaconként, illetve szolgáltatónként végezte el. Az ott leírtak alapján egyértelműen megállapítható, hogy mindegyik földrajzi piacon *csak egy* szolgáltató van, amelyik így 100% piaci részesedéssel rendelkezik. Ezt a sajátságos helyzetet, amely részint a piac meghatározásából, részint a hívásvégződtetés műszaki megvalósításából adódik, a Tanács a JPE szolgáltató azonosítása során meghatározó kritériumnak tekinti.

A piaci részesedés vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy mindegyik érintett piacon található egy szolgáltató, amely 100 %-os piaci részesedéssel rendelkezik. Ezáltal nagymértékben valószínűsíthető, hogy olyan erőfölényes helyzetben van, amely biztosítja számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

II.2.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető, azzal együtt, hogy a kínálati helyettesítés, vagyis az adott piacon jelen nem levő, de arra – hálózatuk, felkészültségük folytán – könnyen belépni képes szolgáltatók megjelenése az adott piacon nem igényel jelentős költségeket a piacra lépő szolgáltatók részéről, szemben a potenciális versennyel.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatarthatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy árait jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartsák). Ha egy az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A potenciális verseny elemzése első lépésben a belépési korlátok vizsgálatát igényli.

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piac növekedési korlátai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács már a jogi és strukturális korlátok elemzése alapján vizsgálta.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a már korábban leírt műszaki okok miatt nem lehetséges a verseny, mert hívásvégződtetést csak azon a hozzáférési hálózaton lehet nyújtani, illetve igénybe venni, amelyhez a hívott előfizetők végberendezéseikkel csatlakoznak.

Ugyanerre az eredményre jutott a Tanács a kínálati helyettesítés, az adminisztratív és jogi korlátok, valamint a strukturális korlátok már korábban leírt vizsgálata során.

A potenciális verseny hiánya fontos kritérium a JPE szolgáltatók azonosításánál.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon nincs potenciális verseny. A potenciális verseny hiánya erősíti a gazdasági erőfölényes helyzetet.

II.2.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnszerzésre.

A vállalkozások méretének vizsgálata során a Tanács általában elegendőnek tartotta csupán a 100 millió Ft feletti árbevétel elérését cégeket figyelembe venni, mivel általánosságban igaz, hogy a többi vállalkozás az erőfölény meghatározását nem befolyásolja.

A vizsgált piacon viszont teoretikusan figyelembe kell venni a 100 millió Ft-nál kisebb árbevételű társaságokat is, hiszen ezek szintén 100%-os részesedéssel rendelkeznek saját földrajzi piacukon, így értékelendők a gazdasági erőfölény megállapítására irányuló vizsgálatoknál. Egyes kisebb szolgáltatók konkrét pénzügyi adatai ugyan nem ismertek, mivel árbevételük nem éri el azt a határt, amelyen felül a hatóság kérte az adatok szolgáltatását, az viszont egyéb adatokból megállapítható, hogy az elektronikus hírközlési piac szereplőjéhez viszonyítva csekély gazdasági erejű, illetve üzleti szempontból kis befolyású vállalkozásokról van szó.

Az alábbi 8. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő cégek közül azon cégek méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyeknek összes nettó árbevétele a 2005. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt. Ezek az adatok vállalati szintűek, nem mutatják a vállalatoknak az IHM rendelet szerinti 9. piacon elért eredményességét.

8. táblázat: A hívásvégződtetés egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban piacon működő vállalkozások méretét jellemző mutatók 2005-ben

Szolgáltató	Összes eszköz (mFt)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőkeellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékességi mutató (%)	Adósságfedezeti mutató (%)	Összes bevétel (M Ft)	Üzemi tevékenység eredménye (M Ft)	Adózott eredmény (M Ft)	Befektetett eszközök beszerzése (M Ft)	Befektetett eszközök eladása (M Ft)
Emitel	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1290	-539	40
HUNGAROTEL	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
Invitel	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
MTelekom	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
Monortel	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37
BT	2 729	19,5	-70,8	308,1	14,7	59,5	5 271	-287	-491	-130	0
GTS Datanet	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
PanTel	29 689	50,1	8,1	126,5	20,0	119,1	23 052	2 058	373	-22 136	75
UPC	44 427	81,6	21,1	99,3	16,8	162,3	47 279	6 572	3 538	-10 137	36

Forrás: hivatalos cégadatok alapján

A fentiek kapcsán a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac jellegéből, illetőleg e piacon működő Kötelezett Szolgáltatók – az 1.5.2 pontban kifejtett – monopolhelyzetükből adódóan e piac szereplői között fennálló jelentős vállalatmértébeli különbségeknek nincs relevanciájuk a JPE minősítés esetében, azonban ennek a szempontnak a vizsgálata fontos a kötelezettségek kirovása során.

II.2.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előny származhat.

A vizsgált piacon az érintett szolgáltatók hitelfelvételi lehetőségei – a távközlési szektor konjunkturális helyzete, valamint kedvező vagyoni és pénzügyi helyzetük (lásd 6. táblázat) miatt – adottak. Természetesen lehet különbség a pénzügyi forráshoz való jutás lehetősége tekintetében, különös tekintettel arra, hogy a volt koncessziós szolgáltatók távközlési szektorban elfoglalt helyzete és tulajdonosi háttere biztosíthatja számukra a könnyebb hozzáférést, azonban a kötelezett szolgáltatók kvázi monopolhelyzete miatt ez az előny kevésbé értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon a könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz tényezője a jelentős piaci erő megállapítására nincs hatással.

II.2.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga egyrészt a földrajzi piacokat is nagymértékben meghatározza, másrészt az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is jelentős piacra lépési korlátot jelent. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés vizsgálata döntően mű-

szaki-technológiai illetve gazdasági elemzés alapján történik. Az egyes érintett piacok esetében a piacra lépés definíció-szerűen lehetetlen, abszolút belépési korlátok állnak fenn, hiszen minden szolgáltató hálózata külön érintett piacot definiál.

A teljes vizsgált szolgáltatási piac tekintetében fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált szolgáltatási piac esetében a meglévő infrastruktúra duplikálása elsősorban gazdaságilag indokolatlan (a helyi hálózat esetében gyakorlatilag kivitelezhetetlen - a párhuzamos hálózat kiépítéséhez nincs hely, a már meglévő alépítményekbe bemenni nincs lehetőség - is lehet).

Nincs tehát olyan potenciális szolgáltató, aki, még ha az érintett piacok esetében a piacra lépés abszolút műszaki és gazdasági korlátai nem is állnának fenn, a megtérülés reményében képes lenne vállalkozni egy-egy területen belül egy teljes, nyilvánosan elérhető helyhez kötött hálózat kiépítésére, amelyen a hívásvégződtetés szolgáltatást nyújthatná.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a nehezen megkettőzhető infrastruktúra fölötti ellenőrzést ugyanazok a szolgáltatók gyakorolják, amelyek egyébként is 100%-os piaci részesedéssel bírnak, és ez ezen szolgáltatók gazdasági erőfölényes helyzetét erősíti.

II.2.6. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozáscsoport

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integráció lehetőséget adhat arra, hogy egy vállalkozás képes legyen az egyik piacon meglévő gazdasági erejét átvinni a másik piacra is, amelyen az integráció révén jelen van.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező releváns, mivel minden, előfizetőkkel rendelkező piaci szereplő vertikálisan integráltnak tekinthető, hiszen az IHM rendelet szerinti 9. piachoz tartozó szolgáltatás nyújtása szorosan kapcsolódik az előfizetői hozzáférési piacokhoz.

A vállalkozás-csoportok vonatkozásában az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel a Magyar Telekom 100%-os tulajdonában van, ami mindkettő piaci szereplésére befolyással van. A Magyar Telekom széleskörűen integrált vállalkozás, mivel egyidejűleg nyújtani képes a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon, bérelt vonali és szélessávú szolgáltatások mellett a nagykereskedelmi szolgáltatások teljes spektrumát is. Az Emitel részére ez jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben.

A tulajdonosi szerkezet vizsgálata alapján a Tanács azt is megállapította, hogy egy másik volt koncessziós szolgáltatónak, a Monortelnek 1999 óta tulajdonosa a Paruse cég, amely viszont 100%-ban a hollandiai bejegyzésű UPC (United Pan-European Communications) – Európa egyik legnagyobb szélessávú szolgáltatója – tulajdonosa. A UPC a vezetékes műsorelosztási és a műholdas feltételes hozzáférési műsorelosztási piacon a Magyar Köztársaság területén is jelentős szerepet játszik előfizetői bázisa révén. Ez a Monortel részére előnyt jelenthet.

További fontos változást jelent, hogy a Hungarotel Távközlési Zrt. tulajdonosa, a Teledenmark A/S a HTCC útján megvásárolta az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t, valamint a PanTel Holding Rt.-t (jelenleg PanTel Távközlési Kft.), amellyel szoros kapcsolatba került két volt koncessziós társaság az egyik legjelentősebb alternatív szolgáltatóval.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vállalatcsoport kialakulása mind az öt volt koncessziós szolgáltató esetén fennáll. Figyelembe kell venni az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál azt a körülményt, hogy a Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban piac előfizetői hozzáférési hálózaton nyújtott szolgáltatás(ok) piaca. A piac szolgáltatói egyúttal az IHM rendelet szerinti 1.-6. kiskereskedelmi piacon is jelenlévő szolgáltatók, azaz megállapítható a vertikális integráció, ami erősíti gazdasági erőfölényes helyzetüket.

II.2.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségsökkenés.

A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.) Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

Az érintett piacokon a szolgáltatás nyújtásának fix költségeit a szolgáltatók beépítik az árakba. Minél nagyobb a szolgáltatás igénybevételének volumene, annál kevesebb fix költség terheli az egységnyi szolgáltatást. Az értékesítés növe-

kedésének ez a hatása – a méretgazdaságosság – a nagyobb szolgáltatók számára előnyt jelent a kisebbekkel szemben. A méretgazdaságosság ezért a *hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban piac* szolgáltatási árai is hat.

A 8. táblázatból megállapítható, hogy az érintett piacokon kizárólagos piaci részesedésű szolgáltatók tárgyi eszközállományára, illetve éves beruházására jelentős különbségeket mutat. Az 1. és 2. táblázat mutatja a vizsgált piacon általuk nyújtott szolgáltatások volumenét, ami ugyancsak jelentősen eltér egymástól.

A hívásvégződtetési piac vonatkozásában a Tanács megállapította, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató a méretgazdaságosság terén jelentős előnnyel rendelkezik a többi szolgáltatóhoz képest.

II.2.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piac előny szerzésére.

A volt koncessziós szolgáltatók a szolgáltatások széles skáláját nyújtják a szorosan vett telefon hangszolgáltatások mellett, mint pl. adatátvitel, bérelt vonali szolgáltatások, Internet elérési szolgáltatás stb.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált hívásvégződtetési piac vonatkozásában az öt volt koncessziós szolgáltató a választékgazdaságosság terén előnnyel bír.

II.2.9. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását.

A szolgáltatók egy része hasonló típusú infrastruktúrával rendelkezik. A többi piaci szereplő pedig mások infrastruktúráján keresztül tud tevékenykedni, melyre az Eht. ad lehetőséget.

A piacra lépő új szolgáltatók az újabb - korszerűbb és olcsóbb - technológiákat alkalmazva (pl. VoIP) olcsóbban szolgáltathatnak. Az új technológiák alkalmazására a gazdaságilag erősebb szolgáltatók is törekednek. A *hívásvégződtetés egyedi, helyhez kötött telefonhálózatban piac* hozzáférési hálózataiban strukturális okok miatt is a vonalkapcsolt (áramkörkapcsolt) technológia (a kábeltelefon szolgáltatók hozzáférési hálózata kivételével) a jellemző átviteli eljárás. Olcsóbb és jobb szolgáltatást korszerűbb új eszközökkel valósíthatnak meg a tőke-erősebb szolgáltatók.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők csak marketing vonatkozásában végeznek, műszaki-technológiai téren – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártókra támaszkodnak.

A Tanács megállapította, hogy a hívásvégződtetési piacon egyik szolgáltató sem rendelkezik a többi szolgáltatóhoz képest jelentős technológiai fölénnel, így ezen tényező nem releváns.

II.2.10. Szolgáltatási diverzifikáció

A szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat a versenytársaktól megkülönböztethető módon, pl. speciális csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

A fogalom alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető.

A szolgáltatások diverzifikációja a vizsgált piacon nem releváns szempont, mivel a piacon lévő szolgáltatók mindegyike közel azonos műszaki képességekkel rendelkező kapcsolóeszközöket¹⁶ használ. Ezek legfeljebb csak az alkalmazott szoftver-változatokban különbözhetnek egymástól, ami a kiegészítő szolgáltatások (supplementary services) választékában okozhat jelentéktelen különbségeket.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a szolgáltatások diverzifikációja a vizsgált piacra nem jellemző.

II.2.11. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából. A hívásvégződtetési piac monopol jellege miatt (így ebben az értelemben nem tekinthető többszereplős nagykereskedelmi piacnak) az értékesítési hálózathoz eredő piaci előny nem értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat a vizsgált piacon nem releváns tényező.

II.2.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság közleménye¹⁷ szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek áttérni, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

Mivel a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacon a korábban részletezett műszaki okok miatt nincs lehetőség helyettesítő szolgáltatás kínálatára, a szolgáltatás igénybevevőinek nincs lehetőség visszalépéssel kényszeríteni a szolgáltatót a szolgáltatás feltételeit illetően. A szolgáltatás jellegéből fakadóan az igénybevevők között vannak azonban nagy vásárlók, amelyek képesek lehetnek egyéb megtorló eszközök alkalmazására.

A Tanács megállapította, hogy a 6...17. érintett piac szereplői általánosságban bármely többi szolgáltatóval hívásvégződtetési szolgáltatással kapcsolatos hálózati szerződéses jogviszonyba léphetnek¹⁸, továbbá vállalkozásaik mérete a szolgáltatók egy részénél összemérhető egyes volt koncessziós társaságokéval. Ezért ezeknek mentesítése a jelentős piaci erejüként való azonosítás alól nem indokolt.

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacokon a kiegyenlítő vásárlóerő gyengítheti a kisebb szolgáltatók gazdasági erőfölényes helyzetét.

Az érintett piacokon a Tanács a fenti kritériumok összességének együttes vizsgálata alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

- az 1. számú érintett piacon a Magyar Távközlési Nyrt.-t,*
- a 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t,*
- a 3. számú érintett piacon a Hungarotel Távközlési Zrt.-t,*
- a 4. számú érintett piacon az Emitel Távközlési Zrt.-t,*
- az 5. számú érintett piacon a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t,*
- a 6. számú érintett piacon a PanTel Távközlési Kft.-t,*
- a 7. számú érintett piacon a BT Limited Magyarországi Fióktelepé-t,*
- a 8. számú érintett piacon az eTel Magyarország Távközlési Kft.-t,*
- a 9. számú érintett piacon a GTS DataNet Távközlési Kft.-t,*
- a 10. számú érintett piacon a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.-t,*
- a 11. számú érintett piacon a DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-t,*
- a 12. számú érintett piacon a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.-t,*
- a 13. számú érintett piacon a FiberNet Kommunikációs Zrt.-t,*
- a 14. számú érintett piacon az On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.-t,*
- a 15. számú érintett piacon a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.-t,*
- a 16. számú érintett piacon a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.-t,*
- a 17. számú érintett piacon a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.-t.*

¹⁶AXE, EWSD és ADS típusok, melyek egy korábbi rendszerválasztó tender keretében honosodtak meg Magyarországon és amely típusokat az új piacralépők is használják.

¹⁷Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings, (2004/C 31/03), pp. 64-67.

¹⁸vagy saját interfészükön, vagy harmadik (tranzit) szolgáltató interfészén keresztül

II.3. Közös erőfőlény vizsgálata:

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfőlény kialakulására és a következőket állapította meg:

A hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban szolgáltatás nyújtásában az előfizetői hozzáférési hálózattal rendelkező szolgáltató monopol-helyzetben van. Ez a műszaki okból származó kedvező helyzet lehetővé teszi számára, hogy ezen a piacon más szolgáltatóktól függetlenül végezze a szolgáltatását.

A Tanács megállapította, hogy közös erőfőlény kialakulása az érintett piacokon fogalmilag kizárt, további vizsgálata indokolatlan.

II.4. A piaci erő átvitelének vizsgálata

A Tanács megvizsgálta, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

- Vertikális szomszédosság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 1. és 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a hívásvégződtetéshez szükség van valamilyen hozzáférésre. A legtöbb szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.
- Horizontális szomszédosság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 8. számú piaccal lehetséges, hiszen részben azonosak a partnerszolgáltatók. A legtöbb szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Tekintettel arra, hogy az IHM rendelet melléklete szerinti 1., 2. és 8. sz. piacokon a Tanács ugyanazokat a vállalkozásokat azonosította jelentős piaci erejüként, mint amelyek az 1-5. számú tárgyi érintett földrajzi piacokon döntő részesedéssel bírnak, a piaci erő átvitelének vizsgálata megerősíti ezen vállalkozások jelentős piaci erejűvé minősítését az érintett piacokon.

II.5. A kiszabott kötelezettségek hatása a kiskereskedelmi piacokra

A Tanács a nagykereskedelmi piacokon kiszabott kötelezettségek hatását a kiskereskedelmi piacokra az alábbiak szerint vizsgálta.

- (i) A piacra lépő szolgáltatóknak részben saját hálózat kiépítésével, részben nagykereskedelmi szerződéses rendszereken keresztül kell biztosítani a szükséges infrastruktúrát. Ezért a piacra lépők szempontjából a referencia-ajánlatok tartalma, és az ezen alapuló szerződéses rendszer a leginkább meghatározó elem a szabályozási környezetben. (Természetesen a piac egyéb adottságaiból (pl.: méret- és választékgazdaságossági, vásárló erő, fejlettség, stb.) származó tényezők is hatással vannak új szereplő(k) piacra lépésére, de ezen szempontok csak közvetve befolyásolhatóak a Tanács által.)
- (ii) A referencia ajánlatok rendszere 2002. közepe óta van jelen a magyar szabályozásban. A hírközlésről szóló 2001. évi XL. tv., illetve végrehajtási rendeletei jogszabályi szinten és részletesen határozták meg a referencia ajánlatok hatóság által elfogadható tartalmát, majd mindezek részben módosításra kerültek a Eht. és végrehajtási rendeletei hatálybalépésével.

Ezen változás, és a korábbi változások is biztosították a folyamatos átmenetet a piaci szereplők részére.

- (iii) A magyar piac specifikumaiból adódik, hogy Magyarországon eddig 5 szolgáltató volt köteles referencia ajánlatot készíteni, és hatályban tartani. Azonkívül, hogy a referenciaajánlatok szükségszerűen valamelyest eltérő tartalma a szabályozóra is többletterhet ró, a piaci szereplők, és különösen egy új piacra lépő esetében jelenthet gondot. Ugyanakkor mind a jogszabályi környezet, mind a szabályozó folyamatosan szem előtt tartotta, tartja, hogy a rendszerben csak és kizárólag az egyes kötelezett szolgáltatók körülményei által indokolt és arányos eltérések legyenek jelen, de ezzel a specifikus piaci helyzettel mint adottsággal az új belépőknek számolnia kell.

- (iv) A referencia ajánlatok rendszere 2002. közepe óta fokozatosan fejlődött:

- a) egyre inkább a piaci igényekhez került igazításra a szolgáltatások tartalma,
- b) az egyes szolgáltatások árstruktúrája és árszínvonala közelített az európai uniós átlaghoz.

- (v) A szolgáltatások tartalmát illető legfontosabb változások az alábbiak voltak:

- a) az Eht. hatálybalépésével a korábbi háromféle tranzit szolgáltatás helyett csak egyféle maradt (megszűnt a „közvetett hozzáférés és tranzit”, valamint a „végződtetés és tranzit” szolgáltatás),
- b) az egyes szolgáltatások tartalma egyértelműbbé és a különböző kötelezett szolgáltatók esetében hasonlóbbá vált,
- c) a referencia ajánlatok részévé vált a helyi szolgáltató választás érdekében nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás,
- d) a közvetítőválasztás előfizető részére rendelkezésre álló lehetőség kibővült a végződtetéses modellel, amikor az előfizető részére csak a kötelezett szolgáltató állít ki számlát,

e) az Eht. 111. § (5) bekezdése értelmében, a közvetítőválasztás előző, d) pont szerinti esetében a szolgáltató köteles a hívásvégződtetés díját közvetlenül érvényesíteni a kiskereskedelmi díjakban.

A forgalmi szolgáltatások ellenértékének szintje az alábbi táblázat tanúsága szerint folyamatosan csökkent, és az egyszeri díjak struktúrája is egyszerűsödött, illetve mértéke csökkent.

9. táblázat: A nagykereskedelmi nettó forgalmi díjak változása a szolgáltatók referencia-ajánlataiban, Ft/perc

Hívásvégződtetési szolgáltatás	Év	MTelekom		Emitel		Invitel		Hungarotel		Monortel	
		Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes
helyi	2002	7,07	3,90	8,50	4,24	8,06	5,03	9,60	5,77	8,67	4,35
	2003	5,38	2,67	6,42	3,53	6,44	3,78	8,10	5,10	8,67	4,35
	2004	2,07	1,09	3,58	1,66	3,94	1,83	3,94	1,83	3,94	1,83
	2006	1,79	1,04	3,27	1,65	2,90	1,53	2,90	1,53	2,86	1,37
regionális	2002	8,09	4,27								
	2003	4,79	1,83								
	2004	3,09	1,63								
	2006	2,29	1,32	5,08	2,56	4,33	2,28	4,33	2,28		
országos	2002	9,95	4,97								
	2003	5,74	2,20								
	2004	4,42	2,32								
	2006	2,63	1,52								

Megjegyzés: A hívásvégződtetési díjak 2002-2003-ban tartalmazták az ún. hozzáférési hiányt (2 Ft/perc, a Matáv esetében 2003-ban 1 Ft/perc). 2005-ben nem került sor új RIO kiadására.

Forrás: közzétett referencia-ajánlatok

Megjegyezzük azt is, hogy az ellenértékek kiszámításának alapját képező költségmodellre vonatkozó előírások tartalma tovább finomodott, illetve a korábbi gyakori modellváltással, illetve lényegi változtatásokkal szemben (pl.: előfizetői hurok esetében FDC-ről LRIC-re, aztán vissza) jelenleg hosszútávra kiszámíthatónak minősíthető a szabályozás.

Ugyancsak lényeges fejlemény, hogy a 2006-ban jóváhagyott referencia-ajánlatokban megjelentek a kisebb volt koncessziós szolgáltatók esetében is a regionális percedíjak az összekapcsolással és hozzáféréssel kapcsolatos követelmények kibővülése következtében, annak érdekében, hogy az új belépő szolgáltatók könnyebben elkezdhesék a közvetítő szolgáltatás nyújtását, mivel azok a kötelezett szolgáltatók hálózatát, illetve a leginkább megcélzott budapesti helyhez kötött telefonhálózatot egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is elérhetik, azaz nem szükséges már a szolgáltatás megkezdésekor helymegosztást és összekapcsolási pont kiépítését igénybe venniük minden számozási körzetben, illetve a számozási körzet minden helyi telefonközpontjában.

(vi) Az is megállapítható, hogy a korábban hivatkozott nagykereskedelmi kötelezettség rendszer alkalmas és képes a kiskereskedelmi piacon a megfelelő jelenségeket generálni, ugyanis a helyhez kötött telefon kiskereskedelmi forgalmi szolgáltatások piacain megfigyelhetőek az alábbi változások:

A nagykereskedelmi árak csökkenése elsősorban az új szolgáltatók belépését könnyítette meg, különösen a közvetítőválasztási szolgáltatások területén, amellett, hogy a kiskereskedelmi díjak ugyanebben az időben nem csökkentek szignifikáns módon.

A jelen határozatban előírt, a rendelkező rész 1.d) pontjában részletezett hozzáférési és összekapcsolási kötelezettség az (v) pont végén leírtak szerint tovább fogja könnyíteni a közvetítőválasztási szolgáltatás igénybevételét a jogosultak számára.

Az egyponthus végződtetés követelményének előírása a fentiekben túlmenően megkönnyíti az új piacralépők helyzetét abban az esetben is, ha szolgáltatásuk nem terjed ki az adott kötelezett szolgáltató előfizetői vonatkozásában a közvetítőválasztásra.

Az egyponthus hozzáférés mentesíti az új piacralépőket az alól, hogy helymegosztást vegyenek igénybe minden számozási körzetben és az ott létesített összekapcsolási pontjukhoz felhordó hálózatot létesítsenek.

A volt koncessziós szolgáltatók képesek egymás területére egyre inkább behatolni, és egyre több – már nemcsak nagyfogyasztó – előfizetőt elhódítani.

Mindezek mellett a helyhez kötött piacon legnehezebben beinduló infrastruktúra alapú verseny tekintetében is kedvező változások mennek végbe a piacon, ugyanis az országosan legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatók elkezdték CATV infrastruktúráján kiskereskedelmi helyhez kötött beszédátvitelre alkalmas szolgáltatásaikat megajánlani.

- (vii) Természetesen a piac folyamatos fejlődésével párhuzamosan szükséges a szabályozói környezet folyamatos kiigazítása is.

Ezen követelménynek való megfelelést a hatályos jogszabályi kereteken belül biztosítja egyrészt a piacelemzés folyamata, másrészt az annak eredményeként a piaci problémával arányos és indokolt kötelezettség határozatban, részletesen történő meghatározása.

A piacelemzés által meghatározott követelmények teljesítése érdekében szükséges eljárások (pl.: határozat-tervezetek véleményezése), és különösen az ezek keretében az Eht. 36. §-ban rögzített egyeztetés az érdekeltekkel megfelelő lehetőséget biztosítanak a piaci szereplőknek a tervezett szabályozói intézkedéssel kapcsolatban észrevételeik megtételére, illetve a szabályozónak a döntés piaci igényekhez történő igazítására.

- (viii) Mindezek mellett a Tanácsnak az Eht. 57. § (1) bekezdésben előírt kétévenkénti felülvizsgálati kötelezettsége, illetve a (2) bekezdésben írt – jelentős körülmény tudomásra jutása esetén történő haladéktalan intézkedési – kötelezettsége biztosítja azt is, hogy az előzőekben részletezett valószínűsíthető kedvező piaci folyamatok tényleges be nem következése esetén azonnal és hatékonyan beavatkozhasson mind kiskereskedelmi, mind nagykereskedelmi szinten.

A beavatkozás lehetőségének mérlegeléséhez információforrás a Tanács számára, hogy a kiskereskedelmi helyhez kötött hozzáférési telefonszolgáltatások piacán előírt kiskereskedelmi kötelezettség betartatása, illetve kikényszerítése során a hatóság részére rendelkezésére álló adatokból más piacokon lezajló folyamatokra nézve is megalapozott következtetések vonhatók le.

III. Kötelezettségek kirovása

III. 1. A kötelezettségek kirovásának menete, a korábbi kötelezettségek értékelése, általános célok

A Hatóság a kötelezettségek meghatározása során szem előtt tartotta az Eht. által a Hatóság számára meghatározott feladatokat¹⁹, és az ott meghatározott általános célokat²⁰. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

A kötelezettségek kiszabása folyamán a Tanács

- először megvizsgálta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a hatóság már a vizsgált múltbeli időszakban érvényesített a vizsgált érintett piacokon – ha voltak ilyen kötelezettségek – és megállapításokat tett arra nézve, hogy a kiszabott kötelezettségek hiányában hogyan alakult volna a verseny,
- ezt követően megvizsgálta, hogy a kiszabott kötelezettségek eredményeként bekövetkeztek-e pozitív fejlemények az érintett piacon,
- amennyiben a fejlemények pozitívak voltak, úgy ezen kötelezettségek fenntartását, ellenkező esetben azok megszüntetését javasolja,
- amennyiben azonban a kötelezettségek pozitív hatása nem volt elegendő, ezt megállapította és ennek alapján a piac természetének megfelelő kötelezettségek előírását javasolja.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő²¹”. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- A kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

¹⁹Eht. 9. § (2)

²⁰Eht. 2. §

²¹Eht. 52. § (1)

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta az Eht. által a hatóság számára az Eht 9. § (2) bekezdésben meghatározott feladatokat, továbbá az Eht.-ban lefektetett általános célokat²². A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, *az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.*

III. 2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokon kívül a következő elveket vette figyelembe:

- a kötelezettségeknek a hívásvégződtetési szolgáltatás piacán uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk;
- a kiszabott kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosaknak kell lenniük²³;
- a kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára;
- a kötelezettségek hatásaként az érintett piacokon az áraknak hosszú távon kompetitív szintre kell beállniuk;
- a kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell az érintett piac sajátosságaihoz.

III. 3. A hatóság által kiróható kötelezettségek

Az Eht. a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon a következő kötelezettségek előírását teszi lehetővé²⁴:

- Átláthatóság, ezen belül a hálózati szerződéseknek a hatóság számára való benyújtása, valamint referenciaajánlat készítése
- Egyenlő elbánás
- Számviteli szétválasztás
- Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek
- A közös eszközhasználat és helymegosztás különös szabályai
- Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

III. 4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

III. 4. 1. Versenyprobléma azonosítása

III.4.1.1. A versenyprobléma: jelentős piaci erő az érintett piacokon

A Tanács elvégezte az érintett piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra. A piacmeghatározás alapján azonosított piacokon történő piacelemzés során a Tanács megállapította, hogy a tizennégy érintett piacból tizen található egy szolgáltató, amely az adott piacon jelentős piaci erejű helyzetben van.

Ez utóbbiaknál a Tanács a piac elemzése során nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, ami nyomást gyakorolhatott volna a szolgáltatókra. A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatóknak – szabályozás hiányában – lehetőségük van arra, hogy az érintett piacokon tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák.

A Tanács az 1.-17. sz. érintett földrajzi piacon versenyproblémaként azonosította, hogy a szolgáltatók jelentős piaci erővel rendelkeznek, ami lehetővé teszi számukra, hogy tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák, azaz, hogy versenytorzító magatartást tanúsítsanak.

III.4.1.2. A jelentős piaci erőből fakadó lehetséges piactorzító magatartások, lehetséges piaci torzulások

Szabályozás hiányában az egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban történő hívásvégződtetés nagykereskedelmi piacának sajátosságaiból adódóan a piacon a jelentős piaci erejű helyzetből származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak. A piacon lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

²²Eht. 2. §

²³Eht. 52. § (1)

²⁴Eht. XII. Fejezet

III.4.1.2.1. A hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtásának megtagadása

Különös tekintettel arra a körülményre, hogy a jelen érintett piacokon saját hálózatában minden jelentős piaci erővel rendelkező elektronikus hírközlési szolgáltató 100 %-os piaci részesedéssel rendelkezik, a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatóknak az Eht. 86. § értelmében nincs lehetőségük arra, hogy elzárkózzanak a hozzáférésre, illetve összekapcsolásra irányuló szerződés megkötésétől.

III.4.1.2.2. Árjellegű versenyproblémák

- *túlzó árazás*

A hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére törekedhet, amelynek megfelelő árszabályozás hiányában ennek nincs is akadályja. Mivel a kötelezett szolgáltató a hivatkozott Eht. 111. §-ban foglalt kötelezettsége alapján eleve nem tudja megakadályozni a hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtását, ezért szabályozás hiányában alapvetően a túlzó árazás lehet az az eszköz, amelyet a kötelezett szolgáltató arra használhat fel, hogy a versenytársak piacra történő belépését nehezítse vagy megakadályozza. A versenytársak ugyanis a hívásvégződtetés szolgáltatás igénybevételében és az ezzel összefüggő közvetítésszolgáltatás nyújtásában elsősorban úgy lehetnek akadályozva, hogy az inkumbens a hívásvégződtetés díját olyan magasán állapítja meg, hogy az alternatív szolgáltató a kiskereskedelmi termékét nem képes csak jóval magasabb áron nyújtani, mint az inkumbens. Ezáltal a hívásvégződtetéssel összefüggő díjak szabályozásának hiánya alapvetően lehetőséget teremt az inkumbensnek arra, hogy saját bevételét jelentősen növelve az alternatív szolgáltatók belépését a piacra megakadályozza. A nem költségalapú díjak lehetőséget teremtenek a hívásvégződtetési szolgáltatást nyújtó JPE szolgáltató számára a költségek által nem indokolt jövedelemátosortosításra, ami a versenyt torzítja és ellehetetleníti az optimális allokációt.

- *egyéb ár jellegű eszközök alkalmazása, árdiszkrimináció*

Az árdiszkrimináció leggyakoribb megnyilvánulási formája, hogy a hívásvégződtetési szolgáltatást nyújtó JPE szolgáltató a saját belső elszámolásában használt árnál magasabb áron értékesíti nagykereskedelmi vásárlói részére nagykereskedelmi szolgáltatását, annak érdekében, hogy jelentősen megráigantsa, és ezzel versenyképtelenné tegye az általuk nyújtott kiskereskedelmi szolgáltatásokat.

III.4.1.2.3. Nem-árjellegű versenyproblémák

A piaci verseny nem-árjellegű eszközökkel történő torzítására általában akkor kerül sor, ha az árszabályozás következtében az árdiszkrimináció lehetősége korlátozott. A jelen érintett piacokon lehetséges nem-árjellegű versenytorzító eszközök, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

- *az információ visszatartása*

Ennek legáltalánosabb megvalósulási módja, hogy a nagykereskedelmi piacon JPEnek minősülő hívásvégződtetési szolgáltatást nyújtó szolgáltató olyan – sok esetben releváns - információkkal látja el a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, amelyeket nem juttat el annak versenytársaihoz. Az ex-ante szabályozás hiánya esetén tehát a kötelezett szolgáltató képes lehet arra, hogy a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót jelentős versenyelőnyhöz juttassa a más szolgáltatóknak el nem jutott információk révén, és ezzel végső soron piaci erejének fenntartását vagy erősítését szolgálja.

Ilyen információ lehet az egyes összekapcsolási pontok forgalmi adatai, a forgalom napi időbeli eloszlása, a helymegosztás lehetőségei és igénybevételének feltételei stb.

- *indokolatlan előírások, követelmények*

A kötelezett szolgáltató másik lehetséges eszköze lehet a versenytársak piacra történő belépésének nehezítésére vagy megakadályozására, ha eleve indokolatlan előírásokkal vagy követelményekkel nehezíti vagy akadályozza meg azt, hogy az alternatív szolgáltató a hívásvégződtetés szolgáltatást tőle igénybe vegye. Ilyen irányú ex-ante kötelezettség hiányában a kötelezett szolgáltató tehát képes lehet arra, hogy az összekapcsolás feltételeit olyan módon határozza meg, hogy azt nem vagy csak kevés alternatív szolgáltató képes teljesíteni.

Indokolatlan előírások, követelmények megállapítására elsősorban a hívásvégződtetési szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározásakor kerül sor. Ebbe a körbe tartozó tipikus piactorzító magatartás lehet, amikor a kötelezett szolgáltató kész ugyan átadni a közvetítőválasztással indított hívásokat hálózatának valamely magasabb szintű összekapcsolási pontján, de a hálózatába a közvetítő szolgáltató által visszairányított hívásokat nem hajlandó ugyanazon a ponton fogadni végződtetés céljából.

Ugyancsak ebben a körben értékelhető piactorzító magatartásként, amikor egy új piacralépő szolgáltató tranzit szolgáltatót vesz igénybe hívásainak a célba juttatása érdekében, amivel költségeit jelentősen tudja csökkenteni, mivel elkerüli a kötelezettnél a helymegosztás igénybevételének és a felhordó hálózat létesítésének a terhét. Elvárható, hogy a kötelezett szolgáltató vállalja, hogy a hálózata felől az új piacralépő hálózatába irányuló hívásokat

kívánságra ugyanezen a tranzit szolgáltatón keresztül bonyolítsa. Ez különösen akkor fontos, amikor az új piacralépő, jellegzetesen a műsorelosztó hálózaton telefon szolgáltatást is nyújtó vállalkozás, saját műszaki eszközeivel nem képes a hívásvégződtetési szolgáltatás közvetlen nyújtására, hanem ahhoz mindenképpen szükséges a tranzit szolgáltató közreműködése. Az ilyen típusú indokolatlan előírások a harmadik felet eleve kizárhatják a piacról (ha az Kötelezett Szolgáltatóval való összekapcsolás jelentős költségeit nem képes megfizetni), vagy indokolatlan beruházásra kötelezhetik. Ezért volt szükség arra, hogy az I. csoportba tartozó – volt koncessziós – szolgáltatók számára a Tanács előírja az „egyenlő elbánás” kötelezettségét is.

Az I-17. sz. érintett piacokat megvizsgálva a Tanács megállapította, hogy a III.4.1.2.2-3. pontban ismertetett versenytorzító hatások szabályozás híján felléphetnek az egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban történő hívásvégződtetés egyes érintett nagykereskedelmi piacain. Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a versenytorzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

A Tanács az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókat a teljes magyarországi szolgáltatási piacon mérhető előfizető számuk (lásd: 1. táblázat), piaci részesedésük (lásd: 2. táblázat), méretük és gazdasági erejük (lásd: 8. táblázat) alapján indokoltnak tartja két csoportba sorolni.

I. csoport (volt koncessziós szolgáltatók):

- Magyar Távközlési Nyrt.
- Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
- Hungarotel Távközlési Zrt.
- Emitel Távközlési Zrt.
- Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.

II. csoport (új, a koncessziós szerződések lejártával piacra lépett szolgáltatók):

- PanTel Távközlési Kft.
- BT Limited Magyarország Fióktelepe
- eTel Magyarország Távközlési Kft.
- GTS DataNet Távközlési Kft.
- UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.
- DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.
- FiberNet Kommunikációs Zrt.
- On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.
- Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.
- T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.
- TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.

A Tanács a két csoport megkülönböztetését a kiszabott kötelezettségek terén a következőkkel indokolja:

- a) A Tanács a kötelezettségek kirovásánál tekintettel volt arra a körülményre, hogy egyrészt a volt koncessziós szolgáltatók a helyhez kötött telefon szolgáltatás csaknem minden piacán jelentős piaci erejűnek minősülnek, másrészt ezen szolgáltatók piaci erejüket átvihetik másik piacra is. Ezen tényezők versenykorlátozó jellegűknél fogva mindenképpen szabályozást (kötelezettség kirovását) igénylik.
- b) Az új szolgáltatók a vizsgált szolgáltatási piac összességében a volt koncessziós szolgáltatók piaci részesedéséhez képest igen csekély arányt képviselnek, így nem célszerű olyan kötelezettséget róni rájuk, ami visszaszorítaná ezen szereplők piaci térnyerését, és ezzel kedvezőtlen irányba terelné a piaci folyamatokat.
- c) Az új szolgáltatóknak a vizsgált múltbeli időszakban esetenként nem volt számottevő árbevételi részesedésük a piacon.
- d) Az I. csoportba sorolt vállalkozások esetében a költségalapú árakat tartalmazó referencia-ajánlat készítésének a kötelezettsége az előző piacelemzési határozat alapján már fennállt, ezért ilyen kötelezettség kirovása nem képez rájuk nézve jelentős terhet. A Tanács megállapította, hogy ilyen kötelezettség kiszabása jelentős és túlzott terheket róna viszont a második csoportba tartozó szolgáltatókra, mivel ezek egy részének piaci ereje és háttere jóval kisebb.
- e) A Tanács megállapította, hogy a II. csoportba sorolt vállalkozások piaci ereje egy-két szolgáltató esetében megközelíti az I. csoportba soroltakét, de figyelembe vette, hogy az előbbieket előfizetői több I. csoportbeli szolgáltató területén oszlanak meg és így nem befolyásolják utóbbiak piaci fölényét.

III. 4. 2. Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

III. 4. 2. 1. Kötelezettségekkel szembeni elvárások

Minden, a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük²⁵. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának

III. 4. 2. 2. Kötelezettségek értékelése

Az Eht. XII. Fejezete lehetővé teszi a Tanács számára különböző kötelezettségek kirovását a jelentős piaci erejű szolgáltatókra meghatározott versenyproblémák esetén. Ezek a kötelezettségek a III. 4. pontban kerültek felsorolásra.

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során megvizsgálta a felsorolt szabályozói eszközöket abból a szempontból, hogy mennyiben alkalmasak a feltárt versenyprobléma (ti. a leírt versenytorzító magatartások lehetsége) orvoslására.

III.4.2.2.1. Átláthatóság

Az „átláthatóság” kötelezettség egyik alapvető célja, hogy a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások bizonyos feltételei és díjai az egyes társszolgáltató partnerek számára nyilvánosak, megismerhetők legyenek.

Az Eht. 102.-103. §-a szerinti átláthatóság kötelezettsége az egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban történő hívásvégződtetés nagykereskedelmi piacán konkrétan a hívásvégződtetési díjak és a tervezett díjváltozások, valamint a szolgáltatások igénybevételének részletes feltételeinek nyilvánosságra hozását jelentheti.

Az árak nyilvánosságra hozatala általában segíti a lehetséges versenyellenes magatartásformák átláthatóságát, továbbá előzetes tájékozódásként szolgál a szolgáltatók vásárlók számára. Jelen esetben a szabályozás a hívásvégződtetésre és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások vonatkozó árak nyilvánosságra hozatalát foglalja magában. A hívásvégződtetési díj és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások nyilvánosságra hozatalának kötelezettsége elsődleges funkciója abban mutatkozik meg, hogy mind a befektetők, mind a Kötelezett Szolgáltatók társszolgáltatói számára biztosítja a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott hívásvégződtetési szolgáltatás és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások aktuális nagykereskedelmi díjai megismerésének lehetőségét.

Az árak nyilvánosságra hozatalán túl az átláthatóság követelménye a hozzáféréssel kapcsolatos műszaki paraméterekre, az alkalmazott szabványokra, a hálózati topológiára is vonatkozhat. A hívásvégződtetési piacon az átláthatóság kötelezettségébe ez utóbbi is szükségszerűen bele kell, hogy tartozzon, hiszen a Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyt létrehozni kívánó jogosult szolgáltatóknak ismerniük kell a Kötelezett szolgáltatók hálózatának alapvető tulajdonságait, ahhoz, hogy az összekapcsolás műszakilag zavarmentes legyen, továbbá, hogy saját előfizetőik részére biztonságosan és előre vállalt minőségű szolgáltatást tudjanak nyújtani. A Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltatók többsége továbbá a Kötelezett szolgáltató hálózatát is igénybe veszi az előfizetői szolgáltatások nyújtásához, ezért előre vállalt, meghatározott minőségű előfizető szolgáltatások nyújtására ezen kötelezettség nélkül a jogosult szolgáltatók nem lennének képesek.

A hívásvégződtetési piacon tehát a verseny élénkítésének elengedhetetlen eszköze a hívásvégződtetési díjak és a hozzáféréssel kapcsolatos egyéb meghatározott adatok nyilvánosságra hozatala, hiszen ennek hiányában a JPE szolgáltatók potenciális versenytársai saját racionális üzleti magatartásukat – ezen belül is elsősorban az, hogy a díjak ismeretében az ország mely területén, azaz melyik hírközlési szolgáltató területén érdemes a beruházás – nem tudják megtervezni. A nyilvánosságra hozatal továbbá képes elősegíteni azon lehetségesen felmerülő nemkívánatos eseteket, hogy a Kötelezett Szolgáltató a különböző jogosult szolgáltatókkal különböző feltételek mellett vagy különböző díjakon kössön hálózati szerződéseket, előnyben részesítve vagy hátrányba hozva ezzel egyes versenytársakat a piacon.

Az átláthatóság ilyen értelemben a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, visszatarthatja továbbá a Kötelezett Szolgáltatókat a hálózati szerződések körében, a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Mind a díjak, mind a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételének feltételei körében előírt átláthatóság biztosíthatja az érintett piacra jövőben esetlegesen belépni szándékozó új szolgáltató érdekeinek érvényesülését is,

²⁵Eht. 52. §. (1),

melynek keretében a Kötelezett Szolgáltatók honlapján elérhető adatok alapján a nyújtott szolgáltatás igénybevételének feltételeiről tájékozódhat.

Az átláthatóság kötelezettségének része lehet az Eht. 103. §-a szerinti, a Tanács által meghatározott a tartalmi és formai előírásoknak megfelelő referenciaajánlatok publikálásának kötelezettsége is az erre kötelezett szolgáltatók részéről.

Az Eht. 103. § (1) bekezdése értelmében a hatóság az átláthatóság biztosítása érdekében többek között előírhatja a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű referenciaajánlat készítését, a nyilvánosságra hozandó adatok körét és a nyilvánosságra hozatal módját.

A referenciaajánlat készítésére kötelezett szolgáltató az átláthatóság kötelezettsége alapján a referenciaajánlatához annak hatálya alatt kötve van bármely jogosult szolgáltatóval szemben, attól hálózati szerződéseiben a jogosult szolgáltató beleegyezésével sem térhet el.

A referenciaajánlatban foglalt szolgáltatásokat a kötelezett szolgáltató a jogosult részére:

- a) átlátható módon,
- b) az egyenlő elbánás elvének,
- c) az üzleti tisztesség követelményeinek megfelelően, és
- d) a nyújtott szolgáltatásoknak a jogszabály, illetve piacelemzést követően a hatóság határozata szerint, a piaci igényeknek megfelelő alapvető szolgáltatásokra bontásával köteles biztosítani.

Az átláthatóság körébe tartozó kötelezettségek az I. csoportba tartozó szolgáltatók esetében jelenleg érvényes referencia összekapcsolási ajánlattételi kötelezettség keretében teljesülnek. Az átláthatóság előírása a referencia ajánlat tételi kötelezettség által az említett versenyproblémából származó esetleges piactorzító magatartások közül megfelelően képes kezelni a nem ár jellegű problémák jelentős részét, valamint az árjellegű lehetséges problémák közül az árdiszkrimináció-mentességet.

A referenciaajánlat közzétételével – tekintettel arra, hogy az Eht. 103. § (3) bekezdése szerint annak hatálya alatt attól sem a kötelezett, sem a jogosult szolgáltató nem térhet el – ugyanis elérhető, hogy a Kötelezett Szolgáltatók az összekapcsolási jogviszonyok esetében valamennyi lényeges szerződéses ajánlati feltételt a kötelező hatósági jóváhagyás következtében úgy határozzanak meg, hogy azzal a jogosult szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul ne akadályozzák vagy ne nehezítsék, azaz az azonosított piaci problémát ne tarthassák fenn. Az összekapcsolási jogviszony és ezen belül a hívásvégződtetés szolgáltatás esetében is azért elengedhetetlen az átláthatóság kötelezettsége körében a referenciaajánlat készítési kötelezettség kiszabása illetve fenntartása, mert az összekapcsolással járó bonyolult műszaki, közgazdasági és jogi feltételrendszer elemei közül számos elem Kötelezett Szolgáltató általi – erőfölényéből adódó – egyoldalú meghatározása önmagában alkalmas arra, hogy a piacon a versenyt nehezítse vagy ellehetetlenítse. A piaci szereplők közötti aszimmetria ellensúlyozását az összekapcsolási jogviszonyokban ezért elsősorban a Tanács által előzetesen jóváhagyott referenciaajánlat tudja biztosítani, amely többek között a jogosult szolgáltatók jelzései alapján olyan jogi, közgazdasági és műszaki feltételrendszer egységes alkalmazását teszi kötelezővé az I. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatók számára, amely kizárja részükre az azonosított piaci problémák fenntartását, így elsősorban az információ visszatartását, és az indokolatlan előírások, követelmények meghatározását.

Tekintettel arra, hogy a lefolytatott piacelemzés eredményeképp a Tanács a DH-664-140/2005. számú határozatában azonosított öt I. csoportba tartozó jelentős piaci erejű szolgáltatót továbbra is jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosította, és hogy a versenyprobléma valamint az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások, lehetséges piaci torzulások köre sem változott, ezért továbbra is szükségesnek tartotta a hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlat érvényességének a fenntartását.

A Tanács jelen Határozatában új referenciaajánlat készítésére nem kötelezte az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatókat, a következő okok miatt:

- Az előző referenciaajánlatokat jóváhagyó határozatok és jelen határozat kelte között kevesebb, mint fél év telt el. A Tanács megítélése szerint a jelenleg hatályos referenciaajánlatok feltételrendszere a jelen Határozatban azonosított piaci problémákat megfelelően kezeli, a Tanács ezen időszak alatt nem talált olyan – akár a jogosult szolgáltatók által jelzett, akár saját maga által a jelen vagy más eljárása során észlelt – jelentős piaci körülményt, illetve nem következett be olyan jogszabályváltozás, amely indokoltá és szükségessé tette volna a Kötelezett Szolgáltatók részéről új referenciaajánlat készítését, illetve a jelenleg hatályos ajánlat feltételrendszerének – ide nem értve a szabályozott szolgáltatások díjait - jelentős megváltoztatását.
- Jelen Határozat rendelkező részének I. a) pontjában rögzített kötelezettség kiszabása továbbá úgy történt, hogy az bármikor lehetőséget kínál Tanácsnak, arra, hogy a piaci körülmények jelentős változása vagy jogszabályváltozás esetén beavatkozzon, és a Kötelezett Szolgáltatót a hatályos referenciaajánlat módosítására kötelezze, továbbá, hogy jelen Határozatban foglalt egyes referenciaajánlat módosítását is érintő kötelezettségek módosítása a referenciaajánlaton átvezetésre kerüljenek.

Továbbá amennyiben a Tanácsnak a következő – jelen eljárás befejezésétől számított két éven belül esedékes – piacelemzési eljárásig a hívásvégződtetési piacon fennálló verseny megítélése szempontjából olyan jelentős

körülmény jutna tudomására, amely új referenciaajánlatok benyújtását igényli a Kötelezett szolgáltatók részéről, akkor az Eht. 52. §-a szerinti piacelemzési eljárást soron kívül lefolytatja.

A kötelezettség ismételt előírását a Tanács az azonosított versenyproblémával arányosnak és az I. csoportba tartozó jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokoltnak tekinti, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy a hívásvégződtetés nagykereskedelmi piacon tényleges szerződések jöjjenek létre és a kiskereskedelmi híváspiaccokra, mint nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacokon a verseny feltételei javuljanak.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel referencia összekapcsolási ajánlatot az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

A Tanács a II. csoportba tartozó szolgáltatók esetén is arányos és indokolt kötelezettségnek tekinti az Eht. 102. § szerinti átláthatóság kötelezettségét.

Ez a kötelezettség azonban nem terjed ki referencia-ajánlat készítésére és jóváhagyására, hanem csak arra korlátozódik, hogy a szolgáltató honlapján hozza nyilvánosságra a hívásvégződtetés szolgáltatás feltételeit és árait, azzal a kiegészítéssel, hogy a közzétételre szolgáló Internetes oldal címét kötelesek haladéktalanul közzélni a hatósággal. Az elérést a honlapról kiindulva legfeljebb két lépésben kell biztosítani annak érdekében, hogy a szolgáltató nem tudja az átláthatóságot megnehezített eléréssel gátolni. A hatóság piacfelügyeleti tapasztalatai szerint ugyanis a szolgáltatók megnehezíthetik az érdeklődő társszolgáltatók helyzetét azzal, ha a közzététel esetenként olyan bonyolult elérési úton valósul meg, amely visszariaszthatja a jogosultat a szükséges adatok Interneten keresztül történő megszerzésétől, lelassítva ezzel az összekapcsolási tárgyalásokat. Emiatt az a kötelezettség is kiszabásra került, hogy a II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatók a hatósággal 30 napon belül közzéadják annak az Internetes lapnak az elérési címét (URL-jét), amely lapon szerepelnek a végződtetési szolgáltatás nyújtásának a feltételei. Ezeket a címeket a Tanács beérkezésük után saját honlapján közzéteszi.

További kiegészítés volt szükséges a kötelezettséghez a kábeles műsorelosztó hálózaton nyújtott telefonszolgáltatás piacra lépésének a megkönnyítése érdekében. A hálózat egységessége ugyanis csak úgy biztosítható, ha az ilyen hálózati hozzáféréssel rendelkező előfizetők az ANFT szerinti hívószámmal rendelkeznek. Ismeretes, hogy a kábeles műsorelosztó hálózat a telefon beszélgetéseket VoIP csomagok formájában továbbítja és a fejállomások általában nem alkalmasak a hagyományos áramkörkapcsolt hálózat 7-es jelzőrendszerű jeleinek fogadására ill. adására. Ehhez olyan átlépő szerver²⁶ szükséges, amely biztosítja az illesztést a hagyományos telefon hálózathoz. Kis szolgáltató esetében gyakori, hogy hálózata illesztését a telefon hálózathoz csak valamely erre felkészült tranzit szolgáltató közbejöttével és eszközeivel képes csak megvalósítani. Emiatt az átláthatóságot ezeknek a szolgáltatóknak úgy kell teljesítenie, hogy megnevezik az igénybevett tranzit szolgáltatót, amely rendelkezik a hívásvégződtetéshez szükséges interfésszel és nemzeti pontkóddal, továbbá végződtetési feltételeiket és árait a tranzit szolgáltató közreműködésének a figyelembevételével kell kialakítani. Ez az előírás különösen a kábeltelefon szolgáltatók elérhetősége miatt fontos, mert így azok a szolgáltatók, amelyek hívásaikat ezeknek a hálózatában kívánják végződtetni, közvetlenül a tranzit szolgáltatót kereshetik meg a hálózati szerződés megkötése érdekében, meggyorsítva ezzel az egységes telefonhálózat fejlődését.

III.4.2.2.2. Egyenlő elbánás

Az Eht. 104. § (1) bekezdése szerint a Tanács összekapcsolással, illetve hozzáféréssel kapcsolatban egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettséget írhat elő a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára.

Az egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettségnek elsősorban azt kell biztosítania, hogy összekapcsolással és hozzáféréssel kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában lényegét tekintve azonos körülmények között lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmazzon, és legalább ugyanolyan feltételekkel, legalább ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat és információkat nyújtson mások számára, mint amelyeket a saját szolgáltatásaira, illetve bármely általa irányított más szolgáltató szolgáltatásaira alkalmaz.

Az egyenlő elbánás kötelezettségének kiszabása így biztosíthatja, hogy az I. csoportba tartozó szolgáltatók ne tegyenek különbséget a hívásvégződtetési szolgáltatást igénybevevők között a szolgáltatás ellenértéke és igénybevételének feltételei tekintetében. Erre elvileg a III.4.2.2.1. pont alapján benyújtott referencia-ajánlatok kellő garanciát nyújtanak (tekintettel arra, hogy az Eht. 103. § (3) bekezdése alapján attól – annak hatálya alatt – sem a kötelezett, sem a jogosult szolgáltatók nem térhetnek el), így az egyenlő elbánás kötelezettségét ilyen tartalommal nem indokolt és arányos előírni az I. csoportba tartozó Kötelezett szolgáltatók számára.

²⁶VoIP Gateway

Ugyanakkor az Eht. 104. § (3) bekezdés a) pontja szerint az egyenlő elbánás elvébe ütköző magatartásnak minősülhet különösen, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató hálózati szolgáltatás nyújtása körében olyan műszaki feltételekhez köti, amelyek teljesítésére csak egyetlen vagy kevés szolgáltató képes. Tipikusan ilyen lehet az a III.4.1.2.3. pontban azonosított lehetséges versenytorzító magatartás, hogy szabályozás hiányában a Kötelezett Szolgáltatók az összekapcsolás körében olyan indokolatlan előírásokat tehetnek, amelyek nem teszik lehetővé az alternatív szolgáltatók számára azt a költségkímélő megoldást, hogy ne valamennyi Kötelezettel történő közvetlen összekapcsolás útján, hanem egy – már a Kötelezettel összekapcsolási jogviszonyban álló – másik szolgáltató hálózatán keresztül tudjanak nyújtani előfizetőik részére olyan helyhez kötött telefonszolgáltatást, amelynek keretében előfizetőik a Kötelezett előfizetőit elérhetik.

Az Eht. mind alapelveiben – így különösen a 3. § (2) bekezdésében –, mind pedig konkrét szabályaiban – így különösen az összekapcsolás 188. § 89. pontjában rögzített fogalmában – kinyilvánítja, hogy a hálózatok összekapcsolásának célja az egyik elektronikus hírközlési szolgáltató felhasználóinak ugyanezen vagy másik szolgáltató felhasználóival való információcseréje, illetve minden felhasználó kölcsönös elérhetőségének biztosítása, azaz a hírközlő hálózatok egységes működő rendszerének fenntartása. Az Eht. 2. § bc) és bd) pontja továbbá külön kiemeli a fogyasztóknak ahhoz fűződő jogát, hogy más fogyasztókkal elektronikus hírközlés útján kapcsolatot létesíthessenek, függetlenül attól, hogy azon fogyasztók ugyanazon vagy más szolgáltatóval állnak-e kapcsolatban; valamint, hogy a fogyasztók a szolgáltatóktól függetlenül választhassanak az általuk igénybe vett szolgáltatók és szolgáltatások között. Nyilvánvaló, hogy az Eht. fentebb említett rendelkezései nem feltételezik, hogy közvetlen összekapcsolási szerződéssel rendelkezzen az adott jogviszonyokban szereplő valamennyi szolgáltató, hiszen a hálózatok csatlakoztatásának egyik célját képező információcsere lehetőségének biztosítása az egyik szolgáltató és bármely másik szolgáltató – nemcsak közvetlen összekapcsolási jogviszonyban álló partnerszolgáltató – felhasználói vonatkozásában kell, hogy megvalósuljon. A hírközlési piac liberalizációja, a piaci verseny biztosítása és a fogyasztók fentebb nevesített jogai éppen azt igénylik, hogy a telefonszolgáltatást nyújtani kívánó szolgáltató megjelenhessen a piacon – költségkímélési okokból akár más szolgáltatón keresztül közvetett összekapcsolás útján is –, és hogy ennek felhasználóit valamennyi más szolgáltató felhasználói is elérhessék. Tekintettel arra, hogy az I. csoportba tartozó valamennyi Kötelezett Szolgáltató jelen határozat meghozatalának időpontjában áll olyan jogosult szolgáltatóval összekapcsolási jogviszonyban, amelynek hálózatán keresztül fogadja a harmadik szolgáltató előfizetőjének hívását végződtetési célból, és amely jogosult szolgáltató saját hálózatán keresztül a Kötelezett Szolgáltató előfizetőinek hívásait átadhatja végződtetési célból a harmadik szolgáltatónak, ezért az egyenlő elbánás körében kezelhető az azonosított versenytorzító magatartás.

A fentiek alapján az egyenlő elbánás körében a rendelkező rész 1. e) pontjában kiszabott tartalmú kötelezettség megfelelően biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók ne tegyenek az újonnan szerződni kívánó irányuló szerződéses ajánlatok érdemi vizsgálata és a gazdasági, műszaki racionalitás figyelembe vétele nélkül olyan indokolatlan előírásokat, amelyekkel a jogosult szolgáltatók piacra lépését úgy próbálják akadályozni, hogy csak közvetlen összekapcsolást hajlandóak létesíteni saját előfizetőiknek a jogosult hálózatában végződő hívásai tekintetében.

A 6.-17. piacokon azonosított II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatók esetében az egyenlő elbánás kötelezettsége – a kiszabott/fenntartott átláthatóság kötelezettségével együttesen – biztosíthatja, hogy ezen szolgáltatók erőfőlényüket kihasználva ne legyenek képesek arra, hogy megemeljék díjaikat, illetve a jogosult szolgáltatók kárára megváltoztassák a szolgáltatás igénybevételének feltételeit. Ezen kötelezettség kirovásának/fenntartásának hiányában tehát a II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatók könnyen képesek lennének az azonosított versenyproblémák közül az árdiszkriminációra, illetve az információ visszatartására, jelentős hátrányt okozva ezzel a potenciális jogosult szolgáltatóknak. A kötelezettség kirovása/fenntartása nemcsak azt akadályozza meg, hogy a II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatókkal már összekapcsolási jogviszonyban lévő jogosult szolgáltatók között a hívásvégződtetési díjak vagy a szolgáltatási feltételek tekintetében ezen Kötelezett Szolgáltatók indokolatlanul különbséget tehessenek, hanem azt is, hogy ezen különbségtétel a II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatókkal már összekapcsolási jogviszonyban lévő és a majdan összekapcsolási jogviszonyt létesíteni kívánó jogosult között se állhasson fenn. Így a II. csoportba sorolt Kötelezett Szolgáltatóktól valamennyi jogosult azonos áron és azonos feltételekkel veheti igénybe a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást, elősegítve ezzel a tisztességes piaci verseny fenntartását.

A kötelezettség egyúttal azt is jelenti, hogy amennyiben az összekapcsolás egy, az I. csoportba sorolt és egy, a II. csoportba sorolt szolgáltató hálózata között létesül hívásvégződtetés céljából, az utóbbi szolgáltató ebben a viszonylatban is a kis, új piacralépő szolgáltatókkal szemben alkalmazott díjakat köteles alkalmazni. Ez megakadályozza, hogy az I. csoportba sorolt szolgáltatók a méltányosnál alacsonyabb árakat kényszerítsenek rá a II. csoport szolgáltatóira.

A Tanács megállapította, hogy az egyenlő elbánás kötelezettsége a fenti, kétféle formában mind az I., mind a II. csoportba sorolt jelentős piaci erejűként azonosított szolgáltatók esetén indokolt és arányos kötelezettség, mivel

ennek hiányában az azonosított versenyproblémák közül az árdiszkrimináció, a hálózat integritása és az információ visszatartása nem lenne orvosolható.

III. 4.2.2.3. Számviteli szétválasztás

A számviteli szétválasztási kötelezettség előírja a Kötelezett Szolgáltató számára, hogy elkülönítetten kezelje a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi tevékenységét. A „számviteli szétválasztás” egy olyan szabályozó eszköz, amely több célt szolgál. Biztosítja a szolgáltató gazdálkodásának szabályozói szempontból való átláthatóságát, azaz átláthatóvá teszi az egyes szolgáltatásokkal (jelen esetben kiemelten a hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatással) kapcsolatos költségeket, bevételeket, ráfordításokat, a keresztfinanszírozás és az árprés ellenőrzéséhez szükséges adatokat, a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkat. Mivel a kötelezettnek tevékenységeit gazdaságilag önállóan működő üzletágakként kell a számviteli szétválasztás során kimutatni, biztosítható az egyenlő elbánás számviteli elve teljesülésének nyomon követése a nagykereskedelmi árak ismeretében és a transzferárak átláthatóvá tételével, cégen belül és cégen kívül nyújtott hasonló szolgáltatás ellenértékének vonatkozásában.

Mindezekből következően ennek a szabályozó eszköznek az alkalmazásával jelentősen befolyásolható az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató piaci viselkedése, előírásával megelőzhetőek a piaci folyamatokra kedvezőtlen szolgáltatói magatartások. Így módon ez a kötelezettség támogatja mind az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség, mind a később említésre kerülő költségalapú árkialakítás ellenőrzését. A kötelezettség betartása ezenkívül elősegíti az árjellegű lehetséges egyéb versenyproblémák (a vizsgált piacon túlzó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését.

A teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség csak a számviteli szétválasztáson keresztül valósítható meg. A Tanács ezért az I. csoportba tartozó szolgáltatók esetén szükségesnek tartja a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ismételt kirovását, azonban úgy gondolja, hogy önmagában ennek a kötelezettségnek az alkalmazása nem elegendő a díjak költségalapú szintre való csökkentésére, illetve költségalapú szinten tartására, mivel az csak az egyes költségkategóriák osztályozását és a ráfordítások egyszerűsített ellenőrzését teszi lehetővé.

A „számviteli szétválasztás” kötelezettség pontos tartalmának meghatározásakor (lásd a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatról*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező része I. számú mellékletét) módosításra került egyrészt az elkülönítetten kimutatandó üzletágak, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése. Ennek megfelelően egyrészt az alaphálózat és a hozzáférési hálózat üzleti területei megbontásra kerültek az egyes területekhez tartozó szabályozott szolgáltatások elkülönített kimutatása révén, másrészt a kiskereskedelmi üzletág is kibővítésre került a szabályozott bérelt vonali szolgáltatások kimutatása tekintetében. Ezen változtatásokat a szabályozott területek számviteli szétválasztási kimutatásokban történő egyértelműen elkülönült megjelenítése tette szükségessé. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hitelességének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

A Tanács – tekintettel a T-Com/T-Mobile összeolvadással előállt helyzetre – a DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozat I. sz. mellékletében található módszertant kiegészítette a mobil üzletágra vonatkozó részekkel.

A Tanács megállapítja ugyanakkor, hogy a II. csoportba tartozó szolgáltatók esetén ennek a kötelezettségnek a kirovása – a fentebb leírt okok miatt - nem indokolt és nem arányos.

A Tanács megállapította, hogy a számviteli szétválasztási kötelezettség elősegíti az árjellegű lehetséges versenytorzító magatartások (túlzó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését, valamint az Eht. 105. § (2) bekezdésével összhangban az átlátható működéssel kapcsolatos kötelezettség, illetve az árpréstilalom teljesítésének ellenőrzését, ezért ennek a kötelezettségnek az I. számú melléklet szerinti módosított formában való fenntartása az I. csoportba tartozó szolgáltatók esetén arányos és indokolt.

A kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel számviteli szétválasztási kimutatást az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, a korábbi kimutatás aktualizálása így nem jelent érdemi többletterhet.

III.4.2.2.4. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

Az Eht. lehetőséget teremt a hatóság számára arra, hogy hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket írjon elő a jelentős piaci erejű szolgáltatók számára.

Ennek keretében többek között hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását, továbbá az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítását írhatja elő a hatóság.

Ilyen kötelezettséget a hatóság különösen akkor írhat elő, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó ésszerűtlen feltételek kikötése a hatóság mérlegelése szerint megakadályozná

a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezetne.

A Tanács felmérve a feltárt piaci problémát, valamint az összekapcsolási kötelezettség jellegét, arra a következtetésre jutott, hogy a hívásvégződtetési kötelezettség mindenképpen szükséges, mivel alapvetően ez által biztosítható a lehetséges versenykorlátozó magatartások közül elsőként említett hívásvégződtetési szolgáltatás megtagadásának kezelése, valamint az indokolatlan előírások, követelmények kikötésének kezelése. Ilyen indokolatlan követelmény lehet az, ha a kötelezett előírja, hogy a jogosult köteles összekapcsolási pontot létesíteni minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási körzetben, ha a kötelezett egyébként több számozási körzettel rendelkezik. Ez korlátot jelentene az olyan új piacralépők előtt, akik a kiskereskedelmi piacokon a versenyt leginkább élénkítő közvetítőválasztás szolgáltatást kívánják nyújtani.

Figyelembevéve továbbá, hogy az új piacralépő szolgáltatókat a szolgáltatás kezdeti időszakában túlzottan megterheli, ha kénytelenek a kötelezett szolgáltatóknak minden egyes számozási körzetében összekapcsolási pontot létesíteni, a határozat rendelkező részének I. d) pontjában leírt egyponthívásvégződtetés előírása azoknak a vállalkozásoknak a részére, amelyek a helyhez kötött telefon nagykereskedelmi hívásvégződtetési szolgáltatás piacán jelentős piaci erejűek és a szolgáltatók I. csoportjába tartoznak, két okból szükséges:

az Eht. 111. § (3) bekezdésének b) pontja szerint a kötelezettnek fel kell kínálnia a végződtetési modell szerinti közvetítőválasztás lehetőségét is,

a híváskezdeményezés nagykereskedelmi forgalmi piacon előírt egyponthívásvégződtetés megvalósításával szimmetrikusan, ugyanott kell összekapcsolási lehetőséget biztosítani a jogosult részére a kötelezett hálózatába visszairányítandó és ott végződtetendő hívások részére is.

a lehetőséget mindenfajta hívás végződtetésére is ki kell terjeszteni.

A kiskereskedelmi piacokon fontos közvetítőválasztás megvalósításához ugyanis a hívásvégződtetés szolgáltatást a jogosult közvetítő szolgáltató az adott kötelezett szolgáltató hálózata vonatkozásában egy olyan összekapcsolási ponton keresztül is igénybe veheti, amelyen keresztül a hozzá irányuló közvetítőválasztásos hívásokat annak minden számozási területéről összegyűjtheti. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó jogszabály előírja, hogy a választott közvetítő szolgáltató az előfizető helyi hívásait is célba kell juttatnia, logikusan következik, hogy a visszajuttatást ugyanúgy egyponthívásvégződtetésen keresztül szükséges biztosítani. Az egyponthívásvégződtetéssel ugyanis az új piacralépő közvetítő szolgáltató így elhalaszthatja, hogy minden számozási körzetben helymegosztást kérjen és mindegyikhez felhordó hálózatot is létesítsen.

Ezen túlmenően, a verseny ösztönzésére az is szükséges, hogy azok az új belépő szolgáltatók, amelyek nem közvetítő szolgáltatóként kívánnak szerepelni a kötelezett előfizetői vonatkozásában, szintén mentesüljenek a számozási területenkénti helymegosztás igénybevétele és mindegyik területhez felhordó hálózat létesítése alól.

A Tanács megállapította, hogy a Magyar Telekom az előző határozatnak a hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő előírását úgy hajtotta végre, hogy megszüntette regionális (korábbi szekunder) központjaiban az országos hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtását annak ellenére, hogy ezek a központok erre fel vannak készítve és az országos szolgáltatást kizárólag szolnoki központjára korlátozta, igen szigorú forgalmi korlátozással, amely korlátozás rendkívül behatárolta az új piacra lépő közvetítő szolgáltatók csatlakozási lehetőségeit. Emellett az is megfigyelhető volt, hogy a legtöbb új piacra lépő szolgáltató tevékenységét budapesti székhellyel, Budapesten vagy környékén telepített eszközökkel kívánja végezni. Ezért a Tanács előírja a Magyar Telekom részére, hogy Budapesten és legalább 3 regionális központjában állítsa vissza a korábban nyújtott országos hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtását.

A korábbi kötelezettség Magyar Telekom tekintetében ilyen módon történő kiterjesztése a Tanács álláspontja szerint indokolt és arányos az alábbi okok miatt:

- Mint ahogyan azt fentebb hangsúlyozásra került, fenti kötelezettség plusz beruházást a Magyar Telekom részéről nem igényel, hiszen a regionális központok alkalmasak arra, hogy azokon keresztül a Jogosult szolgáltató országos hívásvégződtetés szolgáltatást vegyen igénybe.
- A Magyar Telekom korábban lehetővé tette a regionális központok Jogosult szolgáltatók általi országos hívásvégződtetésre történő felhasználását, de a DH-664-138/2005. számú határozatban foglalt ún. egyponthívásvégződtetés kötelezettség kiszabásával egyidejűleg a fenti lehetőséget részben megszüntette. Ez azt jelenti, hogy a DH-664-138/2005. számú határozat IV. számú mellékletében foglalt hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség alapján a korábbi hozzáféréseket ugyan nem vonhatta vissza a Magyar Telekom, de a vele újonnan összekapcsolódni kívánó Jogosult szolgáltatók részére ezt a lehetőséget már nem volt köteles biztosítani, így a kötelezettség kiterjesztése hiányában sérülhet az egyenlő elbánás elve.
- A Magyar Telekom a legnagyobb magyarországi helyhez kötött telefonszolgáltató, a hívásvégződtetési piacon messze a legtöbb előfizetővel rendelkezik. Ahhoz, hogy a piacra belépő új szolgáltató versenyképes szolgáltatást tudjon nyújtani előfizetőinek minimálisan szükséges, hogy a Magyar Telekommal történő összekapcsolást megvalósítsa. Tekintettel arra, hogy egy új belépő számára a Magyar Telekommal történő összekapcsolásnak legköltség-

hatékonyabb módja valószínűsíthetően az, ha az egyponthoz való összekapcsolást veszi igénybe, de a Magyar Telekom e tekintetben szigorú forgalmi korlátokat állított fel, a Tanács megállapította, hogy a kötelezettség kibővítésének hiányában ezen forgalmi korlátok a gyakorlatban megakadályozhatják olyan új szolgáltatók piacra lépését, amelyek egyébként az egyponthoz való összekapcsoláson keresztül versenyképes szolgáltatásokat tudnának nyújtani, de a primer körzetek nagy részében a betelepülési költségeket nem képesek megfizetni.

- A fentiekben kifejtettek miatt indokolt és arányos a kötelezettség a piacon JPE-vel rendelkező többi szolgáltató számára kiszabott kötelezettséghez viszonyítva is. A piacon JPE-vel rendelkező Magyar Telekomon kívüli szolgáltatók sokkal kevesebb számozási körzetben rendelkeznek JPE-vel, hálózatuk jóval kisebb mint a Magyar Telekomé, ezért akár egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is képesek országos szolgáltatást nyújtani, nem beszélve arról, hogy ezen szolgáltatók hálózata eleve nem tartalmaz regionális központokat, így számukra a fenti kötelezettség csupán plusz beruházás útján lenne teljesíthető. A Magyar Telekom ezzel szemben az általa a szolnoki központra előírt szigorú kapacitáskorlátok miatt a gyakorlatban mentesülhet az egyponthoz való összekapcsolás kötelezettsége alól, úgy, hogy egyébként a regionális központok bevonásával a kötelezettség teljesíthető lenne. Jelen kötelezettség hiánya tehát a piacra lépni kívánó alternatív szolgáltatók számának növekedése esetén azt eredményezheti, hogy a Magyar Telekom regionális központjaiban egyébként rendelkezésre álló kapacitások ellenére az alternatív szolgáltató nem tud a piacra lépni a szolnoki központ telítettsége miatt. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a Tanács a Magyar Telekom esetében nem olyan kötelezettséget szabott ki, amelynek végrehajtása a Magyar Telekom számára komoly nehézségekbe ütközne, hiszen a DH-664-138/2005. számú határozat közlését megelőzően a Magyar Telekom önkéntesen nyújtotta fenti szolgáltatást a tanács ilyen kötelezettsége hiányában is.
- A korábbi kötelezettség csak arra korlátozódott, hogy azon az összekapcsolási ponton keresztül, amelyről a Kötelezett valamennyi számozási területén található előfizető elérhető, a kötelezett végződtetni köteles a kötelezett hálózatában kezdeményezett, de oda visszairányított hívásokat (pl. helyi közvetítőválasztás esetében). Ez a kötelezés azonban csak azoknak az alternatív szolgáltatóknak kedvezett, amelyek közvetítőválasztási szolgáltatásukat kizárólag a kötelezett előfizetőinek kívánják nyújtani. A Tanács azonban ezt a kedvezményt ki kívánja terjeszteni azokra az alternatív szolgáltatókra is, amelyek más kötelezett szolgáltatók előfizetői részére is kívánják ezt a szolgáltatást nyújtani, akiktől eredő hívások éppúgy végződhetnek az adott kötelezett hálózatában.
- Ezen túlmenően, ha a kötelezettséget a Tanács nemcsak az ún. „visszaforduló” hívásokra, hanem mindenfajta végződő hívásra kiterjeszti, azzal segíti az új, is piaci erővel rendelkező alternatív szolgáltatók részére is a kötelezett előfizetőinek az elérését. Ez a kezdeti átmeneti időben, amíg az alternatív szolgáltató ugyan szolgáltatását elindította, de a kötelezett más központjainál még nem tudott összekapcsolási pontot(oka)t létesíteni, a magasabb végződtetési díjak ellenére segíthet abban, hogy már kezdettől biztosítsa valamennyi helyhez kötött telefon előfizető elérését.
- A Magyar Telekom részére előírt kötelezettség indokolható az egyenlő elbánás kötelezettségével is, hiszen ha a szolgáltató saját előfizetői részére biztosítja az országos elérést bármelyik regionális központján keresztül, akkor nem aránytalan követelmény, ha ezek közül legalább négyben (beleértve Budapestet) ugyanezt biztosítja a jogosult szolgáltatók részére is.

A Tanács megállapította, hogy az összekapcsolás és hozzáférés fent leírt szabályozása mind az öt I. csoportba tartozó, jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató esetén indokolt és arányos kötelezettség.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a II. csoportba tartozó szolgáltatók esetén ennek a kötelezettségnek a kirovása – tekintettel ezen szolgáltatók méretére és gazdasági erejére – nem indokolt és nem arányos.

III.4.2.2.5. Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

Az Eht. lehetővé teszi a hatóság számára költségalapúsággal kapcsolatos kötelezettségek²⁷ előírását, amennyiben a piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárta fel és ennek következtében az érintett szolgáltatók indokolatlanul magas díjakat alkalmazhatnak. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költség-elszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti. Az árszabályozás olyan szabályozói eszköz, amely közvetlenül befolyásolhatja a hívásvégződtetési és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjainak szintjét. A költségalapú (kompetitív) ár, így a jelen esetben kötelezettségként előírt költségalapú nagykereskedelmi ár (amely magában foglalja a befektetett tőke piaci kockázatnak megfelelő megtérülését is) a közgazdasági elmélet szerint megfelel annak az árnak, amely tökéletes verseny esetén hosszú távon kialakulna.

A kompetitív árszint meghatározásához nemzetközileg elismert és alkalmazott módszer a hosszú távú növekményi költségszámítás (LRIC), amely meghatározott közgazdasági alapelvekre épül. A módszertan lépéseire az Európai

²⁷Eht. XII. Fejezet 108. §, Hozzáférési irányelv 13. cikk

Közösségi dokumentumok is tartalmaznak előírásokat, ugyanakkor egy-egy országon belül a megvalósítás konkrét részleteit a nemzeti hatóságok feladata szabályozni.

A „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozat II. sz. mellékletében foglalt TD-LRIC költségmodell alapján kialakított és a Tanács által jóváhagyott kompetitív díj lehetővé teszi, hogy a Kötelezett Szolgáltatóval összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltató olyan versenyképes áron vegyen igénybe nagykereskedelmi szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltatótól, amely egyszerre biztosítja a Kötelezett Szolgáltató felmerülő költségeinek megtérülését, és a verseny folytán a kiskereskedelmi árak valószínűsíthető csökkenését.

A fentiek alapján az árszabályozás (a korábban meghatározott kötelezettségekkel együtt) megfelelő eszköz lehet a feltárt piaci probléma (és az általa okozott versenytorzítás) orvoslására.

Magyarországon az eddigi szabályozás is kötelezte a vezetékes szolgáltatókat a felülről lefelé építkező LRIC módszer (TD-LRIC) kidolgozására és ennek alkalmazásával a költségalapú hívásvégződtetési díjak meghatározására.

A Tanács megállapította, hogy az általa meghatározott TD-LRIC költségmodell alapján a Kötelezett Szolgáltatók által kialakított és a Tanács által jóváhagyott költségalapú díjak alkalmazásának kötelezettsége a hívásvégződtetési forgalmi díjak jelentős csökkenéséhez vezetett, amely a piacon költségarányos árak melletti forgalmat jelentett. Ez a szabályozói intézkedés a Tanács véleménye szerint helyes volt, értékelhető eredményeket adott, ami leginkább a közvetítőválasztás szolgáltatás kiskereskedelmi igénybevételének növekedésében tükröződik²⁸, de ezt a szabályozást az érintett piacokon a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás tekintetében hasonlóan fenn kell tartani, különös tekintettel az új piacralépők érdekeire.

A Tanács ezért a hívásvégződtetési díjakat a költségalapú szintre kényszerítő árszabályozást továbbra is indokolt és arányos kötelezettségnek tekinti az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatók esetén, mivel elősegíti hatékony és fenntartható verseny érvényesülését, ezáltal közvetve növelve a fogyasztói jólétet.

Ugyanakkor a Tanács azt is megállapította, hogy a kötelezett szolgáltatók számára az előző határozatban elfogadott költségszámítási modellek megfelelőek és azokat az új költségszámítások során a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. határozata rendelkező részének II. mellékletében leírt módosításokkal ill. aktualizálással továbbra is fel lehet használni. Ezen módosítások egyrészt néhány módszertani pontosítás, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése vonatkozásában kerültek megfogalmazásra. A módszertan alapvetően megegyezik a DH-664-137/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében szereplővel, néhány pont tekintetében azonban pontosításra került a jobb érthetőség és az egyértelműség növelése érdekében. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hiteleségének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

A kötelezettség a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-2/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező része II. számú melléklete szerinti módosított formában való fenntartása az azonosított versenyproblémával arányosnak tekinthető és mind az öt I. csoportba tartozó jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokolt, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy az érintett piacokon a verseny feltételei javuljanak.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel TD-LRIC költségmodell az érintett szolgáltatók eddig is készítették, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

A díjak költségalapúságának követelményét a Tanács mind az öt inkumbens szolgáltatóra egyaránt előírta azzal, hogy a DH-26149-2/2007. sz. határozat rendelkező része II. mellékletének megfelelő módosított költségszámítási modell alapján kiszámított forgalmi díjait – amennyiben azok eltérnek a rájuk vonatkozó DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 illetve DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjaktól – referencia ajánlatuk módosítása útján kötelesek érvényesíteni.

III. 4. 3. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta a 14 érintett piacon érvényesülő gazdasági erőfölény hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelte a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és a 14 piacból 10 piac szereplője részére kiválasztotta a feltárt versenyproblémának megfelelő (tehát indokolt) és arányos kötelezettségeket.

A Tanács – összehasonlítva a II. csoportba tartozó szolgáltatókat a kisebb, I. csoportba tartozókkal – megállapította, hogy az előbbiekre aránytalan az utóbbiak kötelezettségeit vonatkoztatni, mert előbbieknél hálózata elszórt, sporadikus

²⁸Lásd az 1. és 2. táblázatot.

jellege, az inkumbensek kiegyenlítő vásárlóereje és az a lehetőség, hogy előfizetőik számára rendelkezésre áll a lehetőség az átváltásra az I. csoportba tartozó, területileg illetékes szolgáltatóra, az I. csoportra kiszabott kötelezettségeket alkalmazni a II. csoportra aránytalanak ítélte.

Ennek eredményeként mind az öt, I. csoportba tartozó, jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatóra a következő kötelezettségeket határozta meg:

- *Átláthatóság – referenciaajánlat készítése*
- *Számviteli szétválasztás*
- *Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége*
- *Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség*
- *Egyenlő elbánás*

A II. csoportba tartozó, jelentős piaci erejüként azonosított 12 szolgáltatóra a következő kötelezettségeket határozta meg:

- *Átláthatóság*
- *Egyenlő elbánás*

III.4.4. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

a) A jogutódlásra vonatkozó rendelkező rész II. a) pontjában foglalt általános szabályok

A Tanács jelen eljárását a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: *Ket.*) hatálybalépését követően indította meg hivatalból.

Az Eht. 23. §-a szerint a hatóság a piaci felügyelettel és piaci szabályozással kapcsolatos eljárásokban az e törvényben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (*Ket.*) rendelkezései szerint jár el. Tekintettel arra, hogy a *Ket.* 16. §-a – a korábban hatályban volt államigazgatási eljárás általános szabályiról szóló 1957. évi IV. törvénnyel szemben – már mind az eljárás során, mind a határozat jogerőre emelkedését követő jogutódlással kapcsolatban tartalmaz előírásokat, a Tanács jelen határozat rendelkező részében szintén rögzítette a határozatban előírt illetve módosított kötelezettségek jogutódlása esetén a kötelezett szolgáltató(k) illetve jogutója(ik) által alkalmazandó szabályokat.

A rendelkező rész II.a) pontjában foglalt szabályok előírására az alábbi okok miatt volt szükség:

- Bár a *Ket.* 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódlja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól, de az Eht. 52-57. §-a szerinti eljárás olyan speciális, általában kötelezettségek kiszabásával is együtt járó államigazgatási eljárás, amelyben a kötelezettségek jogutódlásáról célszerű speciálisan is rendelkezni.
- A jelen határozatban azonosított kötelezett szolgáltató körében bekövetkező jogutódlás valószínűsíthetően olyan jelentős körülmény, amely rendkívüli piacelemzési eljárásban az Eht. 57. § (3) bekezdés c) és/vagy d) pontja szerinti tartalmú határozat meghozatalát igényli. Bár az Eht. 57. §-ában foglalt rendkívüli piacelemzés esetén a Tanács haladéktalanul hoz határozatot, az Eht. 36. §-a szerinti egyeztetés, illetve az Európai Bizottság Eht. 65. §-a szerinti notifikációs eljárása ezekben az esetekben sem nélkülözhető, ezért a rendkívüli piacelemzési eljárás befejezéséig – figyelemmel a *Ket.* 16. §-ára szükséges rögzíteni, hogy az új határozat hatályba lépéséig a kötelezettségek jogutódlása miképp alakul.

A határozat rendelkező része –figyelemmel az eltérő jogi jellegre – külön szabályt tartalmaz egyetemes (általános) és az egyedi (ügyleti) jogutódlás esetére.

- Egyedi (ügyleti) jogutódlás esetén – figyelemmel a *Ket.* 16. §-ában foglalt rendelkezésre – az ügyleti jogutódo(ka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, az azt kirovó határozatban meghatározott tartalommal. Az ügyleti jogutódlás esetén tehát a jogutód valamennyi – jelen határozatban kiszabott, kötelezett szolgáltatót terhelő – kötelezettséget a határozatban foglaltak szerinti tartalommal köteles továbbra is jogfolytonosan teljesíteni.
- Egyetemes (általános) jogutódlás eseteit a gazdasági társaságokról szóló 2004. évi IV. törvény (a továbbiakban: *Gt.*) határozza meg. Tekintettel arra, hogy a Tanácsnak a felek magánjogi viszonyaiba történő beavatkozásra – így a *Gt.* szerinti jogutódlási formák (társasági formaváltás, egyesülés, szétválás) eseteinek külön vizsgálatára – nincs hatásköre, ezért a Tanács csak a *Ket.* 16. §-a által is szabályozott általános jogutódlás esetére általánosságban és csak a határozattal érintett kötelezettségekre vonatkozóan rendezte a jogutódlás kérdését. Az Eht.-ben szabályozott, a Tanács által kiszabható kötelezettségek egyrészt önmagukban is változatos képet mutatnak aszerint, hogy azok miképpen terhelik a kötelezett szolgáltatókat, másrészt az Eht. hatálybalépését követően már a Tanács határozza meg a jelentős piaci erejű szolgáltatókat terhelő kötelezettségek pontos tartalmát, ezért az általános jogutódlás esetére előírt rendelkezés szerint a jelentős piaci erejű szolgáltatót jelen határozat alapján terhelő kötelezettség annak határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva fogja terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t. Ebből következően mindig a jogutódlás konkrét esetében állapítható meg az, hogy a jogutódot miképpen terhelik a

korábbi kötelezettségek, figyelembe véve azt, hogy a Ket. 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól.

b) Az Emitel Magyar Telekomba történő beolvasására vonatkozó szabályok

Az egyedi és az általános jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok előírásán túlmenően a Tanács a jelen határozat rendelkező részében részletesen meghatározta a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén alkalmazandó szabályokat, az alábbi indokokra tekintettel.

A Magyar Telekom honlapján tájékoztatást adott, hogy a rendkívüli közgyűlés döntött az Emitelnek a Magyar Telekomba történő beolvasásáról és a beolvasás cégbírószági bejegyzésének várható időpontjáról. A Gt. 74.§ (6) bekezdése alapján a társaság legfőbb szerve a gazdasági társaság átalakulásáról véglegesen döntő ülésén meghatározhatja azt az időpontot, amikor az átalakuláshoz fűződő joghatások beállnak. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 57.§ (2) bekezdése alapján pedig abban az esetben, ha az átalakuló társaság az átalakulás időpontját meghatározza, az átalakulás nem a cégbejegyzés napjával, hanem a cég által megadott napon következik be. A Gt. és a Ctv. idézett szakaszai alapján tehát a Magyar Telekom és az Emitel egyesülésének joghatásai a Magyar Telekom által a beolvasás bejegyzésének időpontjaként meghatározott napon nagy valószínűséggel beállnak. A Tanács, figyelembe véve a Magyar Telekom honlapján található nyilvános információkat, valamint azt, hogy a Magyar Telekom és az Emitel egyesülését követően a jogutód kötelezett szolgáltatót terhelő, a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek egyértelmű, átlátható és mihamarabbi rendezése nemcsak az egyesüléssel érintett szolgáltatók, hanem valamennyi piaci szereplő érdeke, a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint meghatározta, hogy az egyes kötelezettségek a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén miként terhelik a jogutód társaságot.

A Tanács méltányosnak tartotta, hogy a Magyar Telekom., mint jogutód az „átláthatóság” kötelezettség teljesítése körében a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakban az általa benyújtott egyetlen módosított referenciaajánlaton belül az egyes földrajzi területek és hálózatok tekintetében különbséget tehessen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. Mivel a Magyar Telekomot és az Emitelt eltérő kötelezettség terheli „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében, és az egyik jogelődöt terhelő szigorúbb kötelezettség műszaki okok miatt a másik jogelőd hálózatában nyilvánvalóan nem alkalmazható azonnal, ezért a Tanács indokoltan látta átmeneti idő biztosítását a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében kiszabott konkrét kötelezettségek tekintetében is. A fentiekben leírtakra tekintettel az „átláthatóság” kötelezettség körében kirótt, a rendelkező részben meghatározott esetben a Kötelezett Szolgáltatót terhelő referenciaajánlat-módosítási kötelezettség és a rendelkező részben foglaltak szerint módosított „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” teljesítésére vonatkozóan a Tanács a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakra nézve a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint különbséget tegyen attól függően, hogy az egyesülést megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott.

A „kölségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében kiszabott konkrét kötelezettség esetében, mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a fentiekkel összhangban a Tanács a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint az átmeneti időszakban különbséget tegyen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. A Magyar Telekom ennek megfelelően az átmeneti időszakban az egyes földrajzi területekre és hálózatokra külön díjakat számolhat, majd a 2008. június 30-ig benyújtandó egységes referenciaajánlat előterjesztésével egyidejűleg lesz köteles az egységes költségmódellet is jóváhagyásra benyújtani a Tanácshoz.

A Tanács ugyanakkor méltányosnak látta a Magyar Telekom számára biztosítani, hogy választása szerint az átmeneti időszakban az egyesülést megelőző Emitel földrajzi területek vagy hálózat vonatkozásában a Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjaiból a rendelkező részben meghatározott százalékos különbség alkalmazásával számított korrigált díjat alkalmazza. Mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a Tanács indokoltan látta, hogy a „kölségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség vonatkozásában az átmeneti időszakot az „átláthatóság” kötelezettség tekintetében meghatározott átmeneti időszakhoz igazodva határozza meg.

A Tanács a fentiekben leírtakra tekintettel, valamint figyelembe véve az egyesülő társaságok integrációjának időigényességét, valamint a kirótt kötelezettségek jellegét, a kötelezettségek teljesítése körében az átmeneti időszak biztosítását méltányosságból szükségesnek tartotta. Figyelembe véve a Magyar Telekomnak, mint jogutód társaságnak a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben foglalt éves beszámoló készítésére, letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettsége áll fenn és az ezek teljesítésére a törvény határidőt ír elő, a Tanács az átmeneti időszakot ezen

törvény által előírt határidőben tartotta méltányosnak megállapítani. A Tanács így arra kötelezte a Magyar Telekomot, hogy az átmeneti időszak lejártát követően, 2008. május 31-étől számított 30 napon belül nyújtsa be a Tanácsnak jóváhagyás véget a rendelkező részben foglaltak szerint új referenciaajánlatát és a jelen határozatban meghatározott költségszámítási módszertannal kialakított költségalapú díjakat.

Tekintettel arra, hogy a jogutód Magyar Telekom a jelen határozat rendelkező részében az egyesülő társaságokra kirótt „számviteli szétválasztás” kötelezettség alapján a 2007. évre vonatkozó számviteli szétválasztási kimutatást - az Eht. 62.§ (1) bekezdésével összhangban - 2008. június 30-ig köteles benyújtani, a Tanács nem látta indokoltnak e kötelezettség teljesítése körében átmeneti időszakra vonatkozó szabályok megalkotását. A Magyar Telekom, mint jogutód társaság által a fenti határidőre teljesítendő, a számviteli szétválasztási kimutatás benyújtására vonatkozó kötelezettséget a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint, a Gt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel pontosította. A Gt. 87.§ (2) bekezdése alapján az átalakulással létrejövő gazdasági társaság cégbejegyzését követő kilencven napon belül mind a jogelőd gazdasági társaságra, mind a jogutód gazdasági társaságra vonatkozóan a cégbejegyzés napjával, illetve a társaság által az átalakulás időpontjaként a Gt. fentiekben hivatkozott 74.§ (6) bekezdésével összhangban meghatározott nappal végleges vagyommérleget kell készíteni. A Gt. által megállapított kötelezettségre tekintettel a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint úgy határozott, hogy a beolvadást követően a Magyar Telekom úgy köteles a számviteli kimutatást benyújtani, hogy egyrészt az átalakítási vagyommérleg fordulónapjáig beadja a beolvadással megszűnt Emitel Zrt. kimutatását, másrészt pedig egy egységes beadványban beadja a Magyar Telekom Nyrt. az átalakítási vagyommérlegének fordulónapja előtti és utáni kimutatását is.

Amennyiben a fenti beolvadás a határozat közzését megelőzően megvalósul, akkor a tanács piacazonosításra vonatkozó határozati rendelkezéseket és indokolásokat a tényállapotoknak megfelelően korrigálni fogja.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A tárgybani hatósági eljárásban a Tanács a GVH-val való együttműködést több lépcsőben valósította meg, az alábbiak szerint:

1./ A Tanács 2005 július 15-én megküldte a GVH részére a szolgáltatók részére továbbítandó adatlapok tervezeteit véleményezés céljából. A beérkezett írásbeli észrevételek nagy részét elfogadva a kérdőívek kiegészítésre kerültek, illetve a javasolt adattartalomnak megfelelően új kérdőívek szerkesztésére is sor került. A GVH az át nem vezetett javaslatok esetében e döntés okáról is részletes írásbeli és szóbeli tájékoztatást kapott.

2./ A Tanács folyamatosan tájékoztatta a GVH-t a tárgybani kötelező hatósági eljárás közbenső eredményeiről és a határozat-tervezet szövegét előzetesen több alkalommal egyeztetette a GVH képviselőivel.

3./ A GVH a tárgybani határozattervezet nyilvánosságra hozatalát követően szakmai álláspontját megküldte a Tanács részére, amelyben felvetett kérdéseket és a Tanács azokra adott válaszát az alábbiakban közöljük:

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelekben a felvetett kérdések rövidítve vannak közölve. A Tanács válaszai a szolgáltatók vonatkozó észrevételei után szövegdobozban vannak beszúrva.

D. fejezet

Notifikációs eljárás eredménye

Budapest, 2007.

A határozatot kapja:

1. *BT Limited Magyarország Fióktelepe*
1123 Budapest, Alkotás u. 48-50.
2. *DUNAKANYAR-HOLDING Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.*
2000 SZENTENDRE Kálvária út 41/a
3. *Emitel Távközlési Zrt.*
6722 Szeged, Tisza L. krt. 41.
4. *DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.*
1134 BUDAPEST Váci út 35.
5. *eTel Magyarország Távközlési Kft.*
1075 Budapest, Kazinczy u. 24-26.
6. *FiberNet Kommunikációs Zrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina tér 2.
7. *GTS-DataNet Távközlési Kft.*
1134 Budapest, Váci út 37/a.
8. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 Budapest, Bocskai út 134-146.
9. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.
10. *Magyar Telekom Nyrt.*
1013 Budapest, Krisztina krt. 55.
11. *Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.*
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
12. *On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.*
2000 SZENTENDRE Pillangó u.1.
13. *PanTel Távközlési Kft.*
1113 Budapest, Bocskai út 134-146.
14. *Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.*
7100 SZEKSZÁRD Kadarka u. 18.
15. *T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.*
1089 BUDAPEST Baross u. 133.
16. *TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.*
1138 BUDAPEST Váci út 168. A ép. II. em.
17. *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.*
1192 Budapest, Kinizsi u. 30-36.
18. *Irattár*

KÖZLÖNY

§

**DH-26157-1/2007. számú, piacmeghatározás, jelentős piaci erővel rendelkező
szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (10. sz. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet**

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-26157-2/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek."

Ügyiratszám: DH-26157-1/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (10. sz. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa „*Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és megállapította, hogy a „*Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban a Magyar Köztársaság területén*” elnevezésű piac érintett országos piac, azonban a piacon jelentős piaci erejű szolgáltató nem azonosítható.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14. § (1) bekezdés c) pontja szerint a 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva, az *Eht.* 52-57. §-a, a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló módosított 16/2004. (VI. 24.) IHM rendelet (a továbbiakban: *IHM rendelet*), a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban: *IHM tájékoztató*) alapján lefolytatta a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására irányuló eljárását.

A Tanács az eljárásában alapvetően a következő információkat dolgozta fel:

Egyrészt a szolgáltatóktól közvetlenül, kérdőíven bekért adatokat (kérdőíves adatok), másrészt a nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (nyilvános adatok).

A piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében a Tanács az *Eht.* 52. § (2) bekezdése, valamint 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő valamennyi elektronikus hírközlési szolgáltató számára.

Az eljárás során az adatszolgáltatás céljából az NHH 2005 augusztusában kérdőíveket juttatott el valamennyi nyilvános szolgáltatóhoz a 2002-2004 évekre vonatkozóan.

Az eltelt időben a piaci helyzet lehetséges változásai befolyással lehettek a piac elemzésére, ezért a Tanács 2007 március 2-án kiegészítő adatszolgáltatásra hívta fel az összekapcsolási piac szolgáltatóit, melynek során kérte az adatok kiegészítését a 2005-2006. évekre vonatkozólag.

A kérdőívekben a piac dinamikus elemzése, az időbeli tendenciák feltárása érdekében a Tanács mindkét alkalommal az előző három évről kért adatokat, az elemzés legfontosabb alapját képező utolsó évre negyedéves bontásban.

A vizsgált piac elemzése során a Tanács megvizsgálta az érintett szolgáltatóknak a hatóság által jóváhagyott, Interneten is nyilvánosságra hozott referencia összekapcsolási ajánlatait, különös tekintettel a tranzit díjakra.

Adatokat a Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala 2004. december 31-i ill. 2006 december 31-i hatályos nyilvántartása szerinti 50 ill. 94 helyhez kötött nyilvános telefon szolgáltatótól kért a tárgyban hatósági eljárásban szükséges döntés meghozatala szempontjából értékelhető formában. A Tanács az adatszolgáltatási kötelezettséget későn vagy nem teljesítő szolgáltatókkal szemben a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése érdekében eljár.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy e hatósági eljárás kapcsán valamennyi piacon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat alkalmasnak találta a piacmeghatározási eljáráshoz szükséges megalapozott döntéshozatalhoz és úgy ítélte meg, hogy az adatszolgáltatást továbbra sem teljesítő szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettségének további kikényszerítése a szolgáltatók mérete, forgalmi és árbevételi adatai alapján az eljárás eredményét nem befolyásolná, azonban annak indokolatlan elhúzódását eredményezné.

A tárgyban hatósági eljárás lefolytatása érdekében a szolgáltatók által szolgáltatott adatokat a Tanács a tényállás tisztázása során értékelte, szükség esetén az érintett szolgáltatókat pontosításra, hiánypótlásra hívta fel.

A Tanács a szolgáltatóknak és a szélesebb szakmai közvéleménynek a piacelemzési folyamatba történő bevonására az Eht. 36. § szerinti - egyeztetés az érdekeltekkel jelentős ügyekben – jogintézmény alkalmazásán túl is több lehetőséget biztosított az alábbiak szerint:

1./ A Tanács a kérdőívek kiküldését követően, azok egyértelmű kitöltése érdekében 2005. augusztus 11.-ikén konzultációt tartott a szolgáltatók részére.

2./ Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosán együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. E kötelezettségének megfelelően a Tanács tárgyban eljárása során a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: *GVH*) együttműködött, egyeztetett, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve 2007. augusztus.....-án a hatóság internetes oldalán, illetve 2007. augusztus.....-án a Hírközlési Értesítőben közzétette a határozat tervezetét, valamint az ezzel kapcsolatos előkészítő anyagokat.

A határozat-tervezetere beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait ezen határozat Indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

3./ Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyban határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007.....-én megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozat-tervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A Tanács jelen határozatát az Európai Bizottság és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetekre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hozta meg.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra irányadóak az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003 július 23-án kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak. Ezen eljárás részletei e határozat Indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon esetleg létező, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja a piacokat; elemzi az azonosított piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azokat érintett piacként azonosítja, majd meghatározza az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az eljárás első lépéseként a Tanács azonosította a piacokat az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából kiindulva.

A piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint - elvégezte az adott piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, és megállapította, hogy a piac érintett, de ezen érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem azonosítható.

A Tanácsnak a tárgyban eljárása során a döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás,
- II. Piacelemzés, érintett piacok és JPE szolgáltatók azonosítása.
- III. Kötelezettségek

A jelen határozatot a Tanács a határozat címzett listájában meghatározott szolgáltatók részére kézbesítette, amely szolgáltatók az Eht. 27. § értelmében jelen eljárás során ügyféli jogállással rendelkeznek.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 10. számmal jelölt nagykereskedelmi piac¹, nevezetesen a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) Ajánlására.

A Tanács a piacmeghatározás során:

- Áttekintette a tárgyi nagykereskedelmi piac jogi környezetét, és a kapcsolódó alapvető fogalmakat;
- Ezt követően megvizsgálta a tárgyi nagykereskedelmi piac megnevezésének megfelelő bejelentett szolgáltatásokat, ezek tartalmát és alapvető jellemzőit;
- A bejelentett szolgáltatások vizsgálata után megvizsgálta az adott nagykereskedelmi piacra vonatkozó azon általános alapvetéseket, melyek alapján indokolt lehetne az IHM rendeletben meghatározott piactól való eltérés;
- Ezt követően megvizsgálta a keresleti és kínálati helyettesítés lehetőségeit és meghatározta a szolgáltatási piacot;
- A szolgáltatási piac meghatározása után megvizsgálta a szolgáltatási piac földrajzi kiterjedését és meghatározta a földrajzi piacokat;
- Ezt követően megvizsgálta a versenyviszonyok alakulását az ex-ante szabályozás indokoltságának szempontjából, melynek során elemzésre került a piacra lépési korlátok körének (strukturális és jogi korlátok) tartóssága és magassága, a hatékony versenyhez való közeledés, illetve a versenyjogi eszközök elégtelensége, tehát a Tanács megvizsgálta, hogy a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, azaz teljesülnek-e Magyarországon is a Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatakor alkalmazott ex-ante kritériumok².

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, releváns szolgáltatás

I.2.1. A vizsgált piacra vonatkozó speciális magyar jogi szabályozás

Az 1992. évi LXXII. törvény (továbbiakban: Tt.) az vizsgált piacra kizárólagos jogot állapított meg az Országos Koncessziós Társaság (Matáv Rt.) javára. Ez a kizárólagosság 8 évre kötelezte a magyarországi valamennyi közcélú távbeszélő szolgáltatást³, valamint mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó vállalkozást, hogy tranzit hívásait a Matáv Rt. hálózatán keresztül bonyolítsa le. Ebbe beletartoztak a nemzetközi kimenő és bejövő hívások, valamint a mobil rádiótelefon hálózatok egymás közötti hívásai is.

A verseny élénkítése érdekében a NHH jogelődje, a Hírközlési Felügyelet, 1999-ben olyan tájékoztatót adott ki, amely szerint az IP technológiával⁴ megvalósított beszédátvitel – a minőségi paraméterek akkori alacsony szintje miatt – nem minősül „közcélú távbeszélő” szolgáltatásnak és bizonyos minőségi jellemzők⁵ alacsony szinten tartásának a feltétele mellett megengedte – többek között – tranzit szolgáltatóként való piacra lépésüket.

A Matáv Rt., mint Országos Koncessziós Társaság kizárólagos jogának lejártával csaknem egy időben hatályba lépett 2001. évi XL. törvény (a továbbiakban: Hkt.) hatálya alatt, a távbeszélő szolgáltatás engedély megszerzése kötelezettségének megszűnésével lehetővé tette alternatív tranzit szolgáltatók piacra lépését is.

A magyarországi szabályozást illetően az Európai Unió 1998-as szabályozását követő Hkt. nem kezelte külön a nyilvános helyhez kötött telefonhálózaton lebonyolított tranzit hívásokat. A közcélú távbeszélő szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat azonban eleve kötelezte referencia ajánlat közzétételére a hatóság előzetes jóváhagyásának a feltételével.

1 Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 8. számmal jelölt piaccal

2 Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

3 a ma érvényes terminológia szerint nyilvánosság által hozzáférhető helyhez kötött telefonszolgáltatást

4 A beszéd csomagok formájában történő továbbítása, Internet protokoll szerint

5 Beszédátviteli késleltetés ≥ 250 ms, garantált csomagvesztés $\geq 1\%$

Ezek közül egyedül a Magyar Telekom Nyrt. jogelődje, a Matáv Rt. volt kötelezett arra, hogy tranzit szolgáltatást is ajánljon fel a referenciaajánlatában, költségalapú áron.

A Matáv Rt. referenciaajánlatában szereplő tranzit szolgáltatás árai a 2001-2002 években fokozatosan csökkentésre kerültek.

A 2004. január 1-től hatályos Eht. és annak végrehajtási rendeletei azonban már átvették az elektronikus hírközlésnek a Keretirányelv által megfogalmazott kiterjesztett közösségi jogi definícióját. Ennek megfelelően a szabályozás során külön kell vizsgálni a tárgyalt piacot is.

1.2.2. A „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül a 13., 14., 15., 36., 41., 86. és 87. pontokban meghatározottak jelentették.

I.3. A vizsgált piac bejelentett szolgáltatása általános jellemzőinek a vizsgálatára

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

I.3.1. A bejelentett szolgáltatás jellemzői

Az IHM rendelet melléklete is megállapítja, hogy a tranzit szolgáltatások piaca *nagykereskedelmi* piac.

Nagykereskedelmi szolgáltatásnak alapvetően a hálózati szolgáltatások minősülnek, azaz - összhangban az Eht. 188. § 36. fogalmával – hozzáférési és/vagy összekapcsolási szolgáltatások nyújtása más szolgáltató számára, illetve ezek nyújtásához szükséges kiegészítő szolgáltatások. E szolgáltatásokat a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevevője (vásárlója) végső soron saját felhasználóinak kiszolgálása céljából és érdekében veszi igénybe.

A nagykereskedelmi szolgáltatás attól függetlenül minősítendő, hogy mi az arra vonatkozó szerződésben használt elnevezés, illetve, hogy a tárgyban szerződés esetleg nem tartalmaz minden, a hatályos jogszabályokban előírt⁶ lényeges feltételt, vagy azokat nem megfelelően tartalmazza.

A Tanács a döntés előkészítés során indokolt esetben és módon figyelembe vette azon szolgáltatásokat is, melyek azért nem minősülnek hálózati szolgáltatásnak, mert nem két szolgáltató között, ellenérték fejében kerülnek nyújtásra, illetve igénybevételre, hanem egy szolgáltató saját belső szolgáltatásai.

A Tanács vizsgálatai során a fent megnevezett nagykereskedelmi piacon értékesített szolgáltatást a következő módon határozta meg:

„Tranzit forgalmi szolgáltatás: a hívás továbbítása egyik összekapcsolási pontról a másik összekapcsolási pontra⁷”.

A hatóság által nyilvántartott szolgáltatások között a fenti tranzit szolgáltatás explicit módon nem szerepel.

A Tanács hangsúlyozni kívánja, hogy az adott piacon a tranzit szolgáltatások fogalomkörébe csak azok az összekapcsolási szolgáltatások tartoznak,

- amelyek ellenértékét a szolgáltató másik, belföldi elektronikus hírközlési szolgáltatótól kapja, amely szolgáltató által használt hálózat
 - a vizsgált tranzit árbevételrel rendelkező szolgáltatóhoz összekapcsolási ponton keresztül csatlakozik, és
 - amely tranzit összeköttetésen keresztül felépülő hívások harmadik szolgáltató hálózata felé valamely másik összekapcsolási ponton keresztül kerülnek továbbkapcsolásra, beleértve a nemzetközi (külföldi) szolgáltatót is.
- Nem tartozik a 10. piachoz tehát
- bármely olyan tranzit kapcsolat, amelynek ellenértékét a szolgáltató nem belföldi szolgáltatótól kapja,
 - bármely olyan tranzit kapcsolat, amelynek ellenértékét a szolgáltató kiskereskedelmi tranzakció keretében kapja meg (pl. a közvetítőválasztás keretében igénybevett szolgáltató által létrehozott tranzit kapcsolat a kötelezett hálózatának összekapcsolási pontja és egy harmadik szolgáltató összekapcsolási pontja között, vagy a behívókártyás hívás);
 - az Internet hozzáférési szolgáltató által végzett továbbkapcsolás a feltárcsázós Internet hívást kezdeményező előfizető hálózata felől a világháló felé, mert ez a kapcsolat nem összekapcsolási pont közbejöttével valósul meg.

⁶ Különösen a referencia ajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII.24.) Korm. rendeletet.

⁷ Megegyezik a 277/2003. (XII.24.) Korm.rendelet 3. § (2) bek. 1.3. pontjával

I.3.2. Kiskereskedelmi piacon realizált tranzit hívások

Tekintettel arra, hogy a vizsgált időszakban hatályban volt a közvetítéválasztási kötelezettség a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon piacokon JPE szolgáltatók számára, melynek keretében a lakossági előfizetők jogosultak voltak helyi és belföldi hívásaikhoz és/vagy nemzetközi hívásaikhoz közvetítő szolgáltatót választani, amely köteles volt az így felépülő hívásokat az oda irányuló hívások esetén más szolgáltatók hálózatába továbbítani, a Tanács megállapította, hogy műszaki értelemben ez is tranzit hívás.

Figyelembe véve azon tényt, hogy a vizsgált múltbeli időszakban több szolgáltató nyújtott lehetőséget helyközi II. hívás, belföldi távolsági hívás, valamint nemzetközi hívás behívókártyás lebonyolítására (amelyet az Eht. 188. § 88. „Nyilvános telefonállomás” fogalma, mint „hívó kódokkal használatos kártyák”-at említ), a Tanács a piacelemzés során a következő meghatározást használta:

„Behívókártyás szolgáltatás: belföldi és/vagy nemzetközi hívások lebonyolításának olyan módja, amikor az ANFT szerinti hívószám tárcsázása előtt az előfizető a szolgáltatás igénybevételének kezdeményezésére szolgáló speciális számot és behívókártyája számát, valamint PIN-kódot tárcsáz. A szolgáltatóval kötött megállapodás alapján a hívó helyhez kötött előfizető „A” száma felhasználásával az eljárás egyszerűsíthető.”

A Tanács azonban mind a közvetítéválasztással, mind a behívókártyás szolgáltatás révén megvalósuló tranzit forgalommal kapcsolatban megállapította, hogy az nem jelenik meg a szolgáltatók közötti nagykereskedelmi tranzit szolgáltatásként, továbbá, az ilyen hívások ellenértékét a szolgáltató nem a nagykereskedelmi piac árbevételéből, hanem az előfizetők által fizetett díjakból fedezi, ezért ezek a hívások nem tartoznak az adott piachoz.

I.3.3. A bejelentett szolgáltatás meghatározása

A fentiek miatt a Tanács a kitöltött kérdőívek⁸ alapján állapította meg azoknak a szolgáltatóknak a körét, amelyek a vizsgált múltbeli időszakban a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacon szolgáltatást nyújtottak. A Tanács ennek során figyelembe vette azt is, hogy ezen szolgáltatók közül melyek rendelkeztek megfelelő infrastruktúrával.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

- telefonhívás továbbítása egyik összekapcsolási pontról a másik összekapcsolási pontra, az igénybevevő szolgáltató hálózati jelzései által meghatározott irányban,
- forgalom mérés és a forgalmi díjak számlázása a szolgáltatást igénybevevő szolgáltató felé,
- együttműködés a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatóval a hibakeresés és a hibaelhárítás terén,
- kiegészítő szolgáltatások⁹.

I.4. A vizsgált piac szereplői

A tárgyalt piac szereplői vizsgálatánál alapvetően a szolgáltatók által kitöltött kérdőívek szolgáltak alapul. A következő szolgáltatók töltötték ki a kérdőívek közül a kimondottan tranzit forgalomra vonatkozó II.7.1...II.7.4. és II.8. kérdőíveket érvényes (0-tól eltérő) adatokkal:

- BT Limited Magyarország Fióktelepe
- Első Pesti Telefonszolgáltató Nyrt.
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. (korábbi nevén: EMKTV Egyesült Magyar KábelTelevízió Híradástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.)
- GTS-DataNet Távközlési Kft.
- Hungarotel Távközlési Zrt.
- Invitel Távközlési Szolgáltató Rt.
- Magyar Telekom Nyrt.
- Pantel Távközlési Kft.
- Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.
- TELE2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.
- 4VOICE Távközlési Kft.

⁸ Lásd az I.5.1. pontot.

⁹ *kiegészítő szolgáltatások*: hálózati alapszolgáltatások nyújtásához nélkülözhetetlen szolgáltatások, így különösen helymegosztási szolgáltatások, közvetítéválasztási szolgáltatások, csatlakozónyaláb szolgáltatás, közös eszközhasználat, számlázási szolgáltatások, műszaki vizsgálatok, átadás-átvételi vizsgálatok.

A felsorolt szolgáltatókkal az adatok tartalmi tisztázása érdekében a Tanács adategyeztetést folytatott, ami alapján kiderült, hogy a 4VOICE Távközlési Kft. az általa nyújtott behívókártyás szolgáltatást tranzitként értelmezte, ami műszaki értelemben megmagyarázható, azonban ennek ellenértékét a szolgáltatók közvetlenül (vagy ügynökön keresztül) az előfizetőktől kapják meg. Ezt támasztja alá az is, hogy az eszközállományra vonatkozó adatközlésében nem jelöltek meg olyan eszközöket, amelyek a tranzit hívások kezelésére alkalmasak.

Az adatszolgáltatásból ugyancsak kiderül, hogy a DIGI Kft. kizárólag bejövő nemzetközi hívásokat közvetít tranzit szolgáltatása keretében, így a belföldi tranzit piacnak nem szereplője. Ezért ezeket a szolgáltatókat a Tanács - az I.3.2. pontban írtaknak megfelelően - nem vette figyelembe a piac további vizsgálata során.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon az alábbi elektronikus hírközlési szolgáltatók szerepelnek szolgáltatóként:

- *BT Limited Magyarország Fióktelepe*
- *Első Pesti Telefonszolgálat Nyrt.*
- *GTS-DataNet Távközlési Kft.*
- *Hungarotel Távközlési Zrt.*
- *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
- *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
- *Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.*
- *PanTel Távközlési Kft.*
- *TELE2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.*

I. 5. Helyettesítés vizsgálata

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait.

I.5.1. A vizsgált nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata, különös tekintettel a helyettesítésre

A piacmeghatározás során a Tanács a 10. számú vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacokat is megvizsgálta, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés általában befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait. Ezek a piacok a lakossági és nem lakossági belföldi, valamint nemzetközi hívások piacai (3...6. sz. piacok).

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés elemzése során a Tanács azt vizsgálta, hogy léteznek-e olyan, a fogyasztók által választott helyettesítő szolgáltatások, amelyek a szolgáltatókra nagykereskedelmi szinten éreztetik hatásukat.

A Tanács a tárgyban nagykereskedelmi piac elemzése során megvizsgálta, hogy a nagykereskedelmi piac szolgáltatását inputként használó kiskereskedelmi piacok versenyviszonyai milyenek.

A vizsgált nagykereskedelmi szolgáltatás felvevő piaca széles, a kiskereskedelmi elektronikus hírközlési forgalmi szolgáltatások közül az előfizetők tranzit szolgáltatást vehetnek igénybe a mobilból helyhez kötött hálózatba és vissza irányuló, illetve a mobil hálózatok közötti hívások, belföldi távolsági hívások, valamint nemzetközi hívások érdekében.

A helyhez kötött nyilvános telefonhálózatok előfizetői azokat a hívásaikat, amelyek nagykereskedelmi tranzit szolgáltatást vesznek igénybe (mint pl. belföldi, mobil és nemzetközi hívásaikat), helyettesíthetik a nagykereskedelmi tranzit piac részét nem képező közvetlen összeköttetés útján, közvetítőválasztással vagy behívókártyás szolgáltatással.

A Tanács a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piac vizsgálata során megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piaccal kapcsolatos kiskereskedelmi piacokon léteznek olyan keresleti, illetve kínálati helyettesítési lehetőségek, melyek a nagykereskedelmi piac szélesítését nem indokolják ugyan, de közvetve hatással vannak a tranzit nagykereskedelmi piacra is.

I. 5. 2. Keresleti helyettesítés vizsgálata

A nagykereskedelmi piacon lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban nyújtott nagykereskedelmi tranzit szolgáltatás helyettesíthető-e más nagykereskedelmi szolgáltatással.

A Tanács a keresleti helyettesíthetőség körében megvizsgálta, hogy a bérelt vonali szolgáltatás helyettesíti-e a nagykereskedelmi tranzit szolgáltatást. Megállapította, hogy a tranzit szolgáltatás kiváltása csak a bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmensének felhasználásával jöhetne szóba.

A „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacon nyújtott tranzit forgalmi szolgáltatás keresleti oldalról csak abban az esetben lenne helyettesíthető, ha a szolgáltatás nem igényelné a tranzit szolgáltatás nyújtására szolgáló hálózat kapcsoló funkcióit.

A tranzitszolgáltatás és a bérelt vonali trónkszegmens szolgáltatás elkülönítése azon alapul, hogy:

- a bérelt vonali szolgáltatás díjai nem függenek a forgalomtól;
- a tranzit szolgáltatás tartalmaz valamilyen, a felhasználó által vezérelhető híváskapcsolási vagy útvonal-választási funkciót, míg a bérelt vonali szolgáltatásnál dedikált átviteli kapacitást nyújtanak két fix pont között.

Mivel a tranzit forgalmi szolgáltatáshoz szükséges valamilyen, a hívó fél által vezérelhető hívásirányító ill. kapcsoló funkció igénybe vétele, ezért a bérelt vonali szolgáltatás funkcionálisan nem helyettesíti keresleti oldalról a tranzit forgalmi szolgáltatást, továbbá a tranzit kapcsolásra alkalmas hálózat helyett megfelelő szövevényes hálózat létesítése jelentős többlet-költségekkel jár és többlet irányítási feladatokat ró a potenciális igénybevevő szolgáltató hálózatára.

A Tanács megvizsgálta azt is, hogy az előző piacelemzés során a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű, továbbá a „Hívásvégződötetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű piacon, a jelentős piaci erejű szolgáltatókra kiszabott, hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség, amely lehetőséget biztosított az új piacralépő szolgáltatóknak, hogy a kötelezettek egyetlen összekapcsolási pontján keresztül valamennyi előfizető közvetítőválasztásos hívását összegyűjtsék, képvisel-e keresleti helyettesítést a tranzit szolgáltatásnak.

A Tanács megállapította, hogy a helyettesítés csak részlegesen áll fenn. Az új piacralépők számára ez a kötelezettség csak az 5 jelentős piaci erejű szolgáltatóra nézve áll fenn; azoknál a nem JPE szolgáltatóknál, amelyek szolgáltatási területe több számozási területre terjed ki, ez a kötelezettség nem áll fenn. A kisebb alternatív szolgáltatók, amelyek száma a 2006. évi adatok szerint 12, tranzit szolgáltató nélkül csak úgy érhetők el, ha az igénybevevő szolgáltató egyrészt összekapcsolást létesít mindegyikkel, másrészt saját hálózatában végzi el az ezekhez a kisebb szolgáltatókhoz irányuló hívások kis, gyenge kihasználtságú nyalábokra való bontását.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a belföldi tranzit helyettesítése nemzetközi tranzit szolgáltató igénybevételeivel azért nem reális helyettesítés, mert – eltekintve a külföldi szolgáltatók eltérő áraitól – a külföldi szolgáltatók jellegzetesen csak a nagy inkumbens szolgáltatók összekapcsolási pontjain vannak jelen.

A nemzetközi tranzit piacon szereplő szolgáltatók emiatt külön piacon tevékenykednek és nem tekinthetők a belföldi tranzit piac részének.

A Tanács nem talált olyan keresleti helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac keresleti oldalról való szélesítését indokolnák.

I.5.3. Kínálati helyettesítés vizsgálata

A Tanács megvizsgálta, hogy van-e lehetőség arra, hogy a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacra olyan szolgáltatók lépjenek be, amelyek eddig nem nyújtottak tranzit forgalmi szolgáltatást.

A Tanács megállapította, hogy a piacra lépés jelentős infrastrukturális beruházást jelentene, hiszen az új szolgáltatóknak nem elegendő a átviteli kapacitással rendelkeznie; olyan kapcsoló- illetve hívásirányító (router) eszközökre is szüksége van, amelyek a nemzeti (esetenként a nemzetközi) 7-es jelzőrendszerhez képesek csatlakozni és az azon keresztül megkapott információ alapján képesek irányítani a hívásokat a kívánt harmadik szolgáltató felé.

A tranzit forgalmi szolgáltatás nyújtásánál szükséges továbbá a forgalommérés és a mért forgalom szerinti számlázás, aminek eszközeivel az esetleg helyettesítőként szóba jöhető bérelt vonali szolgáltatók általában nem rendelkeznek.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy kínálati helyettesíthetőség az adott piacon nem áll fenn.

Az elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva, a Tanács nem talált olyan kínálati helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során, az I.5.2. és I.5.3. pontban foglaltak alapján a Tanács megállapította, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

I. 6. Szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 10. számmal jelölt „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna.

Ezért a Tanács megállapítja, hogy a szolgáltatási piac az I.3.1. pontban meghatározott nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban nyújtott tranzitszolgáltatások nagykereskedelmi piaca.

I. 7. Földrajzi piac meghatározása

I.7.1. A piac földrajzi kiterjedése

A Tanács a piac földrajzi kiterjedését a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozta meg. Ennek keretében megvizsgálta, hogy definiálható-e olyan földrajzi terület Magyarországon belül, amelyen belül a szolgáltatás igénybevétele, illetve nyújtása nem, vagy csak lényegesen nehezebb feltételek mellett lenne lehetséges, mint azon kívül.

A Tanács a tranzit forgalmi szolgáltatás jellegéből, a bejelentett szolgáltatás 1.3. pont szerinti általános jellemzőinek vizsgálatából kiindulva megállapította, hogy ilyen elkülönülő földrajzi terület sem a szolgáltatás igénybe vétele (keresleti oldal), sem nyújtása (kínálati oldal) szempontjából az országon belül nem definiálható.

A szolgáltatók saját üzletpolitikai megfontolásaik alapján, nem pedig egyéb okok miatt korlátozhatják tevékenységüket földrajzilag, így ez a tény a vizsgált piac országos földrajzi kiterjedését nem befolyásolja.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piac tekintetében a földrajzi piac a Magyar Köztársaság területe.

1.7.2. A helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy a Tanács megállapítása szerint sem keresleti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piac módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I. 8. A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piac vizsgálata után a Tanács egyetlen piacot határozott meg, amely a következő:

„Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban a Magyar Köztársaság területén” nagykereskedelmi piac.

I. 9. A piac vizsgálata érintettség szempontjából

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piac szabályozási szempontból érintettek tekinthető-e.

Az IHM rendelet – figyelemmel Bizottság által kiadott Ajánlásra - a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Tanács három feltétel vizsgálatával állapította meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

A Tanács szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy ezek a jellemzők nem merítik ki a piac vizsgálati szempontjainak teljes körét, hanem csupán előzetes vizsgálatok annak eldöntésére, hogy érdemes-e a piacokat részletesebben megvizsgálni.

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó egyenlőtlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok

Tranzit nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására irányuló szándék esetén a szolgáltató jogi korlátokba nem ütközik. Az Eht. 74. § (1) bekezdése kimondja: „A Magyar Köztársaság területén elektronikus hírközlő hálózatot üzemeltetni, valamint elektronikus hírközlő hálózaton szolgáltatást nyújtani bármely természetes, illetőleg jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet az e törvényben, illetve külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult.”, illetve a 75. § (1) bekezdése szerint „Az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának megkezdésére irányuló szándékot, valamint a megkezdés tervezett időpontját az elektronikus hírközlési szolgáltatónak nyilvántartásba vétel céljából be kell jelentenie a hatóságnál

A Tanács megállapította, hogy a helyhez kötött nagykereskedelmi piacokra – beleértve a nagykereskedelmi tranzit piacot – történő belépés tekintetében adminisztratív és jogi korlátok lényegében nincsenek. A szolgáltatás bejelentése után a piacra lépés megtörténhet.

Strukturális korlátok

Strukturális korlát oka lehet:

- ha a piacon már jelen van jelentős méretgazdaságosságot vagy választékgazdaságosságot elért szolgáltató;
- ha a piacra lépés olyan jelentős beruházással, költséggel jár, amely idő előtti kilépés esetén jelentős mértékben elvész (elsüllyedt költség);
- ha az új belépő szolgáltatásának nyújtásához szükséges egy vagy több részszerkeletet, illetve hálózatrészt az ugyanazon piacon működő szolgáltatótól lehet vagy érdemes igénybe venni (függőségi viszony).

Egy-egy adott földrajzi területen új piacra lépő szolgáltató saját, vagy kizárólagos használatában álló hálózat kiépítésével tud tranzit forgalmi szolgáltatást nyújtani.

A Tanács megállapította, hogy ebben az esetben az új piacra lépő a következő strukturális akadályokkal találkozhat:

- Méretgazdaságosság, választékgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb konnektivitás, tehát a telefonhálózatok szélesebb körének az elérhetősége többletértéket jelent az igénybevevő szolgáltatóknak).

- A nehezen duplikálható erőforrás jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. Bár a csatlakozónyalábok létesítése terén a bérelt vonalak alkalmazása egyszerű alternatívát jelent, nem mentesít a saját kapcsolóközpont(ok) létesítése alól.

A Tanács megállapította, hogy a szükséges beruházás jelentős, tehát magas és nem átmeneti belépési korlátok léteznek a vizsgált piacon, főleg a miatt, mert a szolgáltatás nyújtásához saját hálózattal vagy hálózat használati jogával rendelkezni kell. Ezen túlmenően, strukturális korlátként az új belépőnek ilyenkor is szembe kell néznie a méretgazdaságosság és választékgazdaságosság hatásaival.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piac hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- a) Az adott piac szereplőinek száma, az esetleges - az adott piacon kívüli, de az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő - új piacra lépő vállalkozások száma.

Az adott piacon az elektronikus hírközlési piacok szereplői közül kilencen vallottak be forgalmi és bevételi adatokat, közülük egy a volt országos koncessziós társaság, a Matáv Rt. jogutódja, a Magyar Telekom Nyrt. 2002-ben a szolgáltatás liberalizálásával, a koncessziós kizárólagosság eltörlésével 2 további szolgáltató (Invitel Távközlési Szolgáltató Rt., PanTel Távközlési Kommunikációs Rt.) jelent meg a piacon. Az adott piacon a hatóság nyilvántartása szerint 2003-ban egy további új szolgáltató – a GTS Datanet Távközlési Kft., – míg a következő években további új szolgáltatók léptek a piacra.

A vizsgált piacon azáltal, hogy új versenytársak jelentek meg, a verseny 2006-ig folyamatosan élénkült. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy a tranzit forgalom összességében emelkedett.

- b) Az adott piacon a szereplők részesedésének megoszlása, azok egymáshoz való viszonya, illetve a változás múltbeli és jövőbeni várható tendenciái.

A Tanács az adott piacon a részesedések megoszlásához elsősorban a forgalmi viszonyokat vizsgálta. Ennek oka az volt, hogy az árbevételek az egyes szolgáltatóknál korábban nem voltak különválaszthatók a végződtetési szolgáltatások díjaitól, mert a vizsgált múltbeli időszak első évében a jogszabályok külön kategóriába sorolták a „végződtetés és tranzit” szolgáltatást¹⁰ és a közölt árbevétel szinte minden esetben viszonylag magas arányban¹¹ tartalmazott végződtetési díjhányadot és a kiegészítő költségek ellenértékét is.

Így tehát a II.7.1. és II.7.2. kérdőívekben szereplő „tranzit költségek” rovatok nemcsak a saját tranzit szolgáltatásnál fellépő forgalmi költségeket tüntették fel, hanem a más szolgáltatótól igénybevett forgalmi és kiegészítő szolgáltatások halmozott költségeit is, ami a szétválasztást nem tette lehetővé.

1. táblázat: A tranzit forgalom megoszlása a szolgáltatók között

<i>Szolgáltató megnevezése</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>
BT Limited Magyarországi Fióktelepe			
Első Pesti Telefontársaság Nyrt.			
GTS-DataNet Távközlési Kft.			
Hungarotel Távközlési Zrt.			
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.			
Magyar Telekom Nyrt.			
Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.			
PanTel Távközlési Kft.			
Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.			
<i>összesen</i>			

Forrás: szolgáltatók adatközlése

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

¹⁰Az egyes távközlő hálózati szerződésekről és azok megkötéséről szóló 251/2001. (XII.18.) Korm. rendelet 9. § (9) bekezdése szerint

¹¹A szolgáltatók által szóban közölt tájékoztató adatok

Az 1. ábra üzleti titkot tartalmaz.

1. ábra: Forgalmi teljesítmények 2004-2006 között

A 2. ábra üzleti titkot tartalmaz.

2. ábra: Forgalmi teljesítmények részaránya 2004-2006 között

Az 1. táblázat adataiból megállapítható, hogy a tranzit forgalmi szolgáltatás piacán a hagyományosan legjelentősebb szolgáltató, a Magyar Telekom Rt. forgalmi részaránya fokozatosan csökkent, míg az alternatív szolgáltatók, főként az Invitel részesedése jelentősen megemelkedett. A 2. ábra viszont azt mutatja, hogy az egyes szolgáltatók részaránya a 2004-2006. évek folyamán folyamatos változást mutat, anélkül azonban, hogy bármelyik szolgáltató tartósan piaci fölénybe került volna. A negyedéves megoszlást a 2006. éven belül számszerűen a 2. táblázat mutatja.

2. táblázat: A belföldi tranzit forgalmi teljesítmények megoszlása 2006-ban a szolgáltatók között

<i>Szolgáltató megnevezése</i>	<i>2006 I.n.</i>	<i>2006 II.n.</i>	<i>2006 III.n.</i>	<i>2006 IV.n.</i>
BT Limited				
EPT				
GTS-DataNet				
Hungarotel				
Invitel				
Magyar Telekom				
Monor Telefon				
Pantel				
Tele2.				
<i>összesen</i>				

Forrás: szolgáltatók adatközlése

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

Ugyanezt szemlélteti a következő ábra is:

A 3. ábra üzleti titkot tartalmaz.

3. ábra: A belföldi tranzit forgalom megoszlásának változása 2006 év folyamán

c) Az érintett piacon levő szolgáltatás műszaki, technológiai jellemzői

A Tanács megállapította, hogy a műszaki-technológiai jellemzőket tekintve homogén helyzet uralkodik a vizsgált piacon, hiszen mindegyik piaci szereplő tulajdonosa a hálózatnak, vagy más szolgáltatótól veszi igénybe a szükséges hálózatot, mely lehet áramkörkapcsolt vagy VoIP technológiájú.

Emellett a szolgáltatókat – amint a 2. táblázat mutatja – a folyamatos változás arról is tanuskodik, hogy a piaci szereplőket nem korlátozzák belső kapacitás-korlátok, így a pillanatnyi igényekhez szinte bármelyik szolgáltató azonnal alkalmazkodni képes.

Ugyanakkor a Tanács megállapította azt is, hogy a piaci szereplők között vannak igen erős eszköz- és technológiai háttérrel rendelkező vállalkozások. Ilyen pl. a Magyar Telekom Nyrt., amely az évtized elején még koncessziós monopóliummal rendelkezett a belföldi tranzit forgalmi piacon és eszközeiben azóta sem tapasztalható számottevő csökkenés. A vállalkozás igen jelentős belső tranzit forgalmat bonyolít, amelyet alátámasztanak a 2004. évre vonatkozó adatok, amikor a belföldi tranzit piacon értékesített (üzleti titok.) millió perccel szemben (üzleti titok) millió perces belső forgalom volt kimutatható.

A Tanács megállapította, hogy a piacon észlelhetők a hatékony verseny jelei, azonban egyes piaci szereplők belső teljesítménye olyan nagyságrendű, hogy emiatt a hatékony verseny kialakulása az elemzés ezen fázisában még nem mondható ki. A kérdés csak a piac részletesebb vizsgálatával dönthető el, a piac érintettként történő vizsgálata során.

I.9.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Általános megfontolás

A Tanács osztja az EU szabályozó hatóságainak azon álláspontját, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy csupán annak „örzése” elegendőnek lenne tekinthető. A Tanács ezen általános megállapítást annak az átfogó és részletes, szabályozói irányultságú piacvizsgálatnak az eredménye alapján tette meg, amelyhez mérhető a hazai hírközlési piacon még nem végeztek, bár számos részterületet egyszeri vagy ismétlődő jelleggel kutatók vagy valamely hatóság az eddigiekben is vizsgált.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy – főleg a hírközlés hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő kérdéseiben – a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendők. Ezek az esetek:

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.)
- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek
- a jogbiztonság megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

a) A feladat összetettsége

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működésének és fejlődésének, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekei védelmének, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának, illetve fenntartásának elősegítése az elektronikus hírközlési ágazatban, valamint az elektronikus hírközlési tevékenységet végző szervezetek és személyek jogszabályoknak megfelelő magatartásának felügyelete.

Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében nemritkán (sőt a nagykereskedelmi típusú szolgáltatóknál általában) a hozzáféréssel, összekapcsolással összefüggő követelmények előírásával biztosítja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók hozzáférési, összekapcsolási szerződéseit átlátható módon, megkülönböztetés mentesen, akár szabályozott ár alkalmazásával kösse meg. A referenciaajánlatok, összekapcsolási szerződések, költségmodellek olyan bonyolult, elmélyült műszaki, jogi és közgazdasági (számviteli) ismereteket igényelnek, amelyek a versenyjog alkalmazása során általában nem szükségesek, illetve, ha ilyen jellegű vizsgálatokat a versenyfelügyeleti ellenőrzés során végeznek is, arra általában valamely versenysérelem kivizsgálása menetében utólag kerül sor, míg az ex-ante szabályozás előre meghatározza azokat a feltételeket, körülményeket, amelyeket a szabályozott vállalkozással szerződéses kapcsolatba lépni szándékozók még a tárgyalásokat megelőzően megismerhetnek, a szerződéskötésre felkészülhetnek.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

c) A szabályozási környezet kiszámíthatósága

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacralépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás jogi környezetének ismerete. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő pl. hozzáférési vagy összekapcsolási kötelezettség kirovásához. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacralépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Tekintettel arra, hogy a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elsüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen – lényegében hozzáférése és összekapcsoláson keresztül megvalósuló – együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A Tanács megvizsgálta a „Tranzitszolgáltatások nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében a Bizottság által használt ex-ante szabályozást megalapozó 3 kritérium a vizsgált múltbéli időszakban teljesült, ezért a Tanács megállapította, hogy az azonosított piac érintettnek tekinthető és további részletes vizsgálata szükséges.

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II. 1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: JPE szolgáltató) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: *önálló erőfölény*) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: *közös erőfölény*) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre felsorolás jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatakor alapvetően az adott piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatási piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfölény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfölény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

II. 2. A piacelemzés további menete

A piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából. A Tájékoztató a következő szempontok elemzését tartja szükségesnek a piaci erő megítélése során¹²:

- piaci részesedés
- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai.

A felsorolt szempontok különböző fontosságúak a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban nyújtott tranzitszolgáltatások nagykereskedelmi piacán.

A Tanács megítélése szerint a piaci erő vizsgálatának szempontjai közül ezen a piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van:

1. piaci részesedés
2. választékgazdaságosság
3. vertikális integráció.

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács a jelentős piaci erő megítélése szempontjából kevésbé fontos szempontok vizsgálatával is foglalkozott. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek:

II.2.1. Piaci részesedések

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfölény, amely a Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint pedig 50% felett biztosnak látszik.

A tranzit hívások forgalmára vonatkozólag a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatók által megadott forgalmak valóságosak és az adott piaccal kapcsolatos teljesítményt tükrözik, ezért a piaci részesedés vizsgálata során a forgalmi adatokból indult ki. A szolgáltató által szolgáltatott árbevételi adatokat a Tanács az I.9.2. b) alpontban kifejtett indokok alapján nem vette figyelembe.

Az I.9.2. pontban leírtak szerint a szolgáltatók a II.7.1. és II.7.2. kérdőívekben szereplő „tranzit költségek” rovatokban nemcsak a saját tranzit szolgáltatásnál fellépő forgalmi költségeket tüntették fel, hanem a más szolgáltatótól igénybevett tranzit forgalmi szolgáltatás halmozott költségeit is, ami a szétválasztást nem tette lehetővé. Ezért a Tanács a jelen piaccal kapcsolatos megállapításait a II.7.3. (forgalmi teljesítmények) kérdőívek adataira támaszkodva tette meg.

A 2006. évben mért piaci részesedéseket bemutatja az 1. és 2. táblázat. Ennek alapján a kilenc, piacon jelen levő szolgáltató közül az egész évre vetítve az Invitel Távközlési Szolgáltató Rt. bírt a legnagyobb (üzleti titok) részesedéssel, a PanTel Rt. volt a második (üzleti titok) és a Monor Telefon Kft. a harmadik (üzleti titok) legnagyobb részesedésű. Ezek a részesedési arányok a 2006. év folyamán folyamatosan változtak anélkül, hogy bármelyik tranzit szolgáltató döntő erőfölényre tett volna szert (lásd a 2. táblázatot).

Az évközi változásokat a 4. ábra szemlélteti.

A 4. ábra üzleti titkot tartalmaz.

4. ábra: Tranzit forgalmi teljesítmények 2006. év folyamán

A Magyar Telekom Rt. tranzitforgalmának drasztikus csökkenése annak ellenére következett be, hogy a 2002-2003 folyamán hatályos Hkt. szerint az akkori Hírközlési Döntőbizottság a Magyar Telekom Rt.-t jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosította és referencia összekapcsolási ajánlat tételére kötelezte. A 2002-2003. évek folyamán így a Magyar Telekom Rt. esetében három ízben költségalapú tranzitforgalmi díjak kerültek benyújtásra és jóváhagyásra, amelyek folyamatos csökkenést mutattak: a regionális tranzitálás esetében rendre 1,21 – 1,18 – 0,94 Ft/perc díjjal, míg az országos tranzitálás esetében rendre 2,41 – 1,92 – 1,58 Ft/perc díjjal. Ez a díjsökkenés azonban nem bizonyult elegendőnek a többi szolgáltató versenyképes díjai mellett a Magyar Telekom piacvesztésének megakadályozására.

A piaci részesedés elmúlt négy negyedévi vizsgálata alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon nem található olyan piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató, ami önmagában valószínűsítene a gazdasági erőfölényes helyzetet. A 2006. IV. negyedévében legnagyobb teljesítményt nyújtó szolgáltató, az Invitel Zrt. piaci részesedése éves szinten üzleti titok %, amely önmagában nem alapozza meg a jelentős piaci erőt. A hagyományos piacvezető, ma már csak harmadik Magyar Telekom Rt. részesedése pedig üzleti titok %.

II.2.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető, azzal együtt, hogy a kínálati helyettesítés, vagyis az adott piacon jelen nem levő, de arra – hálózatuk, felkészültségük folytán – könnyen belépni képes szolgáltatók megjelenése az adott piacon nem igényel jelentős költségeket a piacra lépő szolgáltatók részéről, szemben a potenciális versennyel.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatárhathatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy árait jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartásuk). Ha egy az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A potenciális verseny elemzése első lépésben a belépési korlátok vizsgálatát igényli.

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piac növekedési korlátjai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács már a jogi és strukturális korlátok elemzése során vizsgálta.

További szempontként szükséges a piacon működő szolgáltatókhoz, illetve viselkedésükhöz kötődő *stratégiai korlátok* vizsgálata. A piacon bent lévő vállalatok stratégiai eszközökkel tarthatják távol vetélytársaikat. Ilyen, árazással kapcsolatos eszköz lehet az árdiszkrimináció, keresztfinanszírozás, illetve árazással nem összefüggő eszközök, mint reklámháború, kutatás-fejlesztési befektetés, a szolgáltatók lojalitásának biztosítását szolgáló adminisztratív és szerződéses jogi eszközök alkalmazása.

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi tranzit forgalom lebonyolításához szükséges beruházások megvalósításával a potenciális versenyhelyzet a vizsgált piacon fennáll. A piac nem mutat olyan jeleket, amely egyik vagy másik szolgáltató tartós jelentős piaci erejére utalna.

II.2.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyyszerzésre.

Az alábbi 3. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő vállalkozások közül azok méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyek összes nettó árbevétele a 2005. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt.

3. táblázat: Az adott piacon szolgáltató vállalkozások pénzügyi adatai 2005. évben

Szolgáltató	Összes eszköz (mFt)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőkeelátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedé-kességi mutató (%)	Adósságfedezeti mutató (%)	Összes bevétel (MFt)	Üzemi tevékenység eredménye (MFt)	Adózott eredmény (MFt)	Befektetett eszközök beszerzése (MFt)	Befektetett eszközök eladása (MFt)
BT Limited Magyarország	2 729	19,5	-70,8	308,1	14,7	59,5	5 271	-287	-491	-130	0
Emitel Távközlési Zrt.	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1290	-539	40
GTS-Datanet Távközlési Kft.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Hungarotel Távközlési Zrt.	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
Magyar Telekom Nyrt.	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
Monor Telefon Társaság Kft.	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37
Pantel Távközlési Kft.	29 689	50,1	8,1	126,5	20,0	119,1	23 052	2 058	373	-22 136	75
TELE2 Magyarország Kft.	2 463	5,5	13,8	113,7	100,0	142,1	10 384	-1 761	-1 723	n.a.	n.a.

Forrás: hivatalos cégadoatok

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az érintett cégek közül mind az összes eszközt, mind az összes bevételt, mind az üzemi eredményt tekintve kiemelkedik a Magyar Telekom Nyrt. Ez önmagában nem idézi elő erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét, de a forgalmi részesedésben 2006 végén vezető Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. piaci erejét korlátozza.

II.2.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

A Tanács a 3. táblázat alapján megállapította, hogy az érintett vállalkozások tőkehozzáférési mutatói jelentős szórást mutatnak, de ezek alapján a piaci szereplőkre nézve egyértelmű megállapítás nem tehető. Ugyanakkor az érintett szolgáltatók helyzete és tulajdonosi háttere biztosítja számukra a tőkepiacokhoz való hozzáférést.

II.2.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is felmerülhet mint piacra lépési korlát. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés elsősorban a helyi hálózatok átviteli szakaszainál jöhet létre, ami a tranzit szolgáltatási piacon nem játszik szerepet.

Piacra lépési korlátot jelenthetnek ugyanakkor az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

5. táblázat: A vizsgált piac szereplőinek infrastrukturális helyzete 2006 végén

Kapcsolóeszköz	BT Limited Magyarország	EPT Nyrt.	GTS-DataNet Távközlési Kft	Hungarotel Zrt.	Invitel Távközlési Zrt.	Magyar Telekom Nyrt.	Monor Telefon Társaság Kft.	PanTel Kft.	TELE2 Kft.
Nemzetközi kicserélőközpont									
Tandem központ									
Helyi és kombinált központ									
Kihelyezett fokozat									
VoIP Gateway									
VoIP softswitch									
Előfizetői multiplexer									

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

A Tanács a fenti adatok alapján megállapította, hogy a piaci szereplők közül a Magyar Telekom Nyrt. fejlett tranzit-szolgáltatási infrastruktúrával rendelkezik, amit azonban főként belső tevékenysége érdekében használ. Ilyen infrastruktúrával más kiskereskedelmi telefonszolgáltatók is rendelkeznek, és ezek nem jelentős beruházásokkal beléphetnek a nagykereskedelmi piacra is (ld. II.2.2. pont). A tranzitforgalmi szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúrával a piacon jelen lévő, áramkörkapcsolt technológiájú szolgáltatók mindegyike rendelkezik valamilyen mértékben.

II.2.6. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozáscsoport

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A Tanács megvizsgálta a vertikális integráció miatt fellépő belső teljesítményeket, melyek hatással lehetnek a szolgáltatók tranzitpiaci erejére.

A belső teljesítmények vonatkozásában a Tanács a hat szolgáltató közül csak a Magyar Telekom Rt. hálózatát tartotta szükségesnek megvizsgálni, mivel a többi szolgáltató előfizetőinek száma jelentősen alatta marad a Magyar Telekom Rt. előfizetői számának.

A mobil és a nemzetközi forgalmat érintő belső tranzitforgalom viszonylatában a Magyar Telekom Rt. belső teljesítménye 2004-ben üzleti titok millió perc volt. Ebben nincs benne az a belföldi hívásteljesítmény, amely a nemföldrajzi számokhoz irányuló forgalomból adódik, de ez nem számottevő, mivel azok az esetek jelentős részében a hívó féllel azonos számozási körzetben vannak bekapcsolva. A nagykereskedelmi tranzit forgalmi szolgáltatás 2004. évi üzleti titok millió perces teljesítménye a belső, saját kiskereskedelmi forgalmában realizált belső tranzit jellegű nemzetközi és mobil forgalomnak tehát csupán alig több mint üzleti titok %-a.

A Tanács ezen forgalmi adatok alapján megállapította, hogy a vertikális integráció miatt fellépő belső teljesítmények figyelembe vétele a Magyar Telekom Rt. esetében a piaci erőt növelő tényező.

A Tanács a továbbiakban megvizsgálta az adott piacon megfigyelhető vállalkozáscsoportokat.

A vállalkozáscsoportok vonatkozásában az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel Távközlési Zrt. a Magyar Telekom Nyrt. 100%-os tulajdonában van, ami mindkét vállalkozás piaci szereplését befolyásolja.

Hasonlóan ismeretes, hogy a Hungarotel Távközlési Zrt. tulajdonosa, a Teledenmark A/S a közelmúltban megvásárolta a PanTel Távközlési Kft.-t, valamint az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t, ami inkább szakmai, mint pénzügyi befektetésnek tekinthető. Ez a folyamat abban az esetben válik fontossá a piacelemzés szempontjából, ha ezeknek az összeolvadására, azaz egyetlen szolgáltatóként történő megjelenésére is sor kerül. Ebben az esetben ugyanis olyan szolgáltatók egyesítik piaci erejüket, amelyek mindegyike eddig is szereplőjévé vált a tranzit szolgáltatások piacának.

Abban az esetben, ha a piacon olyan további össze-/beolvadások jönnek létre, amelyek befolyással lehetnek a piaci részesedésekre, a Tanács várhatóan rendkívüli piacelemzést rendel el az Eht. 57. § (2) bekezdése értelmében.

A UPC nemzetközi cég a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. felvásárlásával olyan cégcsoportot hozott létre, amely mind a klasszikus, vezetékes, mind a kábeltelevíziós hálózatokon keresztül nyújt helyhez kötött telefon szolgáltatást¹³.

A BT Limited Magyarország, valamint az eTel Magyarország tulajdonosa közismerten komoly részesedéssel rendelkezik az EU elektronikus hírközlési vállalkozásaiban. A GTS-Datanet Rt. az egyik legnagyobb alternatív távközlési szolgáltatónak tekinthető a közép-európai régióban – leányvállalatokkal rendelkezik Csehországban, Magyarországon, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában.

A Tanács megállapította, hogy a vállalatcsoporthoz való tartozás mindegyik, a piacon jelenlevő szolgáltatót jellemzi; ezek közül elsősorban a kisebb szolgáltatók piaci erejére van jótékony hatással.

II.2.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségsökkenés.

A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.) Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

A vizsgált piacon a méretgazdaságosság azáltal érvényesül, hogy a magas fix költséget jelentő hálózatot intenzíven használják ki a nagyobb mennyiségű szolgáltatás nyújtása esetén. A fix költséget a tárgyi eszközök állományával, illetve a beruházások nagyságával lehet becsülni.

A 3. és 4. táblázat alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett szolgáltatók közül a Magyar Telekom Nyrt. tárgyi eszközállománya, illetve éves beruházása jóval magasabb a többi szolgáltatóénál. Ez arra mutat, hogy ezen szolgáltató méretgazdaságosság terén jelentős előnnyel rendelkezik az új belépőkkel szemben. Különösen fontos ez a tranzit forgalom szempontjából, mert azok az eszközök, melyek a forgalom lebonyolításához szükségesek, csak arányos forgalom esetén használhatók ki gazdaságosan.

II.2.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

A vizsgált piacon, ha a szolgáltató a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztja meg, ezáltal költségmegtakarítást érhet el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piac előny szerzésére.

A Tanács megállapította, hogy az érintett szolgáltatók mindegyike jelentős választékot (helyhez kötött telefon, adatátvitel, szélessávú hozzáférés, bérelt vonal, stb.) kínál az igénybevevők számára.

¹³A kábeltelevíziós hálózatokon nyújtott telefonszolgáltatás helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatásként való elfogadása a hatóság által még nem véglegesen eldöntött minőségű.

II.2.9. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását.

A Tanács a szolgáltatók adataiból megállapította, hogy mindegyik piaci szereplő magas fejlettségű infrastruktúrával rendelkezik. Mindegyikük alkalmaz korszerű, IP alapú megoldásokat a hagyományos telefonközpontok mellett.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők nem végeznek, műszaki-technológiai téren – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártókra támaszkodnak.

II.2.10. Szolgáltatási diverzifikáció

A szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre. A szolgáltatások diverzifikációjának főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a sokszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélés szempontjából.

A Tanács megállapította, hogy a szolgáltatások diverzifikációja a vizsgált piacon nem releváns tényező: a II.2.8. pontban kifejtettek szerint a piacon lévő szolgáltatók a szolgáltatások széles választékát kínálják.

II.2.11. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélés szempontjából.

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat a vizsgált piacon nem releváns tényező.

II.2.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek áttérni, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piacon ez a szempont jelentős szerepet játszhat. Mivel ezen a nagykereskedelmi piacon általában nagy szolgáltatók (jelentős előfizetői bázissal rendelkező telefonszolgáltatók) állnak a vevői oldalon is, a kiegyenlítő vásárlói erő gyengíti az eladói oldal piaci erejét. Azok a társszolgáltatók, amelyek igénybeveszik egy adott szolgáltató tranzit szolgáltatását, általában vásárlóként jelentkeznek a tranzit szolgáltatónak egyéb nagykereskedelmi szolgáltatásai vonatkozásában is és így olyan pozícióba kerülhetnek, amely hatással van a tranzit szolgáltató szerződési feltételeire.

Ezt a körülményt a Tanács az adott piacon a legnagyobb részesedésű szolgáltatók piaci erejét gyengítő tényezőként vette figyelembe.

A II.2. fejezetben foglalt piacelemzési kritériumok részletes elemzésének összefoglalásaképpen a Tanács a szempontok együttes vizsgálata alapján megállapította, hogy az érintett piacon nincsen olyan szolgáltató, amely olyan kedvező gazdasági helyzetben lenne, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől, és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytathatná.

A legfontosabb szempontnak számító piaci részesedés szerint 2006 IV. negyedévében a legnagyobb forgalmi teljesítményt nyújtó Invitel Távközlési Zrt. a többi vizsgált szempont alapján nem minősül jelentős piaci erejűnek. A néhány kevésbé fontos szempont szerint kiemelt helyzetűnek minősíthető Magyar Telekom Nyrt. piaci részesedése viszont az utóbbi időszakban drasztikusan visszaesett. A fentiek alapján a Tanács a vizsgált piacon nem jelöl ki jelentős piaci erejű szolgáltatót.

II.3. Közös erőfőlény vizsgálata:

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfőlény kialakulására és a következőket állapította meg:

A közös erőfőlény kialakulásának feltételei az érintett piac tekintetében nem állnak fenn. A piaci szereplők részese-dése negyedévenként is változó arányokat mutat, a piacon nyújtott összteljesítmény emelkedő tendenciájú és nem észlelhető a piaci mozgások megállása.

A Tanács álláspontja szerint a piaci szereplők alapvetően eltérő tulajdonosi szerkezete és egymástól független árpolitikája is azt bizonyítja, hogy *a közös erőfőlény kialakításának veszélye nem áll fenn.*

II.4. A piaci erő átvitelének vizsgálata:

Az Eht. 53. § (2) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

Vertikális szomszédság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 3.-6. számú piacokkal lehetséges, amennyiben az indított hívások piacára épülhetnek rá a tranzit szolgáltatások.

Horizontális szomszédság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 8. és 9. számú piaccal lehetséges, amennyiben a vevők nagyrészt ugyanazon szolgáltatók ezeken a nagykereskedelmi piacokon.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező a jelen érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. és a Magyar Telekom Nyrt. esetében érvényesül, a II.2. pont szerinti minősítését azonban nem befolyásolja.

A Tanács a fenti kritériumok összesített vizsgálata alapján vizsgált piacon nem azonosított jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót.

III. Kötelezettségek

A Tanács jelentős piaci erejű szolgáltatót sem a folyó, sem az előző piacelemzés során sem azonosított, így kötelezettséget nem szüntet meg és újat sem ró ki.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A tárgyban hatósági eljárásban a Tanács a GVH-val való együttműködést több lépcsőben valósította meg, az alábbiak szerint:

1./ A Tanács 2007 július 15-én megküldte a GVH részére a szolgáltatók részére továbbítandó adatlapok-tervezeteit véleményezés céljából. A vizsgált piacot érintő adatlapok közül csak az általános pénzügyi adatokra érkezett írásbeli észrevétel.

2./ A Tanács folyamatosan tájékoztatta a GVH-t a tárgyban kötelező hatósági eljárás közbenső eredményeiről és a határozat-tervezet szövegét előzetesen több alkalommal egyeztetve a GVH képviselőivel.

3./ A GVH a tárgyban határozattervezet nyilvánosságra hozatalát követően szakmai álláspontját megküldte a Tanács részére, amelyben felvetett kérdéseket és a Tanács azokra adott válaszát az alábbiakban közöljük:

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel.

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelekben a felvetett kérdések rövidítve vannak közölve. A Tanács válaszai a szolgáltatók vonatkozó észrevételei után szövegdozobban vannak beszürvva.

D. fejezet

Notifikációs eljárás eredménye.

Budapest, 2007.

A határozatot kapja:

1. *BT Limited Magyarország Fióktelepe*
1123 BUDAPEST Alkotás u. 48-50.
2. *Első Pesti Telefontársaság Kft.*
1183 BUDAPEST Haladás u. 5.
3. *GTS-DataNet Távközlési Kft.*
1134 BUDAPEST Váci út 37/a.

4. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 Budapest, Bocskai út 134-146.
5. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS Puskás Tivadar u. 8-10
6. *Magyar Telekom Nyrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
7. *Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.*
1092 BUDAPEST, Kinizsi u. 30-36.
8. *PanTel Távközlési Kft.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
9. *TELE2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.*
1132 BUDAPEST, Victor Hugo u. 18-22.
10. *Iráttár*

Határozatok

DH-19956-6/2007. számú, nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén tárgyban hozott határozat

*A határozatban üzleti titokként megjelölt adatok a DH-19956-5/2007. sz. határozatban szerepelnek

Ügyiratszám: DH-19956-6/2007.

Tárgy: nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) a *Monor Telefon Társaság Kft.* (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.; cg.: 01-09-873734) (a továbbiakban: *Monortel* vagy *Kötelezett*) által jóváhagyásra benyújtott, az új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén alkalmazható országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi telefon előfizetés nélküli (csupasz dsl) szolgáltatás legmagasabb árát, valamint az átlagos kiskereskedelmi ár és a társzolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbi táblázatok szerint *jóváhagyja*:

Havi díjak

<i>Csomag megnevezése</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Előfizető</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Forgalom függő</i>	<i>Árrés nettó Ft*</i>	<i>Megállapított nagyke- reskedelmi ár nettó Ft</i>
MonorNet Minimum	1280	magán	nincs	nem		7 409
MonorNet Medium	5120	magán	nincs	nem		8 235
MonorNet Extreme	10240	magán	nincs	nem		10 748
MonorNet Professional	18432	magán	nincs	nem		21 957
MonorNet Explorer	512	üzleti	nincs	nem		12 978
MonorNet Navigator	1536	üzleti	nincs	nem		17 301
MonorNet Enterprise	3072	üzleti	nincs	nem		29 638
MonorNet Enterprise+	6144	üzleti	nincs	nem		47 154
MonorNet Enterprise2+	10240	üzleti	nincs	nem		89 095

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

Egyszeri díjak

Csomag megnevezése	Sávszél. (kbps)	Előfizető	Elkötelezettség	Forgalom függő	Jóváhagyott nagykereskedelmi ár nettó Ft
MonorNet Minimum	1280	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Medium	5120	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Extreme	10240	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Professional	18432	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Explorer	512	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Navigator	1536	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise	3072	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise+	6144	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise2+	10240	üzleti	nincs	nem	56 000

A Kötelezett a megállapított nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függenek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Sávós kedvezmények alkalmazása esetén, amennyiben a jelen határozatban foglalt nagykereskedelmi ár az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján határozódott meg és a Kötelezett az adott időszakban is sávós-, azaz a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított díjkedvezményeket alkalmazott, úgy a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi ár az adott (legnagyobb kedvezményű) sávnak megfelelő maximum árként értelmezendő. Ennek megfelelően a Kötelezett szolgáltató az adott sávhoz tartozó minimális nagykereskedelmi végpontszámot el nem érő szolgáltatók esetén alkalmazhat a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is, de az alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánosságára hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós kedvezmények alapján kialakított árendszer fenti szempontoknak való megfelelését piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

Amennyiben a jelen határozat hatálya alatt a kötelezett szolgáltató a kiskereskedelmi szolgáltatás tényleges értékesítési árait a határozatban jóváhagyott nagykereskedelmi díjak alapját képező kiskereskedelmi árakhoz képest csökkentti, akkor nagykereskedelmi értékesítési árait is köteles úgy meghatározni, hogy a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatások – a határozat hatályára vonatkozóan számított – átlagárai közötti különbség az árrést minden egyes jogosult szolgáltató számára biztosítsa.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkedvezmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is.

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005.számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosultak a szolgáltatás-nyújtással párhuzamosan a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit téríthetik meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben az

adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtérítése általánosan nem tekinthető indokoltnak. Szintén nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sávszélesség migrációt hajt végre, úgy az új sávszélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sávszélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A Kötelezett a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új kiskereskedelmi szolgáltatás megkezdése előtti 30. naptól köteles alkalmazni.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14.§ (1) c., pontja alapján a 10.§ f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat*) a Monortelt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte a Monortelt, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklete 2. IV. pontjában meghatározta az új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén alkalmazandó eljárást, amely szerint, ha a kötelezett szolgáltató új, a korábbiaktól lényegesen eltérő szolgáltatási feltételekkel kínál kiskereskedelmi szolgáltatást, nem vezetheti be anélkül, hogy annak nagykereskedelmi megfelelőjét minimum 30 nappal előtte a jogosult szolgáltatónak fel nem ajánlotta.

Ezen új kiskereskedelmi szolgáltatás bevezetése előtt 75 nappal a szolgáltató köteles kidolgozni és a Tanács számára jóváhagyásra benyújtani az ahhoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás tervezetét.

A szolgáltató a Tanács által jóváhagyott nagykereskedelmi árak és a jóváhagyott nagykereskedelmi árrés figyelembe vételével köteles meghatározni az adott kiskereskedelmi szolgáltatáshoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás árát.

Fenti rendelkezésnek a Kötelezett a 2007. május 24-én érkezett adatszolgáltatásával tett eleget (DH-19956-1/2007.), amelyben bejelentette, hogy kiskereskedelmi kapcsolt dsl szolgáltatásainak körét ezen szolgáltatások telefon-előfizetés nélküli változatának teljes körű bevezetésével kívánja a jövőben kibővíteni.

A benyújtott adatok és számítások részletes vizsgálatát követően felmerült a benyújtott dokumentáció egyes részleteinek pontosítása, melynek a Kötelezett a 2007. június 15-én elektronikus levélben benyújtott irat megküldésével tett eleget.

Az Eht. 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, a Tanács a Kötelezett által újonnan bevezetett kiskereskedelmi szolgáltatások esetén alkalmazandó nagykereskedelmi szolgáltatás díját és az árrés a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, illetve hagyta jóvá az alábbi indokok alapján:

A Tanács megállapította, hogy a 2007. május 24-én benyújtott adatszolgáltatásában az árrés a DH-664-180/2005 Határozat rendelkezéseinek megfelelő módon került meghatározásra.

A Tanács a Kötelezett által jóváhagyásra benyújtott árak számítását a következőképpen értékelte.

A kiskereskedelmi átlagár meghatározása

Havi díjak

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja az "Eljárás új kiskereskedelmi szolgáltatások" cím alatt úgy rendelkezik, hogy a "Tanács az adott nagykereskedelmi ár jóváhagyása során a kötelezett szolgáltató (illetve az irányítása alatt álló Internet-szolgáltató) listaárát, illetve a bevezetéskor érvényes árát tekinti az átlagos kiskereskedelmi értékesítési árnak."

A kiskereskedelmi átlagár meghatározása érdekében a listaárak a Határozat V. számú melléklete 2. részének I.2. pontjában foglaltaknak megfelelően megtisztításra kerültek a kiskereskedelmi szolgáltatásban foglalt kiegészítő szolgáltatások értékétől.

*A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete*Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A retail minus alapú ár a Határozat előírásainak megfelelően a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként került kiszámításra. Az árrés nagyságát a Kötelezett a Tanács által jóváhagyott (DH-7910-10/2007.) féléves költségadatok (2006. II. félév) alapján határozta meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében megegyeznek azon kiskereskedelmi egyszeri díjakkal, amelyeket a Kötelezett benyújtott.

A számítás lépéseit az alábbi táblázatok foglalják össze (árak nettó Ft-ban).

Havi díjak:

<i>Csomag megnevezése</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Előfizető</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Forgalom függő</i>	<i>Kisker. átlagár*</i>	<i>Árrés*</i>	<i>Retail minus alapú ár</i>	<i>Megállapított nagyker. ár</i>
MonorNet Minimum	1280	magán	nincs	nem			7 409	7 409
MonorNet Medium	5120	magán	nincs	nem			8 235	8 235
MonorNet Extreme	10240	magán	nincs	nem			10 748	10 748
MonorNet Professional	18432	magán	nincs	nem			21 957	21 957
MonorNet Explorer	512	üzleti	nincs	nem			12 978	12 978
MonorNet Navigator	1536	üzleti	nincs	nem			17 301	17 301
MonorNet Enterprise	3072	üzleti	nincs	nem			29 638	29 638
MonorNet Enterprise+	6144	üzleti	nincs	nem			47 154	47 154
MonorNet Enterprise2+	10240	üzleti	nincs	nem			89 095	89 095

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

Egyszeri díjak

<i>Csomag megnevezése</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Előfizető</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Forgalom függő</i>	<i>Jóváhagott nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
MonorNet Minimum	1280	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Medium	5120	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Extreme	10240	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Professional	18432	magán	nincs	nem	35 000
MonorNet Explorer	512	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Navigator	1536	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise	3072	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise+	6144	üzleti	nincs	nem	56 000
MonorNet Enterprise2+	10240	üzleti	nincs	nem	56 000

Az árak alkalmazásáról

A JPE határozat V. melléklet 2.IV. pontjának "Eljárás új kiskereskedelmi szolgáltatások esetén" című része szerint "A Szolgáltató a Tanács által jóváhagyott nagykereskedelmi árak és így különösen a jóváhagyott nagykereskedelmi árrés figyelembe vételével köteles meghatározni az adott kiskereskedelmi szolgáltatáshoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás árát." Ennek megfelelően a Kötelezett nagykereskedelmi árait úgy köteles kialakítani, hogy a jelen határozatban meghatározott árrés értékek a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatás díjai között (ide értve az egyszeri díjak 0 Ft összegű árrését is), a jelen árak alkalmazásának teljes időszakára vonatkoztatva biztosítva legyenek. Azaz, ha a Kötelezett a kiskereskedelmi szolgáltatás tényleges értékesítési árait a határozatban jóváhagyott nagy-

kereskedelmi díjak alapját képező kiskereskedelmi listaárakhoz képest csökkenti, akkor nagykereskedelmi értékesítési árait is köteles úgy meghatározni, hogy a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatások – a határozat hatályára vonatkozóan számított – átlagárai közötti különbség az árrést minden egyes jogosult szolgáltató számára biztosítsa.

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)-(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. július 24.

Bánhidi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

dr. Rozgonyi Krisztina s. k.
tanácsstag
alelnök

A határozatot kapják:

- 1./ Monor Telefon Társaság Kft.
(1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.)
- 2./ Irattár

DH-20672-22/2007. számú, a GTS-DataNet Kft. és az Invitel Zrt. között létrejött hálózati szerződés végrehajtásával kapcsolatos jogvita tárgyában hozott határozat

*A határozatban üzleti titokként megjelölt adatok a DH-20672-20/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-20672-22/2007.

Tárgy: a GTS-Datanet Kft. és az Invitel Zrt. között létrejött hálózati szerződés végrehajtásával kapcsolatos jogvita

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a GTS-DataNet Távközlési Korlátolt Felelősségű Társaság (2040 Budaörs, Ipartelep u. 13-15.; cg: 13-09-100567) által az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg: 13-10-040575) ellen hálózati szerződés végrehajtásával kapcsolatos jogvita eljárás tárgyában benyújtott érdemi kérelmeit, mint alaptalant

elutasítja.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a GTS-DataNet Távközlési Korlátolt Felelősségű Társaság Invittel szembeni bírság kiszabására irányuló kérelmét

elutasítja.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a GTS-DataNet Távközlési Korlátolt Felelősségű Társaság költségeinek megtérítésére vonatkozó kérelmét

elutasítja.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A GTS-DataNet Távközlési Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: „GTS-DataNet” vagy „Kérelmező”) 2007. május 31-én érkezett, DH-20672/2007. számon iktatott kérelmével jogvita eljárást indított az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: „Invitel” vagy „Kérelmezett”) ellen.

A GTS-DataNet eredeti kérelmében kérte a Nemzeti Hírközlési Hatóság Eljáró Tanácsát (a továbbiakban: *Tanács*), hogy

1. az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 45. § (1) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg, hogy az Invitel elektronikus hírközlési jogszabályt sértett amikor megtagadta az összekapcsolási szerződés módosítását a GTS-DataNet megkeresése alapján;
2. az *Eht.* 45. § (1) bekezdés c) pontja alapján az Invitel kötelezze a jogszabályoknak megfelelő magatartás tanúsítására, így arra, hogy az Invitel a közte és a GTS-DataNet között létrejött hatályos összekapcsolási szerződést módosítsa úgy, hogy a harmadik fél szolgáltató forgalmát a GTS-DataNeten keresztül tranzit célú forgalommal elérhetővé tegye hálózatából;
3. az *Eht.* 45. § (1) bekezdés h) pontja alapján szabjon ki az Invitelre a jogsértéssel arányos bírságot;
4. az *Eht.* 45. § (1) bekezdés i) pontja alapján kötelezze az Invitel az igazgatási szolgáltatási díj és az eljárással kapcsolatban felmerülő egyéb költségek viselésére.

A Kérelmező 2007. július 2. napján érkezett, DH-20672-5/2007. számon iktatott beadványával eredeti kérelmének 1. pontját az alábbiak szerint módosította:

Kérte, hogy a Tanács

1. az *Eht.* 45. § (1) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg, hogy az Invitel elektronikus hírközlési jogszabályt sértett amikor megtagadta az összekapcsolási szerződés *végrehajtását* a GTS-DataNet megkeresése alapján.

A GTS-DataNet ezen beadványában a tényállást kiegészítette, és bizonyítékot csatolt (Közte és az Invitel között 2005. október 1. napján létrejött „Megállapodás hangátviteli szolgáltatások kereskedelmi alapokon történő nyújtása tárgyában”).

Tekintettel arra, hogy a fenti módosítással a GTS-DataNet kérelmének 1. és 2. pontja ellentmondást tartalmazott, a Tanács felhívta a Kérelmezőt, hogy kérelmét pontosítsa a tekintetben, hogy az Invitel jogsértő magatartását abban látja-e, hogy az általa említett szerződést nem módosítja vagy abban, hogy a létrejött szerződést nem hajlandó végrehajtani, és ehhez képest az Invitel szerződés módosítására kötelezését vagy a szerződés végrehajtásra kötelezését kéri-e a Tanácstól.

A GTS-DataNet a 2007. július 23. napján megtartott tárgyaláson kérelmét akként pontosította, hogy az Invitel jogsértő magatartását abban látja, hogy a közöttük létrejött szerződést nem hajtja végre, ezért kérte, hogy a Tanács kötelezze az Invitel a szerződés végrehajtására.

A GTS-DataNet 2007. július 6. napján érkezett, DH-20672-6/2007. számú beadványában a kérelmét kiegészítő további nyilatkozatot tett, amelyben olyan szolgáltatókat nevezett meg, amelyek álláspontja szerint a tárgybani jogvitában érintettek.

Az Invitel 2007. június 22. napján érkezett, DH-20672-3/2007. számú kérelmében és észrevételeiben kérte, hogy a Tanács

1. a GTS-DataNet kérelmét elsődlegesen hatáskör hiányában utasítsa el, arra tekintettel, hogy az eljárás tárgyát képező együttműködési kötelezettség vonatkozásában a GTS-DataNet nem jogosult az *Eht.* 49. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt jogvitás eljárást kezdeményezni;
2. másodlagosan az *Eht.* 45. § (1) bekezdés a) pontja alapján a GTS-DataNet kérelmét, mint alaptalant utasítsa el;
3. az *Eht.* 45. § (1) bekezdés i) pontja alapján a GTS-DataNetet kötelezze az igazgatási szolgáltatási díj és az eljárással kapcsolatos költségek viselésére.

A Kérelmezett az észrevételeiben foglalt indoklást a 2007. július 12. napján érkezett, DH-20672-13/2007. számon iktatott beadványában a GTS-DataNet beadványára reagálva kiegészítette, illetve bizonyítékokat csatolt (Közte és a GTS-DataNet között 2007. március 1. napjával létrejött, „Hangátviteli szolgáltatások kereskedelmi alapokon történő nyújtása tárgyában kötött megállapodás módosítása”).

A Tanács az *Eht.* 50. § (3) bekezdésének és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: *Ket.*) 46. § és 47. §-ának megfelelő értesítések kiküldését követően 2007. július 23. napján tárgyalás tartott, amelyen a felek meghatalmazott képviselői megjelentek. A GTS-DataNet a tárgyaláson a Tanács felhívásának megfelelően csatolta a felek között hatályban lévő Invitel híváskezdeményezésre és hívásvégződtetésre vonatkozó referenciaajánlata (a továbbiakban: „INRIO”) alapján kötött összekapcsolási szerződést. A GTS-DataNet indítványára Tanács a tárgyalásra tanúként idézte az eWorld Com Kft. és a Voip Telekom Hungary Kft. képviselőjét, amely szolgáltatók közül az eWorld Com Kft. képviselője a szabályszerű idézésre megjelent, míg a Voip Telekom Hungary Kft. képviselője a tárgyalásról magát 2007. július 20. napján érkezett igazolási kérelmével kimentette.

A GTS-DataNet a tárgyalást követően 2007. július 27. napján érkezett, DH-20672-16/2007. számú beadványában korábbi kérelmeit az alábbiakban egészítette ki:

- Tekintettel arra, hogy a hatóság kötelezettséget írhat elő, amennyiben ésszerűtlen feltételek kikötése megakadályozza a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezet, a GTS-DataNet kérte a Tanácstól annak megállapítását, hogy amennyiben létezik olyan út, elektronikus hírközlő hálózati kapcsolat, melyen keresztül biztosítható az Invitel felhasználói számára, hogy más felhasználókat, hálózatot, szolgáltatót, szolgáltatást szabadon elérhessenek, úgy azt legyen köteles – akár a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásának igénybevételével is – elérhetővé tenni felhasználói részére.

Az Invitel ugyanezen napon érkezett DH-20672-18/2007. számú beadványában reagált a GTS-DataNet fenti kérelmére.

A Tanács a felek nyilatkozatai, valamint a becsatolt dokumentumok alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A GTS-DataNet és az Invitel között az INRIO alapján kötött összekapcsolási szerződés (a továbbiakban: „ÖSZ”) van hatályban. A felek ezen ÖSZ mellett 2005. október 1. napján megállapodást kötöttek „Hangátviteli szolgáltatások kereskedelmi alapokon történő nyújtása tárgyában” (a továbbiakban: „Megállapodás”), amelyet az Invitel által becsatolt a felek által 2007. március 1. napján megkötött 2006. június 9. napjára visszamenőlegesen hatályos megállapodással módosítottak.

A Tanács a megtartott tárgyaláson a Kérelmező elhangzott pontosított kérelme alapján megállapította, hogy a GTS-DataNet a fenti Megállapodás végrehajtásának kötelezésére kéri a Tanácsot, mégpedig a tekintetben, hogy a Megállapodás 1.B. sz. melléklete alapján az Invitel biztosítsa, hogy a saját előfizetői a GTS-Datanet tranzit szolgáltatásán keresztül elérhessék a harmadik fél szolgáltató előfizetőit, azaz az Invitel akkor is adja át saját előfizetőinek hívásait a GTS-DataNetnek, ha a hívás nem a GTS-DataNet hálózatában, hanem a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül egy vele szerződéses kapcsolatban álló harmadik fél szolgáltató hálózatában végződik. A Tanács a megtartott tárgyaláson a felek egybehangzó nyilatkozata alapján megállapította, hogy felek a Megállapodást nem tartják az INRIO hatálya alá tartozónak, az Invitel nyilatkozata szerint az abban foglalt hívásvégződtetésre vonatkozó részek az INRIO-n kívüli hívásvégződtetésre vonatkoznak (így az eredeti Megállapodás az egyetemes szolgáltatási területen kívül eső hívásvégződtetésre, majd a Tanács DH-664-140/2005. számú hívásvégződtetéssel kapcsolatos határozatban kiszabott RIO kötelezettség alapján készített INRIO jóváhagyását követően a 21. számmezőbe tartozó ún. nomadikus számok végződtetésére).

A felek eltérő álláspontot képviseltek a jogvita során a tekintetben, hogy a Megállapodásban illetve annak módosításában foglaltak kötelezőek-e a felekre nézve, azaz a felek kötelesek-e az abban felsorolt valamennyi szolgáltatást nyújtani és igénybe venni. A GTS-DataNet álláspontja szerint az Eht. 3. §-ában foglalt általános együttműködési kötelezettség alapján az Invitel köteles a megkötött Megállapodást illetve annak módosítását végrehajtani. A Kérelmező állítása szerint ehhez képest az Invitel nem válaszol a GTS-DataNet olyan irányú megkereséseire, amelyekben azt kéri, hogy harmadik szolgáltató számmezeit állítsa be Kérelmezett, ehelyett pedig közvetlen összekapcsolási ajánlatokat tesz a harmadik szolgáltatók felé. Az Invitel ezzel szemben a jogvita során azt a véleményét fogalmazta meg, hogy a Megállapodásban illetve annak módosításában csak kölcsönös szolgáltatások felajánlása történt meg. Ebből következően a Megállapodás alapján egyik szolgáltatónak sem keletkezik kötelezettsége arra nézve, hogy a másik által felajánlott szolgáltatást kötelezően igénybe vegye; és az Invitel előfizetői hívásainak harmadik szolgáltató hálózatába történő eljuttatása esetén (tehát abban az esetben amikor az Invitel vesz igénybe szolgáltatást) a Kérelmezett a kölcsönös gazdasági előnyök mentén minden esetben mérlegeli, hogy közvetlen összekapcsolást vagy a tranzit szolgáltatón keresztüli összekapcsolást válasszon.

A tárgyaláson tanúként jelent meg az eWorld Com Kft. képviselője, akinek nyilatkozata szerint – tekintettel arra, hogy nem rendelkeznek SS7 jelzésrendszernek megfelelő eszközökkel – gazdasági és üzleti megfontolások miatt döntöttek a GTS-DataNet tranzitszolgáltatásának igénybevétele mellett.

Üzleti titok.

A Tanács a fenti tényállást figyelembe véve a rendelkező részben foglaltak szerint döntött az alábbiakban részletezett indokok alapján:

A Tanács a GTS-DataNet és az Invitel által becsatolt, felek között hatályos Megállapodás és INRIO lapú összekapcsolási szerződés alapján megállapította, hogy a felek között választottbírói szerződés nincs hatályban.

1.

Tekintettel arra, hogy az Invitel a Tanács jogvita eljárás lefolytatására irányuló hatáskörét vitatta, a Tanácsnak elsőként ezt kellett vizsgálnia.

Az Invitel DH-20672-3/2007. számon iktatott észrevételében előadta, hogy jelen jogvita eljárás megindítására a GTS-DataNet mint kérelmező nem jogosult, ezért a Tanácsnak a kérelmet elsődlegesen hatáskör hiányában el kell utasítania. A Kérelmezett álláspontja szerint ugyanis a GTS-Datanet jelen jogvitában harmadik személyek helyett és nevében kívánt eljárni, ugyanakkor a felek között hatályban lévő ÖSZ alapján a GTS-DataNet hálózatából (akár a GTS-DataNet előfizetőitől, akár a GTS-DataNettel szerződéses kapcsolatban álló társszolgáltatók előfizetőitől) az Invitel hálózatába irányuló hívások tekintetében a jogviszony közöttük rendezett, illetve a Megállapodás alapján jelenleg is biztosított az Invitel hálózatából a GTS-DataNet hálózatába irányuló hívások végződtetése. Tekintettel arra, hogy a GTS-DataNet kérelme arra irányul, hogy az Invitel akkor is adja át saját előfizetőinek hívásait a GTS-DataNetnek, ha a hívás nem a GTS-DataNet hálózatában, hanem a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül egy vele szerződéses kapcsolatban álló harmadik fél szolgáltató hálózatában végződik; az Invitel úgy látta, hogy a fenti szerződésekre figyelemmel legfeljebb a harmadik fél szolgáltatók jogát sérthette, a GTS-DataNet jogát nem.

A Tanács nem osztotta az Invitel fenti álláspontját.

A Ket. 22. § (1) bekezdése szerint a hatóság hatáskörét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni.

Az Eht. 49. § (1) bekezdése szerint az a szolgáltató indíthat jogvita eljárást – választása szerint a bíróság, a hatóság vagy választottbírói szerződés hatálya alatt választottbíró előtt –, akinek egy másik szolgáltató elektronikus hírközlésre vonatkozó jogát vagy jogos érdekét megsértette.

Az Eht. 10. § i) pontja szerint a hatóság hivatalból vagy kérelemre eljár az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabály megsértése miatt, illetve a szerződéskötéssel kapcsolatos jogviták esetén indított eljárásokban.

A Tanács jogvitás eljárás lefolytatására irányuló hatáskörét el kell határolni a kérelem teljesíthetőségétől, azaz attól, hogy a kérelem alaptalan-e vagy sem.

Az eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskör hiányáról így akkor beszélhetünk, ha az adott ügyben a szerv nem jogosult eljárni, jelen jogvitás ügy tekintetében konkrétan akkor, ha Tanács hatáskörének megállapításához szükséges Eht. 10. § i) pontjában és Eht. 49. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn.

A GTS-DataNet eredeti kérelmében foglaltak szerint arra kérte a Tanácsot, hogy kötelezze az Invitel a felek között hatályos Megállapodás módosítására a tekintetben, hogy az Invitel biztosítsa, hogy a saját előfizetői a GTS-Datanet tranzit szolgáltatásán keresztül elérhessék a harmadik fél szolgáltató előfizetőit. Tekintettel az Eht. 49. § (1) bekezdésére a Tanácsnak a hatáskör megállapításához az eredeti kérelem alapján azt kellett vizsgálnia, hogy fennáll-e a lehetőség arra, hogy jelen ügyben a GTS-DataNet jogát vagy jogos érdekét az Invitel sértse. A Tanács az eredeti kérelemmel kapcsolatban (a Megállapodás módosítása) megállapította, hogy a Megállapodás módosításának kérdése elsősorban akkor érintheti a GTS-DataNet jogát vagy jogos érdekét, ha valóban van olyan harmadik fél szolgáltató, amely a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül kívánja saját előfizetőinek hívásait az Invitel hálózatába eljuttatni és/vagy az Invitel előfizetőinek hívásait a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül kívánja fogadni. Abban az esetben ugyanis, ha harmadik fél szolgáltató nem lép fel a GTS-DataNetnél a fenti igénnyel, akkor GTS-DataNet Megállapodás módosítására irányuló jogának vagy jogos érdekének érintettsége, és ezáltal a Tanács jogvita lefolytatására irányuló hatáskörének fennállása legalábbis kérdéses lehet, mivel a GTS-DataNet tranzit szolgáltatása eleve feltételezi azt a harmadik fél szolgáltatót, amelynek a hálózatából érkező forgalmat a GTS-DataNet átveszi, illetve amelynek hálózatába irányuló forgalmat a GTS-DataNet továbbítja. Ilyen szolgáltató hiánya tehát magához a tranzit szolgáltatás nyújtásához és ezen keresztül a Megállapodás módosításához fűződő kérelmezői jogi érdeket teszi kérdésessé.

A kérelem módosítását követően a GTS-DataNet már nem a Megállapodás módosítását, hanem az Invitel hálózatából induló hívások GTS-DataNet tranzit szolgáltatásának igénybevételeivel, harmadik fél szolgáltatónak hívásvégződtetés céljából történő továbbításáról szóló 1.B. melléklet végrehajtására kötelezését kérte a Tanácstól. Tekintettel arra, hogy Megállapodás 1.B. mellékletének végrehajtásához fűződő kérelmezői jogi érdek azonos azzal, amely jogi érdek a Megállapodás fenti módosításához fűződhet, a Tanácsnak e körben szintén azt kellett vizsgálnia, hogy létezik-e olyan szolgáltató, amelynek nyilatkozata szerint az Invitel előfizetői hívásainak saját hálózatába történő eljuttatását a Megállapodás 1.B. melléklete szerinti konstrukcióban a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül igényli.

Ezért a jogvitás eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskörének megállapítása érdekében a Tanács szükségesnek tartotta olyan harmadik fél szolgáltató(k) nyilatkozatának/nyilatkozatainak beszerzését, amely(ek)ben ezen harmadik fél szolgáltató kifejezetten kinyilvánítja, hogy az Invitel előfizetőinek hívásait a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül kívánja a saját hálózatában végződtetni. Tekintettel arra, hogy az eljárásban a tanúként megidézett eWorldCom Kft. képviselője egyértelműen nyilatkozott arról, hogy üzleti és gazdasági megfontolások alapján GTS-DataNet tranzit szolgáltatásán keresztül kíván az Invittel összekapcsolódni, ezért a Tanács megállapította, hogy a Megállapodás végrehajtása a GTS-Datanet jogos érdekét érintheti, így a Tanács jelen jogvitás eljárás lefolytatására vonatkozó, Eht. 10. § i) pontja és Eht. 49. § (1) bekezdése szerinti hatásköre fennáll.

2.

Ahogy a Tanács jelen határozat 1. pontjában kifejtette, a jogvitás eljárás lefolytatására irányuló hatáskörét el kell határolni a kérelem teljesíthetőségétől, azaz attól, hogy a kérelem alaptalan-e vagy sem. Az ugyanis, hogy a Tanács hatáskörrel rendelkezik a jogvitás eljárás lefolytatására, még nem jelenti azt, hogy kérelmező jogát vagy jogos érdekét valóban megsértették, mint ahogy önmagában még azt sem jelenti, hogy a Tanács a jogsértés megtörténtének és a Kérelmezett szolgáltató kérelemnek megfelelő kötelezése kérdésében egyáltalán rendelkezik döntési jogosultsággal. Az Eht. és a Ket. ide vonatkozó szabályaiból (Eht. 45. § és Ket. 30. §) tehát az következik, hogy amennyiben a Tanács a jogvitás eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskörét ugyan meg tudja állapítani, de az eljárás során bizonyítást nyer, hogy jogsértést a Kérelmezett nem követett el, vagy a Tanács a jogsértés megtörténtének megállapítására, és a Kérelmezett szolgáltató kérelemnek megfelelő kötelezése kérdésében nem rendelkezik döntési jogosultsággal, akkor a kérelmet, mint alaptalant kell elutasítania az Eht. 45. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A DH-664-138/2005. és DH-664-140/2005. számú határozatok alapján alkalmazandó referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárásokról szóló 277/2003. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 11. pontja szerint:

„Kötelezett szolgáltató: az az elektronikus hírközlési szolgáltató, amelyre nézve az NHH megállapította szerződéskötési kötelezettség feltételeinek teljesülését, továbbá amely szolgáltatóra jogszabály szerződéskötési kötelezettséget állapított meg, valamint amely szolgáltatóra az NHH vagy jogszabály referenciaajánlat közzétételi kötelezettséget állapított meg.”

Tekintettel arra, hogy jelen jogvitában becsatolt Megállapodás tekintetében az NHH egyik félre nézve sem állapított meg szerződéskötési kötelezettséget, továbbá arra, hogy az a felek egybehangzó nyilatkozatai alapján nem tartozik az INRIO hatálya alá, a Tanács megállapította, hogy az Invitelnek a Megállapodásra nézve szerződéskötési kötelezettsége nem áll fenn. (A Tanács megjegyzi, hogy vizsgálata szerint a Megállapodásban valóban az INRIO hatálya alá nem tartozó hálózati szerződés, azaz az Invitel szerződéskötési kötelezettsége körébe nem tartozó szolgáltatások kerültek szabá-

lyozásra). A Tanács megállapította továbbá, hogy elektronikus hírközlésre vonatkozó jogszabály jelenleg nem írja elő az Invitel számára, hogy saját előfizetői hívásainak más szolgáltató hálózatába történő továbbítását az összekapcsolás keretében milyen módon köteles biztosítani, ilyen konkrét szabályt a Kérelmező sem nevezett meg a jogvitás eljárás során.

Az Eht.-ban ugyan kiemelt szerepe van a hálózati szerződések közjogi alapú jogokat és kötelezettségeket meghatározó szabályozási rendszerének, de ettől függetlenül a hálózati szerződés alapvetően magánjogi szerződés, polgári jogi szerződéses jogviszony, amelyben a szerződési szabadság legtöbb eleme (létrehozás, megszűnés, partnerválasztás, típus-szabadság, tartalom) a közigazgatási jog különös részébe tartozó hírközlési anyagi jog szabályozása szerint kogens közjogi elemekkel korlátozott. A hálózati szerződések rendszerében a szerződési szabadság elvét – amely a polgári jog alapelve, alapintézménye és a gazdasági alkotmányosság szerves része – a szerződéskötési kötelezettség intézményén túlmenően, az Eht. alapelveinek és céljainak megfelelő arányos, szükségszerű és ésszerű mértékben indokolt korlátozni. Ezeket az arányos és indokolt korlátozásokat a Tanács az Eht. 52-57. §-a szerinti eljárásokban kiszabott kötelezettség útján érvényesítheti, és ezen határozatokban foglalt kötelezettség útján kényszerítheti ki egy szerződéskötési kötelezettség alapján megkötött hálózati szerződést.

Ugyanakkor jelen jogvitás határozat meghozatalakor a Tanács fenti eljárásaiban hozott hatályos határozatai, mint elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályok alapján az Invitelt nem terheli olyan kötelezettség, hogy a harmadik szolgáltatóval tranzit szolgáltatón keresztül köteles összekapcsolódni illetve, nem terheli ilyen szerződés megkötése tekintetében szerződéskötési kötelezettség sem.

Tekintettel arra, hogy a Megállapodás tekintetében az Invitelt nem terhelte szerződéskötési kötelezettség, továbbá arra, hogy Megállapodásban foglalt szolgáltatások nyújtására és igénybevételére az Invitelt sem elektronikus hírközlésre vonatkozó jogszabályok, sem a hatóság határozatai, mint elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályok nem kötelezik, ezért a Tanács megállapította, hogy a hatályos konkrét elektronikus hírközlési szabályokban foglalt közjogi korlátok a Megállapodás tekintetében nem terjednek ki a szerződéses szabadság korlátozására. Ez jelen jogvitás ügyben azt vonja maga után, hogy a *hatályban lévő konkrét elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályok alapján* a Tanácsnak nincs döntési jogosultsága a közjog által szerződéskötési kötelezettség körébe nem sorolt, felek szerződéses szabadsága alapján önkéntesen nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó Megállapodás végrehajtásának kikényszerítésére, így az Eht. 45. § (1) bekezdése alapján nem tudta megállapítani a elektronikus hírközlésre vonatkozó konkrét szabály megsértését sem.

Tekintettel arra, hogy GTS-DataNet tárgyaláson előadott véleménye szerint az Invitelnek Eht. 3. §-ában foglalt általános együttműködési kötelezettsége alapján kell a Megállapodást végrehajtania a Tanács megvizsgálta a Megállapodás tartalmát is, azaz azt, hogy a felek az együttműködés körében kötelezettséget vállaltak-e egymás szolgáltatásainak kötelező igénybevételére. A Tanács megállapította, hogy a felek sem a Megállapodásban, sem annak módosításában nem tettek olyan vállalat, amely alapján egymás által felajánlott szolgáltatásokat a másik félnek kötelezően igénybe kellene venni, így ilyen kötelezettség hiányában az Invitel azon magatartása, hogy a GTS-DataNet által felajánlott tranzit szolgáltatást nem kívánja igénybe venni a megállapodás alapján önmagában nem sérti a felek együttműködési kötelezettségét.

3.

A GTS-DataNet 2007. július 26. napján a Tanácsnak és a Kérelmezettnek eljuttatott beadványában korábbi kérelmeit új petitummal egészítette ki. Ezen petitumban a GTS-DataNet hangsúlyozta, hogy a hatóság kötelezettséget írhat elő, amennyiben ésszerűtlen feltételek kikötése megakadályozza a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezet. A GTS-DataNet ezért kérte a Tanácstól annak megállapítását, hogy amennyiben létezik olyan út, elektronikus hírközlő hálózati kapcsolat, melyen keresztül biztosítható az Invitel felhasználói számára, hogy más felhasználókat, hálózatot, szolgáltatót, szolgáltatást szabadon elérhessenek, úgy azt legyen köteles – akár a GTS-DataNet tranzit szolgáltatásának igénybevételével is – elérhetővé tenni felhasználói részére.

A Tanács a Ket. 34. § (5) bekezdésére figyelemmel a fenti kérelmet tartalma szerint bírálta el, és megállapította, hogy az a Tanács kétfajta döntésére irányulhat:

- a) Az Eht. 45. § (1) bekezdés j) pontja szerint a Tanács jogszabályba ütközés megállapítása esetén kötelezettséget írhat elő. Tekintettel arra, hogy a Tanács jelen határozat 2. pontjában megállapította, hogy nincs döntési jogosultsága felek szerződéses szabadsága alapján önkéntesen nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó Megállapodás végrehajtásának kikényszerítésére, így az Eht. 45. § (1) bekezdése alapján nem tudja megállapítani a konkrét elektronikus hírközlésre vonatkozó szabály megsértését sem, ezért jelen ügyben az Eht. 45. § (1) bekezdés j) pontja alapján kötelezettség kiszabása eleve nem lehetséges.
- b) A fentiekén túl azonban hangsúlyozandó, hogy a Tanács azon típusú kötelezettséget, amelynek kiszabását a GTS-DataNet kiegészített kérelmében kér, a piacmeghatározás, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása tárgyában lefolytatott eljárása során szabhat ki. Tekintettel arra, hogy ezen eljárásokban a Tanács hivatalból, teljes ülés keretében az Eht. 52.-57. §-aiban meghatározott szabályok alapján jár el, egy jogvitás eljárás keretében nem lehetséges az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek kiszabása, érvényesítése.

A Tanács azonban *tájékoztatja a feleket* arról, hogy a piac zavartalan működése és a tisztességes verseny fenntartása érdekében az Eht. 52.-57. §-ok szerinti eljárásokban vizsgálni fogja, hogy szükséges-e olyan arányos és indokolt kötelezettség kiszabása a jelentős piaci erejű szolgáltatók részére, amely azt hivatott megakadályozni, hogy jelentős piaci erejű szolgáltatók – saját előfizetőik ahhoz fűződő érdekeit, hogy bármely más szolgáltató előfizetőjével kapcsolatot létesíthessenek is figyelmen kívül hagyva – megpróbálják gátolni bizonyos jogosult szolgáltatók piacra lépését azáltal, hogy velük csak közvetlen összekapcsolásra hajlandóak (bármely hívásirányban), ismerve azt a tényt, hogy bizonyos jogosult szolgáltatók ennek költségeit nem képesek megfizetni.

4.

Tekintettel arra, hogy a Tanács a GTS-DataNet érdemi kérelmeit el kellett, hogy utasítsa, a Kérelmező Invitel bírságolására és az igazgatási szolgáltatási díj megtérítésére vonatkozó petitumai is elutasításra kerültek a rendelkező részben.

5.

Az Invitel a tárgyalás során jegyzőkönyvbe kérte rögzíteni, hogy a tanú csak az iratismertetés után, de az ügyfelek meghallgatása előtt hagyta el a termet.

A Tanács álláspontja a fentiekre a következő:

Az Eht. 23. §-a szerint a hatóság a piaci felügyelettel és piaci szabályozással kapcsolatos eljárásokban az e törvényben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el. Tekintettel arra, hogy az Eht. a jogvitás eljárásokkal kapcsolatban a tanú meghallgatásával kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezéseket, ezért a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ket. 54. § (2) bekezdése szerint a még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen az ügyfél, más tanú és a szakértő meghallgatásakor.

A Ket. ezen bekezdéshez fűzött kommentár szerint:

„A (2) bekezdésben foglalt rendelkezés azt kívánja megakadályozni, hogy a tanú az ő vallomását megelőzően mások által elmondottakhoz igazítsa vallomásának tartalmát.”

A Tanács álláspontja szerint a fenti szabályozásból egyértelműen következik, hogy amennyiben a tanú meghallgatására tárgyaláson kerül sor, akkor csak a felek meghallgatása alatt nem lehet jelen, de a fenti szabályokból nem következik, hogy a tanú már az ügy tényállását sem ismerheti meg, amennyiben azzal kapcsolatban a felek nem nyilatkoztak úgy, hogy az üzleti titok körébe tartozik.

Tekintettel arra, hogy a tanú vallomásának megtételéhez értelemszerűen ismernie kell az ügygel kapcsolatos tényállást, továbbá arra, hogy a Tanácsnak az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a jogvitás határozatra nézve is közzétételi kötelezettsége van, amely határozatnak a Ket. 72. § (1) bekezdés ea) pontja alapján tartalmaznia kell a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat is, a tanú kizárása a tényállás ismertetéséről eleve felesleges, hiszen a közzétett határozatban a tényállás minden érdeklődő számára ismertté válik.

A fentiek alapján a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Tanács az eljárás lefolytatására nyitva álló, az Eht. 44. § (1) bekezdésében meghatározott 45 napos határidőt – tekintettel a Kérelmező tárgyalás időpontjának halasztására vonatkozó kérelmére – az Eht. 44. (3) bekezdésében foglaltak szerint 15 nappal meghosszabbította, amelyről az eredeti határidő lejártá előtt a feleket értesítette.

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján rendelkezett a kézbesítésről és a közzétételről.

A jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatás az Eht. 46. § (1) bekezdésén, és az Eht. 47. § (1) bekezdésén, a halasztó hatály hiánya az Eht. 46. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. július 30.

Debreczeni Sándor s.k.,
tanácstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
az eljáró tanács
elnöke

Bánhidi Ferenc s. k.
tanácstag

A határozatot kapja:

- 1./ GTS-DataNet Távközlési Korlátolt Felelősségű Társaság
(2040 Budaörs, Ipartelep u. 13-15)
- 2./ Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. képviselőjében eljáró Csömör Ügyvédi Iroda
(2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.)
- 3./ Irrattár

V. FŐRÉSZ: Egyéb információk, tájékoztatók

A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége

Központi Elérhetőség

Cím: 1015 Budapest, Ostrom utca 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 75.
 Telefon: 06 1 375-7777, 06 1 457-7100
 Telefax: 06 1 356-5520
 E-mail: info@nhh.hu
 Honlap: www.nhh.hu

Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa

Cím: 1015 Budapest, Ostrom utca 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 75.
 Telefon: 06 1 375-7777, 06 1 457-7100
 Telefax: 06 1 356-5520
 E-mail: info@nhh.hu
 Honlap: www.nhh.hu

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala ügyfélszolgálatainak elérhetőségei és nyitvatartási rendje

Budapest

Cím: 1133 Budapest, Visegrádi utca 106.
 Levelezési cím: 1386 Budapest 62. Pf. 997.
 Telefon: 06 1 468-0500
 Telefax: 06 1 468-0626
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-budapest@nhh.hu

Debrecen

Cím: 4025 Debrecen, Hatvan utca 43.
 Levelezési cím: 4001 Debrecen Pf. 230.
 Telefon: 06 52 522-122
 Telefax: 06 52 417-857
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-debrecen@nhh.hu

Miskolc

Cím: 3529 Miskolc, Csabai kapu 17.
 Levelezési cím: 3501 Miskolc Pf. 391.
 Telefon: 06 46 555-500
 Telefax: 06 46 411-475
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-miskolc@nhh.hu

Pécs

Cím: 7624 Pécs, Alkotmány utca 53.
 Levelezési cím: 7602 Pécs PFÜ Pf. 459.
 Telefon: 06 72 508-800
 Telefax: 06 72 508-808
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-pecs@nhh.hu

Sopron

Cím: 9400 Sopron, Kossuth L. utca 26.
 Levelezési cím: 9401 Sopron Pf. 123.
 Telefon: 06 99 518-500
 Telefax: 06 99 518-518
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-sopron@nhh.hu

Szeged

Cím: 6721 Szeged, Csongrádi sgt. 15.
 Levelezési cím: 6701 Szeged Pf. 689.
 Telefon: 06 62 568-300
 Telefax: 06 62 568-368
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-szeged@nhh.hu

Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala ügyfélszolgálatainak elérhetőségei és nyitvatartási rendje

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Budapest	13 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	zárva	9 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰
Debrecen	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Miskolc	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Pécs	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Sopron	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Szeged	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette

Bócz Endre

Büntetőeljárás jogunk kalandjai
Sikerek, zátonyok és vargabetűk

című könyvét.

Az olvasó olyan tudományos munkát tart a kezében, amelynek legfőbb tárgya a büntetőeljárás jog, a büntetőeljárás és kisebb mértékben a kriminalisztika. Így jelenik meg a büntetőeljárás jog tudományának és kodifikációjának története is. Bócz Endre több síkon elemzi a büntetőeljárás tárgyköreit. Az egyik a kodifikáció- és tudománytörténeti aspektus. Ezen belül ismerteti az 1808. évi francia kódexek Európára kiterjedő hatásait, ideértve az 1896. évi magyar Büntetőeljárásról szóló törvényt is. A munka külön érdekessége és értéke a nálunk úgyszólván ismeretlen cári orosz kodifikálás történetének, az 1864. évi kódexnek és előzményeinek bemutatása.

A mű másik kiterjedt tárgykörét a nyomozás adja. A szerző rámutat itt olyan jelenségekre, amelyeknek ritkán jártunk utána a jogi elemzés során. Ilyenek pl. a nyomozásról mint a büntetőeljárás önálló szakaszáról vallott nézetek, illetőleg az azt kifejező intézmények.

A szerző az ügyész, a közvédlő szerepkörébe szöve foglalkozik a bizonyítás kérdéseivel. Itt elsősorban a fogalmak – mint a „bizonyítás”, „történet”, „tény”, „felderítés” – tisztázására törekszik. Nem mulasztja el szóvá tenni a bűnügyi technika jelentőségét, a bizonyításban vitt fejlesztő szerepét és a kriminalisztikai képzés hiányosságait. Figyelmet szentel a nyomozásbeli tényfeltárás (bizonyítás) terjedelmének. Felhívja a figyelmet a nyomozási, vizsgálati szakaszban fenyegető egyoldalúság veszélyeire, főként arra, hogy az ezt követő döntés befolyásolására alkalmas.

Az olvasó természetesen maga dönti el, mit tart a bemutatott műből a legtanulságosabbnak.

A kötet 224 oldal terjedelmű, ára **3990 forint** áfával.

Példányoként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Bócz Endre

Büntetőeljárás jogunk kalandjai
Sikerek, zátonyok és vargabetűk

című, 224 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **3990 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házsám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette

dr. Kondorosi Ferenc

Jogalkotás a XXI. század hajnalán

című könyvét

A XXI. század nemzeti jogalkotását minden eddiginél jobban meghatározza a nemzetközi társadalmi és gazdasági környezet, amelynek háttérében az európai integráció hatása, valamint a globalizációs folyamatok húzódnak meg. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Unió Alapjogi Chartája vagy az Alkotmányos Szerződés alapelvei csak néhány olyan példája a „nemzetek felett álló jognak”, amelyek a nemzeti jogalkotás tekintetében is iránymutatók lehetnek.

A megjelent kötet – a szakkönyvpiacon hiánypótló jelleggel – tudományos igényességgel, ugyanakkor a gyakorlati alkalmazhatóság szándékával mutatja be a XXI. század nemzeti jogalkotásának tendenciáit. A könyv széles körű nemzetközi kitekintést nyújt, amelyben az uniós jogfejlődés elemzésének központi szerep jut.

A kötet szerzője, a tapasztalt jogtudós és gyakorlati szakember alaptézise, hogy „a jogdogmatikai megfontolásokat figyelembe vevő, minőségi normaalkotás programszerű érvényesítése és a konzisztens, áttekinthető jogrendszer eszményképének követése kedvező irányba befolyásolhatja a normák címettjeinek magatartását, annak érdekében, hogy a jog legfőbb, alkotmányos küldetését teljesítse”.

A szerző részletesen vizsgálja a hatékony jogi szabályozás kulcskérdéseit, a hazai jog, valamint a nemzetközi és az európai uniós jog összefüggéseit, eközben mindig kellő hangsúlyt fektetve korunk demokratikus jogállami alapértékeire: az emberi jogokra és az alkotmányosságra. Az olvasó bepillantást nyerhet a jogharmonizáció „kulisszatitkaiba”, a biztonság jogalkotásban érvényesülő tényezőinek problematikájába, valamint polgári jogi és büntetőjogi jogalkotásunk legújabb eredményeibe.

A XXI. század elejének kodifikációját elemző kötet egyszerre tankönyv, olvasókönyv és gyakorlati útmutató. Haszonnal forgathatják a társadalomtudományi karok hallgatói, a közigazgatásban dolgozó szakemberek, a politikusok, a média munkatársai és mindenki, aki felelősséget érez a hazai jogállam, jogrend minőségének javításáért.

A kötet 264 oldal terjedelmű, ára **2856 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. szám (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internet-címen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

dr. Kondorosi Ferenc

Jogalkotás a XXI. század hajnalán

című, 264 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **2856 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házsám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MAGYARÁZATA

című kiadványt.

A 2006. július 1-jétől hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (az új Gt.) megalkotása során az Európai Unió társasági jogával való harmonizáció és az egyes tagállamok társasági joga fejlődésének közös sajátosságai mellett a magyar jogalkalmazók több mint másfél évtizedes tapasztalatait is felhasználták.

A magyar jogalkalmazók számára ma már nem számít újdonságnak a társasági jog. Az ellenérzések rég megszűntek, az első társasági törvény, az 1988. évi VI. törvény hatálybalépése óta a gazdasági élet szereplői a társasági jog intézményeit megismerték és elfogadták. Kialakult az a cégbírói gyakorlat és jelentős szakirodalom, megerősödött az a társasági jogi kultúra, amelyre a jogalkotó támaszkodhatott.

Az új Gt. egyes kérdéseket a korábbival azonosan szabályoz, így az 1997. évi CXLIV. törvényen alapuló, a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák közzétett döntéseiből megismerhető bírói gyakorlat részben továbbra is irányadó.

Ára: **3024 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **A gazdasági társaságokról szóló törvény magyarázata** című kiadványt (ára: **3024 Ft** + postaköltség), példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

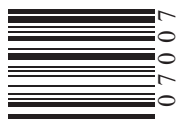
Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Szerkeszti a Nemzeti Hírközlési Hatóság, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: Spakievics Sándor.

A szerkesztésért felelős: Kalmár Béla, 1015 Budapest, Ostrom u. 23–25. Telefon: 457-7283.

E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290, www.mkh.hu.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest, 62. Pf. 357.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2007. évi előfizetési díj: 6552 Ft áfával. Egy példány ára: 567 Ft áfával.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 1587-9453

07.2707 – Nyomta a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

